
EU-hankintailmoitus TARJOUSPYyntö H066-19 / HEL 2019-009741

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

I Kohta: Hankintaviranomainen

I.1) Nimi ja osoitteet

Virallinen nimi	Helsingin kaupunki
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	0201256-6
Postiosoite	PL 700
Postitoimipaikka	Helsingin kaupunki
Postinumero	00099
Maa	Suomi
Yhteyshenkilö	Oskari Kivinen
Sähköpostiosoite	oskari.kivinen@hel.fi
NUTS-koodi	Helsinki K091
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.hel.fi

I.2) Yhteishankinta

Sopimuksen tekee yhteishankintayksikkö

I.3) Viestintä

Hankinta-asiakirjat ovat suoraan saatavilla täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta

<https://tarjouspalvelu.fi/helsinki>

Lisätietoja saa

Edellä mainittu osoite (Kohta I.1)

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä

Sähköisesti osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/helsinki?id=253704&tpk=1abb7432-c523-4ea5-b854-321da94fbe8d>

I.4) Hankintaviranomaisen tyyppi

Alue- tai paikallistason viranomainen

I.5) Pääasiallinen toimiala

Yleinen julkishallinto

II Kohta: Hankinnan kohde

Hankinnan kohde

II.1 Hankinnan laajuus

II.1.1) Nimi

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

Viitenumero

HEL 066-19 / HEL 2019-009741

II.1.2) Pääasiallinen CPV-koodi

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.1.3) Sopimuksen tyyppi

Palvelut

II.1.4) Lyhyt kuvaus

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto järjestää tarjouskilpailun Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilikausien 2020–2021 ja optiona tilikausien 2022–2023 tilintarkastuspalveluista.

Hankinta on tarkemmin kuvattu tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä

II.1.6) Osia koskevat tiedot

Tämä sopimus on jaettu osiin

Tarjoukset voivat koskea

Kaikkia osia

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa A

Osa nro

1

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 A lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

- a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:
- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
 - raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyä Helsingin kaupungin johdolle,
 - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa B

Osa nro

2

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 B lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa C

Osa nro

3

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 C lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa D

Osa nro

4

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 D lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

- a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:
- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
 - raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyä Helsingin kaupungin johdolle,
 - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa E

Osa nro

5

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)**Päänimikkeistö**

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka**NUTS-koodi**

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 E lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

- a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:
- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
 - raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyä Helsingin kaupungin johdolle,
 - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määrääjässä tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehdoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa F

Osa nro

6

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 F lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

- a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:
- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
 - raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyä Helsingin kaupungin johdolle,
 - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määrääjässä tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastus tilikausille 2020-2023

II.2.1) Nimi

Osa G

Osa nro

7

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut (79212300-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Suomi FI

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteessä 2 G lueteltujen kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyäessä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

24 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Ei

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Ei

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

IV Kohta: Menettely

IV.1) Kuvaus

IV.1.1) Menettelyn luonne

Avoin menettely

IV.1.3) Tietoa puitejärjestelystä tai dynamisesta hankintajärjestelmästä

Tähän hankintaan liittyy puitejärjestelystä sopiminen

Puitejärjestely useampien toimijoiden kanssa

Puitejärjestelyn osallistujien suunniteltu enimmäismäärä

7

IV.1.8) Tietoa WTO:n julkisia hankintoja koskevasta sopimuksesta (GPA)

Hankintaan sovelletaan julkisia hankintoja koskevaa sopimusta

Kyllä

IV.2) Hallinnolliset tiedot

IV.2.2) Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaika

15.11.2019 12:00

IV.2.4) Kielet, joilla tarjoukset tai osallistumishakemukset voidaan toimittaa

suomi

IV.2.6) Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

Tarjouksen on oltava voimassa seuraavaan päivämäärään saakka

30.06.2020

IV.2.7) Tarjousten avaamista koskevat ehdot

Päivämäärä

15.11.2019 12:05

VI Kohta: Täydentävät tiedot

VI.1) Toistuvia hankintoja koskevat tiedot

Kyse on toistuvasta hankinnasta

Ei

VI.4) Muutoksenhakumenettelyt

VI.4.1) Muutoksenhakuelin

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
Sähköpostiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot

Hankinnan tunniste

H066-19 / HEL 2019-009741

Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syöttölomakkeella

Hankintamenettely

Osatarjoukset hyväksytään

Lisätietokysymykset

Lisätietokysymykset on lähetettävä 25.10.2019 16:00 mennessä

Lisätiedot

Mahdolliset hankintaan liittyvät tarkentavat kysymykset tulee tehdä 25.10.2019 klo 16.00 mennessä.

Kysymykset on esitettävä suomen kielellä.

Esitetyistä kysymyksistä ja niihin annetuista vastauksista laaditaan yhteenveto, joka julkaistaan Tarjouspalvelu-toimittajaportaalissa viimeistään 4.11.2019 klo 16.00.

Tarjouspyynnön mahdollisista täsmennyksistä ilmoitetaan Tarjouspalvelu-toimittajaportaalissa samalla kun edellä mainitut vastaukset julkaistaan.

Puhelimitse esitettyihin kysymyksiin tai tietopyyntöihin ei vastata.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikkö voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovaiheessa)

Kyllä

Muut ehdot

Tarjoajan soveltuvuuden arvioinnin periaatteet

Tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos häntä tai hänen alihankkijaansa koskee jokin direktiivin 2014/24/EU 57 artiklassa mainittu pakollinen poissulkemisperuste, josta hankintayksikkö on tietoinen.

Tarjoaja voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos häntä tai hänen alihankkijaansa koskee jokin direktiivin 2014/24/EU 57 artiklassa mainittu harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos häntä tai hänen alihankkijaansa koskee jokin hankintalain 80 §:n pakollinen poissulkemisperuste.

Tarjoaja voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos häntä tai hänen alihankkijaansa koskee jokin hankintalain 81 §:n harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos hän tai hänen alihankkijansa ei täytä hankintayksikön asettamia soveltuvuuden (kelpoisuuden) vähimmäisvaatimuksia.

Tarjoaja voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos osoittautuu, ettei tarjoaja tai sen alihankkija kykene pyydettyä toimittamaan tilaajavastuulaista johtuvia selvityksiä tai todistuksia taikka ellei selvityksen tai todistuksen puuttumiseen ole laillista perustetta.

Tarjouspyynnön muut ehdot	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Tarjoajaa koskevat vaatimukset		

Tarjoajan taloudellisen tilanteen tulee olla sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n tai vastaavan tahon rating-luokituksessa on vähintään B tai vastaava. Tarjoaja, jonka luokitus Suomen Asiakastieto Oy:n rating-luokituksessa on C tai vastaava, suljetaan pois tarjouskilpailusta. Tarjoaja, joiden rating-luokitus on B tai vastaava, voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos tarjoaja ei kykene esittämään luotettavaa selvitystä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt taloudellisen tilanteensa parantamiseksi.

Tarjoajan on ladattava Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa tai vastaava raportti

Ladattava

Palveluntuottajalla on oltava lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan. Palveluntuottajan on hankittava toimintaansa varten vastuuvakuutus, jonka tulee olla riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Palveluntuottajan on pyydettäessä toimitettava ennen sopimuksen allekirjoittamista Tilaaajalle todistus vastuuvakuutuksen olemassa olosta.

Kyllä

Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

Tarjoajan on oltava tilintarkastuslain 6 luvun mukainen hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

Kyllä

Hankintayksikkö tarkistaa, onko tarjoaja (yhteisö sekä vastuunalainen tilintarkastaja ja hänen varahenkilönsä) merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään tilintarkastajarekisteriin tilintarkastusyhteisöistä ja tilintarkastajista.

Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästi ammattitaitoista työvoimaa hankinnan toteuttamiseen.

Kyllä

Tytär yhteisöjen yhtiöjärjestys tai säännöt määrittelevät tilintarkastajien lukumäärän (liite 2 A-G). Päävastuullisen tilintarkastajan ja mahdollisen toisen varsinaisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja (tilintarkastuslain 2 luvun 5 § huomioiden). Päävastuullisella tilintarkastajalla ja mahdollisella toisella varsinaisella tilintarkastajalla sekä varatilintarkastajalla on oltava vähintään kolmen vuoden kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. Lisäksi Helsingin Energia Oy:n ja tämän alikonsernin (ryhmä F) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityisalojen hankintalain 6 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta ja Helsingin Satama Oy:n ja tämän alikonsernin (ryhmä G) osalta tulee lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

Hankintayksikkö huomauttaa, että hankinnassa noudatettavien sopimusehtojen mukaan päävastuullisen tilintarkastajan vaihtaminen edellyttää hankintayksikön suostumusta, ja että uuden ehdotetun tilintarkastajan tulee täyttää edellä asetetut ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset.

Alihankinta

Tarkastuspalvelusta osa on tarkoitus suorittaa alihankintana?

Valittava

Jos kyllä

Tarjoaja lataa selvityksen, minkä osan sopimuksesta tarjoaja aikoo antaa alihankintana kolmannelle taholle sekä kuvattava alihankkijan em. osuus yksityiskohtaisesti. Lisäksi selvityksessä on nimettävä ehdotetut alihankkijat

Alihankinnan suorittamisesta vastaavilla henkilöillä on oltava alihankintatyön laatuun ja laajuuteen nähden edellä kohdassa "Tekninen suorituskkyky ja ammatillinen pätevyys" tarjoajalta vaadittu kokemus ja ammatillinen pätevyys.

Kyllä

Hankinnan kohteen kriteerit

Osa A				
Osa-alueen yhteishinnan maksimipisteet: 65.00				
Hinnan pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} * \text{maksimipisteet}$				
Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu				
Vertailuhinta, Osa A				
Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää ja lataa tähän kohtaan liitteen 4A "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä A". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B36 muodostuvan summan, joka on osan A tarjousten vertailuhinta.				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.				
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus-ym. kustannukset.				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.				
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				
Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	
Tarjoaja lataa täytettyä liitteen 2A "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä A"	Ladattava			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				

Vähimmäisvaatimus

nimetyille tilintarkastajille:

Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja Kyllä

Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus koskee sekä päävastuullisen tilintarkastajan lisäksi mahdollista toista varsinaista tilintarkastajaa sekä varatilintarkastajaa) Kyllä

Laatukriteeri:

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. 35.00 Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa B

Osa-alueen yhteishinnan maksimipisteet: 65.00

Hinnan pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} * \text{maksimipisteet}$

Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu

Vertailuhinta, Osa B

Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4B "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä B". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B28 muodostuvan summan, joka on osan B tarjousten vertailuhinta.

Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2B "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä B"	Ladattava		
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämensä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".			
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille:			
Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä		
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)	Kyllä		
Laatukriteeri:			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.		35.00	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)			
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.			
Osa C			
Osa-alueen yhteishinnan maksimipisteet: 65.00			

Hinnan pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} * \text{maksimipisteet}$

Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu

Vertailuhinta, Osa C

Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4C "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä C". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B56 muodostuvan summan, joka on osan C tarjousten vertailuhinta.

	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.				
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.				
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				
Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2C "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä C"	Ladattava			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille				
Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä			
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)	Kyllä			
Laatukriteeri:				
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja				

<p>Päivastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.</p>	35.00	Manuaalinen																									
<p>Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)</p>																											
<p>Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päivastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.</p>																											
<p>Osa D</p> <p>Osa-alueen yhteishinnan maksimipisteet: 65.00</p> <p>Hinnan pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} * \text{maksimipisteet}$</p> <p>Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu</p>																											
<p>Vertailuhinta, Osa D</p> <p>Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4D "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä D". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B46 muodostuvan summan, joka on osan D tarjousten vertailuhinta.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 10%;">Minimi-vaatimus</th> <th style="width: 10%;">Maksimi-vaatimus</th> <th style="width: 10%;">Maksimi-pisteet</th> <th style="width: 40%;">Pisteiden laskentatapa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus-ym. kustannukset.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa	Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.					Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus-ym. kustannukset.					Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.					Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa																							
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.																											
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus-ym. kustannukset.																											
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.																											
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.																											

Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2D "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä D"	Ladattava		
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".			
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille			
Nimetyin tilintarkastajan tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä		
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)	Kyllä		
Laatukriteeri:			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.		35.00	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)			
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.			
Osa E			
Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu			
Vertailuhinta, Osa E			
Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4E "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä E". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B43 muodostuvan summan, joka on osan E tarjousten vertailuhinta.			
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.			Pisteiden laskentatapa

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2E "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä E"	Ladattava		
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".			
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajalle			
Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä		
Nimetyllä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)			
Laatukriteeri:			
Päivävuorokausiksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja			
Päivävuorokausiksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.		35.00	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)			
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päivävuorokausiksi (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.			

Osa F

Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu

Vertailuhinta, Osa F

Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4F "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä F". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B29 muodostuvan summan, joka on osan F tarjousten vertailuhinta.

	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin. Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.				
Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.				
Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.				
Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.				
Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2F "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä F"	Ladattava			
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".				
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille				
Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä			
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)	Kyllä			
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityistoimialojen hankintalain 6 §:ssä määritetyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	Kyllä			

Laatukriteeri:

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja

Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. 35.00 Manuaalinen

Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)

Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.

Osa G

Osa-alueen yhteishinnan maksimipisteet: 65.00

Hinnan pisteiden laskentakaava:
$$\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} * \text{maksimipisteet}$$

Osatarjoukset osa-alueen sisällä ei sallittu

Vertailuhinta, Osa G

Kohteen hinta kysytään hintaliitteellä, Tarjoaja täyttää liitteen 4G "Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023 ryhmä G". Tarjoaja syöttää kenttään liitteen soluun B26 muodostuvan summan, joka on osan G tarjousten vertailuhinta.

Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
-----------------	------------------	-----------------	------------------------

Tarjoajan on lomakkeeseen täytettävä tarjottavan ryhmän hinnat vuosikohtaisesti yhteisöittäin.

Hintalomakkeeseen tulee myös merkitä tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa. Yksi tarkastuspäivä on 7 h 30 min.

Hinnan tulee sisältää kaikki tarjoajan kulut mukaan lukien matka-, päiväraha-, majoitus-ym. kustannukset.

Tarkastettava yhtiö tai säätiö vastaa tilintarkastuskustannuksistaan. Palkkio maksetaan tarkastustyön etenemisen mukaan jälkikäteen.

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Osa-alueen yleiset kriteerit	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet
Tarjoaja lataa täytettynä liitteen 2G "Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti ryhmä G"	Ladattava		
Tarjoaja täyttää ja lataa liitteen 3 "Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" jokaisen nimeämänsä tilintarkastajan osalta kohtaan "Yhteiset kriteerit/tiedot".			
Vähimmäisvaatimukset nimetyille tilintarkastajille			
Nimetyt tilintarkastajat tulee olla KHT- tai HT-tilintarkastaja	Kyllä		
Päävastuullisella tilintarkastajalla tulee olla kokemusta vähintään kolme (3) vuotta kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta. (minivaatimus)			
Nimetyillä tilintarkastajalla tulee olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityistoimialojen hankintalain 8 §:ssä määritetyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.	Kyllä		
Laatukriteeri:			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävä tilintarkastaja			
Päävastuulliseksi (varsinaiseksi) esitettävän tilintarkastajan 3 vuotta ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.		35.00	Manuaalinen
Vähintään 7 minimivaatimuksen ylittävää kokemusvuotta omaavat saavat 35 pistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Kaava: Kokemusvuodet - 3 vuotta = ylittävä kokemus. Ylittävä kokemus / 7 * 35 (enintään 35 pistettä)			
Jos ehdokas on ilmoittanut samaan ryhmään useampia päävastuullisia (varsinaisia) tilintarkastajia, lasketaan heidän kokemuksensa keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella.			
Yleiset kriteerit/tiedot			
Lataa liite 3"Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta" täytettynä jokaisen nimetyt tilintarkastajan osalta	Ladattava		

Tarjoaja lataa tarjoksensa liitteeksi kuvauksen toimeksiantoihin nimettyjen tilintarkastajien lisäksi käytettävissä olevista muista resursseista.

Ladattava

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Hankintayksikkö on Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunta toimii hankinnassa Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden yhteishankintayksikkönä.

Helsingin kaupunginkanslia vastaa tämän tarjouskilpailun teknisestä toteutuksesta.

Hankinnan taustaa

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto järjestää tarjouskilpailun Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden tilikausien 2020–2021 ja optiona tilikausien 2022–2023 tilintarkastuspalveluista.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Helsingin kaupungin hallintosäännön 13 luvun 1 §:n mukaan Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta hyväksyy suunnitelman kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden tilintarkastuksen järjestämisestä ja nimeää ehdokkaat näiden tilintarkastajiksi.

Tarkastuslautakunta tekee päätöksen tilintarkastajien nimeämisestä kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille ja säätiöille. Yhtiöiden ja säätiöiden vuosikokous valitsee tilintarkastajan tarkastuslautakunnan nimeämisen perusteella.

Helsingin kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymän konserniohjeen mukaan Helsingin kaupunki ja ne tytäryhteisöt ja säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, muodostavat Helsingin kaupunkikonsernin. Hankinta käsittää noin sadan Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön ja säätiön tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisen.

Hankinnan kohteena on tarjouspyynnön liitteissä 2A-F lueteltujen kaupungin tytäryhtiöiden ja säätiöiden sekä näiden tytäryhtiöiden tilintarkastuspalvelut.

Hankittavat tilintarkastuspalvelut sisältävät:

a) Lakisääteisen tytäryhteisöjen vuosittaisen tilintarkastuksen. Tarjoajan on huomattava, että lakisääteisen tilintarkastuksen tarjoushintaan katsotaan sisältyvän myös:

- tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
- raportoinnin yhtiölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyä Helsingin kaupungin johdolle,
- Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.

b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antamisen. Näistä toimenpiteistä tilintarkastaja veloittaa työhön käytetyn ajan perusteella. Käytettävä tuntiveloitus on tilintarkastajan tarjouksesta laskettu päivähinta jaettuna 7,5:llä.

Tarjouskilpailua varten tytäryhteisöt on ryhmitelty seitsemään (7) ryhmään A, B, C, D, E, F ja G. Tarjous voidaan antaa koskien yhtä tai useampaa ryhmää kuitenkin niin, että tarjous tulee antaa kokonaisuudesta ryhmästä.

Hankintayksikkö vertailee annetut tarjoukset jokaisen yhtiöryhmän osalta erikseen ja valitsee kunkin ryhmän tilintarkastajaehdokkaaksi sen tarjoajan, jonka tarjous on tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti arvioituna kokonaistaloudellisesti edullisin.

Kokonaismäärä tai laajuus

Hankinnan ennakoitu arvo ylittää palveluhankintojen EU-kynnysarvon.

Kaupunki ei sitoudu mihinkään hankintamääriin.

Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot

HANKINTALAIN PAKOLLISTEN POISSULKEMISPERUSTEIDEN SOVELTAMINEN:

RIKOSREKISTERIOTE

Tässä hankinnassa sovelletaan hankintalain (1397/2016) 80 §:n mukaisia pakollisia poissulkemisperusteita.

Näin ollen tarjoajalta, joka tarjousten vertailun perusteella näyttää voittavan kilpailutuksessa, tullaan ennen hankintapäätöksen tekemistä pyytämään hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Tarjoajan tulee siten varautua PYYDETTÄESSÄ toimittamaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitetut otteet ehdokkaan tai tarjoajan ja sen hallinto-, johto ja valvontaelimen jäsenistä sekä edustus-, päätös- ja valvontavaltaa käyttävistä henkilöistä (tai ulkomaisen tarjoajan kyseessä ollessa henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antamat vastaavat otteet rikosrekisteristä). Edellä mainituiksi henkilöiksi katsotaan muun muassa yrityksen pää- tai toimitusjohtaja, yrityksen varatoimitusjohtaja, yhteisön kuten osakeyhtiön tai osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja ja nimenkirjoittajat, prokuralain (130/1979) tarkoittama prokuristi, yhdistyksen puheenjohtaja, yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoimen yhtiön yhtiömiehet sekä kommandiitti-yhtiön vastuunalainen yhtiömies, sekä muut yhtiön tai muun oikeushenkilön kuten säätiön edustajat.

TILAAJAVASTUULAIN MUKAISET SELVITYKSET JA POISSULKEMISPERUSTEET

Tässä hankinnassa sovelletaan ESPD-lomakkeen soveltuvuus- ja valintaperusteiden lisäksi myös tilaajavastuulaista (1233/2006) johtuvia tilaajan selvitysvelvollisuuksia. Tarjoaja voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos osoittautuu, ettei tarjoaja tai sen alihankkija kykene pyydettäessä toimittamaan alla lueteltuja tilaajavastuulaista johtuvia selvityksiä tai todistuksia taikka ellei selvityksen tai todistuksen puuttumiseen ole laillista perustetta.

Tarjoajien tulee näin ollen varautua siihen että tarjoajasta, joka tarjousten vertailun perusteella näyttää voittavan kilpailutuksessa, ja tämän alihankkijoista tullaan ennen hankintapäätöksen tekoa tarkistamaan tilaajavastuulakiin liittyvät selvitykset siltä osin kuin tietoja ei saada julkisista rekistereistä tai esimerkiksi tilaajavastuu.fi-palvelusta. Tarjoajien tulee siten varautua PYYDETTÄESSÄ toimittamaan itsestään ja alihankkijoistaan seuraavat selvitykset ESPD-lomakkeessa mainittujen selvitysten ohella:

- 1) selvitys siitä, onko yritys merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 2) kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot;
- 3) selvitys siitä, ettei yrityksellä ole verovelkaa taikka veroviranomaisen antama selvitys verovelan määrästä;
- 4) todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että eräänntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty;
- 5) selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista;
- 6) selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä.

Ulkomaisen tarjoajan ja alihankkijan on varauduttava pyydettäessä toimittamaan yllä tarkoitetut vastaavat tiedot yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisterioteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Jollei tarjoajan tai alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettuja otteita tai selvityksiä, hyväksytään sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valaehtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus, joka on käännetty suomen kielelle.

Ulkomaisen tarjoajan on lisäksi pyydettäessä toimitettava 1 ja 3 kohdan mukaiset

selvitykset, jos yrityksellä on suomalainen yritys- ja yhteisötietotunnus. Ulkomaisen tarjoajan lähetetyistä työntekijöistä on pyydettyä esitettävä E101/A1-todistus (EU:n tai ETA:n alueelta lähetetyt työntekijät) tai vastaava todistus (sosiaaliturvasopimusmaat) tai eläkevakuuttamista koskeva muu selvitys (sopimuksettomat kolmannet maat).

Rekisteriotteet ja selvitykset saavat olla enintään 3 kk vanhoja. Määräaika lasketaan siitä, kun hankintayksikkö on vastaanottanut asiakirjat. Jos tarjoajaa tai alihankkijaa ei ole merkitty yllä mainittuihin rekistereihin, esimerkiksi kaupparekisteriin, tulee tarjoajan pyydettyä selvittää mihin lailliseen perusteeseen rekisteröitymättömyys perustuu.

Hylkäämisperusteet

Hankintayksikkö on velvollinen hylkäämään tarjouksen tarjouspyynnön vastaisena, jos tarjouksessa on sellainen virhe tai puute, joka estää tarjouksen tasapuolisen vertailun muiden tarjouspyynnön mukaisten tarjousten kanssa.

Sopimusmenettely

Tarkastuslautakunta toimii hankinnassa Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden ja säätiöiden yhteishankintayksikkönä ja tekee niiden puolesta tilintarkastuspalveluja koskevan puitesopimuksen (liite 1), jota yhtiöt ja säätiöt käyttävät hankkiessaan tilintarkastuspalveluja valituksi tulleilta toimittajilta.

Puitesopimus syntyy ja sen sopimuskausi alkaa, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Puitesopimuksen sopimuskausi päättyy 31.12.2021. Sopimukseen sisältyy optio, joka käsittää tilikausien 2022–2023 tilintarkastuksen.

Tytäryhteisöt ja tilintarkastaja eivät tee keskenään erikseen kirjallista sopimusta tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta, vaan kyseisen sopimuksen sopimusehdot on määritelty puitesopimuksessa (liite 1). Tytäryhteisön ja tilintarkastajan välille syntyy puitesopimuksen ehtojen mukainen sopimus tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta silloin, kun yhteisön toimielin on valinnut ehdotetun tilintarkastajan tehtävänsä tilintarkastajan toimikaudeksi. Tuon sopimuksen sopimuskausi päättyy, kun yhteisön toimielin on vahvistanut tilintarkastajan toimikautta vastaavan viimeisen tilikauden tilinpäätöksen.

Jos tarkastuslautakunta päättää käyttää hankintaan sisältyvää optiota, sovelletaan tilintarkastajan ja yhteisön väliseen, tilintarkastuksen toimittamista koskevaan sopimukseen edellisessä kappaleessa lausuttua myös optiokauden osalta.

Tarjousasiakirjojen julkisuus

Hankintapäätös ja sen liitteet ovat julkisia päätöksen allekirjoituksen jälkeen. Muut hankinta-asiakirjat ovat julkisia sopimuksen tekemisen jälkeen. Tarjoajalla on oikeus saada tieto hankinta-asiakirjoista päätöksen allekirjoituksen jälkeen.

Tarjoajan on merkittävä liikesalaisuuksinaan pitämänsä tarjouksen tiedot. Kaupunki harkitsee, ovatko liikesalaisuuksiksi esitetyt asiat lain mukaan salassa pidettäviä. Tarjouksen vertailussa käytettävää hintatietoa ei pidetä liikesalaisuutena.

Jos tarjoaja ei ilmoita liikesalaisuuksiaan edellä vaaditulla tavalla, kaupungilla on oikeus pitää tarjoajan tarjousta kokonaisuudessaan julkisena. Tarjouksen julkiseksi tulemisen ajankohta määräytyy edellä kerrotulla tavalla.

Päätöksenteon perusteet

Tarjouskilpailua varten tytäryhteisöt on ryhmitelty seitsemään (7) ryhmään A, B, C, D, E, F ja G. Tarjous voidaan antaa koskien yhtä tai useampaa ryhmää kuitenkin niin, että tarjous tulee antaa kokonaisuudesta ryhmästä.

Hankintayksikkö vertailee annetut tarjoukset jokaisen yhtiöryhmän osalta erikseen ja valitsee kunkin ryhmän tilintarkastajaehdokkaaksi sen tarjoajan, jonka tarjous on tarjouspyynnössä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti arvioituna kokonaistaloudellisesti edullisin. Kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidaan tarjouspyynnön "Hankinnan kohteen kriteerit" kohdassa esitetyin perustein ja painoarvoin.

Muut asiat

Pyydämme tarjoajaa varaamaan riittävästi aikaa ESPD-lomakkeiston täyttämiseen. Pyydämme ottamaan huomioon, että tarjoajan itsensä lisäksi myös mahdollisten voimavara-alihankkijoiden tulee täyttää omat ESPD-lomakkeensa. Tämän jälkeen tarjoajan tulee koota täytetyt ESPD-lomakkeen osat voimavara-alihankkijoiltaan ja liittää ne tarjoukseensa. Tarjousta ei voi lähettää ennen kuin kaikkien voimavara-alihankkijoiden ESPD-vastaukset ovat palautuneet järjestelmässä tarjoajalle.

Jättämällä tarjouksen tähän tarjouspyyntöön tarjoaja hyväksyy tarjouspyynnössä ja sen liitteenä olevissa asiakirjoissa olevat ehdot.

Tarjoajalla ei ole oikeutta saada korvausta tekemästään tarjouksesta.

Hankintayksikkö ilmoittaa valitun tarjoajan nimi- ja yhteystiedot sekä hankittavan palvelun perustiedot palvelun kohteen sijaintipaikan verovirastolle neljännesvuosittain sopimuskauden aikana. Ilmoitettavia tietoja ovat tarjoajan nimi, Y-tunnus, tililaji ja euromäärä.

Liitteet ja linkit

Liitetiedostot

Liite 1 Puitesopimusluonnos.pdf

Liite 2A Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä A.xlsx

Liite 2B Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä B.xlsx

Liite 2C Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä C.xlsx

Liite 2D Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä D.xlsx

Liite 2E Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä E.xlsx

Liite 2F Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä F.xlsx

Liite 2G Tilintarkastajien lukumäärät yhtiöjärjestyksen mukaisesti_ryhmä G.xlsx

Liite 3 Selvitys tilintarkastajan kokemuksesta.docx

Liite 4A Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä A.xlsx

Liite 4B Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä B.xlsx

Liite 4C Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä C.xlsx

Liite 4D Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä D.xlsx

Liite 4E Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä E.xlsx

Liite 4F Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä F.xlsx

Liite 4G Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa sekä hinnat vuosille 2020-2023_ryhmä G.xlsx

Liite 5 Konserniohje_17.5.2017_Kvsto.pdf

Liite 6 Palvelukuvaus.pdf

Liite 7 Tytäryhteisöjen seurantaraportti 1-12_2018.pdf

Liite 8 Tietoturvasuusliite.pdf

Liite 9 Helsingin yleiset tietoturvan ohjeet toimittajalle.pdf

Allekirjoittajat

Nimi

Titteli

Jorma Lamminmäki

hankintajohtaja

ESPD

Soveltuvuuteen ja poissulkemiseen liittyvät vastaukset tarkistetaan seuraavien rekistereiden avulla:

- Patentti- ja rekisterihallitus: kaupparekisteri, yritys kiinnitysrekisteri
- Verohallinto: työntajarekisteri, ennakkoperintärekisteri, arvonlisäverorekisteri, osakkaat, omistukset, viitesuhteet
- Eläketurvakeskus: TyEL vakuuttaminen
- Työttömyysvakuutusrahasto: työttömyysvakuuttaminen
- Tapaturmavakuutuskeskus: tapaturmavakuuttaminen
- Tullihallitus: tullin kantamat maksut
- Oikeusrekisterikeskus: konkurssi- ja saneerausvaiheet
- Ulosottoviranomaiset: ulosottorekisteri

II osa: Tarjoajaa koskevat tiedot

A: TARJOAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Nimi:

Alv-numero (jos sellainen on):

Jos alv-numeroa ei ole, annetaan tarvittaessa muu kansallinen tunnustenumero, jos sellainen vaaditaan ja jos sellainen on

Katuosoite:

Postinumero:

Paikkakunta:

Maa:

Yhteyshenkilö tai -henkilöt:

Puhelin:

Sähköposti:

Internetosoite (verkko-osoite) (jos sellainen on):

Onko tarjoaja mikroyritys taikka pieni tai keskisuuri yritys?

Vrt. komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36). Näitä tietoja pyydetään vain tilastoja varten. Mikroyritykset: yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto ja/tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Pienet yritykset: yritykset, joiden palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto ja/tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa. Keskisuuret yritykset, jotka eivät ole mikroyrityksiä eivätkä pieniä yrityksiä ja joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa ja/tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa.

Onko tarjoaja merkitty mahdolliseen hyväksytyjen tarjoajien viralliseen luetteloon tai onko sillä vastaava sertifikaatti (esim. kansallisen (esi-)karsintajärjestelmän perusteella)?

Jos kyllä

a) Luettelon tai sertifikaatin nimi ja sen rekisteröinti- tai sertifiointinumero (jos sellainen on):

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

b) Jos rekisteröinti- tai sertifiointitodistus on saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

c) Viitteet, joihin rekisteröinti tai sertifiointi perustuu, ja tarvittaessa luokitus virallisessa luettelossa:

d) Kattaako rekisteröinti tai sertifiointi kaikki vaaditut valintaperusteet?

Jos ei

e) Kykeneekö tarjoaja toimittamaan todistuksen sosiaaliturvamaksujen ja verojen maksamisesta tai antamaan tiedot, joiden avulla hankintaviranomainen tai -yksikkö voi hankkia kyseisen todistuksen suoraan minkä tahansa jäsenvaltion maksuttomasta tietokannasta?

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

Osallistuuko tarjoaja hankintamenettelyyn yhdessä muiden kanssa?

Vain ryhmittymän vetäjä vastaa kysymykseen Kyllä. Jos olette saaneet pyynnön ryhmittymän jäsenen kelpoisuus selvityksen täyttämiseksi, vastatkaa kysymykseen Ei.

Jos kyllä

a) Mikä on tarjoajan rooli ryhmässä (vetäjä, vastuussa erityistehtävistä jne.)?:

b) Hankintamenettelyyn yhdessä osallistuvat muut tarjoajat:

Tarjoajan nimi:

c) Osallistuvan ryhmän nimi:

Osat

Tarvittaessa osa(t), jo(i)ta koskevan tarjouksen tarjoaja haluaa tehdä:

B: TARJOAJAN EDUSTAJIA KOSKEVAT TIEDOT

Koko nimi:

Asema:

Katuosoite:

Postinumero:

Paikkakunta:

Maa:

Puhelin:

Sähköposti:

Tarvittaessa edustusta koskevia lisätietoja:

(edustuksen muoto, laajuus, tarkoitus jne.):

C: MUIDEN YKSIKÖIDEN VOIMAVAROJEN HYVÄKSI KÄYTTÄMISTÄ KOSKEVAT TIEDOT

Käyttääkö tarjoaja hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja täyttääkseen IV osassa esitetyt valintaperusteet ja V osassa esitetyt perusteet ja (mahdolliset) säännöt?

Jos kyllä

Kyseisen yrityksen nimi:

D: SELLAISIA ALIHANKKIJOITA KOSKEVAT TIEDOT, JOIDEN VOIMAVAROJA TARJOAJA EI KÄYTÄ HYVÄKSI

Aikooko tarjoaja teettää osan hankintasopimuksesta kolmansilla osapuolilla?

Jos kyllä

Alihankkijan nimi:

III osa: Poissulkemisperusteet

A: TUOMIOIHIN LIITTYVÄT PERUSTEET

Osallistuminen rikollisjärjestön toimintaan

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rikollisjärjestön toimintaan osallistumisesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisena kuin se määritellään järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta 24 päivänä lokakuuta 2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS 2 artiklassa (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

Jos kyllä

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Korruptio

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lahjonnasta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisena kuin se määritellään sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, tehdyn yleissopimuksen 3 artiklassa (EUVL C 195, 25.6.1997, s. 1) ja lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla 22 päivänä heinäkuuta 2003 annetun neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS 2 artiklan 1 kohdassa (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54). Tämä poissulkemisperuste kattaa myös hankintaviranomaisen (-yksikön) tai tarjoajan kansallisen lainsäädännön määritelmän mukaisen korruption.

Jos kyllä

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Petokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu petoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen 1 artiklassa (EUVL C 316, 27.11.1995, s. 48).

Jos kyllä

- a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

- b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

- c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu terrorismirikoksesta tai terroritoimintaan liittyvästä rikoksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään terrorismin torjumisesta 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 1 ja 3 artiklassa (EUVL L 164, 22.6.2002, s. 3). Tämä poissulkemisperuste kattaa myös kyseisen puitepäätöksen 4 artiklassa tarkoitetun rikoksiin yllyttämisen tai niissä avun antamisen tai rikoksen yrityksen.

Jos kyllä

a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Rahanpesu tai terrorismin rahoitus

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu rahanpesusta tai terrorismin rahoituksesta lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY 1 artiklassa (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

Jos kyllä

- a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

- b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

- c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Lapsityövoima ja muut ihmiskaupan muodot

Onko tarjoajalle itselleen tai mille tahansa henkilölle, joka on sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jolla on siinä päätös-, edustus- tai valvontavaltaa, annettu lapsityövoiman käytöstä tai muista ihmiskaupan muodoista lainvoimainen tuomio, joka on annettu enintään viisi vuotta sitten tai jolla suoraan vahvistettu poissulkeminen on edelleen voimassa?

Sellaisina kuin ne määritellään ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta 5 päivänä huhtikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU 2 artiklassa (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

Jos kyllä

- a) Tuomion antamispäivä ja syy(t) tuomion antamiseen

Päiväys

Syy(t):

- b) Tuomion saajan tunnistetiedot:

- c) Siltä osin kuin se määrätään suoraan tuomiossa:

Poissulkemisajan pituus:

Jos tarjoaja on saanut tuomion, onko toimija toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa huolimatta kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

B: VEROJEN TAI SOSIAALITURVAMAKSUJEN MAKSAMISEEN LIITTYVÄT PERUSTEET

Verojen maksu

Onko tarjoaja rikkonut verojen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Jos kyllä

Verot

- a) Kyseinen maa tai jäsenvaltio
- b) Kyseinen määrä (EUR)
- c) Tapa, jolla velvoitteiden rikkominen on todettu

Muutoin kuin oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä

Jos ei

Onko päätös lopullinen ja sitova?

Jos kyllä

Tuomion tai päätöksen päiväys:

Jos kyse on tuomiosta ja jos poissulkemisen kesto on määrätty suoraan tuomiossa:

Jos kyllä

Muulla tavalla, millä:

d) Onko tarjoaja täyttänyt velvollisuutensa maksamalla verot taikka onko toimija sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten, mukaan lukien mahdolliset kertyneet korot tai sakot?

Jos kyllä

tarkennetaan:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

Sosiaaliturvamaksujen maksaminen

Onko tarjoaja rikkonut sosiaaliturvamaksujen maksamiseen liittyviä velvoitteitaan joko maassa, johon toimija on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen tai -yksikön jäsenvaltiossa, jos se on muu kuin sijoittautumismaa?

Jos kyllä

Sosiaaliturvamaksut

- a) Kyseinen maa tai jäsenvaltio
- b) Kyseinen määrä (EUR)
- c) Tapa, jolla velvoitteiden rikkominen on todettu

Muutoin kuin oikeudellisella tai hallinnollisella päätöksellä

Jos ei

Onko päätös lopullinen ja sitova?

Jos kyllä

Tuomion tai päätöksen päiväys:

Jos kyse on tuomiosta ja jos poissulkemisen kesto on määrätty suoraan tuomiossa:

Jos kyllä

Muulla tavalla, millä:

d) Onko tarjoaja täyttänyt velvollisuutensa maksamalla sosiaaliturvamaksut taikka onko toimija sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten, mukaan lukien mahdolliset kertyneet korot tai sakot?

Jos kyllä

tarkennetaan:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

URL:

Koodi:

Laatija:

C: MAKSUKYVYTTÖMYYTEEN, ETURISTIRIITOIHIN TAI AMMATIN HARJOITTAMISESSA TAPAHTUNEeseen VIRHEeseen LIITTYVÄT PERUSTEET

Ympäristölainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan ympäristölainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erityisalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Sosiaalilainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan sosiaalilainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erytysalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Työlainsäädännön mukaisten velvoitteiden rikkominen

Onko tarjoaja rikkonut oman tietonsa mukaan työlainsäädännön mukaisia velvoitteitaan?

Kansallisessa lainsäädännössä taikka direktiivin 2014/24/EU 18 artiklan 2 kohdassa (Erytysalat: 2014/25/EU 36 artiklan 2 kohta) tämän hankinnan osalta tarkoitetut velvoitteet.

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tarjoaja toteuttanut toimia osoittaakseen luotettavuutensa kyseisen poissulkemisperusteen olemassaolosta huolimatta ("puhdistautuminen")?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Konkurssi

Onko tarjoaja konkurssissa?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Maksukyvyttömyys

Onko tarjoajan osalta käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyjä?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Järjestelyt velkojen kanssa

Onko tarjoajalla järjestelyjä velkojen kanssa?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Kansallisesta lainsäädännöstä johtuva konkurssia tai muuta sellaista vastaava tilanne

Onko tarjoaja kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvasta samankaltaisesta menettelystä johtuvassa konkurssissa tai muuta sellaista vastaavassa tilanteessa?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Varat selvitysmiehen hallinnassa

Ovatko tarjoajan varat selvitysmiehen tai tuomioistuimen hallinnassa?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Liiketoiminta on keskeytetty

Onko tarjoajan liiketoiminta keskeytetty?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Syyt siihen, että tarjoaja pystyy kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta ottaen huomioon kyseisissä olosuhteissa sovellettavat liiketoiminnan jatkamista koskevat kansalliset säännöt ja toimet?

Näitä tietoja ei tarvitse antaa, jos tarjoajien poissulkeminen tässä tapauksessa on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan pakollista ilman mahdollisuutta poikkeuksen myöntämiseen siinä tapauksessa, että tarjoaja kykenee kaikesta huolimatta suoriutumaan sopimuksesta.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot

URL:

Koodi:

Laatija:

Syyllystyminen ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen

Onko tarjoaja syyllystynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen?

Ks. tarvittaessa kansallisessa lainsäädännössä annetut määritelmät.

Jos kyllä

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Toisten tarjoajien kanssa kilpailun vääristämiseksi tehdyt sopimukset

Onko tarjoaja tehnyt muiden tarjoajien kanssa sopimuksia, joilla pyritään vääristämään kilpailua?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Talouden toimijan hankintamenettelyyn osallistumisesta johtuvat eturistiriidat

Onko tarjoaja tietoinen eturistiriidoista, joita sen hankintamenettelyyn osallistumisesta aiheutuu kansallisen lainsäädännön, asiaankuuluvan hankintailmoituksen tai hankinta-asiakirjojen perusteella?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Välitön tai välillinen osallistuminen tämän hankintamenettelyn valmisteluun

Onko tarjoaja tai tarjoajaan liittyvä yritys antanut hankintaviranomaiselle tai -yksikölle neuvoja tai muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Ennenaikainen irtisanominen, vahingonkorvaukset tai muut vastaavat seuraamukset

Onko tarjoajalla kokemuksia siitä, että aikaisempi hankintasopimus, hankintayksikön kanssa tehty aikaisempi hankintasopimus tai aikaisempi käyttöoikeussopimus on irtisanottu ennenaikaisesti tai että kyseisen aikaisemman sopimuksen yhteydessä on vaadittu vahingonkorvauksia tai määrätty muita vastaavia seuraamuksia?

Jos kyllä

Lisätietoja:

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Syyllystyminen väärin tietojen antamiseen tai tietojen antamatta jättämiseen, valmiudet toimittaa vaaditut asiakirjat ja tätä menettelyä koskevien tietojen luottamuksellisten tietojen saaminen

Koskeeko tarjoajaa jokin seuraavista tilanteista? a) on syylistynyt vakavaan väärään tulkintaan antaessaan poissulkemisperusteiden puuttumisen tai valintaperusteiden täyttymisen tarkistamiseen vaadittuja tietoja, b) on jättänyt antamatta tällaisia tietoja, c) ei ole kyennyt toimittamaan viiveettä hankintaviranomaisen tai -yksikön vaatimia liiteasiakirjoja, ja d) on yrittänyt vaikuttaa hankintaviranomaisen tai -yksikön päätöksentekoprosessiin asiattomalla tavalla tai hankkinut luottamuksellista tietoa, joista voisi olla sille hankintamenettelyssä asiaankuulumatonta etua, taikka on tuottamuksellisesti toimittanut harhaanjohtavia tietoja, joilla voi olla merkittävä vaikutus poissulkemista, valintaa tai myöntämistä koskeviin päätöksiin?

D: PUHTAASTI KANSALLISET POISSULKEMISPERUSTEET

Onko tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu työturvallisuusrikoksesta, työaika-suojelurikoksesta, työsyrynnästä, kiskonnantapaisesta työsyrynnästä, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamisesta tai luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä.

Jos kyllä

Onko tarjoaja toteuttanut puhdistautumistoimia?

Jos kyllä

Kuvaus toteutetuista toimista:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

URL:

Koodi:

Laatija:

IV osa: Valintaperusteet

A: SOVELTUVUUS

Kaupparekisteriin merkitseminen

Tarjoaja on merkitty asiaankuuluviin sijoittautumisjäsenvaltionsa pitämiin kaupparekistereihin:

Se on merkitty sijoittautumisjäsenvaltion pitämään, direktiivin 2014/24/EU liitteessä XI kuvattuun ammattirekisteriin; tietyistä jäsenvaltioista tulevien tarjoajien täytyy mahdollisesti täyttää muita samassa liitteessä säädettyjä vaatimuksia.

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

B: TALOUDELLINEN TILANNE JA RAHOITUSASEMA

Muut taloudelliset ja rahoituskelliset vaatimukset

Taloudellinen tai rahoituskellinen vaatimus ja sen kuvaus: Taloudellisen tilanteen tulee olla sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n tai vastaavan tahon rating-luokituksessa on vähintään B tai vastaava. Tarjoaja, jonka luokitus Suomen Asiakastieto Oy:n rating-luokituksessa on C tai vastaava, suljetaan pois tarjouskilpailusta. Tarjoaja, joiden rating-luokitus on B tai vastaava, voidaan sulkea pois tarjouskilpailusta, jos tarjoaja ei kykene esittämään luotettavaa selvitystä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt taloudellisen tilanteensa parantamiseksi. Tarjoaja ilmoittaa Rating Alfa-luokituksensa.

Kuvaus:

Taloudellinen tai rahoituskellinen vaatimus ja sen kuvaus: Palveluntuottajalla on oltava lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan. Palveluntuottajan on hankittava toimintaansa varten vastuuvakuutus, jonka tulee olla suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Palveluntuottajan on pyydettäessä toimitettava ennen sopimuksen allekirjoittamista Tilaajalle todistus vastuuvakuutuksen olemassa olosta

Kuvaus:

Onko tämä tieto saatavilla sähköisesti?

Jos kyllä

Jos kyseiset asiakirjat ovat saatavilla sähköisesti, annetaan seuraavat tiedot:

(internetosoite, asiakirjat antanut viranomainen tai elin, tarkat asiakirjaviitteet):

C: TEKNINEN JA AMMATILLINEN PÄTEVYYS

Tarjoaja aikoo mahdollisesti antaa seuraavan osuuden (ts. prosenttiosuuden) hankintasopimuksesta alihankkijoille:

Jos tarjoaja on päättänyt antaa osan hankintasopimuksesta alihankkijoille ja hyödyntää alihankkijan voimavaroja kyseisen osan toteuttamisessa, kyseisistä alihankkijoista on täytettävä erilliset yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan lomakkeet, ks. II osan C jakso.

VI osa: Loppulausumat

LOPPULAUSUMAT

Tarjoaja ilmoittaa, että tiedot, jotka annetaan osissa II–V, ovat asianmukaisia ja oikeita ja että ne on esitetty täysin tietoisina siitä, mitä väriin tietojen antamisesta seuraa.

Tarjoaja ilmoittaa virallisesti pystyvänsä toimittamaan pyynnöstä ja viipymättä ilmoitetut todistukset ja muut asiakirjanäytön muodot, lukuun ottamatta seuraavia tilanteita:

a) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on mahdollisuus hankkia kyseiset täydentävät asiakirjat suoraan minkä tahansa jäsenvaltion kansallisesta tietokannasta, joka on käytettävissä maksutta (sillä edellytyksellä, että tarjoaja on toimittanut tarvittavat tiedot (verkko-osoitteen, todistuksen antaneen viranomaisen tai elimen nimi, asiakirjojen täsmälliset viitetiedot), jotta hankintaviranomainen tai -yksikkö voi tehdä sen. Tähän on pyydettyäessä liitettävä asiaankuuluva kyseistä tiedonsaantia koskeva suostumus), tai

b) hankintaviranomaisella tai -yksiköllä on jo kyseiset asiakirjat hallussaan (direktiivin 2014/24/EU 59 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan kansallisesta täytäntöönpanosta riippuen) viimeistään 18. lokakuuta 2018.

Tarjoaja suostuu siihen, että hankintayksikölle annetaan asiakirjat, jotka täydentävät tämän yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan annettuja tietoja, hankintamenettelyssä.

Päivämäärä:

Paikka:

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Liite 1 Puitesopimusluonnos

PUITESOPIMUS HELSINGIN KAUPUNGIN TYTÄRYHTEISÖJEN (RYHMÄ X) TILIKAUSSIEN 2020-2021 JA OPTIONA TILIKAUSSIEN 2022-2023 TILINTARKASTUSPALVELUJEN SUORITTAMISESTA

1.1

Sopijapuolet

Tilaaaja Helsingin kaupunki, edustajanaan Helsingin kaupungin tarkastusvirasto
PL 400
00099 Helsingin kaupunki

Palveluntuottaja, jäljempänä Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisö
Y-tunnus
Osoite

1.2

Yhteyshenkilöt

Tilaaajan yhteyshenkilö
Nimike Etunimi Sukunimi
Puhelin
Sähköposti

Tilintarkastajan yhteyshenkilö
Etunimi Sukunimi
Puhelin
Sähköposti

1.3

Yleiset sopimusehdot

Tässä sopimuksessa sovelletaan julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut) (liite 2) siltä osin kuin kyseisistä ehdoista ei ole poikettu tässä sopimusasiakirjassa.

2

Sopimuksen kohde ja sopimuksen mukainen palvelu

2.1

Sopimuksen kohde

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Tällä sopimuksella sovitaan ehdoista, joita sovelletaan alempana mainittujen Tilaajan tytäryhteisöjen Tilintarkastajalta tilaamien tilintarkastuspalveluiden suorittamiseen.

Tilintarkastuspalveluilla tarkoitetaan tässä sopimuksessa seuraavia palveluja:

- a) Tytäryhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaminen tilikaudelta 2020-2021 ja mahdollisesti tilikaudelta 2022-2023. Tämä palvelu sisältää myös:
 - tarkastustyön yhteydessä syntyneisiin havaintoihin ja tilinpäätösten laatimiseen liittyvän tavanomaisen neuvontatyön,
 - raportoinnin yhteisölle, emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle ja pyydettyäessä Helsingin kaupungin johdolle,
 - Helsingin kaupungin konserniohjeiden noudattamisen valvonnan, kuten määräajassa tapahtuvan konsernilomakkeiden tarkastamisen sekä tilintarkastusta koskevien raporttien toimittamisen emon (Helsingin kaupunki) tilintarkastajalle tämän antamia ohjeita ja määräaikoja noudattaen.
- b) Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen.

Tässä puitesopimuksessa tarkoitetut tytäryhteisöt ovat seuraavat:

Ryhmä X

Yhteisö A

Yhteisö B jne.

Sopijapuolet toteavat, että edellä mainitun luettelon sisältö saattaa muuttua sopimuskauden aikana. Muutosten aiheuttamista toimenpiteistä on sovittu jäljempänä kohdassa 2.2.4.

Mitä tässä sopimuksessa jäljempänä sanotaan Tilaajasta, sovelletaan tytäryhteisöön silloin, kun Tilintarkastaja suorittaa tytäryhteisölle tässä sopimuksessa tarkoitettuja tilintarkastuspalveluja.

Tarjouspyyntö 11.10.2019

2.2

Sopimuksen mukainen palvelu lakisääteisen tilintarkastuksen osalta

2.2.1

Tilintarkastajan kokemus ja ammatillinen pätevyys

Tilintarkastajilla ja varatilintarkastajilla on oltava sopimuskauden ajan Tilintarkastajan tarjouksessaan heille ilmoittama kokemus ja ammatillinen pätevyys.

2.2.2

Tilintarkastuksen suorittamistapa

Tilintarkastajan on toimitettava tilintarkastus tilintarkastusta koskevan lainsäädännön, muun huomioon otettavan lainsäädännön, hyvän tilintarkastustavan, tarjouspyynnön xx.xx.2019 ja Tilintarkastajan xx.xx.2019 antaman tarjouksen mukaisesti.

Tilintarkastajan on otettava tarkastuksessa huomioon kaupungin toimivaltaisten toimielinten ja Helsingin kaupungin tilintarkastajan antamat erityiset ohjeet.

2.2.3

Tarkastusaika

Tilintarkastaja toimittaa tarkastuksen tilikausittain ja tarkastus päättyy, kun yhtiökokous tai säätiön vuosikokous on vahvistanut kunkin tilivuoden tarkastetun tilinpäätöksen.

2.2.4

Tarkastuspäivät

Tilintarkastajan antaman tarjouksen liitteessä X on lueteltu tarkastuspäivien määrä yhteisöä ja tilikautta kohden. Mikäli yhteisön tai kaupunkikonsernin organisaatorakenteessa, toimintatavoissa tai tehtävissä tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka perustellusta syystä vaikuttavat tilintarkastuksen laajuuteen joko lisäävästi tai vähentävästi, Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat niiden vaikutuksista tilintarkastukseen vuosittain erikseen.

Tarkastuspäivien määrää ei ole oikeutta ylittää ilman Tilaajan kirjallista suostumusta.

Mikäli Tilaaja ja Tilintarkastaja sopivat tilintarkastuksen laajuudeksi jonakin tilikautena enemmän kuin Tilintarkastajan tarjouksessaan ilmoittamat

Tarjouspyyntö 11.10.2019

tarkastuspäivät, tarkastuspäivän hintana käytetään tällöin myös ylittävien tarkastuspäivien osalta Tilintarkastajan tarjouksesta laskettavaa lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän hintaa sekä tarvittaessa tuntihintaa, joka lasketaan jakamalla tarkastuspäivähinta 7,5:llä.

2.2.5

Tilintarkastajan nimi ja tilintarkastajan vaihtaminen

Tilintarkastajan nimeämät tilintarkastajat ja heidän varahenkilönsä on lueteltu Tilintarkastajan antamassa tarjouksessa xx.xx.2019.

Jos Tilintarkastaja haluaa pakottavasta syystä vaihtaa tilintarkastajaa, tästä on ilmoitettava välittömästi tarkastusvirastolle ja nimettävä tilalle vähintään vastaavan ammatillisen pätevyyden ja kokemuksen omaava tilintarkastaja.

Tilaaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä Tilintarkastajan ehdottamaa uutta tilintarkastajaa.

2.2.6

Tarkastuksen raportointi

Tilintarkastaja on velvollinen toimittamaan Helsingin kaupungin tilintarkastajalle tämän ilmoittamassa määräajassa ne tiedot, jotka ovat tarpeellisia konsernitilinpäätöksen tarkastamista varten. Tilintarkastaja toimittaa Tilaaajalle antamansa tarkastusmuistiot sekä tilintarkastuskertomukset pyydettyä myös Helsingin kaupungin tarkastusvirastolle.

2.3

Sopimuksen mukainen palvelu osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisen lausuntojen ja todistusten antamisen osalta

Lausuntojen ja todistusten antamista koskevien toimeksiantojen suorittamiseen sovelletaan soveltuvin osin kaikkia tässä sopimuksessa sovittuja ehtoja.

3

Alihankinta

Tilintarkastajan alihankkijat ja heidän tehtävänsä sopimuksen kohteen toimittamisessa ovat seuraavat:

Nimi, osoite, y-tunnus, tehtävä

Nimi, osoite, y-tunnus, tehtävä

Tarjouspyyntö 11.10.2019

tai

Tilintarkastaja ei käytä alihankkijoita.

4

Palvelun ominaisuudet

Palvelun laatuvaatimukset on määritelty tämän sopimuksen kohdassa 2.2–2.3. Niissä sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

5

Palvelun laadun valvonta ja tarkastusoikeus

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

6

Palveluntuottajan muut velvollisuudet ja vastuut

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

7

Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö

Tämän sopimuksen kohdassa 2.2 sanotun lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

8

Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus

Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus palvelun tuottamisessa käy ilmi tämän sopimuksen kohdasta 2.2.2. Tämän lisäksi sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

9

Hinta ja hinnan muuttaminen

Lakisääteinen tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen kiinteä arvonlisäveroton hinta yhteisöittäin tilikausille 2020-2021 ja optiona tilikausille 2022-2023 määräytyy Tilintarkastajan tarjouksen liitteen/liitteiden X mukaisesti.

Lakisääteisen tilintarkastuksen hinnat sisältävät kaikki Tilintarkastajan kulut mukaan lukien mahdolliset matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Tilintarkastajan tehtäviin kuuluu myös osakeyhtiölain ja säätiölain mukaisten lausuntojen ja todistusten antaminen. Näiden toimenpiteiden osalta Tilintarkastajalla on oikeus veloittaa tarjouksensa mukainen tuntihinta. Tuntihinta lasketaan jakamalla yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen hinta tarkastuspäivien lukumäärällä ja näin saatu päivähinta 7,5:llä.

Edellä mainittu hinta sisältää kaikki palveluntuottajan kulut mukaan lukien mahdolliset matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset.

Tilintarkastaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 9.

10

Maksuehdot

Suorittamastaan tilintarkastuksesta Tilintarkastaja laskuttaa työn etenemisen mukaan jälkikäteen. Maksuehto on 21 päivää netto laskun saapumisesta. Viivästyskorke määräytyy korkolain mukaisesti. Tilintarkastajan tulee yksilöidä laskuissa riittävät laskutusperusteet.

Tilintarkastaja laskuttaa tekemästään työstä suoraan asianosaista tytäryhteisöä ja toimittaa pyydettyinä laskuistaan jäljennökset tarkastusvirastoon sekä vuosittain lisätauksen yhtiöittäin käytetyistä työpäivistä/mahdollisista lisätyötunneista.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 10.

11

Vakuudet

Vakuuksia ei vaadita.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 11.

12

Viivästyminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

13

Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

14

Ylivoimainen este

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

15

Vakuutukset

Tilintarkastajalla tulee olla lakisääteiset ja muut palvelun tuottamisen kannalta tarpeelliset vakuutukset. Vakuutusten tulee olla voimassa koko sopimuskauden ajan.

Tilintarkastaja sitoutuu pitämään sopimuskauden ajan voimassa tarjouksessaan ilmoittamansa vastuuvakuutuksen.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 15.

16

Vahingonkorvaus

Alla olevat ehdot korvaavat kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdan 16.

16.1

Tilintarkastajan toimiessa lakisääteisessä tarkastustehtävässä, hänen vahingonkorvausvelvollisuuteensa sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä säädetään.

16.2

Mikäli Tilintarkastaja eroaa tilanteessa, jossa riippumattomuuden menetys johtuu muusta kuin Tilintarkastajan omasta toimenpiteestä, ei Tilintarkastaja ole velvollinen korvaamaan Tilaajalle sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuvaa vahinkoa.

16.3

Muissa kuin edellä mainituissa tilanteissa Tilaajan ja Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuuteen sovelletaan seuraavaa:

- Tilaajalla ja Tilintarkastajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.
- Jos sopimus päättyy Tilintarkastajasta johtuvasta syystä luvun 18 perusteella ja tästä aiheutuu Tilaajalle vahinkoa, on Tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta vahingosta.
- Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta tilintarkastajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää Tilaajalle maksettavan viivästyssakon ja muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon.

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Sopijapuolella on lisäksi oikeus korvaukseen välillisestä vahingosta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salasapitovelvoitteita tai loukannut immateriaalioikeuksia.

17

Palvelun käyttäjälle aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen palveluntuottajan sopimusrikkomuksen johdosta

Jos Tilintarkastaja aiheuttaa vahinkoa kolmannelle taholle tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita täyttäessään, ja jos Tilaaja on jollain perusteella ensisijaisesti vastuussa edellä kerrotusta vahingosta, on Tilaajalla oikeus saada Tilintarkastajalta vastaavan suuruinen vahingonkorvaus kuin mistä Tilaaja on ensisijaisessa vastuussa kolmannelle.

Tämän kohdan mukaiseen korvausvastuuseen ei sovelleta kohdan 16 mukaisia vastuunrajoituksia.

Tämä sopimusehto korvaa kokonaisuudessaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdat 17.1 – 17.9.

18

Sopimuksen päättäminen

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

19

Tilaajavastuu ja ulkomaiset työntekijät

Alla oleva ehto korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohdan 19.

19.1 Tilaajavastuu

Tilintarkastajan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana 12 kuukauden välein seuraavat selvitykset:

- todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty, sekä
- todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että eräänntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.

Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. Todistuksia ei tarvitse toimittaa, jos Tilintarkastajan tiedot ovat saatavissa www.tilaajavastuu.fi -palvelusta.

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Ulkomaisen Palveluntuottajan on toimitettava Tilaajan pyynnöstä suomen kielellä ja pyynnössä esitetyssä määräajassa vastaavat tiedot sijoittumismaansa lainsäädännön mukaisella rekisterinotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla.

Todistukset ja selvitykset saavat olla enintään kolme kuukautta vanhoja. Määräaika lasketaan siitä, kun Tilaaja on vastaanottanut asiakirjat.

Lisäksi Tilintarkastajan on toimitettava Tilaajalle sopimussuhteen aikana sen vaatimuksesta ja vaatimuksessa esitetyssä määräajassa edellä esitetyn mukaiset sekä muut tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos Tilintarkastaja on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen tai jos Tilintarkastaja ei toimita määräajassa kyseisiä selvityksiä. Ennen sopimuksen purkamista Tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa Tilintarkastajaa laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä korjata Tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa.

19.2 Ulkomaiset työntekijät ja lähetetyt työntekijät

Tilintarkastajan on Tilaajan pyynnöstä osoitettava, että Tilintarkastajan ja sen käyttämien alihankkijoiden ulkomaisilla työntekijöillä on työnteko-oikeus Suomessa. Ulkomaisella työntekijällä tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen.

Jos palvelua suorittaa Palveluntuottajaan työsuhteessa oleva lähetetty työntekijä, Palveluntuottajan on toimitettava Tilaajalle todistus lähetetyn työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä. Todistus on toimitettava viipymättä ja joka tapauksessa ennen kuin kyseinen lähetetty työntekijä aloittaa työnteon.

20

Immateriaalioikeudet

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

21

Salassapito ja henkilötietojen käsittely

Salassapitoon ja henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Tietoturvallisuusliitettä (liite 3) sekä Helsingin yleiset tietoturvan ohjeet toimittajalle -liitettä (liite 3.1 – siltä osin kuin tässä liitteessä mainitaan Helsingistä, sovelletaan sitä tarkoittaen aina kutakin tytäryhteisöä kenen tiedot ovat käsittelyn kohteena).

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Salassapitoa koskevien velvoitteiden rikkomiseen ei sovelleta tässä sopimusasiakirjassa tai sen liitteissä määriteltyjä vahingonkorvausvelvollisuuden rajoituksia.

22

Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

Jyse 2014 Palvelut -ehtojen kohtaa 22.1 sovelletaan seuraavassa muodossa:

22.1 Palveluntuottajalla ei ole oikeutta ilman tilaajan suostumusta osaksikaan siirtää hankintasopimusta kolmannelle. Palveluntuottaja voi siirtää sopimuksen kolmannelle osapuolelle, jolle palveluntuottajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain palveluntuottajan jakautumisen, sulautumisen, liiketoiminnan siirron tai muun vastaavan syyn vuoksi. Sopimuksen siirtämisen edellytyksenä on Tilaajan antama kirjallinen suostumus.

Tilaajalla on oikeus siirtää hankintasopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.

Muutoin sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

23

Avustamisvelvollisuus palveluntuottajan vaihtuessa

Tilaajan niin vaatiessa Tilintarkastaja on tilintarkastajan vaihtuessa velvollinen avustamaan Tilaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle tilintarkastajalle. Tilintarkastajalla on oikeus veloittaa tästä aiheutuvasta työstä käyttämällä tarjouksessaan ilmoittamaa lakisääteisen tilintarkastuksen tarkastuspäivän hintaa sekä tarvittaessa tuntihintaa, joka lasketaan jakamalla tarkastuspäivähinta 7,5:llä.

Tämä kohta korvaa kokonaan Jyse 2014 Palvelut -ehtojen (liite 2) kohdan 23.

24

Erimielisyydet ja sovellettava laki

Sovelletaan Jyse 2014 Palvelut -ehtoja (liite 2).

25

Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä:

1. Tämä sopimusasiakirja
2. Tarjouspyyntö xx.xx.2019 (liite 1)

Tarjouspyyntö 11.10.2019

3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut) (liite 2)
4. Tietoturvallisuusliite (liite 3)
5. Helsingin yleiset tietoturvan ohjeet toimittajalle (liite 3.1)
6. Tilintarkastajan antama tarjous xx.xx.2019 (liite 4)

26

Puitesopimuksen sopimuskausi ja optio sekä yhtiön ja Tilintarkastajan välisen sopimuksen sopimuskausi

26.1 Puitesopimus syntyy ja sen sopimuskausi alkaa, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Puitesopimuksen sopimuskausi päättyy 31.12.2021.

Tilaaaja voi suoraan käyttää käyttäen päättää sopimuskauden jatkamisesta alkupe-
räistä toimitusta vastaavilla ehdoilla sen mukaisina kuin ne ovat voimassa sopimus-
kauden päättyessä (optiokausi 2022–2023). Jos optiota käytetään, optiokauden pui-
tesopimus päättyy 31.12.2023.

Optiokaudella sovellettavat hinnat on määritelty Tilintarkastajan tarjouksen liitteessä X.

26.2 Tilaaajan tytäryhteisöt ja tilintarkastaja eivät tee keskenään erikseen kirjallista so-
pimusta tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta, vaan kyseisen sopimuksen sopimus-
ehdot on määritelty tässä puitesopimuksessa. Tytäryhteisön ja tilintarkastajan välille
syntyy sopimus tilintarkastuspalvelujen toimittamisesta silloin, kun yhteisön toimitin
on valinnut ehdotetun tilintarkastajan tehtävänsä tilintarkastajan toimikaudeksi.
Tuon sopimuksen sopimuskausi päättyy, kun yhteisön toimitin on vahvistanut tilin-
tarkastajan toimikautta vastaavan viimeisen tilikauden tilinpäätöksen.

27

Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopija-
puolelle.

Helsinki xx.xx.2020

Helsingin kaupungin tarkastusvirasto

Etunimi Sukunimi
nimike

Tarjouspyyntö 11.10.2019

Tilintarkastusyhteisö

Etunimi Sukunimi

Liitteet

Tarjouspyyntö xx.xx.2019 (liite 1)

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (Jyse 2014 Palvelut)
(liite 2)

Tietoturvallisuusliite (liite 3)

Helsingin yleiset tietoturvan ohjeet toimittajalle (liite 3.1)

Tilintarkastajan antama tarjous xx.xx.2019 (liite 4)

RYHMÄ A: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKETOIMINNAN KONSERNIYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT

HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Finlandia-talo Oy	1		0	
Forum Virium Helsinki Oy	1		0	
Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy	1		0	
Helsingin Konsernihankinta Oy	1		0	
Helsingin Leijona Oy	1		0	
Helsinki Marketing Oy Ltd	1		0	
Helsinki Abroad Ltd Oy	1		0	
Helsinki Region Marketing Oy	1		0	
MetropoliLab Oy	1		0	
Palmia Oy	1		0	
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	1		0	
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	1		0	
Startup Maria Oy	1		0	
Suomenlinnan Liikenne Oy	1		0	
Työmaahuolto Oy Ab	1		0	

RYHMÄ B: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N (HEKA) JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helsingin kaupungin asunnot Oy	1		0	
Kiinteistö Oy Laivalahdentori	1		0	
Kiinteistö Oy Oulynkylän Sotaveteraanitalo	2		2	
Kiinteistö Oy Oulynkylän Sotaveteraanitalo II	2		2	

RYHMÄ C: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN ERÄIDEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN KIINTEISTÖ- JA TILAYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat	Varatilintarkastaja
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	1	0
Keskinäinen Kiinteistö Oy Villamonte	1	0
Kiinteistö Oy Auranlinna	1	0
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo	1	0
Kiinteistö Oy Hansasilta	1	0
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	1	0
Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo	1	0
Kiinteistö Oy Helsingin Tennispalatsi	1	0
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	1	0
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	1	0
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1	0
Kiinteistö Oy Säterintie 2 (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1	0
Malmin Pysäköintitalo Oy (emo Koy Helsingin Toimitilat)	1	0
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	1	0
Kaapelin Mediakeskus Oy (emo Koy Kaapelitalo)	1	0
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	1	0
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	1	0
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	1	0
Kiinteistö Oy Pakkalantie 30	1	0
Kiinteistö Oy Puistolan Pankkitalo	1	0
Kiinteistö Oy Puu-Myllypuron Yhteistila	1	0
Kiinteistö Oy Rastilankallion Päiväkoti	1	0
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	1	0
Kiinteistö Oy Torpparinmäen Korttelitalo	1	0
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus	2	2
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	1	0
Helsingin Väylä Oy	1	0
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	1	0
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	1	0
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	1	0
Malmin Liiketalo Oy	1	0
Palvelukeskus Albatross Oy	1	0
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	1	0

RYHMÄ D: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN ASUMISEEN LIITTYVIEN YHTIÖIDEN JA SÄÄTIÖN, ERÄIDEN PYSÄKÖINTIYHTIÖIDEN SEKÄ ASUNTOTUOTANTOPALVELUN PERUSTAMIEN ASUNTO-OSAKEYHTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN JA SÄÄNTÖJEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT

HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Asunto Oy Helsingin Harmajankatu	2		1	
Asunto Oy Mechelininkatu 38	1		1	
Asunto Oy Merimiehenkatu 12	1		1	
Asunto Oy Paciuksenkatu 4	1		0	
Oy Helsingin Asuntohankinta Ab	1		0	
Asunto Oy Helsingin Keijukaistenpolku 4 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Asunto Oy Helsingin Puusuutarintie 2-4 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Asunto Oy Mannerheimintie 54 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Asunto Oy Markkinatie 10 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Asunto Oy Pieni Villasaarentie 2 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Kiinteistö Oy Parmaajanpuisto (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Kiinteistö Oy Tinasepantie 48 (emo Oy Helsingin Asuntohankinta Ab)	1		0	
Helsingin Asumisoikeus Oy	1		0	
Keskinäinen Kiinteistö Oy Helsingin korkotukiasunnot	1		0	
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr	1		0	
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	1		0	
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	1		0	
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	1		0	
Töölönlahden Pysäköinti Oy	1		0	
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos	1		0	
Asuntotuotantopalvelun perustamat asunto-osakeyhtiöt	1		0	

RYHMÄ E: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVIEN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN, KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN SEKÄ SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALAN YHTIÖIDEN JA SÄÄTIÖIDEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021 (HELSINGIN SEUDUN KESÄYLIOPISTOSÄÄTIÖN OSALTA NIMETÄÄN TILIKAUSILLE 2020–2023), YHTIÖJÄRJESTYSTEN JA SÄÄNTÖJEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Jääkenttäseätiö sr	2		2	
Helsingin Liikuntahallit Oy (emo Jääkenttäseätiö sr)	1		0	
Helsinki Stadion Oy	1		0	
Urheiluhallit Oy	1		1	
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 25 (emo Urheiluhallit Oy)	2		2	
Kontulan Palvelutalo Oy (emo Urheiluhallit Oy)	1		0	
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy (emo Urheiluhallit Oy)	1		1	
Stadion-säätiö sr	1		0	
Vuosaaren Urheilutalo Oy	1		0	
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	1		0	
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	1		0	
Helsingin teatterisääriö sr	1		0	
Helsingin tapahtumasäätiö sr	1		0	
UMO-säätiö sr	1		0	
Helsingin Seniorisäätiö sr	2		2	
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	1		0	
Niemikotisäätiö sr	1		1	
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	1		0	

RYHMÄ F: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN ENERGIYHTIÖ HELEN OY:N JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVIEN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöriivillä ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helen Oy	1		0	
Helen Sähköverkko Oy	1		0	
Helsingin Energiatunnelit Oy	1		0	
Oy Mankala Ab	1		0	
Suomen Energia-Urakointi Oy	1		0	

**RYHMÄ G: EHDOKKAIDEN NIMEÄMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN SATAMA OY:N JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAN TYTÄRYHTEISÖN
TILINTARKASTAJIKSI TILIKAUSILLE 2020–2021, YHTIÖJÄRJESTYSTEN MUKAISET TILINTARKASTAJIEN LUKUMÄÄRÄT**

HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Tarjoaja nimeää päävastuullisen tilintarkastajan sekä varatilintarkastajan yhtiöarvella ilmoitetun lukumäärän mukaisesti
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja / tarkastajat		Varatilintarkastaja	
Helsingin Satama Oy	1		0	
Loviisan Satama Oy	1		0	

Selvitys päävastuullisen tilintarkastajan sekä mahdollisen toisen varsinaisen tilintarkastajan ja varatilintarkastajan kokemuksesta

Tarjoajan nimi:	
-----------------	--

Kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta:

VÄHIMMÄISVAATIMUS:

Päävastuullisella tilintarkastajalla ja mahdollisella toisella varsinaisella tilintarkastajalla sekä varatilintarkastajalla on oltava:

- KHT- tai HT-tutkinto
- Vähintään kolmen vuoden kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.
- Ryhmän F osalta tulee tilintarkastajalla lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus energiahuoltoon (erityisalojen hankintalain 6 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.
- Ryhmän G osalta tulee tilintarkastajalla lisäksi olla vähintään kolmen vuoden kokemus satama- tai logistiikkatoimialaan (erityisalojen hankintalain 8 §:ssä määritellyllä tavalla) liittyvien yhtiöiden tilintarkastuksesta.

VERTAILUPERUSTE:

Päävastuullisen tilintarkastajan vähimmäisvaatimuksen ylittävä kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta.

Mikäli tarjoajan nimeämällä päävastuullisella tilintarkastajalla on vähintään 7 vähimmäisvaatimuksen ylittävää kokemusvuotta saa tarjoaja 35 vertailupistettä. Muut tarjoukset suhteutetaan tähän. Suhteuttamisen laskukaava on ilmoitettu tarjouspyynnössä.

Tilintarkastajan nimi:					
Tarkastaja on nimetty seuraaviin osiin (A,B,C,D,E,F,G):					
Nimetty tarkastaja on:	HT tilintarkastaja		KHT- tilintarkastaja		
Kokemus kunnallisten tytäryhtiöiden ja säätiöiden tilintarkastuksesta: <i>Selvityksestä tulee käydä ilmi kunnallisen tytäryhtiön tai säätiön nimi sekä kunta, johon se kuuluu ja kokemus niiden tarkastamisesta alla olevan mukaisesti. Selvityksestä tulee käydä ilmi myös ryhmien F ja G osalta edellytetty kokemus.</i>					
Yhtiön/säätiön nimi (kunta):	Kokemus vuosina :		Kokemus vuosina, yli 3 v		

(Esim. Finlandia talo OY (Helsingin kaupunki)

5

2)

RYHMÄ A: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKETOIMINNAN KONSERNIYHTIÖT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Finlandia-talo Oy					
Forum Virium Helsinki Oy					
Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy					
Helsingin Konsernihankinta Oy					
Helsingin Leijona Oy					
Helsinki Marketing Oy Ltd					
Helsinki Abroad Ltd Oy					
Helsinki Region Marketing Oy					
MetropoliLab Oy					
Palmia Oy					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy					
Seure Henkilöstöpalvelut Oy					
Startup Maria Oy					
Suomenlinnan Liikenne Oy					
Työmaahuolto Oy Ab					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ B: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAN HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT OY:N (HEKA) JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTIÖT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Helsingin kaupungin asunnot Oy					
Kiinteistö Oy Laivalahdentori					
Kiinteistö Oy Oulynkylän Sotaveteraanitalo					
Kiinteistö Oy Oulynkylän Sotaveteraanitalo II					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ C: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT KIINTEISTÖ- JA TILAYHTIÖT
 HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy					
Keskinäinen Kiinteistö Oy Villamonte					
Kiinteistö Oy Auroranlinna					
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo					
Kiinteistö Oy Hansasilta					
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3					
Kiinteistö Oy Helsingin Sähkötalo					
Kiinteistö Oy Helsingin Tennispalatsi					
Kiinteistö Oy Intiankatu 31					
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat					
Kiinteistö Oy Paloheinän Palvelukeskus					
Kiinteistö Oy Säterintie 2					
Malmin Pysäköintitalo Oy					
Kiinteistö Oy Kaapelitalo					
Kaapelin Mediakeskus Oy					
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli					
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo					
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus					
Kiinteistö Oy Pakkalantie 30					
Kiinteistö Oy Puistolankallion Pankkitalo					
Kiinteistö Oy Puu-Myllypuron Yhteistila					
Kiinteistö Oy Rastilankallion Päiväkoti					
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie					
Kiinteistö Oy Torpparinmäen Korttelitalo					
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus					
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy					
Helsingin Väylä Oy					
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy					
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy					
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy					
Malmin Liiketalo Oy					
Palvelukeskus Albatross Oy					
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA**Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %**

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ D: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT ASUMISEEN LIITTYVÄT YHTIÖT JA SÄÄTIÖ, ERÄÄT PYSKÖINTIYHTIÖT SEKÄ ASUNTOTUOTANTOPALVELUN PERUSTAMAT ASUNTO-OSAKEYHTIÖT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa
- Asuntotuotantopalvelun perustamien yhtiöiden osalta tilikautta koskeva tarkastuspäivien lukumäärä ja hinta tulee ilmoittaa perustettava yhtiö

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Asunto Oy Helsingin Harmajankatu					
Asunto Oy Mechelininkatu 38					
Asunto Oy Merimiehenkatu 12					
Asunto Oy Paciuksenkatu 4					
Oy Helsingin Asuntohankinta Ab					
Asunto Oy Helsingin Keijukaistenpolku 4					
Asunto Oy Helsingin Puusuutarintie 2-4					
Asunto Oy Mannerheimintie 54					
Asunto Oy Markkinatie 10					
Asunto Oy Pieni Villasaarentie 2					
Kiinteistö Oy Parmaanpuisto					
Kiinteistö Oy Tinasepätie 48					
Helsingin Asumisoikeus Oy					
Keskinäinen Kiinteistö Oy Helsingin korkotukiasunnot					
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr					
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy					
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy					
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy					
Töölönlahden Pysäköinti Oy					
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos					
Asuntotuotantopalvelun perustamat asunto-osakeyhtiöt					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

RYHMÄ E: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN, KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN SEKÄ SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALAN YHTIÖT JA SÄÄTIÖT
HEL 2019-009741

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa
- Huomio! Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr:n osalta tilintarkastaja nimetään tilikausille 2020-2023 ja tämän säätiön osalta vuosien 2022-2023 kokonaishinnat eivät siten ole optiohintoja.

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Jääkenttäsäätiö sr					
Helsingin Liikuntahallit Oy					
Helsinki Stadion Oy					
Urheiluhallit Oy					
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 25					
Kontulan Palvelutalo Oy					
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy					
Stadion-säätiö sr					
Vuosaaren Urheilutalo Oy					
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr					
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr					
Helsingin teatterisäätiö sr					
Helsingin tapahtumasäätiö sr					
UMO-säätiö sr					
Helsingin Seniorisäätiö sr					
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr					
Niemikotisäätiö sr					
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

**RYHMÄ F: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVA
ENERGIAYHTIÖ HELEN OY JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTEISÖT
HEL 2019-009741**

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisävero (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Helen Oy					
Helen Sähköverkko Oy					
Helsingin Energiatunnelit Oy					
Oy Mankala Ab					
Suomen Energia-Urakointi Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

**RYHMÄ G: TARKASTUSPÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDESSA SEKÄ HINNAT TILIKAUSILLE 2020–2023 – HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVA
HELSINGIN SATAMA OY JA TÄMÄN ALIKONSERNIIN KUULUVA TYTÄRYHTEISÖ
HEL 2019-009741**

Ohje:

- Tarjoaja täyttää siniset solut
- Hinnat annetaan ilman arvonlisäveroa (1 työpäivä = 7,5 tuntia)
- Hinnat sisältävät kaikki tarjoajan kulut (esim. matka-, päiväraha-, majoitus- ym. kustannukset)
- Lomakkeen rakennetta ei saa muuttaa

Tarjoajan tiedot
Tarjoajan nimi
Tarjoajan Y-tunnus

Yhtiö	Tarkastuspäivien lukumäärä tilikaudessa	Kokonaishinta 2020, euroa (alv 0)	Kokonaishinta 2021, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2022, euroa (alv 0)	Kokonaishinta, optio 2023, euroa (alv 0)
Helsingin Satama Oy					
Loviisan Satama Oy					
Yhteensä koko ryhmä	0	0	0	0	0

VERTAILUHINTA

Kokonaishinta 2020-2023, alv 0 %

Hinta yhteensä, euroa	-
-----------------------	---

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

Kaupunginvaltuuston hyväksymä toukokuun 17 p:nä 2017

Sisällys

1 Johdanto.....	3
2 Määritelmät	3
2.1 Kaupunkikonserni.....	3
2.2 Omistajapolitiikka	3
2.3 Konserniohjaus.....	3
2.4 Omistajaohjaus.....	4
2.5 Omistaja-arvo.....	4
2.6 Hyvä hallinto- ja johtamistapa	4
2.7 Yhteisö, hallitus ja toimitusjohtaja	4
2.8 Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhteisö.....	4
2.9 Muu tytäryhteisö	5
2.10 Osakkuusyhteisö.....	5
2.11 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä sisäinen tarkastus	5
2.12 Tasehallinta	5
2.13 Sijoitustoiminta.....	5
3 Konserniohjeen soveltaminen.....	5
4 Kuntastrategia	6
5 Kaupungin omistajapolitiikka ja -strategia	6
5.1 Kaupungin omistajuus yhteisöissä.....	7
5.2 Omistajastrategian sisältö	7
6 Kaupungin konserniohjauksen keskeiset tavoitteet ja sisältö.....	8
7 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa.....	8
8 Kaupungin konsernijohto.....	9
9 Tytär- ja osakkuusyhteisöjen perustaminen.....	10
10 Tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistuksesta luopuminen	11
11 Tytäryhteisöjen ohjaaminen	11
11.1 Välitön omistajaohjaus ja toimiohjeiden sitovuus.....	12
11.2 Salkuttaminen	12
11.2.1 Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet	13
11.2.2 Muut tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet.....	14
11.3 Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka	14

11.3.1	Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen henkilöstöpolitiikka	14
11.3.2	Muiden tytäryhteisöjen henkilöstöpolitiikka.....	14
11.4	Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa	15
11.4.1	Kaupungin kannan hankkiminen	15
11.4.2	Kaupungin kannan vaikutus yhteisön asemaan.....	15
11.4.3	Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa.....	16
11.4.4	Muun tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa	17
11.5	Hallituksen valinta ja kokoonpano	18
11.6	Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille	20
11.7	Seuranta ja raportointi.....	21
11.8	Tilinpäätös.....	21
11.9	Kaupunkikonsernin tarkastus	22
12	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	22
13	Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	23
14	Kaupunkikonsernin sisäiset palvelut	24
15	Tasehallinnan periaatteet kaupungin tytäryhteisöissä	25
16	Kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen.....	25
17	Viestintä	25

1 Johdanto

Kaupunkikonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteensopivuus ja yhteistyö, josta koituu hyötyä kaupungin asukkaille ja alueelle. Kaupunki emoyhteisönä vastaa kaupunkikonsernin kehityksen ohjaamisesta sekä kaupungin järjestämien palvelujen määrittelystä. Yhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin omaa palvelutuotantoa ja hoitamaan kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja sekä kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamissa tehtävissä.

Tällä ohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Konserniohjeella pyritään kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen ja tehostamiseen sekä kaupungin tytäryhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun varmistamiseen. Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

2 Määritelmät

Tässä ohjeessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

2.1 Kaupunkikonserni

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolaisissa tarkoitettu määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

2.2 Omistajapolitiikka

Omistajapolitiikalla tarkoitetaan omistajastrategian valintaa ja sen onnistuneisuuden seurantaan sekä omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön perustuvaa konserniohjausta. Omistajapolitiikan osana oleva omistajastrategia määrittelee millaista omaisuutta kaupunki hankkii ja omistaa sekä missä tehtävissä ja hankkeissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana tavoitteisiinsa pääsemiseksi.

2.3 Konserniohjaus

Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta sekä tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista.

2.4 Omistajaohjaus

Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhteisön hallintoon ja toimintaan. Nämä toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, investointeihin, yhtiöjärjestyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kaupunkia eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kaupungin määräysvallan käyttöön.

2.5 Omistaja-arvo

Tytäryhteisöille asetettavat strategiset kehittämistavoitteet sekä toiminnan tuloksellisuudelle asetettavat tavoitteet kuvaavat kaupungin omistuksiltaan odottamaa omistaja-arvoa.

Toiminnan tuloksellisuudelle asetettavat tavoitteet voivat liittyä vaikuttavuuteen, laatuun, kustannustehokkuuteen, kannattavuuteen sekä omaisuuden arvon kehittymiseen ja tulokselliseen käyttöön.

Kaupungin omistaja-arvon tulee kehittyä myönteisesti ja sitä tulee suojata. Omistaja-arvon suojaamista kuvastaa muun muassa kaupungin tytäryhteisöjen omaisuuden arvon säilyttäminen.

2.6 Hyvä hallinto- ja johtamistapa

Hyvällä hallinto- ja johtamistavalla tarkoitetaan yhteisön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, joka määrittelee yhteisön johdon eli hallituksen ja toimitusjohtajan roolin, velvollisuudet ja heidän suhteensa omistajaan, ja jolla edistetään toiminnan tuloksellisuutta.

2.7 Yhteisö, hallitus ja toimitusjohtaja

Tässä ohjeessa yhteisöillä tarkoitetaan myös säätiöitä, ja hallituksilla myös muita vastaavia hallinto- tai toimielimiä. Toimitusjohtajalla tarkoitetaan osakeyhtiölaissa määritellyn toimitusjohtajan lisäksi myös muuta vastaavaa tehtävää hoitavaa henkilöä, kuten esimerkiksi säätiön toiminnanjohtajaa.

2.8 Markkinaehtoisesti toimiva tytäryhteisö

Markkinaehtoisesti toimivia yhteisöjä ovat tämän ohjeen kohdan 11.2.1 mukaiset kaupungin tytäryhteisöt.

2.9 Muu tytäryhteisö

Ne kaupunkikonsernin tytäryhteisöt, jotka eivät kuulu markkinaehtoisesti toimiviin yhteisöihin, luetaan muihin yhteisöihin.

2.10 Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, jossa kaupungilla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka kaupungin tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa, on vähintään 20 % ja enintään 50 % yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai muu huomattava vaikutusvalta.

2.11 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä sisäinen tarkastus

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa, ja sen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

2.12 Tasehallinta

Tasehallinnalla tarkoitetaan rahoituksellisten tase-erien hallintaan liittyvää kokonaisuutta, jossa tarkastelun kohteena ovat erilaiset tytäryhteisön rahoitukselliset taseriskit ja niiden vaikutus yhteisön tuloihin, menoihin sekä toimintaan. Taseriskit ja kaantuvat maksuvalmius-, sijoitus-, rahoitus-, korko-, hinta- ja luottoriskeihin.

2.13 Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan tytäryhteisön varojen sijoittamista raha- ja pääomamarkkinoiden korkoa tuottaviin saamisiin kaupungin konsernipankkijärjestelmän ulkopuolella.

3 Konserniohjeen soveltaminen

Tätä ohjetta sovelletaan kaupungin tytäryhteisöihin. Kunkin tytäryhteisön tulee omissa toimielimissään käsitellä ja hyväksyä konserniohje yhteisöä sitovaksi.

Niiden kuntayhtymien osalta, joissa kaupunki on jäsenenä, tätä ohjetta noudatetaan soveltuvin osin kaupungin äänivaltaosuus huomioon ottaen. Lisäksi ohjetta voidaan soveltuvin osin hyödyntää kaupungin osakkuusyhteisöjen ohjauksessa.

Tässä ohjeessa ei käsitellä kaupungin virastojen ja liikelaitosten ohjausta.

4 Kuntastrategia

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Tavoitteena on vahvistaa toiminnan ohjaamista kokonaisuutena sekä liittää strateginen suunnittelu ja taloussuunnittelu tiiviisti yhteen.

Strategiassa tulee ottaa huomioon muun muassa omistajapolitiikka. Kaupunginvaltuuston tulee tehdä strategian yhteydessä kaupungin omistajapolitiikkaa koskevia periaatelinjauksia. Lisäksi kaupunginvaltuusto voi strategiassa asettaa kaupunkikonserniin kohdistuvia kehittämistavoitteita.

Strategian toteuttamisen ja seurannan luonteva väline on kaupungin talousarvio.

Kaupungin kulloinkin voimassa olevan strategian tytäryhteisöjä koskevat osat on käsiteltävä kunkin tytäryhteisön hallituksessa ja otettava huomioon yhteisön toiminnassa.

5 Kaupungin omistajapolitiikka ja -strategia

Omistajapolitiikka on kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisen väline, joka luo puitteet konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle. Omistajapolitiikan keskeiset periaatelinjaukset määritellään kaupungin strategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevissa päätöksissä. Tytäryhteisökohtaisesta omistajastrategiasta päättää kaupunginhallitus.

Kaupungin omistajapolitiikka on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin. Omistajapolitiikan tarkoituksena on liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista ja toimintaa sekä varmistaa kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden tehokas toteuttaminen.

Omistajapolitiikkaan ja -strategiaan liittyvien tavoitteiden edistämiseksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin, sääntöihin tai vastaaviin voidaan ottaa tavoitteisiin liittyviä määräyksiä siltä osin

kun se on kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

5.1 Kaupungin omistajuus yhteisöissä

Kaupungin omistajastrategia perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite.

Kaupungin tytäryhteisöjen asemaa osana kaupunkikonsernia arvioidaan ja tarkastellaan säännöllisesti. Kohdassa 11.2.1 tarkoitettujen markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta arviointi perustuu yhteisön strategiseen ja taloudelliseen merkitykseen kaupungille. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta kaupungin omistajastrategia sekä tytäryhtiökohtaiset tavoitteet perustuvat mahdollisimman hyvään taloudelliseen tulokseen tai muuten toiminnan kaupungille tuomiin taloudellisiin hyötyihin esim. kilpailun lisäämisen kautta.

Muiden kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta kaupungilla on ensisijaisesti palvelutuotantoon liittyviä tavoitteita, vaikka yleistavoitteena on myös yhteisöjen toiminnan kannattavuus. Näiden tytäryhteisöjen osalta kaupungin omistajastrategia sekä tytäryhteisökohtaiset linjaukset ja tavoitteet perustuvat mahdollisimman hyvään kokonaistulokseen, jota arvioidaan ensisijaisesti sen perusteella, miten ja minkälaisilla kustannuksilla tytäryhteisö täyttää palvelutehtävänsä.

5.2 Omistajastrategian sisältö

Kaupungin omistajastrategiaan kuuluu, että se pyrkii omistajan käytettävissä olevilla keinoilla edistämään tytäryhteisöjensä pitkäaikaista kehittymistä ja luomaan edellytykset laadukkaiden ja edullisten palvelujen tuottamiselle. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta edistetään niiden mahdollisuuksia taloudellisesti kannattavaan toimintaan kilpailuneutraalisäännökset huomioon ottaen.

Omistajastrategialla tuetaan palvelutuotannon lisäksi myös kaupungin harjoittamaa elinkeinopolitiikkaa.

Kaupunki edellyttää osana omistajastrategiaansa, että

- tytäryhteisöt huolehtivat lainsäädännön asettamien velvoitteiden täyttämistä esimerkillisen hyvin,
- tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia,
- tytäryhteisöt suhtautuvat vastuullisesti ympäristö- ja yhteiskuntavastuukysymyksiin, ja että
- tytäryhteisöjen pääomarakenne on tarkoituksenmukainen suhteessa toimialaan ja toimintaan.

6 Kaupungin konserniohjauksen keskeiset tavoitteet ja sisältö

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia.

Kaupunki on vahva ja aktiivinen omistaja, joka määrittelee tytäryhteisön erityistehtävän sisällön ja toiminnan tavoitteet yleisellä tasolla kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Konserniohjauksella varmistetaan tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen asetettujen tavoitteiden ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti sekä tuetaan omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Kunkin kaupungin tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee kuitenkin yhteisön hallitus.

Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujaakoja.

7 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Kaupunkikonsernissa noudatettavan hyvän hallinto- ja johtamistavan tarkoituksena on edistää toiminnan tuloksellisuutta, omistaja-arvon kehittymistä ja suojaamista sekä luottamusta tytäryhteisöjen, kaupungin ja eri sidosryhmien välillä.

Kaupunkikonsernin hyvästä hallinto- ja johtamistavasta laaditaan erillinen ohje, jonka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy. Ohjeessa määritetään kaupungin ja tytäryhteisöjen väliset sekä yhteisöjen sisällä noudatettavat hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteet sekä niiden mukaiset menettelytavat.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevalla ohjeella tarkennetaan tätä konserniohjetta sekä yhtenäistetään kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä ja siten varmistetaan osaltaan, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje on käsiteltävä ja hyväksyttävä kunkin kaupungin tytäryhteisön hallituksessa.

8 Kaupungin konsernijohto

Kaupunkikonsernin toimintaa johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen tytäryhteisöjen muodostamana kokonaisuutena ja kokonaistaloudellisesti ottaen huomioon myös kaupungin osallistuminen kuntien yhteistoimintaan sekä muu omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuva toiminta.

Kaupungin konsernijohtoon muodostavat:

- kaupunginvaltuusto,
- kaupunginhallitus,
- kaupunginhallituksen konsernijaosto,
- pormestari ja apulaispormestarit sekä
- kansliapäällikkö.

Kaupungin konsernijohtoon tehtävistä on säädetty tarkemmin kuntalaissa ja määrätty kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginvaltuusto päättää omistajapolitiikan ja -strategian sekä konserniohjauksen periaatteista sekä kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista.

Kaupunginhallitus vastaa konserniohjauksen ja -valvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii kaupunkikonsernin konserniohjauksen ja -valvonnan täytäntöönpanosta

sekä niiden toimivuudesta. Lisäksi konsernijaosto ohjaa, seuraa ja valvoo kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa sekä niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Pormestari vastaa osaltaan kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Lisäksi pormestari antaa toimiohjeita kaupunkia eri yhteisöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin kun kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia.

Apulaispormestarit vastaavat omilla toimialoillaan osaltaan kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Lisäksi apulaispormestarit antavat toimialallaan toimiohjeita kaupunkia eri yhteisöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin kun kyseessä ei ole taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia.

Kansliapäällikkö vastaa kaupunkikonsernin kokonaisedun huomioon ottamisesta niissä yhteisöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

Konsernijohdon lisäksi kaupunginkanslia antaa konserniohjausta ja vastaa sekä asioiden valmistelusta konsernijohdolle että tehtyihin päätöksiin liittyvästä seurannasta ja valvonnasta.

9 Tytär- ja osakkuusyhteisöjen perustaminen

Kaupungin osallistumisella jonkin yhteisön toimintaan perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Yhteisön toiminnan tarkoitusta ja tavoitetta tarkastellaan perustamisen yhteydessä ja myöhemminkin kaupunkikonsernin lähtökohdista sen varmistamiseksi, että yhteisö palvelee strategian tavoitteita.

Yhteisön perustamisesta päättää kaupunginhallitus ottaen kuitenkin huomioon, että merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy tytäryhteisöjä koskevat yhtiöjärjestys- ja sääntömallit osana kaupunkikonsernin hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevaa ohjeistusta.

Kaupungininsinöörin toimivallasta perustaa asuntojen rakentamista varten tarvittavat yhtiöt määrätään kaupungin hallintosäännössä.

10 Tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistuksesta luopuminen

Kaupunki voi luopua yhteisön omistuksesta, jos omistukselle ei enää ole strategiaan perustuvaa tarkoitusta ja tavoitetta ja omistuksesta luopuminen on kaupungin kannalta taloudellisesti perustelluin vaihtoehto. Omistuksesta voidaan luopua myös, jos luopuminen on muusta syystä perusteltua.

Luovuttaessa yhteisön omistuksesta on kiinnitettävä erityistä huomiota luopumisen henkilöstövaikutuksiin, sekä vaikutuksiin yhteisön tarjoamien palvelujen käyttäjiin.

Kaupunginhallituksen päättämässä tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa otetaan kantaa omistuksesta luopumiseen.

Kaupungininsinöörin toimivallasta luopua asuntojen rakentamista varten perustamiensa yhtiöiden osakkeista määrätään kaupungin hallintosäännössä.

11 Tytäryhteisöjen ohjaaminen

Konserniohje ja siihen kulloinkin tehtävät muutokset käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa. Sitoutuessaan konserniohjeen noudattamiseen tytäryhteisöt hyväksyvät sen sisäiseksi toimintaohjeeksi, joka osaltaan tulee ottaa huomioon yhteisön päätöksenteossa ja toiminnassa.

Kaupungin tytäryhteisöjen ohjaamiseksi konserniohjeen keskeisiä määräyksiä ja kaupungin omistajastrategian linjauksia voidaan tarvittaessa kirjata myös tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin tai sääntöihin. Markkinaehtoisesti toimivien yhtiöiden yhtiöjärjestykseen kirjataan maininta siitä, että ne ottavat toiminnassaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisedun.

Konserniohjetta noudatetaan kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, säännöistä tai osakassopimuksesta muuta johdu. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle tai kaupunginkanslialle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Kaupunki kohdistaa omistajaohjauksensa lähtökohtaisesti vain niihin tytäryhteisöihin, joissa sillä on suora omistus tai määräysvalta. Kaupunki ohjaa kaupunkikonserniin kuuluvia alikonserneja niiden emoyhteisöjen kautta.

11.1 Välitön omistajaohjaus ja toimiohjeiden sitovuus

Keskeinen osa kaupungin välitöntä omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen henkilöille, jotka edustavat kaupunkia eri tytäryhteisöjen hallintoelimissä.

Kaupunkikonsernissa toimiohjeita antavat hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaosto taloudellisesti merkittävissä tai periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa ja muutoin pormestari tai toimialallaan apulaispormestari.

Kaupungin konsernijohto ja kaupunginkanslia antavat tytäryhteisöille tarvittaessa toimiohjeita, jotka koskevat esimerkiksi rahoitusjärjestelyjä, hankintoja, henkilöstö- ja palkkapolitiikkaa sekä johdon valintaa. Ohjeet annetaan pöytäkirjapäätöksellä tai muulla tavalla kirjallisesti taikka suullisesti. Suullisesti annetut toimiohjeet on dokumentoitava.

Tytäryhteisöjen ja niiden hallinnossa toimivien on noudatettava konsernijohdon ja kaupunginkanslian antamia toimiohjeita. Kaupunkia tytäryhteisöjen toimielimissä edustavien henkilöiden on myös toimittava kaupungin strategian ja tavoitteiden sekä tytäryhteisölle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin kaupunginkanslian laatimia ohjeita, kuten esimerkiksi harmaan talouden torjunnan ohjetta ja muita hankintoja koskevia ohjeita.

Kaupunki omistajana edellyttää, että tytäryhteisöissä noudatetaan konserniohjeen määräyksiä ja sen perusteella annettuja toimiohjeita. Mikäli näin ei tapahdu, kaupunki ryhtyy toimiin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanon muuttamiseksi.

11.2 Salkuttaminen

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan kahteen eri ryhmään eli salkkuun: markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin.

Tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- yhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta,
- yhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä,
- yhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- yhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- yhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- yhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa.

Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä. Eri salkuissa oleville tytäryhteisöille voidaan esimerkiksi asettaa erilaisia velvollisuuksia raportoinnin, tiedottamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen ja ne voivat noudattaa erilaista henkilöstöpolitiikkaa.

Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarien välisessä toimialajaossa pormestarin toimialaan. Muiden tytäryhteisöjen kuuluminen pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan ratkaistaan asianomaisen yhteisön toimialan perusteella.

11.2.1 Markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt noudattavat muihin samalla toimialalla toimiviin yhteisöihin verrattuna vertailukelpoisia toimintaperiaatteita sekä rahoitusrakennetta, jotta kaupungin omistus ei vääristä kilpailua. Vastaavasti kaupungin markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille asetetaan tuottotavoitteet kilpailuneutraliteettisäännökset huomioon ottaen.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa kilpailuetua eikä -haittaa markkinaehtoisesti toimiville yhteisöille.

11.2.2 Muut tytäryhteisöt ja niiden toimintaperiaatteet

Muilla kuin markkinaehtoisesti toimiville kaupungin tytäryhteisöille on asetettu kaupungin palvelutuotantoon tai muuhun toimintaan liittyviä erityistehtäviä tai ne eivät muusta syystä toimi kilpailutilanteessa markkinoilla ja tavoittele toiminnallaan liikevoittoa.

11.3 Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka

Kaupungin tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista sekä huolehtivat työelämän laadusta ja henkilöstön työhyvinvoinnista. Kaupunkikonsernin ja tytäryhteisöjen johtamisessa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus, eikä konsernin sisällä ole epätervettä kilpailua henkilökunnasta.

Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Henkilökunnan työsuhteen ehdot määräytyvät työehtosopimuksen mukaan.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat Kevan jäseniä, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy.

11.3.1 Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen henkilöstöpolitiikka

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan noudattaa alan ja kilpailijoiden käytäntöjä vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa, kuitenkin koko ajan huomioiden kaupungin tytäryhteisön velvollisuus toimia henkilöstöpolitiikassaan korostetun vastuullisesti. Henkilöstön työsuhteturva määräytyy työlainsäädännön ja yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen mukaisesti.

11.3.2 Muiden tytäryhteisöjen henkilöstöpolitiikka

Muissa kuin markkinaehtoisesti toimivissa kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa. Henkilöstön työsuhteturvan osalta tavoitteena on, että vakinaisen henkilökunnan työsuhteen pysyvyys turvataan tilanteissa, joissa on lainmukaiset perusteet lomauttamiseen tai irtisanomiseen tuotannollisin tai taloudellisin perustein. Niissä tilanteissa, joissa työsuhteiden pysyvyyden tavoitetta ei voida toteuttaa, yhteisön henkilöstö voi hakea kaupungin sisäisiin avoimiin työtehtäviin.

11.4 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta tässä konserniohjeessa määriteltyihin merkittäviin toimenpiteisiin ennen niitä koskevaa päätöksentekoa. Velvollisuus kaupungin kannan hankkimiseen on tytäryhteisön hallituksella ja toimitusjohtajalla.

11.4.1 Kaupungin kannan hankkiminen

Kaupungin kannan etukäteisen hankkimisvelvollisuuden tarkoituksena on edistää kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumista ohjaamalla ja valvomalla tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta.

Kaupungin kannan hankkimiseksi tytäryhteisön toimitusjohtajan tai hallituksen puheenjohtajan tulee olla yhteydessä kaupunginkansliaan.

Kaupungin kannan antava taho ratkaistaan tapauskohtaisesti asian taloudellisen ja periaatteellisen merkityksen sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Lähtökohtana on, että kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin kannan kaupunkikonsernin kannalta taloudellisesti merkittävässä ja periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa. Muissa asioissa kaupungin kannan päättää pormestari tai asianomainen apulaispormestari, kansliapäällikkö taikka kaupunginkanslia.

Konsernijaoston, muun kaupungin toimielimen, pormestarin tai apulaispormestarin antaessa kaupungin ennakkokannan, asiasta tehdään pöytäkirjapäätös.

11.4.2 Kaupungin kannan vaikutus yhteisön asemaan

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Määräysvaltaa yhteisössä käyttävän kaupungin kannan hankkiminen yhteisön kannalta merkittäviin asioihin on näiden velvoitteiden mukaista. Lisäksi velvollisuus kaupungin kannan hankkimiseen perustuu siihen, että kaupungin tytäryhteisöt hyväksyvät konserniohjeen niitä itseään sitoviksi sisäisiksi toimintaohjeiksi.

Kaupungin kannan etukäteinen hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Kaupungin kannan hankkimisessa ei ole kyse yhteisön sisäisen päätöksen tai yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaisen hallituksen tai toimivan johdon vastuun siirtämisestä konsernijohtolle tai kaupunginkanslialle, eikä se saa aikaan oikeudellista yhteisvastuuta yhteisön ja kaupungin välillä. Vaikka kaupungin kanta

päätettävään asiaan on hankittu ennen yhteisön päätöstä, yhteisön hallitus ja toimiva johto kantavat aina niille kuuluvan vastuun tekemistään päätöksistä ja yhteisön johtamisesta.

Mikäli kaupungin halutaan osakeyhtiön omistajana käyttävän päätösvaltaa normaalisti hallituksen toimivaltaan kuuluvissa, mutta sisällöltään merkittävissä ja laajakantoisissa asioissa tai kun hallitus katsoo, ettei se voi noudattaa kaupungilta saamaansa ohjetta, voi hallitus siirtää tai kaupunki edellyttää yksittäisen asian päätettäväksi ylimääräisessä yhtiökokouksessa. Omistajan päätösvaltaa voidaan yksittäistapauksessa käyttää vaihtoehtoisesti osakkeenomistajan päätöksellä yhtiökokousta pitämättä.

11.4.3 Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa

Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa seuraavista merkittävistä asioista tai toimenpiteistä:

- toiminta-ajatuksen, toiminnan taikka pääoma- tai juridisen rakenteen olennainen muuttaminen,
- toimintaan nähden merkittävä tai varsinaiseen toimintaan kuulumaton tai siihen vain epäsuorasti liittyvä investointi ja sen rahoittaminen,
- toimintaan nähden merkittävä lainanotto tai -anto sekä muut vastaavat rahoitukseen liittyvät järjestelyt,
- varsinaiseen toimintaan kuulumattoman tai siihen vain epäsuorasti liittyvän merkittävän sopimuksen solmiminen, muuttaminen tai päättäminen,
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen, kaupungin käytännöistä tai työehtosopimusten mukaisista järjestelmistä poikkeavan palkitsemisjärjestelmän käyttöönotto tai olennainen muuttaminen sekä kaupungin käytännöistä poikkeavan merkittävän henkilöstöedun myöntäminen tai olennainen muuttaminen,
- toimitusjohtajan palkkaaminen ja erottaminen, palkkauksen, palkitsemisjärjestelmien sekä palvelussuhteen keskeisten ehtojen määrittely ja tarkistaminen,

- yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä poikkeavan voitonjakoehdotuksen tekeminen yhtiökokoukselle.

11.4.4 Muun tytäryhteisön velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa

Muun kuin markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa seuraavista merkittävistä asioista tai toimenpiteistä:

- sulautuminen tai jakautuminen, tytäryhteisön perustaminen sekä muu merkittävä yritysjärjestely, kuten yrityskauppa,
- tytäryhteisön hallituksen jäsenen ja tilintarkastajan nimeäminen/valinta sekä periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän toimiohjeen antaminen yhteisöä eri toimielimissä edustaville henkilöille,
- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttaminen, ellei muutos ole tekninen tai muutoin vähäinen,
- toiminta-ajatuksen tai pääomarakenteen olennainen muuttaminen tai muu periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muutos,
- toimintaan nähden merkittävä tai varsinaiseen toimintaan kuulumaton tai siihen vain epäsuorasti liittyvä investointi ja sen rahoittaminen, mukaan lukien merkittävä kiinteistökauppa,
- yhtiömuotoisen kiinteistön ja säätiömuotoisen asuinkiinteistön peruskorjaushanke, jonka kustannukset ylittävät kaupungin kulloinkin voimassa olevien tilaohjeiden mukaiset euromääräiset rajat,
- osakkeen merkintä tai ostaminen, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei ole erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi,
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuden, mukaan lukien immateriaalioikeudet, hankkiminen, myyminen, vuokraaminen tai panttaaminen,
- merkittävä lainanotto tai -anto sekä vakuuden, takauksen taikka muun yhteisöä sitovan merkittävän

rahavelvoitteen antaminen taikka sen ehtojen olennainen muuttaminen,

- periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän sopimuksen solmiminen, muuttaminen tai päättäminen,
- epätavallisin ehdoin tehtävän tai muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvan sopimuksen solmiminen yhteisön ja sen osakkeenomistajan, jäsenen taikka hallituksen jäsenen välillä, tällaisen sopimuksen muuttaminen sekä sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta luopuminen,
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen,
- laajakantoisen ja periaatteellisesti merkittävän henkilöstöpoliittisen ratkaisun tekeminen,
- kaupungin käytännöistä tai työehtosopimusten mukaisista järjestelmistä poikkeavan palkitsemisjärjestelmän käyttöönotto tai olennainen muuttaminen sekä autoedun tai kaupungin käytännöistä poikkeavan henkilöstöedun myöntäminen,
- toimitusjohtajan palkkaaminen ja erottaminen, palkkauksen, palkitsemisjärjestelmien sekä palvelussuhteen keskeisten ehtojen määrittely ja tarkistaminen,
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin, selvitystilaan asettaminen taikka saneerausmenetelyyn hakeutuminen.

11.5 Hallituksen valinta ja kokoonpano

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupungin edustajien nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Kaupunki nimeää tytäryhteisöjensä hallitukseen miehiä ja naisia tasapuolisesti. Tytäryhteisöjen hallitukseen voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta.

Kaupungin tytäryhteisöjen osalta varmistetaan hallitusten monipuolinen osaaminen ja kokemus sekä riippumattomuus ja vastuullisuus. Hallitusten kokoonpanojen tulee yhtiön toiminnan laatu, laajuus ja kehitysvaihe huomioon ottaen heijastaa eri

taustoja, näkökulmia sekä erityisosaamisalueita siten, että kullakin hallituksella on yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä kyky asianomaisen yhteisön toimitusjohtajan ohjaamiseen ja tukemiseen yhteisön kehittämiseksi ja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Erityisesti markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta kunkin yhteisön hallituksella tulee olla kollektiivina riittävä osaaminen ja pätevyys ainakin:

- yhteisön toimialaan ja liiketoimintaan liittyvistä asioista,
- vastaavankokoisen yhteisön johtamisesta,
- konserni- ja taloushallinnosta,
- strategiasta,
- sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta,
- hyvästä hallintotavasta,
- kaupunkikonsernin toiminnasta ja tavoitteista sekä kaupungin eettisistä arvoista,
- yritysvastuusta (mukaan lukien henkilöstöasiat).

Kaupunginhallituksen hyväksymässä tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa määritellään kunkin tytäryhteisön hallituksen jäseniltä kollektiivina edellytettävät osaamis- ja pätevyysvaatimukset.

Strategisesti tai muuten merkittävimmissä markkinaehtoisesti toimivien yhteisöjen salkkuun luokitelluissa tytäryhteisöissä hallituksen jäsenten nimeämisen valmistelemiseksi voidaan perustaa osakkeenomistajan nimitystoimikunta. Kunkin nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella asetetut kriteerit täyttyviä hallituksen jäseniä ja heille maksettavia palkkioita koskevat ehdotukset kaupunginhallituksen konsernijaostolle ja tytäryhteisön yhtiökokoukselle tai vastaavalle.

Strategisesti tai muuten merkittävimmissä markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan poiketa kaupunkikonsernin luottamushenkilöiden palkkiosääntöön perustuvista hallituspalkkioista. Mikäli luottamushenkilöiden palkkiosääntöön perustuvista hallituspalkkioista poiketaan, määritellään palkkiot

yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen sekä hallituksen tehtävien vaativuuteen pohjautuvan arvion perusteella niin, että tytäryhteisölle voidaan valita kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta paras mahdollinen hallitus.

Muiden kaupungin tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten nimeämisestä koskevat ehdotukset valmistellaan nimitystoimikuntia perustamatta mahdollisimman pitkälle kaupunginkanslian toimesta kaupunginhallituksen konsernijaoston päätettäväksi. Näiden tytäryhteisöjen osalta noudatetaan kaupunkikonsernin yleisiä hallituspalkkioita koskevia linjauksia.

Tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä pyritään määrittelemään tehokkaan ja tuloksellisen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tästä syystä kaupungin tytäryhteisöjen hallitukseen valitaan vähintään kolme (3) ja enintään viisi (5) jäsentä, ellei jäsenten määrästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa erityinen syy.

Markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä hallituksen toimikausi on yksi (1) vuosi, ellei toimikauden pituudesta poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy. Muissa tytäryhteisöissä hallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta, ellei toimikauden pituudesta poikkeamiseen ole yksittäisessä tytäryhteisössä erityinen syy.

Tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivisen osaamisen tukemiseksi ja ylläpitämiseksi hallituksen jäsenille järjestetään kaupunkikonsernin puitteissa hallitustyöskentelyn kannalta tarpeellista koulutusta.

11.6 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille sekä muille kaupungin merkittävimmille tytäryhteisöille taloudellisia ja/tai toiminnallisia tavoitteita, joilla pyritään varmistamaan, että yhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Asetettavilla tavoitteilla pyritään myös varmistamaan kaupungin omistaja-arvon kehittyminen ja suojaaminen.

Konsernijohto ja kaupunginkanslia pyrkivät tukemaan tytäryhteisöjä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Kaupunginkanslia antaa tytäryhteisöille tarvittaessa tavoitteisiin liittyvää yksityiskohtaisempaa ohjausta.

11.7 Seuranta ja raportointi

Seurannan ja raportoinnin tarkoituksena on antaa konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle edellytykset johtaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa, seurata tytäryhteisökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja omistaja-arvon kehittymistä sekä arvioida tytäryhteisöjen asemaa osana kaupunkikonsernia. Seurannan ja raportoinnin avulla varmistetaan osaltaan myös kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaanti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Tytäryhteisöt raportoivat kaupungille toimintansa ja taloutensa kehittymisestä, niihin liittyvistä riskeistä sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta kaupunginkanslian antamien ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti. Tytäryhteisöjen on lisäksi raportoitava konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle erikseen, mikäli niiden toiminta ei vastaa oletettua kehitystä.

Seuranta ja raportointia varten tytäryhteisöiltä edellytetään selvää taloudellisten ja/tai toiminnallisten tulosten mittausjärjestelmää. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen toiminnan tulosta ja kannattavuutta verrataan muiden vastaavien yhteisöjen tuloksiin ja kannattavuuteen.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta kaupunginkanslian määräajoin laatimien seurantaraporttien pohjalta ja arvioi tarvittaessa yhteisön harjoittaman toiminnan tarvetta ja yhteisön asemaa kaupunkikonsernissa.

Tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien on toimitettava kaupunginhallituksen konsernijaostolle, pormestarille ja asianomaiselle apulaispormestarille sekä kaupunginkanslialle toiminnastaan näiden tarvitsemat tiedot osakeyhtiölain mukainen osakkeenomistajien yhdenvertaisuus huomioon ottaen. Liiketaloukselliset ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään kaupungin hallinnossa salassa pidettävänä sen mukaan kuin laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.

11.8 Tilinpäätös

Tytäryhteisöjen hallitusten on annettava kaupungille kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Tytäryhteisöillä tulee olla kalenterivuotta vastaava tilikausi, ellei siitä poikkeamiseen ole erityinen syy. Kaikissa kaupunkikonserniin kuuluvissa yhteisöissä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito-

ja tilinpäätösperiaatteita, kuntalain konserniyhteisöjä koskevia säännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava konsernitilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot kaupunginkanslian määräämällä tavalla erikseen annettavan aikataulun mukaisesti. Tytäryhteisöjen tietojärjestelmien ja keskinäisen tietojenvaihdon tulee tukea konsernitilinpäätöksen edellyttämää raportointia.

11.9 Kaupunkikonsernin tarkastus

Tarkastuslautakunta hyväksyy suunnitelman kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä ja nimeää ehdokkaat näiden tilintarkastajiksi, ellei se erityisestä syystä ole antanut nimeämisoikeutta lautakunnan puheenjohtajalle. Tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi nimetään kaupungin tilintarkastaja, ellei tytäryhteisöjen lukumäärän tai muun tilintarkastukseen liittyvän syyn vuoksi ole perusteltua nimetä eri tilintarkastajaa.

Tytäryhteisöt toimittavat tarkastuslautakunnalle ja tarkastusvirastolle näiden tarvitsemat tiedot. Tarkastuslautakunta voi kutsua kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toimielimen jäsenen sekä palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen.

Kaupunginkanslian sisäisen tarkastuksen yksikön toimivaltaan kuuluu kaupungin kokonaan omistamien tytäryhteisöjen toiminnan tarkastus kansliapäällikön toimeksiannosta. Tarkastuksissaan sisäinen tarkastus arvioi tytäryhteisön johdon järjestämän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä. Tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan tulee antaa sisäiselle tarkastukselle kaikki sen tarkastusten suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

12 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tytäryhteisöjen tulee ottaa sisäisessä valvonnassaan ja riskienhallinnassaan hyvän hallinto- ja johtamistavan mukaisesti huomioon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet sekä muut kaupunginkanslian antamat tarkentavat ohjeet ja määräykset.

Tytäryhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat kunkin yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisössä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan menettelyt. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää

ottaen huomioon yhteisön toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja sen sisältämiin riskeihin. Kaupunginvaltuuston talousarviossa asettamien tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi on osa kunkin tytäryhteisön sisäistä valvontaa.

Tytäryhteisöjen sisäinen tarkastus voidaan toteuttaa joko tytäryhteisön omana toimintona tai ostopalveluna ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Sisäisen tarkastuksen tulee toimia yhteistyössä kaupunginkanslian sisäisen tarkastuksen kanssa. Kaupunginkanslian sisäisen tarkastuksen tulee saada riittävät tiedot voidakseen osallistua kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tason arviointiin.

13 Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Tytäryhteisöjen strategista suunnittelua ohjaa osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Kaupungin talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöjen tulee laatia niille asetettujen tavoitteiden pohjalta vuosittain talousarvio ja toimintasuunnitelma sekä rahoitus- ja investointisuunnitelma. Lisäksi tytäryhteisöillä tulee olla pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmasta raportoidaan konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle tarvittaessa kaupunginkanslian antamien ohjeiden mukaisesti. Mikäli rahoitus- ja investointisuunnitelmaa taikka pitkän tähtäimen suunnitelmia ei tarvita esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi, tulee tämä todeta tytäryhteisön hallituksessa esimerkiksi talousarvion valmistelun yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen investointeja ohjataan tytäryhteisöille asetetulla velvollisuudella hankkia kaupungin kanta ennen merkittävästä investoinneista päättämistä. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta kaupungin etukäteisen kannan edellyttävät asiat on määritelty tämän ohjeen kohdassa 11.4.3 ja muiden tytäryhteisöjen osalta kohdassa 11.4.4.

Tytäryhteisöissä hallituksen ja yhteisön johdon tulee investointeja suunnitellessaan tehdä huolellisuusvelvollisuutensa täyttämiseksi asianmukaiset etukäteislaskelmat ja -selvitykset, jotta investointien tarpeellisuudesta sekä taloudellisesta ja toiminnallisesta kannattavuudesta voidaan riittävästi varmistua ennen kuin kaupungin kanta tarvittaessa hankitaan ja investointipäätös tehdään. Investointeja koskevissa laskelmissa tulee ottaa huomioon vaikutukset yhteisön käyttötalouteen ja kassavirtaan.

Konsernijohto ja kaupunginkanslia seuraavat tytäryhteisöjen tulevien vuosien investointitarpeita konsernitasolla tytäryhteisöjen raportoinnin yhteydessä.

Kaupungin tilahankkeiden käsittelyohjeet määrittelevät erilaisten tilahankkeiden suunnitteluvaiheet, niiden pääsisällön, suunnitelmien käsittelytavan ja vastuusuhteet kaupungin organisaatiossa. Tilahankkeiden käsittelyohjeita sovelletaan asuntohankkeita lukuun ottamatta niihin kaupungin tytäryhteisöjen tilahankkeisiin, jotka liittyvät kaupungin palvelutuotantoon.

14 Kaupunkikonsernin sisäiset palvelut

Kaupungin organisaatiossa keskitettyjä sisäisiä tukipalveluja tytäryhteisöille tuottavat omien resurssiensa mahdollistamissa puitteissa muun muassa kaupunginkanslia, palvelukeskusliikelaitos, taloushallintopalveluliikelaitos sekä työterveysliikelaitos.

Kaupungin tytäryhteisöille mahdollistetaan sisäisten palvelujen käyttö kilpailuneutraaliteettia ja valtiontukia koskevan sääntelyn puitteissa (muun muassa tukipalvelujen markkinaperusteinen hinta) silloin kun se on tarkoituksenmukaista. Kukin tytäryhteisö selvittää oman toimintansa lähtökohdista konsernin sisäisten tukipalvelujen käyttöä yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa, jotta päästään kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun. Kaupungin konsernijohto ja kaupunginkanslia voivat antaa tytäryhteisöille tarvittaessa sitovia ohjeita sisäisten palvelujen käytöstä.

Kaupunkikonsernissa hyödynnetään konsernipankkia osana sisäisiä palveluja. Konsernipankkitoiminnalla tarkoitetaan kaupungin konsernilaajuisesti kilpailuttamien pankkipalveluiden (konsernitili) ja vakuutuspalveluiden sekä lisäksi kaupunginkanslian järjestämien rahoituspalveluiden (määräaikaistalletukset, laina- ja takausasiat sekä neuvonta) muodostamaa kokonaisuutta. Toiminnan tavoitteena on saavuttaa mittakaavaetuja palvelujen kilpailutuksissa sekä yhdenmukaistaa konsernin rahoitustoimintoja kustannustehokkaaksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi.

Konsernitilin avulla hoidetaan kaupungin omien varojen lisäksi siihen liitettyjen tytäryhteisöjen kassavarojen sijoittaminen. Kaupungin määräysvallassa oleva tytäryhteisö voidaan hyväksyä konsernitilijärjestelmään kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen konsernitiliin voidaan tarvittaessa lisätä luottolimiitti, jolla voidaan rahoittaa lyhytaikaisesti esimerkiksi käyttöpääoman tarve.

15 Tasehallinnan periaatteet kaupungin tytäryhteisöissä

Kaupungin tytäryhteisöt noudattavat maksuvalmius-, sijoitus-, rahoitus-, korko-, hinta- ja luottoriskien suhteen matalaa riskiprofiilia. Riskienhallinnan pääpaino on riskeihin liittyvien menestysten sekä tappiovaaran välttämässä ja vähentämässä.

Tytäryhteisöjen ei tule rahoitus- ja sijoitustoiminnassaan ottaa aktiivisesti riskejä tuottojen lisäämiseksi tai menojen pienentämiseksi vaan välttää ja minimoida riskejä. Tytäryhteisöjen sijoitusten tulee lisäksi olla tarvittaessa realisoitavissa jo ennen eräpäivää yllättävien kassatarpeiden kattamiseksi, ellei tästä poikkeamiseen ole yksittäistapauksessa erityinen syy.

Kaupunginkanslia antaa tytäryhteisöjen tasehallinnasta, sijoitustoiminnasta sekä lainanotosta ja -annosta erillisiä tarkentavia ohjeita ja määräyksiä.

16 Kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Kaupungin luottamushenkilöillä on oikeus saada kuntalaissa säädetyllä tavalla tietoja kaupungin viranomaisilta, ja kuntalain mukainen tiedonsaantioikeus ulotetaan koskemaan myös tytäryhteisöjä.

Kaupungin luottamushenkilöillä on oikeus saada kaupungin hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita he pitävät toimessaan tarpeellisena, ellei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Lisäksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin/sääntöihin kirjataan erillismääräyksillä luottamushenkilöiden tietojensaannista.

Tietojensaantia koskeva pyyntö esitetään kaupunginkanslialle, jos kyse on kaupungin hallussa olevista tiedoista. Mikäli pyyntö perustuu tytäryhteisön tietojensaantioikeutta koskevaan yhtiöjärjestys-/sääntömääräykseen, pyyntö esitetään suoraan kyseiselle tytäryhteisölle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten.

17 Viestintä

Kuntalain mukaan kaupungin on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin

toimintaa, osallistumista kaupunkien ja kuntien yhteistoimintaan sekä muuta omistukseen, sopimukseen tai rahoittamiseen perustuvaa toimintaa.

Koska tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa, kaupungin tytäryhteisöjen on oma-aloitteisesti tiedotettava riittävällä tavalla muun muassa palveluistaan, toiminnastaan ja taloudestaan noudattaen soveltuvin osin kaupungin antamia viestinnän ohjeita.

Tytäryhteisöillä on lisäksi velvollisuus informoida konsernijohtoa ja kaupunginkansliaa erikseen ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Informointivelvollisuuden toteuttamisesta vastaavat yhteisön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Velvollisuus täytetään pääsääntöisesti olemalla yhteydessä kaupunginkansliaan.

Ohjeet tulevat voimaan 1.6.2017 lukien.

HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNTOTUOTANNOSSA VUOSINA 2020–2021 JA OPTIONA VUOSINA 2022–2023 PERUSTETTAVIEN ASUNTO- OSAKEYHTIÖIDEN RAKENNUSAIKAINEN TILINTARKASTUSTEHTÄVÄ

1 Helsingin kaupungin asuntotuotantopalvelu asunto-osakeyhtiöiden perustajana

Helsingin kaupungin asuntotuotantopäällikkö tekee vuosittain asunto-osakeyhtiöiden perustamisesta arviolta 2–5 päätöstä. Perustettavissa asunto-osakeyhtiöissä on keskiarvona noin 100 asuntoa (vaihteluväli arviolta noin 50–210). Asuntotuotantopäällikkö nimeää rakennusaikaisen hallituksen ja tilintarkastajat.

Helsingin kaupungin asuntotuotantopalvelu huolehtii yhtiöiden perustamisesta, rakennuttamisesta ja markkinoinnista. Huoneistoihin oikeuttavat osakkeet myydään yksityisille henkilöille lukuun ottamatta ns. Hitas-osaketta, joka jää kaupungin omistukseen.

2 Perustettavan yhtiön kirjanpito

Perustettavan asunto-osakeyhtiön kirjanpitovelvollisuus alkaa siitä, kun toiminta on aloitettu ja viimeistään yhtiön tultua merkityksi kaupparekisteriin. Rakentamisaikaisessa asuntoyhtiön kirjanpitoon tulee pääsääntöisesti vain taseeseen aktivoitavaa omaisuutta ja/tai omien pääomien erien suorituksia tai lainojen nostoja. Siten tuloslaskelmaa ei yleensä laadita rakennusaikaisesta yhtiöstä.

Perustettavan yhtiön taloussuunnitelma määrittää hankkeen kokonaismäärän sekä yhtiölle tulevien omien varojen ja lainojen kokonaismäärän. Kohteen valmistuttua ns. luovutustaseen on oltava yhtäpitävä taloussuunnitelman kanssa.

Asumisaikainen kirjanpito aloitetaan siitä hetkestä, jolloin rakennus on otettu asumiskäyttöön. Asumisaikainen kirjanpito ja luovutustase yhdistetään yhdeksi kirjanpidoksi sinä tilikautena, jolloin asuminen kohteessa alkaa. Kustannusvastuu yhtiön kuluista vaihtuu sinä päivänä, jolloin rakennus otetaan asumiskäyttöön. Aikaisemmasta ajasta vastaa yleensä sopimuksen mukaan rakentaja tai rakennuttaja ja asumisajalta osakkeenomistaja. Varsin usein rakennuttaminen jatkuu mm. ulkotöiden osalta vielä sen jälkeen, kun huoneistot on otettu asumiskäyttöön. Tällöin kirjanpidossa on huolehdittava kustannusten oikeasta kohdentamisesta.

3 Tarjouspyynnön kohde

Tilintarkastajan tehtäviin ja palkkioon kuuluvat seuraavat tehtävät:

Tarjouspyynnön kohteena on rakennutettavien asunto-osakeyhtiöiden ns. rakennusaikainen tilintarkastus. Tilintarkastajan tehtävät alkavat yhtiön perustamisesta ja päättyvät sen tilikauden lopussa, jolloin yhtiön luovuttaminen osakkaiden hallittavaksi on tapahtunut. Rakennusaika on keskimäärin noin 3 vuotta.

Perustettavan yhtiön perustamiskokous valitsee yhtiöjärjestyksen mukaisesti tilintarkastajan. Tämän jälkeen yhtiökokous valitsee vuosittain yhtiöjärjestyksen mukaisesti tilintarkastajan.

Tilintarkastajan tehtävä on antaa yhtiötä perustettaessa yhtiön tilintarkastajan todistus rekisteriviranomaisille osakepääoman maksusta.

Tilintarkastajan tehtävä on yhtiöjärjestyksen mukaisesti suorittaa tilikautittain asunto-osakeyhtiön tilintarkastus ja antaa siitä kertomus.

Tilintarkastajan tehtävä on tarkastaa, että ns. luovutustase on yhtäpitävä taloussuunnitelman kanssa ja antaa sitä koskeva kertomus.

4 Työn määrä ja tilintarkastuspalkkio

Koska rakennusaikaisen tilintarkastajan työmäärä vaihtelee eri tilikautina, eikä rakentamisaikaisten vuosien lukumäärää tiedetä tarkkaan etukäteen, on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että kukin tarjouksen tekijä määrittelee tilintarkastuspalkkion tilikaudelta. Tarjouksessa tulee ilmoittaa **kiinteä arvonlisäveroton hinta asunto-osakeyhtiötä kohden tilikaudelta.**

Helsinki

Yhteisö- raportti

1-12 | 2018

Sisällys

Johdanto

Johdanto	2
Konserniohjaus	3
Olenaiset tapahtumat	5
Talousarviossa 2018 tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteumat	7
Tytäryhteisöjen avainluvut	15
Tiivistelmä	17

Elinvoima- ja markkinointi 19

Forum Virium Helsinki Oy	20
Helsingin Leijona Oy	22
Helsinki Business Hub Ltd Oy	24
Helsinki Marketing Oy	26
Helsinki Region Marketing Oy	29
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	31
Startup Maria Oy	33

Toimitilat 35

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	36
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	38

Asunnot 40

Helsingin Asumisoikeus Oy	41
Helsingin kaupungin asunnot -konserni	43
Keskinäinen kiinteistö-osakeyhtiö Helsingin	
Korkotukiasunnot	46
Kiinteistö Oy Auroranlinna	48

Alueelliset ja infra 50

Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	51
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	53
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	55
Länsimetro Oy	57
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	59
Suomenlinnan Liikenne Oy	62

Koulutus ja kulttuuri 64

Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	65
Helsingin teatterisäätiö sr	66
Helsinki-viikon säätiö sr	68
UMO-säätiö sr	70

Liikunta 72

Jääkenttäsäätiö sr	73
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	75
Stadion-säätiö sr	77
Urheiluhallit Oy	79
Vuosaaren Urheilutalo Oy	81

Sosiaali- ja terveys 83

Helsingin Seniorisäätiö sr	84
Niemikotisäätiö sr	86
Oulunkylän sairaskotisäätiö sr	88

Tukipalvelut ja muut 90

Helsingin Musiikkitalo Oy	91
Oy Apotti Ab	93
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	95
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	97
Uudenmaan Sairaalapesula Oy	99

Tunnuslukujen laskukaavat 101

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja
2019:11
ISBN 978-952-331-556-3 (verkkojulkaisu)

Johdanto

Raportin alussa esitellään lyhyesti Helsingin kaupungin konserniohjausta, omistajapolitiikkaa ja -strategiaa, konserniohjauksen keskeisiä tavoitteita ja sisältöä sekä hyvää hallinto- ja johtamistapaa kaupunkonsernissa. Lisäksi luetellaan omistajohjauksen toimenpiteitä, konsernijohdon osat ja mitä kaupunki edellyttääosana omistajastrategiaansa.

Vuoden 2018 tapahtuneet olennaiset tapahtumat konsernirakenteessa esitetään yhteenvetona.

Lisäksi tarkastellaan tytäryhteisöille asetettujen sitovien ja muiden tavoitteiden toteumatietoja. Edellä mainitut esitetään yhteenvetona taulukkomuodossa sekä tiedot mahdollisista poikkeamista.

Tytäryhteisöjen taloudellisen kehityksen ja velkarakenteen keskeiset muutokset kuvataan raportin alussa.

Tiivistelmäosassa luetellaan kaikki raporttiin sisältyvät yhteisöt ja niiden keskeiset tunnusluvut. Lisäksi tiivistelmän loppuosassa listataan ne tytäryhteisöt, joista esitetään ainoastaan keskeiset talouden tunnusluvut.

Raportissa esitetään vuonna 2018 kaupunginhallituksen konsernijaostolle raportoitavat merkittävimmät tytär- ja osakkusyhteisöt. Raportissa esitetään perustiedot kustakin yhteisöstä sekä niiden toimittamien vuosikatsausten ja tilinpäätösten perusteella vuoden 2018 toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot.

Raportissa esitetyt yhtiöt ja säätiöt on jaoteltu jaotte-lun mukaisesti:

- Elinvoima- ja markkinointi
- Toimitilat
- Asunnot
- Alueelliset ja infra
- Koulutus ja kulttuuri
- Liikunta
- Sosiaali- ja terveys
- Tukipalvelut ja muut
- Markkinaehtoiset

Konserniohjaus

Kaupunkikonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteensopivuus ja yhteistyö, josta koituu hyötyä kaupungin asukkaille ja alueelle. Kaupunki emoyhteisönä vastaa kaupunkikonsernin kehityksen ohjauksesta sekä kaupungin järjestämien palvelujen määrittelystä. Yhteisöjä käytetään täydentämään kaupungin omaa palvelutuotantoa ja hoitamaan kaupunkikonsernin tarvitsemia tukitoimintoja sekä kaupungin ja ulkopuolisten organisaatioiden yhteistyössä hoitamissa tehtävissä.

Kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa Helsingin kaupunkikonsernin. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Tytäryhteisöön rinnastetaan myös kaupungin määräysvaltaan kuuluva säätiö.

Kaupungin omistajapolitiikka ja -strategia

Omistajapolitiikka on kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamisen väline, joka luo puitteet konserniohjaamiselle ja omistajaohjaukselle. Omistajapolitiikan keskeiset periaatelinjaukset määrittellään kaupungin strategiassa ja mahdollisissa muissa omistajapolitiikkaa koskevissa päätöksissä. Tytäryhteisökohtaisesta omistajastrategiasta päättää kaupunginhallitus.

Kaupungin omistajapolitiikka on mahdollisimman avointa ja aktiivista toimintaa, jossa pyritään johdonmukaisiin ja ennustettaviin ratkaisuihin. Omistajapolitiikan tarkoituksena on liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista ja toimintaa sekä varmistaa kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden tehokas toteuttaminen.

Omistajapolitiikkaan ja -strategiaan liittyvien tavoitteiden edistämiseksi tytäryhteisöjen yhtiöjärjestyksiin, sääntöihin tai vastaaviin voidaan ottaa tavoitteisiin liittyviä määräyksiä siltä osin kun se on kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

Kaupungin omistajastrategia perustuu kaupunkikonsernin ja kaupunkilaisten etuun. Kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yh-

teiskunnallisia tavoitteita. Tästä syystä kaupungin toimimisella jonkin yhteisön perustajana, omistaja-

na tai jäsenenä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite.

Kaupungin omistajastrategiaan kuuluu, että se pyrkii omistajan käytettävissä olevilla keinoilla edistämään tytäryhteisöjensä pitkäaikaista kehittymistä ja luomaan edellytykset laadukkaiden ja edullisten palvelujen tuottamiselle. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta edistetään niiden mahdollisuuksia taloudellisesti kannattavaan toimintaan kilpailuneutraaliteettisäännökset huomioon ottaen.

Konserniohjauksen keskeiset tavoitteet ja sisältö

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia.

Kaupunki on vahva ja aktiivinen omistaja, joka määrittelee tytäryhteisön erityistehtävän sisällön ja toiminnan tavoitteet yleisellä tasolla kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Konserniohjauksella varmistetaan tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen asetettujen tavoitteiden ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti sekä tuetaan omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Kunkin kaupungin tytäryhteisön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee kuitenkin yhteisön hallitus.

Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

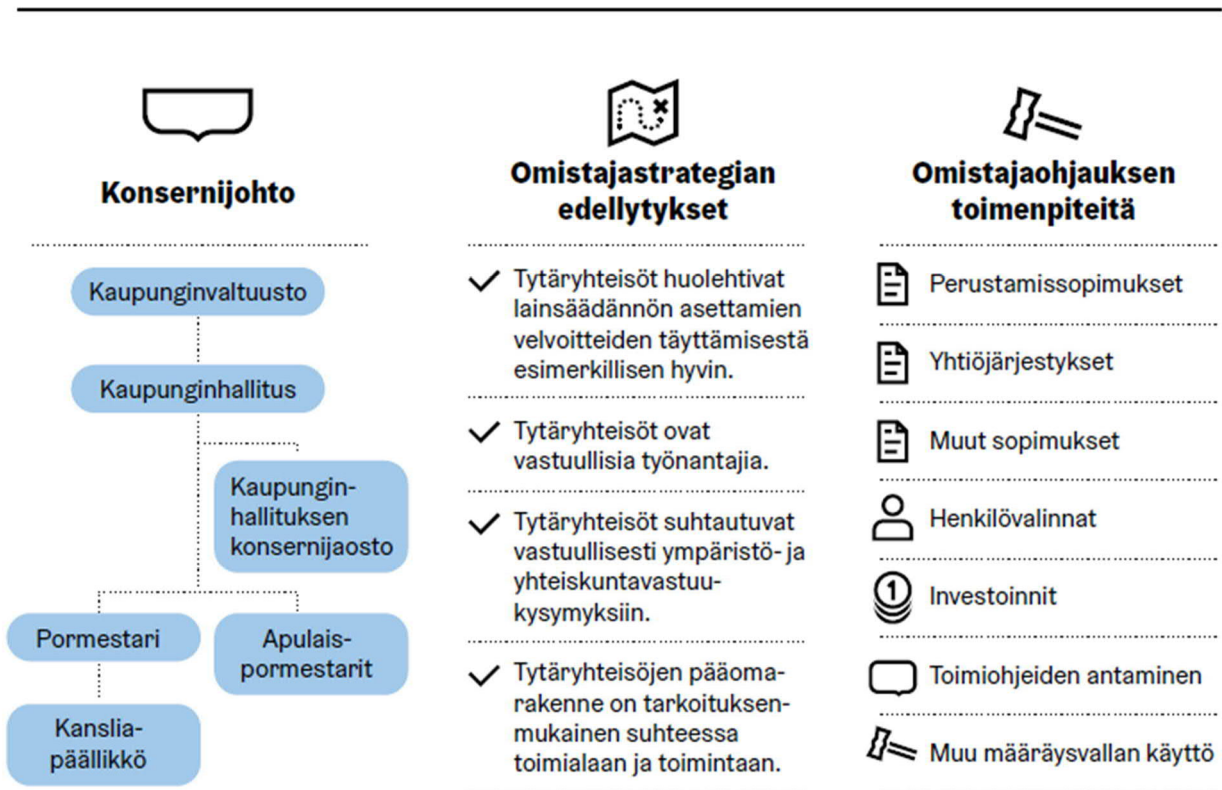
Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuuja-

Hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Kaupunkikonsernissa noudatettavan hyvän hallinto- ja Konserniohjaus — 7 johtamistavan tarkoituksena on edistää toiminnan tuloksellisuutta, omistaja-arvon kehittymistä ja suojaamista sekä luottamusta tytäryhteisöjen, kaupungin ja erisidosryhmien välillä.

Kaupunkikonsernin hyvän hallintotavan ohjeistuksesta määritetään kaupungin ja tytäryhteisöjen väliset sekä yhteisöjen sisällä noudatettavat hyvän hallinto- ja johtamistavan periaatteet sekä niiden mukaiset menettelytavat.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevalla ohjeella yhtenäistetään kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä ja siten varmistetaan osaltaan, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Olellaiset tapahtumat

Helen-konsernin liikevaihto kasvoi onnistuneiden sähkön tukkumarkkinatoimenpiteiden myötä. Helenin asiakasmäärä jatkoi kasvua ja jäädytyksen myynti nousi voimakkaasti.

Salmisaaren voimalaitosalueelle rakennettu pellettilämpölaite otettiin tuotantokäyttöön keuhkotalvella 2018.

Esplanadin puiston alla sijaitsevassa jäädytyskeskuksessa otettiin kesällä 2018 käyttöön kaksi suurta jäädytystä ja lämpöä tuottavaa lämpöpumppua. Kokonaisinvestoinnin arvo oli yli 10 miljoonaa euroa.

Helen rakentaa Mustikkamaan vanhoihin öljyluoliin Suomen suurimman lämpövaraston, jossa voidaan varastoida kaukolämpöä. Lämpövaraston toteutus käynnistyi syksyllä 2018 ja se valmistuu tuotantokäyttöön 2021. Investoinnin arvo on noin 15 miljoonaa euroa.

Helen teki investointipäätöksen Katri Valan puiston alla sijaitsevaan lämpö- ja jäädytyslaitokseen rakennettava kuudennesta lämpöpumpusta, joka saadaan tuotantokäyttöön vuonna 2021. Lämpöpumppuinvestoinnin arvo on noin 20 miljoonaa euroa.

Helen Oy:n osakkuusyhtiö Liikennevirta Oy:n pääomistajiksi tulivat suunnattujen osakeantien ja osakekauppojen kautta Helen Oy ja saksalainen E.ON joulukuussa 2018. Liikennevirta on sähköautojen latauksen markkinajohtaja Suomessa maan suurimmalla julkisella latausverkostolla. Lisäksi Liikennevirta mahdollistaa sähköautojen latausliiketoiminnan hallinnoinnin maailmalla.

Helsingin Sataman kautta kulki vuonna 2018 ennätysellinen määrä eli yhteensä 14,7 miljoonaa tonnia tavaraa. Määrä kasvoi 3,3 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Lisäksi Metsä Groupin Äänekosken tehtaan selluliikenteen kuljetusten ensimmäinen täysi vuosi näkyi tuloksessa positiivisena.

Merimatkustus jatkui vilkkaana, ja Helsingin asema Euroopan vilkkaimpana ulkomaanliikenteen matkustajasatamana säilyi. Erityisesti kansainvälisten risteilyturistien määrä Helsingissä oli suurempi kuin koskaan. Ulkomaankaupan tavaravirtojen lisäksi Helsingin Sataman kautta kulki kaikkiaan yhteensä 12,08 miljoonaa laivamatkustajaa vuonna 2018. Linjaliikenteessä heistä kulki 11,56 miljoonaa, mikä on 1,8 prosenttia vähemmän kuin edellisenä ennätysvuonna. Helsingin ja Tallinnan välisellä laivareitillä kulki viime vuoden aikana

8,8 miljoonaa matkustajaa (-1,8 prosenttia). Tämä on lähes 77 prosenttia kaikista Helsingin Sataman kautta kulkeneista matkustajista. Huippusuosion lievää taittumista selittää osaltaan Helsingin ja Tallinnan välisen pika-alusliikenteen puuttuminen vuonna 2018 sekä suomalaisten merimatkustuksen väheneminen Viron kohonneen hintatason myötä. Tukholman ja Helsingin välillä matkustajia kulki 2,3 miljoonaa (-2,1 prosenttia). Reitin suosio on jo vuosia ollut melko vakaa.

Palmia Oy osti Hämeenlinnan kaupungin ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin omistamat Tekme Oy:n ja Linnan Ateriapalvelut Oy:n. Yhtiöt toimivat Kanta-Hämeessä ja niiden suurimpia asiakkaita ovat mm. sairaanhoitopiirin ja Hämeenlinnan kaupungin toimijat. Tekme ja Linnan Ateriapalvelut toimivat samoilla toimialoilla kuin Palmia. Yhtiöt tarjoavat siivous-, kiinteistö- ja ruokapalveluja Kanta-Hämeessä. Tekmessä on noin 350 työntekijää erilaisissa palvelukohteissa muun muassa kouluissa, sairaaloissa ja kauppakeskuksissa. Tekme Oy sulautettiin Palmiaan 1.1.2019 ja Linnan Ateriapalvelut Oy jatkaa Palmian tytäryhtiönä uudella nimellä (Palmia Palvelut Oy). Palmia Oy:n tarkoituksena on kasvattaa Etelä-Suomessa erityisesti julkiselle sektorille tarjottavia palveluja, joissa osaavia toimijoita on toistaiseksi vähän ja joita kunnat tuottavat pääsääntöisesti vielä itse.

Vuosi 2018 oli **Helsingin kaupungin asunnot Oy:ssä** monella tapaa merkittävä. Vuosi alkoi uudistuneella organisaatiolla, kun 21 aiemmin toiminutta alueyhtiötä sulautuivat viideksi alueyhtiöksi. Vuonna 2018 valmistettiin uusi vuokrantasausmalli, joka tuli voimaan vuoden 2019 alusta. Vuokrantasausmallissa huomioidaan kohteiden käyttöarvo aiempaa paremmin. Uusi malli on aiempaa oikeudenmukaisempi ja läpinäkyvämpi.

Vuosi 2018 oli jätehuollon teemavuosi. Muovipakkausten keräyksen laajeneminen lähes kaikkiin kiinteistöihin on näkyvä esimerkki teemavuoden tuloksista. Vuonna 2018 Hekalle valmistui yli 500 uutta asuntoa.

Suomi ja **Finlandia-talo** nousivat kesällä 2018 maailman tietoisuuteen, kun USA:n ja Venäjän presidentit tapasivat Helsingissä. Huippukokouksen aikana mediakeskuksena toimineessa Finlandia-talossa oli työskentelytilat toimittajia varten. Finlandia-talo ja Helsinki saivat paljon kiitosta hyvin toimineista järjestelyistä.

Kansainvälisen viestinnän osalta **Helsinki Marketing Oy Ltd:n** vuosi 2018 oli poikkeuksellinen. Yhdysvaltain ja Venäjän presidenttien tapaaminen sekä Amos Rex - museon ja keskustakirjasto Oodin lanseeraus onnistui-

vat hyvin. Niiden myötä Helsinki sai poikkeuksellisen suurta kansainvälistä mediahuomiota, joka vahvisti Helsingin tunnettuutta kiinnostavana kaupunkina.

Asunto Oy Helsingin Vellamonkatu 29 ja Asunto Oy Helsingin Varustuksentie 1 sulautuivat **Kiinteistö Oy Auroranlinna**an sulautumissuunnitelman (17.5.2018) mukaisesti 31.12.2018.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokonaisuudistuksen, jossa kaupunki vastaanottaa **Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo** ja **Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II** -nimisten yhtiöiden osakkeet. Osana järjestelyä kaupunki on sitoutunut pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä. Järjestelyn kohteena olevien osakkeiden omistusoikeus ja osakkeiden tuomat hallinnoimisoikeudet siirtyivät kaupungille 20.12.2018. Kiinteistöosakeyhtiöt on tarkoitus sulauttaa Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön vuoden 2019 lopussa.

Helsingin tapahtumasäätiö sr (ent. Helsinki-viikon säätiö sr) aloitti uuden laajemman toimintansa kaupungin tapahtumatuotantojen keskittymänä 1.1.2019. Säätiön tarkoituksena on voittoa tai ylijäämää tavoittelematta kulttuurin, mukaan lukien kaupunkikulttuurin, aineettoman kulttuuriperinnön ja taiteen sekä näiden eri muotojen tunnetuksi tekeminen kotimaiselle ja ulkomaiselle yleisölle. Säätiö vahvistaa omalta osaltaan Helsingin kaupungin vetovoimaisuutta osana Helsingin kaupunkikonsernia.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan järjestämällä kaupunkitapahtumia, festivaaleja ja kulttuuritilaisuuksia, joihin voi sisältyä muun muassa esityksiä, konsertteja, näyttelyitä sekä muita säätiön tarkoituksen toteuttamiseen liittyviä taide- ja kulttuurisisältöjä. Säätiö vastaa myös Helsingin juhlatapahtumien ohjelmistosta ja toimii nykymusiikkifestivaali Musica Novan pääjärjestäjänä.

Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvat **sosiaali- ja terveyspalvelut** toimivat säätiöt (Helsingin Seniorisäätiö sr, Niemikotisäätiö sr ja Oulunkylän sairaskotisäätiö sr) varautuivat omalta osaltaan valmistelussa olevaan maakunta- ja sote-muutokseen.

Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus rakennuttaa kampusrakennuksen Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käyttöön Myllypuroon. Lähtökohtana on Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n tilastrategia, jossa Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n toimipisteverkostoa tiivistetään 20:stä neljään. Perustettavat neljä kampusta sijaitsevat Helsingissä Myllypurossa ja Arabianrannassa,

Espoossa Leppävaarassa ja Vantaalla Myyrmäessä. Myllypuron kampuksen 1. vaihe vastaanotettiin 19.12.2018. Vaiheen 2 urakkasopimuksen mukainen valmistumisaika on 31.8.2019.

Kaupunginhallitus perusti **Hernesaaren jätteen putkieräys** -nimisen osakeyhtiön, jonka tehtävänä on omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Hernesaaren uudella asunto- ja toimitila-alueella alueellista jätteen putkieräysjärjestelmää sekä tuottaa omakustannusperusteisia jätteen keräyspalveluja osakkeenomistajilleen.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat osittain jakautui Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön 31.12.2018. Osittaisjakautumisessa Hekalle siirtyi Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistamien, osoitteissa Kinaporinkatu 9 ja Kontukuja 5, sijaitsevien monipuolisten palvelukeskusten muodostama liiketoimintakokonaisuus.

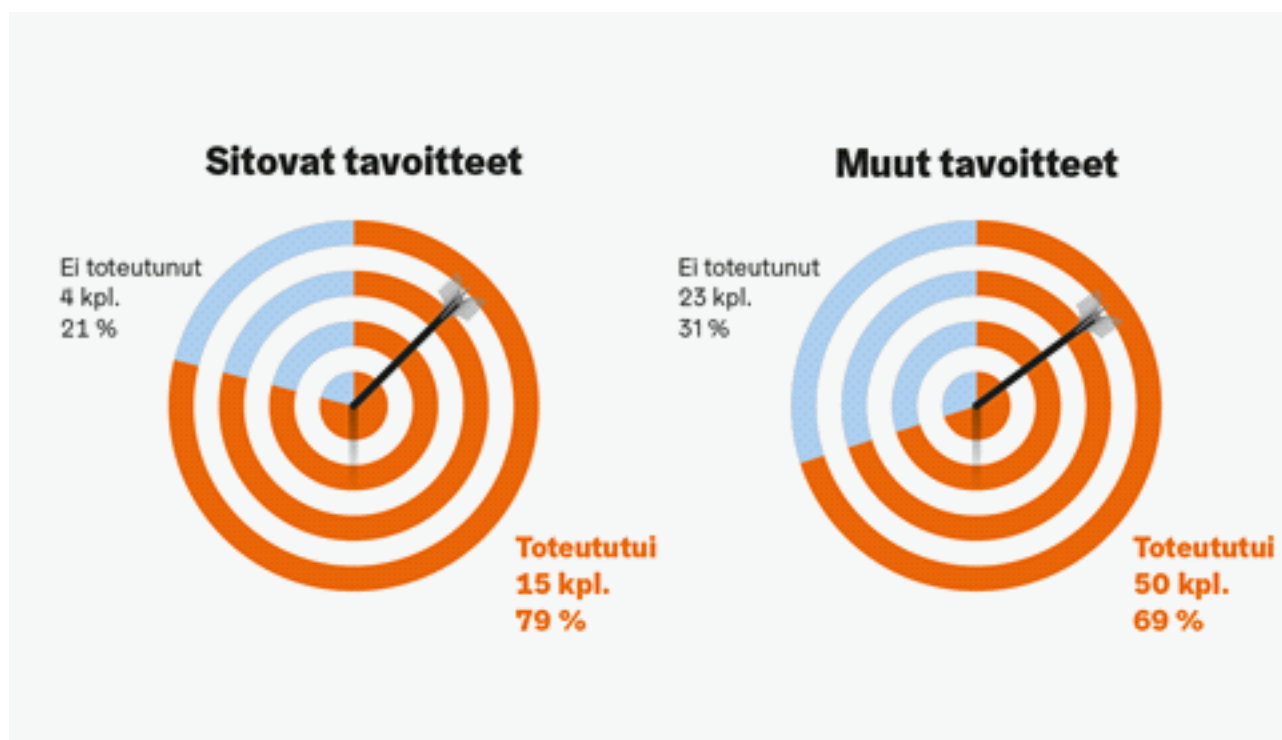
Kaupunginhallitus hyväksyi **Urhea-halli Oy:n** osakkeiden merkitsemisen ja kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 28 prosenttia. Osakkeet merkitsemällä ja osakassopimusta koskevan liittymissopimuksen hyväksymällä kaupunki sitoutui myöntämään hankkeen toteuttamiseksi Urhea-halli Oy:lle viiden miljoonan euron suuruisen pääomalainan. Urhea-halli Oy:n tavoitteena on rakentaa Mäkelänrinteen lukion viereen noin 12 000 m² suuruinen kansainvälisen tason urheilun arkiharjoittelukeskus.

Kaapelitehtaan yhteyteen rakennettavan Tanssin talon kaava hyväksyttiin Helsingin kaupunginvaltuustossa 16.5.2018. **Kiinteistö Oy Kaapelitalo** ja Tanssin talo ry ovat työstäneet Tanssin talo -hankkeen toteutussuunnittelua. Tanssin talon rakennustöiden oli määrä alkaa vuonna 2018, mutta kunnallisvalituksen myötä rakennusvaiheen aloitus lykkääntyi.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n neljä osaketta myytiin Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle 6.11.2018.

Asunto Oy Oulunkyläntori 2 -nimisen yhtiön osakekanta ostettiin kokonaisuudessaan 18.12.2018.

Talousarviossa 2018 tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteumat

Yhteenveto

Helsingin kaupungin talousarviossa vuonna 2018 tytäryhtiöille- ja säätiöille asetettiin sitovia ja muita toiminnallisia tavoitteita. Sitovia tavoitteita asetettiin 19 kpl, joista toteutui 15 kpl (79 %) ja muita tavoitteita asetettiin 73 kpl, joista toteutui 50 kpl (69 %).

Sitovat tavoitteet

Seuraavien tytäryhteisöjen sitovat tavoitteet eivät toteutuneet:

- Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotuki-asunnot

Sitova tavoite: Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (euroa/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kas-

vu oli 2,4 prosenttia, mikä oli 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön ylläpitokustannusten suurin nousu oli kaukolämmön kulutuksen kasvussa, mikä kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 9 prosenttia.

- Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Sitova tavoite: Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (euroa/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 16,7 prosenttia, mikä oli 14,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön korjaus- ja peruskorjauskustannukset ovat vaihdelleet paljon vuosittain. Vuosina 2017–2018 toteutettiin Apollonkatu 12

(Minervaskolan) perusparannushanke ja yhtiön korjauskulujen kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 38,6 prosenttia. Yhtiön lämpö- ja sähkökustannuksia nosti myös olennainen ilmanvaihdon käyttöaikojen lisääminen useiden rakennusten sisäilmaolosuhteiden laadun varmistamiseksi.

– Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus

Sitova tavoite: Kampuksen rakentamishanke etenee suunnitelmien mukaisesti.

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön rakennushanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti muilta osin, mutta hanke on myöhässä suunnitellusta aikataulusta. Vaihe 1 valmistui 19.12.2018, kun valmistumisen tavoiteaika oli 31.7.2018. Vaihe 2 valmistumisen tavoiteaika on 31.8.2019. Hanke on kustannuspuutteissaan.

– Oy Helsingin Asuntohankinta Ab

Sitova tavoite: Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (euroa/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 4,1 prosenttia, mikä oli 2 prosenttiyksikköä suurempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön kuluista yli 3/4:aa muodostuu asuinhuoneistojen vastikkeista, joiden suuruuteen yhtiöllä ei ole käytännössä vaikutusmahdollisuutta. Tilastokeskuksen mukaan vastikkeiden nousu vuosina 2016 ja 2017 oli selvästi yleistä kiinteistöjen ylläpitokustannusten indeksinousua suurempi ja tästä syystä myös yhtiön kulut nousivat kyseisinä vuosina. Lisäksi yhtiön huoneistokorjauskulujen kolmen vuoden keskimääräinen nousu oli 12,5 prosenttia raportointijaksolla.

Muut tavoitteet

Seuraavien tytäryhteisöjen muut tavoitteet eivät toteutuneet:

Helsinki-viikon säätiö sr

(1.1.2019 alkaen Helsingin tapahtumasäätiö sr)

- Pääsylipputulojen osuus vähintään 29 % ja yritysyhteistyörahoituksen osuus 16 % tuloista. Tavoite ei toteutunut. Juhlaviikkojen vuoden 2018 budjetti koostui yleis- ja kohdeavustuksista, pääsylipputulosta, yritysyhteistyön tuotoista ja muusta omasta tulohankinnasta. Julkisten avustusten osuus tuloista oli 48 %, josta 1 495 000 euroa tuli Helsingin kaupungilta ja 208 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Maksullisten ohjelmien tuottamat pääsylipputulot olivat noin 28 %, yritysyhteistyön tuotot noin 13 % ja muut tuotot noin 11 %.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

- Energiansäästötavoite: Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %. Kiinteistöjen lämpöenergian kulustavoitetta ei saavutettu. Merkittävimpänä syynä tähän arvioidaan olleen ilmanvaihtolaitosten käyttöaikojen merkittävät lisäykset useissa rakennuksissa, joissa oli käynnissä sisäilmaprosesseja.

Helsingin kaupungin asunnot Oy

- Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk). Tavoite ei toteutunut. Kokonaisuutena käyttöveden kulutus laski edellisestä vuodesta 0,6 % 150,97 litraa/asukas/vrk tasolle 150,13 litraa/asukas/vrk.
- Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Tavoite ei toteutunut. Loppuvuodesta 2018 tehdyssä asukastytyväisyysmittauksessa kokonaistyytyväisyys oli 3,46, kun se vuotta aikaisemmin tehdyssä tutkimuksessa oli 3,56.

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnot

- Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisestä vuodesta 2 %. Tavoite ei toteutunut. Lämpöenergian kulutus nousi vuonna 2018 edellisvuodesta 5,39 %.
- HSY:n laskutuksen perusteena oleva kokonaisjättemäärä pysyy vuoden 2017 tasolla. Tavoite ei toteutunut. Kokonaisjättemäärä vuonna 2017 oli 827 824 kg ja vuonna 2018 se oli 831 049 kg. Kokonaisjättemäärä nousi 0,39 %.

Kiinteistö Oy Auroranlinna

- Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Tavoite ei toteutunut. Yhtiö tekee vuosittain oman asukastytyväisyystutkimuksen, joka pääosin noudattaa Helsingin kaupungin asunnot Oy:ssä tehtävää vastaavanlaista tutkimusta. Yhtiön "kokonaistyytyväisyys kiinteistöyhtiön toimintaan ja palveluihin" vastausten keskiarvo vuoden 2017 kyselyssä oli varsin hyvä, 3,66 ja se on noussut joka vuosi vuodesta 2012 lähtien. Vuoden 2018 kyselyssä vastaava keskiarvo oli lähestulkoon sama, 3,64.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

- Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Tavoite ei toteutunut. Asiakastytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 74:stä 72:een. Lasku ei ole merkittävä ja sopii mittauksen suorittaneen tutkimustahon mukaan normaaliin tilastolliseen vaihteluväliin. Mittaustulokseen vaikuttaa suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus. Kävijämäärä kasvoi vuonna 2018 edellisestä vuodesta +12 % ollen enätökselliset 849 633 käyntikertaa. NPS-luvun vaihteluun vaikuttaa myös vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna.

Niemikotisäätiö sr

- Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Toteuma: Asiakastyytyväisyyden osalta vuoden 2018 kyselyn tulokset jäivät kokonaisuutena edellistä vuotta hieman heikommaksi, vaikka tulokset olivat edelleenkin hyvät. Tavoitteena ollut asiakastyytyväisyyskyselyn tulosten säilyttäminen vuoden 2017 tasolla ei toteutunut.

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

- Yhtiö tekee vähintään nollatuloksen. Yhtiön liikevaihto ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti, vaan tavoitteesta jäätiin noin 380 000 euroa.
- Säästettyjen luonnonvarojen nettomäärä lisääntyy edellisestä vuodesta 10 %. Säästettyjen luonnonvarojen nettomäärä oli 46 671 tn (vuonna 2017: 50 060 tn), eli nettomäärä väheni 6,8 % huolimatta siitä, että uudelleenkäyttöön ohjattujen tavaroiden kokonaismäärä kasvoi. Tavaramäärien kasvu tapahtui kuitenkin sellaisissa tuoteryhmissä, joissa ei saavutettu suurta luonnonvarasäästöä ja vastaavasti väheni tuoteryhmissä, joissa luonnonvarasäästöt ovat suurimmat. Tarkennamme luonnonvaralaskentaamme jatkuvasti, mikä myös vaikuttaa tulosten vertailukelpoisuuteen.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

1. Volyympalvelutuotteiden yhteenlaskettu keskimääräinen täyttöaste on 91 %.

2. Liikevaihto/henkilötyövuosi paranee edellisestä vuodesta.

- Tavoitteet eivät täyttyneet. Työvuorojen täyttöaste vuonna 2018 oli 81 %. Yhtiön tilattujen työvuorojen määrä kasvoi 23 % edellisvuodesta. Asetetun tavoitteen laskentatapa on muuttunut vuoden 2015 tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönoton myötä. Laskentatapa on oleellisesti aiempaa tiukempi, koska se ottaa heikentävänä tekijänä huomioon asiakkaiden perumat tilaukset.

Urheiluhallit Oy

- Sähkönkulutus/käyntikerta alenee edellisestä vuodesta Sähkönkulutus/käyntikerta tunnusluku säilyi edellisen vuoden tasolla.
- Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 62:stä 57:een. NPS-luvun vaihteluun vaikuttaa vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Mittaustulokseen vaikuttaa myös suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus. Kävijämäärät kasvoivat vuonna 2018 yhteensä 3,3 % edellisestä vuodesta.

Vuosaaren Urheilutalo Oy

- Käyntikerrat/henkilötyövuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla. Käyntikerrat/henkilötyövuosi tavoitteesta jäätiin hieman käyntikertojen laskettua -1,2 % henkilötyövuosien säilyttyä edellisen vuoden tasolla.
- Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 74:stä 72:een. Lasku ei ole merkittävä ja sopii mittauksen suorittaneen tutkimustahon mukaan normaaliin tilastolliseen vaihteluväliin. Mittaustulokseen vaikuttaa myös suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus sekä vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna.

Markkinaehtoisten yhtiöiden osalta tavoitteiden toteumatiedot esitetään erillisessä markkinaehtoisten yhtiöiden raportissa.

⊙ Toteutui ✕ Ei toteutunut

Yhteisö	Sitova tavoite 2018	Muu tavoite 2018
Finlandia-talo Oy	Yhtiö varautuu kiinteistön peruskorjaukseen.	⊙ 1. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
		✕ 2. Kiinteistön lämpöenergian kulutus suhteessa tapahtumien määrään lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta.
		✕ 3. Sijoitetun pääoman tuotto säilyy edellisen vuoden tasolla.
Forum Virium Helsinki Oy	Ei asetettua tavoitetta	— 1. Yhtiö ottaa käyttöön vaikuttavuusmittariston, jonka avulla arvioidaan yhtiön hankkeiden ja muun toiminnan vaikuttavuutta.
		⊙ 2. Yhtiö tekee vähintään nollatuloksen.
Helen Oy	Omistajan päätöksen mukaisen kehitysohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.	⊙ 1. Suunnitelmakaudella yhtiö jakaa tuloksestaan (voitto ennen tilinpäätössiirtoja – maksettu tulovero) noin 50 % osinkona, vähintään 25 milj. euroa.
		⊙ 2. Sijoitetun pääoman tuotto vähintään edellisen vuoden tasolla.
Helsingin Asumisoikeus Oy	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	⊙ 1. Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.
		⊙ 2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk).
		⊙ 3. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Yhteisö	Sitova tavoite 2018		Muu tavoite 2018	
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	○	1. Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.	○
			2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk).	✗
			3. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	✗
			4. HSY:n laskutuksen perusteena olevan kokonaisjättemäärän pysyminen vuoden 2017 tasolla.	○
Helsingin Leijona Oy	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Asiakastyytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna.	○
			2. Tilojen vuokrausaste vähintään 90 %.	○
			3. Yhtiön tulos on positiivinen.	○
Helsingin Marketing Oy Ltd	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Yhtiö tekee uusia kansainvälisen yhteismarkkinoinnin avauksia ja kumppaneiden tekemä Helsinki-sisältöinen markkinointi lisääntyy.	○
			2. Yhtiön omarahoitusosuus kasvaa.	○
Helsingin Satama Oy	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Suunnitelmakaudella yhtiö jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkona, vähintään 2,5 milj. euroa.	○
			2. Sijoitetun pääoman tuotto vähintään edellisen vuoden tasolla.	○
Helsingin Seniorisäätiö sr	Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.	○	1. Säätiö kehittää palvelumuotoiluna kilpailukyisiä (laatu, vaikuttavuus ja hinta) palvelutuotteita vanhusten tarpeisiin kaupungin vanhuspalveluiden linjaukset huomioiden ja lisää kotona-asuville vanhuksille kohdennettujen palveluiden tuottamista osana kaupungin palveluja.	○
			2. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	○
Helsingin teatterisäätiö sr	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Tavoitteena on tuottaa vähintään 18 ensi-iltaa ja saavuttaa vähintään 250 000 katsojaa.	○
			2. Omarahoitusosuus tuloista vähintään 30 %.	○
Helsingin tapahtumasäätiö sr (ent. Helsinki-viikon säätiö sr)	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Tapahtumanimikkeitä vähintään 40, kantaesityksiä vähintään 7, esityskertoja vähintään 380.	○
			2. Kokonaiskäyntitavoite yli 150 000 ja pääsymaksullisten esitysten täyttöaste vähintään 80 %.	○
			3. Pääsylipputulosten osuus vähintään 29 % ja yritys yhteistyörahoituksen osuus vähintään 16 % tuloista.	✗

Yhteisö	Sitova tavoite 2018		Muu tavoite 2018	
Jääkentasäätiö sr	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Jäähallikauden keskimääräinen jäänkäyttöaste säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	⊙
			2. Helsingin jäähallin osalta sähkön ja lämmön kulutus alenee verrattuna 5 vuoden keskiarvoon.	⊙
Keskinäinen kiinteistöosa- keyhtiö Helsingin Korkotuki- asunnot	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	✕	1. Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.	✕
			2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk).	⊙
			3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	⊙
			4. HSY:n laskutuksen perusteena olevan kokonaisjättemäärän pysyminen vuoden 2017 tasolla.	✕
Kiinteistö Oy Auroranlinna	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	⊙	1. Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.	⊙
			2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk).	✕
			3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	✕
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	✕	1. Yhtiö toteuttaa yhteistyössä kaupungin kanssa tontinluovutuskilpailun vaiheen II Toinen linja 7:ssä ja Siltsaarenkatu 13:ssa sijaitsevien kiinteistöjen kehittämiseksi kaupungin strategiaohjelman suuntaisesti.	⊙
			2. Yhtiö toteuttaa yhteistyössä kaupungin ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa jakautumismenettelyn, jossa Kontulan ja Kinaporin monipuoliset palvelukeskukset siirretään Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön ja Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat jatkaa toimintaansa muilta osin entisellään.	⊙
			3. Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.	✕
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	⊙	1. Yhtiön tilikauden tulos on positiivinen.	⊙
	2. Tanssin talo -hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.	✕	2. Tilojen vuokrausaste vähintään 95 %.	⊙
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	Kampuksen rakentamishanke etenee suunnitelmien mukaisesti.	✕	Ei asetettua tavoitetta	—

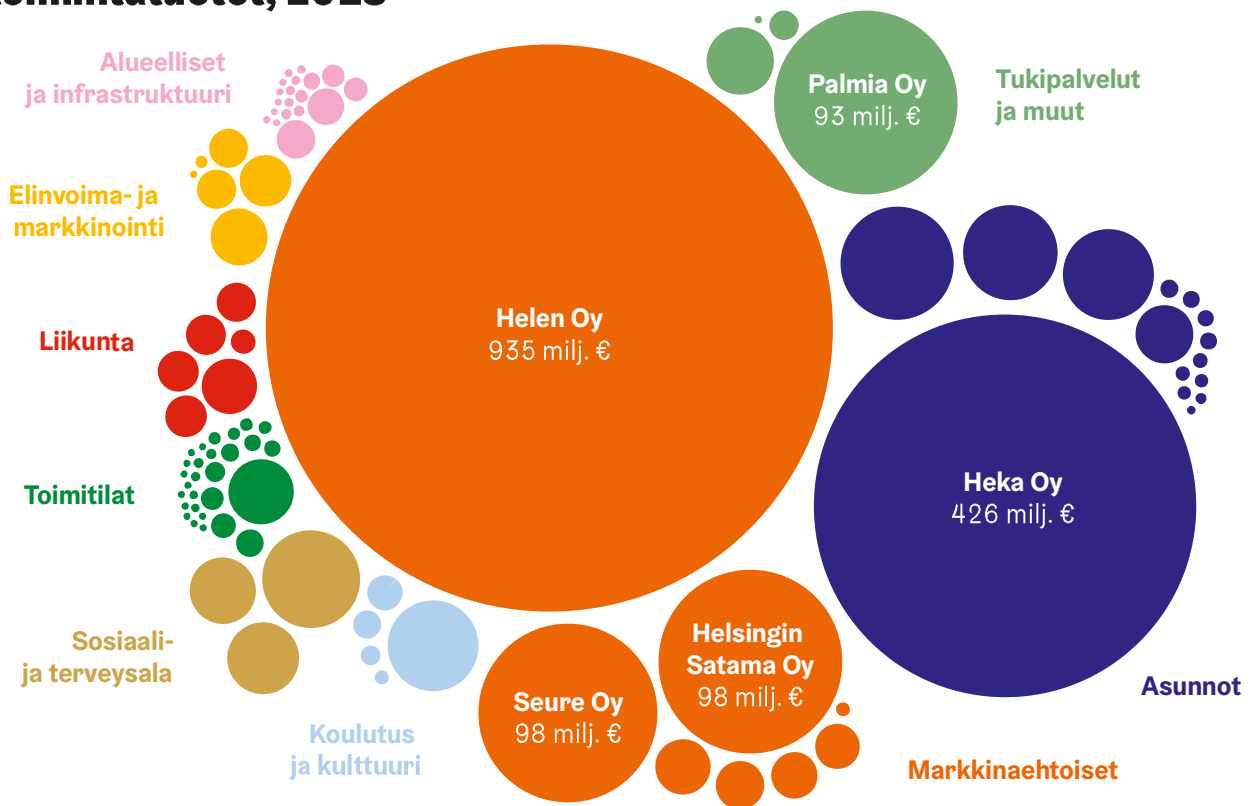
Yhteisö	Sitova tavoite 2018	Muu tavoite 2018
Kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	 Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.
MetropoliLab Oy	Yhtiö varmistaa ja turvaa elintarvikkeiden, veden ja ympäristön tilan seurantaan tarvittavien laboratorioanalyysi- ja näytteenottopalveluiden saatavuuden pääkaupunkiseudulla kaikissa epidemia- ja muissa poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä takaa näiden saatavuuden alueen yrittäjille, viranomaisille ja kuntalaisille.	 1. Suunnitelmakaudella yhtiö jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkona, Helsingin osuus vähintään 0,2 milj. euroa.
		 2. Sijoitetun pääoman tuotto säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Ei asetettua tavoitetta	 1. Käyntikerrat/henkilötyö-vuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla
		 2. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta alenevat edellisestä vuodesta
		 3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
NiemiKotisäätiö sr	Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.	 1. Työelämään ja opiskeluihin valmistavien palveluiden kehittäminen ja määrällinen lisääminen NiemiKotisäätiön toiminnallisessa kuntoutuksessa.
		 2. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
Oulunkylän sairaskotisäätiö sr	Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.	 1. Säätiön ylläpitämä, kaupungin sidosyksikkönä toimiva Oulunkylän kuntoutussairaala tuottaa geriatrisia kuntoutuspalveluita osana kaupungin palveluverkkoa.
		 2. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
Oy Helsingin Asuntohankinta Ab	Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m ²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruisen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).	 1. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.
		 2. Talouden tervehtyttämisen jatkaminen.
Palmia Oy	1. Yhtiön toiminta sopeutuu kilpailutuksiin kannattavuutta heikentämättä.	 1. Yhtiön markkinaosuus kasvaa Helsingissä.
	2. Valmistautuminen kaupungin tuleviin palvelukilpailutuksiin.	 2. Suunnitelmakaudella yhtiö jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkona, vähintään 2 milj. euroa.
		 3. Sijoitetun pääoman tuotto vähintään edellisen vuoden tasolla.

Yhteisö	Sitova tavoite 2018		Muu tavoite 2018	
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Yhtiö tekee vähintään nollatuloksen.	
			2. Vähintään 30 % työkokeilijoista saa jatkopolon (palkkatuelle) yhtiössä tai muualle (muut työnantajat, oppilaitokset).	
			3. Vähintään 50% työhönvalmennetuista löytää jatkopolon yhtiöstä eteenpäin.	
			4. Säästettyjen luonnonvarojen nettomäärä lisääntyy edellisestä vuodesta 10 %.	
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Henkilöstövuokrauksen volyymipalvelutuotteiden hintojen nousu enintään kustannustason nousua vastaava.		1. Volyymipalvelutuotteiden yhteenlaskettu keskimääräinen täyttöaste on 91 %.	
			2. Liikevaihto/henkilötyövuosi paranee edellisestä vuodesta.	
Stadion-säätiö sr	Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishanke etenee kustannusarviossa ja aikataulussa.		Ei asetettua tavoitetta	—
UMO-säätiö sr	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Vähintään 20 000 kävijää	
			2. Omarahoitusosuus tuloista vähintään 22 %.	
			3. Tuotantokohtainen yleisömäärien lisääminen	
Urheiluhallit Oy	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Käyntikerrat/henkilötyö-vuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla	
			2. Sähkönkulutus/käyntikerta alenee edellisestä vuodesta	
			3. Vedenkulutus/käyntikerta alenee edellisestä vuodesta	
			4. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Ei asetettua tavoitetta	—	1. Käyntikerrat/henkilötyö-vuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla	
			2. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta alenevat edellisestä vuodesta	
			3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.	

Tytäryhteisöjen avainluvut 2018

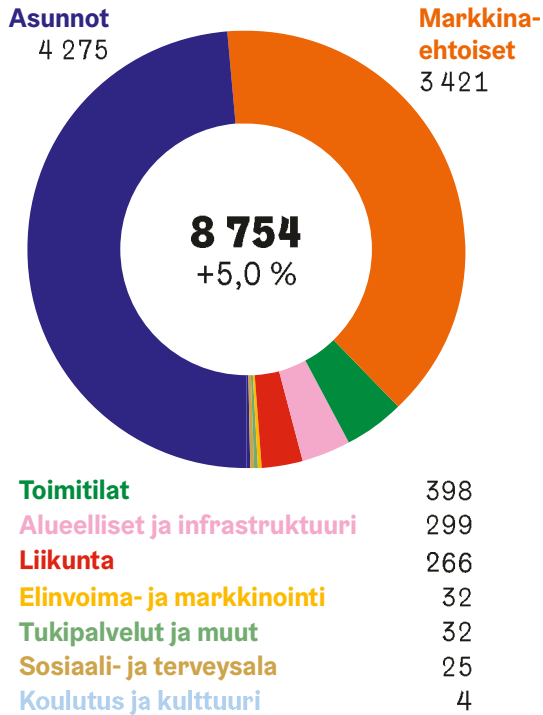
Tytäryhteisöjen toimintatuotot, 2018

yht. 1 983 milj. € (+ 8,7 %)

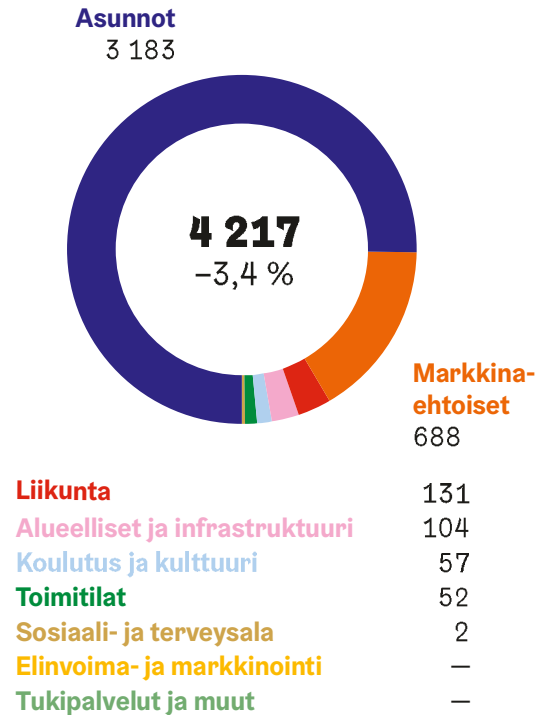
Tase toimialoittain, 2018

milj. €

Lainakanta toimialoittain, 2018

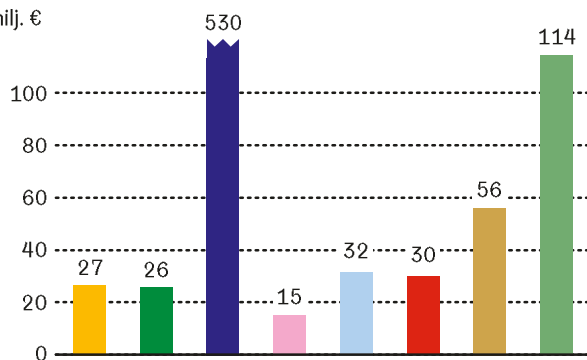
milj. €

Toimintatulot

milj. €

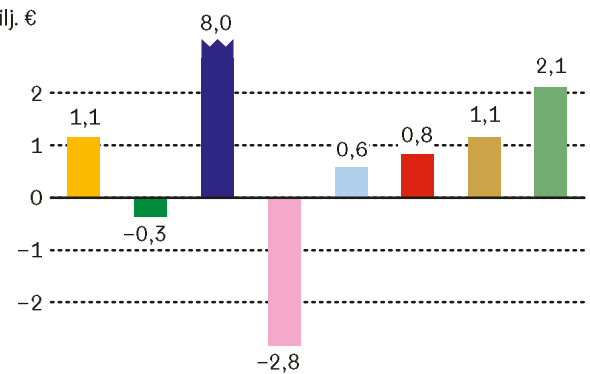
yht. 827 milj. €, +4,0 %*

Tulos

milj. €

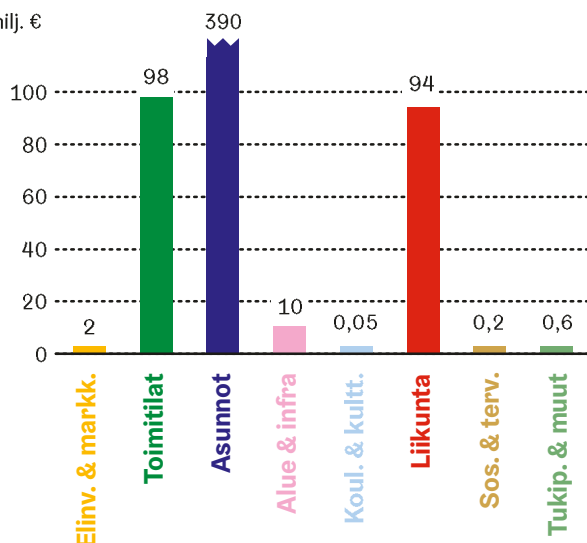
yht. 10,5 milj. €, +22,2 %*

Investoinnit

milj. €

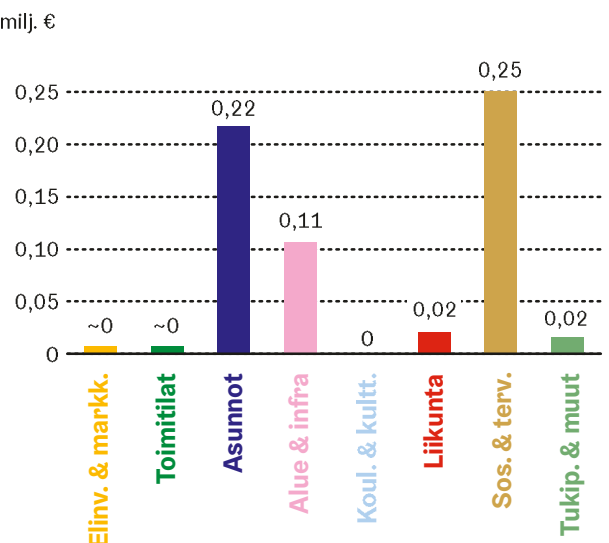
yht. 593 milj. €, +23,1 %*

Maksetut verot

milj. €

yht. 0,61 milj. €, +10,8 %*

* Eivät sisällä markkinaehtoisten yhtiöiden lukuja.

Tiivistelmä

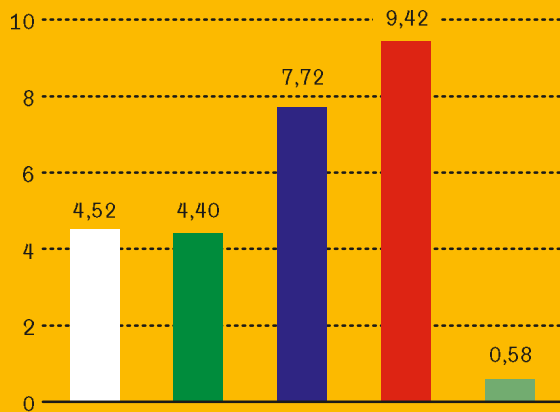
Yhtiön/säätiön nimi (1 000 euroa)	Toiminta- tuotot 2018	Muutos -%	Tulos 2018	Muutos -%	Liikevoitto -%	Omavarai- susaste -%
Elinvoima ja markkinointi						
Forum Virium Helsinki Oy	4 518	-1,7	10	-69,3	0,2	5,1
Helsingin Leijona Oy	4 401	20,1	50	-111,0	1,2	31,1
Helsinki Business Hub Ltd Oy	3 743	-7,3	-93	-373,5	-2,6	47,4
Helsinki Marketing Oy Ltd	7 720	-8,5	7	4,9	0,1	12,1
Helsinki Region Marketing Oy	162	-2,8	-138	4,9	-80,8	58,9
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	9 421	-	1 237	-	13,9	13,1
Startup Maria Oy	1 627	52,1	231	203,9	17,1	44,6
Toimitilat						
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	12 441	4,5	0	0	21,8	66,2
Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus	0	-100,0	-76	-6,2	-	74,0
Asunnot						
Helsingin Asumisoikeus Oy	37 162	12,2	1	6 791,5	12,5	16,5
Helsingin kaupungin asunnot -konserni	425 588	0,2	679	37,0	13,1	14,1
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnot	9 846	11,6	0	-100,0	2,5	51,0
Kiinteistö Oy Auroranlinna	24 055	4,7	0	-10,3	16,6	14,3
Alueelliset ja infra						
Jätksaaren jätteen putkikeräys Oy	841	5,0	-1 041	-5,5	-116,4	55,0
Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy	457	74,3	-953	-2,4	-194,0	41,1
Kruunuvuorenannan jätteen putkikeräys Oy	254	68,4	-670	-0,0	-244,4	45,1
Länsimetro Oy	22 541	145,4	-7 399	-339,4	-25,4	15,2
Pääkaupunkiseudun Junakalusto	22 984	40,3	0	0	0,2	2,2
Suomenlinnan Liikenne Oy	4 333	4,7	109	20,6	0,1	61,4
Koulutus ja kulttuuri						
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	2 290	13,8	-44	-30,5	-2,3	62,8
Helsingin teatterisäätiö sr	23 930	-6,8	649	-58,8	8,3	4,4
Helsinki-viikon säätiö sr	3 611	-6,8	-67	-223,8	-2,2	83,6
UMO-säätiö sr	1 693	8,3	28	-17,0	0,4	22,8
Liikunta						
Jääkenttäsäätiö sr	4 660	3,8	705	-7,0	15,9	67,0
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	4 475	2,3	139	-233,7	1,1	31,4
Stadion-säätiö sr	1 759	11,4	-815	-3,4	-47,5	0,1
Urheiluhallit Oy	8 942	-9,8	561	179,8	5,9	19,8
Vuosaaren Urheilutalo Oy	4 884	0,9	224	44,1	7,3	19,3
Sosiaali ja terveys						
Helsingin Seniorisäätiö sr	27 892	-0,3	614	496,6	2,2	59,0
Niemikotisäätiö sr	15 118	1,4	258	89,1	2,1	76,6
Oulunkylän Sairaskotisäätiö sr	12 806	0,5	269	186,2	3,0	38,0
Tukipalvelut ja muut						
Helsingin Musiikkitalo Oy			269	-2 943,8		100,0
Oy Apotti Oy			0	-100,0		100,0
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	13 349	8,5	-458	-282,0	-3,4	41,0
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	98 018	18,8	34	-95,2	0,0	27,6
Uudenmaan Sairaalapesula Oy			98	2 569,3		100,0

Yhtiön/säätiön nimi (1 000 euroa)	Toiminta- tuotot 2018	Muutos -%	Tulos 2018	Muutos -%	Liikevoitto -%	Omavarai- susaste -%
Muut yhtiöt						
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	235	-5,7	0	-100,0	-0,0	99,9
Kiinteistö Oy Hansasilta	272	0,8	32	-1 273,7	11,6	98,9
Helsingin kaupungin Linja-autoliiketoiminta Oy	2 558	-4,5	2 517	-1,1	98,3	100,0
Helsingin Asuntohankinta Oy	26 183	2,3	7 381	14,3	34,1	55,8
Asunto-oy Helsingin Harmajankatu	223	4,8	11	-415,3	0,9	75,9
Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kymppi	-	-	-55	-	-	0,6
Asunto-oy Helsingin Kartanonisäntä	767	10,0	0	-49,7	30,3	29,7
Helsingin kaupungin 450-vuotis-taiteilijatalosäätiö sr	531	0,1	0	-	15,4	37,7
Helsingin Konsernihankinta Oy	19	-17,7	10	11 136,4	65,7	90,3
Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 3	779	0,4	0	-100,0	-42,1	48,5
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Mannerheimintie 13a	5 396	4,5	-1 431	-20,6	-26,5	53,2
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	577	-45,6	0	-100,2	-2,7	100,0
Asunto-oy Helsingin Nattastenpolku	601	2,4	0	-10,0	30,5	26,5
Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Tennispalatsi	2 202	0,4	0	-100,0	0,6	86,4
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	1 492	-27,3	295	-21,4	-43,0	41,9
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	41	17,1	-92	-5,4	-223,3	99,9
Helsingin Väylä Oy	3 889	-2,2	105	-56,1	12,0	-5,3
Kiinteistö Oy Helsingin Ympäristötalo	493	1,6	2	-95,7	-104,0	17,8
Helsinki Abroad Ltd Oy	421	-5,7	-26	-9,3	-1,8	61,5
Helsinki Stadion Oy	454	-17,1	-549	7,7	-121,0	95,4
Kiinteistö Oy Intiankatu 31	59	0,0	17	-432,0	-17,5	57,5
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	1 494	6,5	312	29,7	27,9	74,1
Kiinteistö Oy Kaisaniemen Metrohalli	445	30,3	-540	-15,8	-121,3	97,8
Kontulan Palvelutalo Oy	465	12,7	4	-105,7	-3,8	62,4
Kiinteistö Oy Käpylän Terveystalo	210	0,6	-4	1 252,6	-12,9	99,0
Malmin Liiketalo Oy	292	12,5	-57	-38,3	-22,8	29,7
Asunto-osakeyhtiö Merimiehenkatu 12	101	2,3	0	-99,8	-47,8	45,9
Kiinteistö Oy Mosaiikkitorin Pysäköintilaitos	308	-2,4	-74	12,7	8,7	92,8
Asunto-oy Paciuksenkatu 4	357	1,0	0	-3,8	14,3	77,5
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30	1 149	20,0	-68	67,4	-5,8	92,8
Palvelukeskus Albatross Oy	799	-0,3	0	-99,9	0,1	99,2
Kiinteistö-oy Parmaanpuisto	216	-2,2	9	-130,5	-13,9	80,1
Kiinteistö Oy Puistolän Pankkitalo	130	11,9	0	-99,9	-20,9	86,0
Kiinteistö Oy Rastilankallion päiväkot	64	-1,7	-38	17,2	-60,3	99,5
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	1 793	13,9	710	57,9	-3,7	82,2
Kiinteistö Oy Suutarilan Lampputie	15	0,0	2	-8 085,3	16,7	99,8
Kiinteistö Oy Torpparinmäen korttelitalo	101	-14,4	-3	-91,7	-1,9	93,3
Työmaahuolto Oy	959	0,8	-23	-141,1	-2,4	71,6
Töölönlahden pysäköinti Oy	1 635	-3,6	0	78,4	6,6	62,9
Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab	313	1,1	-33	-165,6	-25,1	98,0

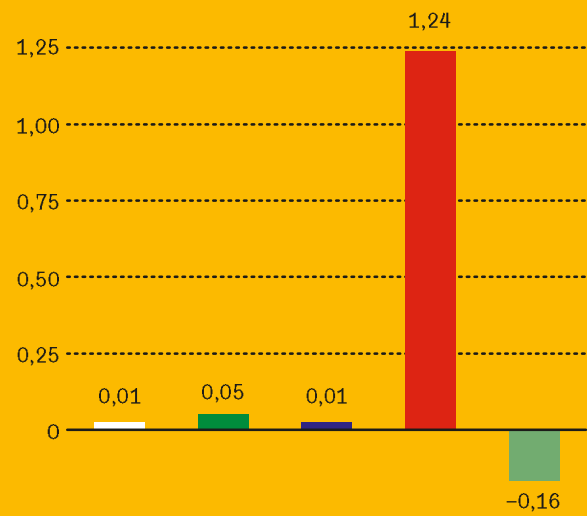
Elinvoima ja markkinointi

2018

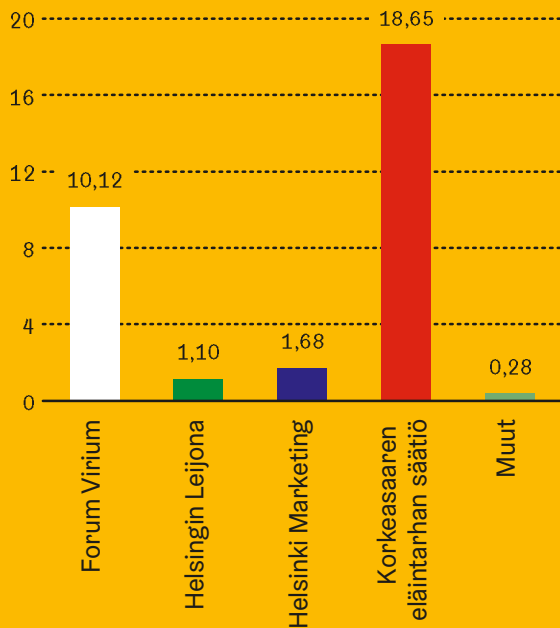
Toimintatulot yht. 26,6 milj. €, +53,9 %
milj. €

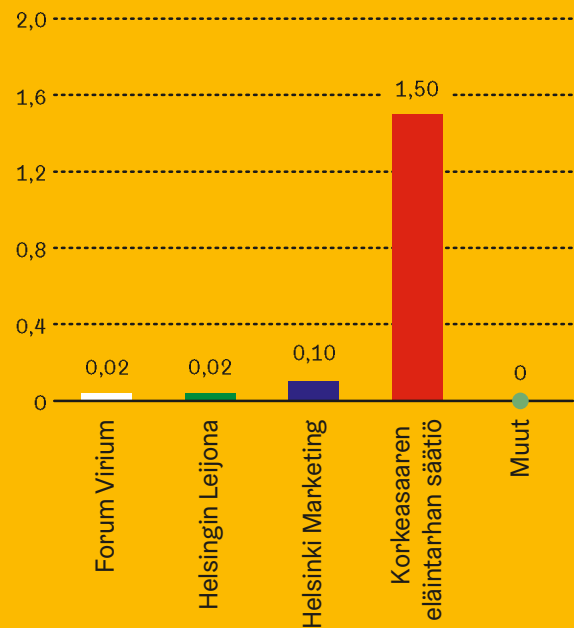
Tulos yht. 1,1 milj. €, +297,5 %
milj. €

Tase yht. 31,8 milj. €, +363,0 %
milj. €

Investoinnit yht. 1,6 milj. €, +779,6 %
milj. €

Forum Virium Helsinki Oy

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Rinkineva, Marja-Leena
	Pitkänen, Mikko
	Raitio, Markku
	Sellman, Kaija
	Vehviläinen, Jussi
Toimitusjohtaja	Malin, Mika

Toimiala:

Forum Virium Helsinki Oy:n toiminnan tarkoituksena on edistää tutkimuksen, julkishallinnon ja elinkeinoelämän vuorovaikutusta, korkeaa osaamista hyödyntävien ja tuottavien yritysten syntymistä ja menestymistä sekä parantaa kansainvälisesti kilpailukykyisen, korkeaa osaamista vaativan yritystoiminnan sijoittumisen ja kehittämisen edellytyksiä.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 518	4 594
Toimintakulut	-4 508	-4 562
Liikevoitto	10	32
Tilikauden tulos	10	32
Investoinnit	-15	-31
Oma pääoma	311	301
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	10 120	3 187
Kassavarojen muutos	5 474	13
Toimintatuottojen muutos -%	-1,7	32,3
Toimintakulujen muutos -%	-1,2	34,0
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	59,2	56,3
Liikevoitto -%	0,2	0,7
Sijoitetun pääoman tuotto -%	3,2	10,6
Omavaraisuus -%	5,1	23,4
Quick ratio	1,7	3,2

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Forum Virium Helsinki Oy:n suurimpia toimintaympäristön muutoksia vuonna 2018 olivat:

- Kaupunkistrategian toteuttamisen integroituminen toimialojen tekemiseen. Kaupunkistrategian tavoitteita pyrittiin huomioimaan sekä käynnissä olevissa että alkavissa ja haettavissa hankkeissa. Ohjausryhmä tutustui vuoden aikana toimialoihin ja niiden digitalisaatiosuunnitelmiin.
- Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman valmistelu kaupungin toimesta. Kaupunginhallitus vahvisti toimenpideohjelman joulukuussa 2018. Tavoitteena on, että Forum Virium Helsingin hankkeiden yhtenä arviointikriteerinä tulee olemaan ilmastotavoitteisiin vastaaminen.
- Digitalisaatiojohtajan rekrytointi kaupungille ja digitalisaatio-ohjelman laatimisen käynnistyminen. Forum Viriumin toimitusjohtaja ja hankealuejohtajat ovat osallistuneet ohjelman valmisteluun mm. ohjelman ohjausryhmässä.

Vuoden 2018 tärkeimmät tapahtumat

- Hankeporfolio kasvoi onnistuneiden hankehakujen myötä ja lähes kaikki henkilöresurssit olivat käytössä.
- Uusiin hankkeisiin liittyneet rekrytoinnit tehtiin syksyllä 2018. Vuoden aikana oli käynnissä yhteensä 30 hanketta. Uusia hankkeita käynnistyi vuoden aikana kaikkiaan 14 ja päättyi 9. Päättyneet hankkeet olivat Refill, Jätkäsaari Smart Mobility Lab -valmisteluhanke, 6Aika Fiksu Kalasatama (jatkohanke innovaatorahaston rahoitukselle), 6Aika Sohjoa, Empower, Spice, EIT-hankkeet Bright Ageing ja The Augmented Welder sekä AIKO Co-Designing Well-being. Lisäksi kaupungin erillisrahoittama kumppa-

nikoodaritoiminta integroitui osaksi kaupungin perustoimintaa.

- Kaupungin kanssa allekirjoitettiin uusi yhteistyösopimus, joka tulee voimaan vuoden 2019 alussa ja on arvoltaan 1,18 milj. euroa.
- Vaikuttavuusmittareita kehitettiin ja pilotoitiin vuoden aikana sisäisesti ja ne otetaan käyttöön kokonaisuudessaan vuonna 2019.

Hankevalmistelua ja -neuvotteluja kumppaneiden kanssa käytiin vilkkaasti koko vuoden ajan. Keskeisiä toimintaa rahoitavia ohjelmia olivat muun muassa Horisontti2020, EIT (Digital ja Climate), EAKR, Innovaatorahasto, Interreg ja 6Aika. Hankevalmistelua suunnattiin vuonna 2018 vahvasti kohti uuden kaupunkistrategian kärkiä eli tekoälyä, robotiikkaa, hiilineutraaliutta sekä kaupungin toimimista innovaatioalustana. Horisontti2020-ohjelmassa keskityttiin isoihin strategisiin avauksiin (AI4EU, Kone-yhteistyö), nykyisen rakennerahastokauden viimeisten isojen rahoitushakujen hyödyntämisen varmistamiseen (6Aika, Interreg, EAKR) sekä EIT Digital -ohjelman aiempaa strategisempaan ja määrällisesti tavoitehakisempaan hyödyntämiseen. Hankevalmistelutiimiin kuului kolme henkilöä.

Keskeisiä onnistumisia vuonna 2018 olivat mm. Horisontti2020-ohjelmassa pääsy suurimpaan rahoitusta saaneeseen huipputason tekoälyhankkeeseen ja AI4EU:n konsortioon. Myös 6Aika- ja EIT Digital -ohjelmien rahoituksen kotiuttaminen oli menestyksekkästä. Kevään 2018 aikana saatiin rahoituspäätökset vuonna 2017 valmistelluista 6Aika-hanketarjouksista. 6Aika-ohjelmasta käynnistyi syksyllä 2018 neljä hanketta, joissa Forum Virium Helsinki on osatoteuttajana. EIT Digital -ohjelmassa osallistuttiin laajasti uusiin hankeneuvotteluihin ja valittiin 8 hanketta, joihin osallistuttiin. Näistä rahoitusta sai viisi. EIT Digital -ohjelman toiminta vahvistaa Forum Virium Helsingin ulkomaisia yrityksiä palvelevaa testbed-toimintaa merkittävästi.

Lisäksi vuoden 2018 aikana luodattiin uusia rahoitusinstrumentteja erityisesti vahvistamaan rakennerahasto-ohjelmiin 2019–2021 tulevaa taukoa hankkeiden rahoituksessa. Näistä saatiinkin käynnistettyä EU:n ulkorajayhteistyöhön tarkoitettua CBC-rahoituksella CroBoDITT-hanke, jossa hyödynnetään lohkoketjuteknologioita kaupungin kehittämisessä.

Tytär yhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet 2018

1. Yhtiö ottaa käyttöön vaikuttavuusmittariston, jonka avulla arvioidaan yhtiön hankkeiden ja muun toiminnan vaikuttavuutta.

Tavoite toteutui. Yhtiön vaikuttavuusmittaristo koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

Vaikuttavuusmalli:

- a. Oppiminen ja uudet kumppanuudet
- b. Kokeilujen ja pilotointien tulokset
- c. Tulosten käyttöönotto ja skaalautuminen

Tulosmittarit

- Verkoston hyödyt ja oppiminen/ Palautekysely tilaisuuksiin osallistuvilta: Osallistujien tyytyväisyystaso 4/5
- Hankkeiden toteutus/ Hanketoiminnan hallinta ja tulokset: Positiivinen arvo Net Promoter Score (NPS) indikaattorista
- Hankkeiden toteutus/ Hanketoiminnan hallinta ja tulokset: Hankkeiden kokonaisuonnistumisen arvio 4/5

- Henkilöstötyytyväisyyden taso 3,8/5

2. Yhtiö tekee vähintään nollatuloksen.

Tavoite toteutui. Yhtiö teki vuonna 2018 voitollisen tuloksen 9,7 tuhatta euroa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Forum Virium Helsingin tuotot vuonna 2018 olivat 2,68 milj. euroa (edellisvuonna 2,56 milj. euroa). Yhtiön tuotto muodostui EU:n rahoittamista hankkeista, Helsingin kaupungin perusrahoituksesta ja yritysten jäsenmaksuista.

Yhtiöllä ei ollut investointeja.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kassatilanne oli hyvä. Yhtiöllä oli käytössään kaupunkikonsernin tililimiitti, mutta kassa pysyi positiivisena koko vuoden eikä limiittiä käytetty. EU:n rahoittamien projektien ennakkomaksut ja Uudenmaan liiton maksutukset toimivat hyvin.

Yhtiöllä ei ole lainoja ja ennakkomaksujen suuruus oli 4,02 milj. euroa (edellisvuonna 1,90 milj. euroa). Ennakkomaksut muodostuivat eri hankkeiden ennakkomaksuista rahoittajilta.

Siirtosaamiset olivat 4,3 milj. euroa, jotka olivat hankkeiden kuluista muodostuneita saatavia.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiöllä on käytössään riskimatriisi, jota arvioidaan ja päivitetään puolivuositain hallituksen kokouksissa.

Yhtiö tekee Helsingistä maailman toimivimman älykaupungin yhteiskehittämällä, pilotoimalla ja kokeilemalla tulevaisuuden kaupunkiratkaisuja EU:n ja Helsingin kaupungin rahoittamissa projekteissa. Yhteiskehittämisessä ovat mukana tyypillisesti kaupungit, yritykset, tutkimuslaitokset, kaupunkilaiset ja kansainväliset yhteistyöpartnerit. Yhtiö tuo projektien ratkaisut ja opit kaupunkiyhteisön käyttöön ja mittaa tuloksia.

Forum Viriumin tavoitteena on vahvistaa Helsingin kaupungin tulevaisuusvalmiuksia mm. yhteis-kehittämisen, innovaatioiden, kokeilujen, pilottien sekä kansainvälisten verkostojen avulla. Tällä hetkellä toiminnan painotus on digitalisaatiossa ja hiilineutraalin Helsingin ratkaisussa. Opit ja ratkaisut viedään kaupungin toimialojen käyttöön.

Yhtiö auttaa yrityksiä ja kaupunkia löytämään uusia älykaupungin liiketoimintamahdollisuuksia yhteiskehittämisen, pilottien ja kokeilujen kautta sekä referenssitoteutuksilla, hankinnoilla, living lab - ja muiden kokeilualustojen kehittämisellä, avointen rajapintojen ja datalähteiden kehittämisellä sekä esikaupallisten hankintojen toteuttamisella hankkeissa. Yritysten ratkaisut tukevat Helsingin digitalisaatiota ja ilmastotavoitetta.

Forum Virium haluaa kehittyä joustavana projektiorganisaationa onnistuneiden rekrytointien, osaavan henkilöstön, tehokkaan rahoitushaun ja hyvän maineen avulla.

Tavoitteiden saavuttamisen kannalta yhtiön kriittisiä menestystekijöitä ovat EU-rahoitus ja kaupungin rahoitus, projektien onnistuminen mm. yritysten osallistuminen ja oikeat kumppanit, taitava ja motivoitunut henkilöstö.

Helsingin Leijona Oy

Omistusosuus

100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Moisio, Elina
Hallituksen varapuheenjohtaja	Välimäki, Heta
	Antell, Christer
	Luomanen, Raine
	Nyholm, Henrik
	Saxholm, Tuula
	Stauffer, Jaakko
Toimitusjohtaja (sivutoiminen)	Lindén, Timo

Toimiala:

Helsingin Leijona Oy toimialana on Helsingin kaupungin 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelissa nro 4, nro 30 ja nro 31 sekä 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelissa nro 32 olevien kaupungin omistamien kiinteistöjen ja niiden ympäristön toiminnallinen ja muu kehittäminen. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, rakennuksia ja muita tiloja sekä omistaa arvopapereita, osakkeita ja yhtiö-osuuksia.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 401	3 666
Toimintakulut	-4 351	-4 122
Liikevoitto	51	-456
Tilikauden tulos	50	-456
Investoinnit	-19	-155
Oma pääoma	340	384
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	1 096	1 153
Kassavarojen muutos	7	60
Toimintatuottojen muutos -%	20,1	15,8
Toimintakulujen muutos -%	5,5	35,0
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	10,1	10,7
Liikevoitto -%	1,2	-12,5
Sijoitetun pääoman tuotto -%	13,9	-118,7
Omavaraisuus -%	31,1	33,3
Quick ratio	1,3	1,3

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Helsingin keskustan asema on säilynyt suhteellisen vakaana useiden sen elinvoimaa vahvistavien hankkeiden ansioista ja ydinkeskustan liike- ja toimistotilojen vajaa-käyttöaste on pysynyt melko alhaisena.

Torikortteleiden kiinteistökehityshankkeen ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen vuonna 2018. Viimeisiä pieniä remonteja tehdään vielä yksittäisissä liiketiloissa sekä toteutetaan alueen yleisopastus.

Yhtiö järjesti raportointikaudella Tuomaan markkinat, jotka siirtyvät vuodesta 2019 lähtien Helsingin tapahtumasaatiö sr:n järjestettäväksi.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet 2018

1. Asiakastytyväisyys paranee edelliseen vuoteen verrattuna.

Tavoite toteutui. Asiakastytyväisyys (=vuokralaisytytyväisyys) Torikortteleihin liikepaikkana kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna kolme prosenttiyksikköä ollen 72 %.

2. Tilojen vuokrausaste vähintään 90 %.

Tavoite toteutui. Vuoden 2018 vuokrausaste Torikortteleissa oli 100 %, mukaan laskien lyhyet määräaikaiset (pop up-) vuokraukset.

3. Yhtiön tulos on positiivinen.

Tavoite toteutui. Yhtiön tilikauden tulos oli 50,3 tuhatta euroa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön toiminta eteni raportointikaudella pääosin suunnitellulla tavalla. Yhtiön tulot muodostuivat ulosvuokrattavista tiloista saaduista vuokratuloista ja menot kaupungille maksettavista vuokrista ja ylläpitopalveluista sekä Torikortteleiden kiinteistöjen kehitys- ja markkinointiviestintäkuluista. Ulkopuolisia palveluja käytettiin budjetoitua vähemmän ja osa tehtävistä siirrettiin omaksi työksi.

Yhtiö ei tehnyt raportointikaudella investointeja.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius oli tilikauden aikana tyydyttävällä tasolla.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön merkittävimmät riskit ovat:

- yleinen taloudellinen tilanne ja sen vaikutus rahoitukseen ja vuokramarkkinoihin
- Torikorttelien toteuttamisen hallinnollinen hajanaisuus (kehittäminen, omistus, vuokraus (sisäinen/ulkoinen), rakennuttaminen, rakentaminen, käyttö ja ylläpito.
- viranomaisten (Museovirasto, kaupunginmuseo, rakennusvalvontavirasto) kannanotot elävöittämissuhteiden toteuttamiseen lupa- ja rakentamistavoiheissa ja niiden aikatauluvaikutus rakentamiseen ja vuokratuloihin
- kalliit vuokrat suhteessa liikepaikkaan.
- tilojen haastavuus kaupallisessa toiminnassa
- uusien kauppakeskusten valmistuminen lähialueille, keskustan kilpailukyvyyn ylläpitäminen.

Helsingin Leijona Oy on vienyt Torikortteleiden kehittämissuhteiden elävöittämissuhteiden ensimmäisen vaiheen päätökseen ja suurimmat peruskorjaustyöt saatiin valmiiksi 2018. Yhtiön tulevaisuutta alueen kehittäjänä tulee tarkastella kannattavuusnäkökulmasta sekä pohtia kuinka jatkaa alkanutta kehitystyötä alueella. Torikortteleiden kehitystyö kokonaisuutena ei pääty tähän vaan alueen kaupallinen kehittäminen jatkuu. Keskustan alueen elinvoimaisuus tulevaisuudessa riippuu siitä, kuinka saavutettavuus säilyy, alueen kiinnostavuus kehittyä ja alue saadaan taloudellisesti kannattamaan jatkossa. Tätä varten kiinteä yhteistyö kaupungin muiden keskusta-alueen kehityshankkeiden kanssa, keskusta-alueen kiinteistöomistajien ja kaupallisten toimijoiden kanssa on tärkeää ja yhteistyötä tulisi tiivistää.

Helsinki Business Hub Ltd Oy

Omistusosuus
45,0 %

Hallituksen puheenjohtaja	Rinkineva, Marja-Leena
	Antola, Tuula
	Masar, Christoffer
	Mieskonen, Jari
	Savolainen, Ossi
	Tolonen, Ilpo
	Valanta, José
Toimitusjohtaja	Niirikoski, Marja-Liisa

Toimiala:

Helsinki Business Hub Ltd Oy:n toimialana on ulkomaisten investointien hakeminen Helsingin seudulle, kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen vauhdittaminen sekä muu elinkeino- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen seudulle.

Yhtiön tarkoituksena on kehittää Helsingin seutua kansainvälisesti kiinnostavana ja houkuttelevana liiketoiminta- ja innovaatioympäristönä.

Yhtiö voi omistaa osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa osinkoa. Mahdollinen voitto käytetään pääkaupunkiseudun yleisten toimintaedellytysten edistämiseen.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	3 743	4 038
Toimintakulut	-3 840	-4 017
Liikevoitto	-97	21
Tilikauden tulos	-93	34
Investoinnit	-23	-18
Oma pääoma	630	723
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	1 330	2 026
Kassavarojen muutos	-114	87
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	54	47
Liikevoitto -%	-3	1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-6,8	1,5
Omavaraisuus -%	47,4	35,7
Quick ratio	1,8	1,5

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Helsinki Business Hub Ltd Oy:n toiminnan painopisteitä olivat vuonna 2018 ICT, älykkäät ja puhtaat ratkaisut ja terveys sekä maantieteellisesti Venäjä ja Kiina.

Vuonna 2017 toteutetun strategiapäivityksen tuloksena yhtiössä käynnistettiin uusi puolentoista vuoden pilottiprojekti hotelli-investointien houkuttelemiseksi. Projekti toteutetaan tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden, kuten kaupunkien ja Business Finlandin, kanssa. Hotellikapasiteetin kasvattamisen lisäksi tavoitteena on rikastaa hotellitarjonnan kirjoa ja nostaa näin alueen kansainvälistä kilpailukykyä. Tämän kokeilun tulokset arvioidaan vuoden 2019 aikana, ja toiminnan jatkosta päätetään vuoden 2020 alkuun mennessä.

Keväällä 2018 yhtiö käynnisti IT-alan osaajien houkutteluun keskittyvän seudullisen pilottihankkeen, jota rahoittavat Helsingin ja Espoon kaupungit sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Osaajien houkuttelu hankkeen tavoitteena on saada vuosien 2018–19 aikana pääkaupunkiseudulle lisää ulkomaisia ohjelmistoalan osaajia sekä paketoita osaajille ja heitä rekrytoiville yrityksille suunnattuja palveluita asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi. Pilottiohjelman kesto on yhdeksän kuukautta ja se päättyy huhtikuussa 2019. Yhtiön toteuttama hanke linkittyy työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimaan Talent Boost -ohjelmaan. Yhtiön hankkeessa on tarkoituksena organisoida verkosto ja luoda toimintamalli sille, miten ohjelmisto-osaajien houkuttelu kannattaa jatkossa toteuttaa pääkaupunkiseudulla. Keskustelut ohjelman tulevasta organisoinnista ovat käynnissä.

Yhteistyöprojekti Amcham Finland ry:n kanssa alueellisten pääkonttoreiden saamiseksi Suomeen päättyi toukokuussa 2018 (projekti toteutettiin 16.2.2017-31.5.2018). Hanke koostui viidestä toisiaan täydentävästä toimenpiteestä.

Hankkeen aikana toteutettiin yhteensä viisi myynti- ja markkinointitilaisuutta Lontoossa, Singaporessa, Pekingissä, Osakassa ja Tokiossa. Tapahtumien ansioista tavattiin yhteensä 306 aasialaisyrittäjää. Projektin tuloksena syntyi yhteensä 15 investointia (Kiina 10, Japani 5), joiden ansioista pääkaupunkiseudulle luotiin 24 työpaikkaa, ja joista yksi oli alueellinen pääkonttori. Lisäksi hankkeen pohjalta keskustelut jatkuvat useiden yritysten kanssa.

Health Capital Helsinki (HCH) -projektitoimiston kolmevuotinen pilotointivaihe nykymuotoisena päättyi 31.7.2018. HCH-allianssiorganisaatiot Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, HUS ja Helsingin kaupunki päättivät jatkaa pilotin kakkosvaihetta vuoden 2021 loppuun. Pilotin ensivaiheen toiminnan tärkeimmät tulokset ovat osapuolten ajatustavan muuttuminen, yhteistyön paraneminen ja osaamisen kaupallisen potentiaalin tunnistaminen.

Yhtiön liiketoiminnallisena tavoitteena vuonna 2018 oli luoda työpaikkoja pääkaupunkiseudulle, hankkia kasvupääomaa suomalaisiin startupeihin sekä edistää vientisopimusten ja muiden kaupallisten sopimusten syntymistä ulkomaalaisten ja suomalaisten yritysten välille.

Yhtiön myötävaikutuksesta alueelle:

- syntyi 323 uutta työpaikkaa,
- solmittiin 23 uutta kaupallista sopimusta suomalaisten ja ulkomaisten yritysten välille,
- saatiin 67,8 milj. euroa pääomaa suomalaisiin kasvuyrityksiin.

Yhtiön toimintaa ei ole kohdentunut verotarkastuksia tai muita viranomaistarkastuksia.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto 1.1.–31.12.2018 oli 2,9 milj. euroa. Tilikauden tappio oli 93 tuhatta ollen 6 tuhatta euroa pienempi kuin budjetoitu tappio. Yhtiön tekemät investoinnit olivat yhteensä 23 tuhatta euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kassavalmius oli hyvä tilikaudella 2018 ja sen ennakoitaan säilyvän hyvänä myös vuonna 2019.

Rahat ja rahoitusvarat 31.12.2018 olivat 117 tuhatta euroa. Lyhytaikaiset saamiset olivat yhteensä 390 tuhatta euroa. Vieraan pääoman määrä oli 700 tuhatta euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön toimintaan ei liity merkittäviä riskejä. Toiminnan riskianalyysi toteutettiin hallituksen hyväksymän riskienhallintamallin mukaisesti.

Yhtiö jatkaa toistaiseksi samoilla strategisilla painopisteillä: ICT, terveys sekä älykkäät ja puhtaat ratkaisut. Hallituksen toimeksiannosta yhtiössä valmistellaan kevään 2019 aikana ehdotus kasvubudjetiksi perusteluineen.

Yhtiön strategisten painopisteiden tarkastelua jatketaan vastaamaan toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Helsinki Marketing Oy Ltd

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Vapaavuori, Jan
	Kivelä, Liisa
	Korkiakoski, Anne
	Malmström, Atte
	Pihlainen, Alexander
	Rinkineva, Marja-Leena
Toimitusjohtaja	Aalto, Laura

Toimiala:

Helsinki Marketing Oy Ltd:n toimialaan kuuluu matkailu-, kongressi-, tapahtuma- ja elinkeinomarkkinointi, suurtapahtumien ja kongressien hakutoimenpiteet sekä matkailuneuvonta. Sen pääkohderyhmiä ovat helsinkiläiset, kansainväliset matkailijat, päättäjät ja osaajat. Helsinki Marketing toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin toimialojen ja yksiköiden kanssa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	7 720	8 440
Toimintakulut	-7 711	-8 431
Liikevoitto	9	9
Tilikauden tulos	7	7
Investoinnit	-101	0
Oma pääoma	203	196
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	1 676	2 212
Kassavarojen muutos	4	-1
Toimintatuottojen muutos -%	-8,5	6,7
Toimintakulujen muutos -%	-8,5	6,7
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	35,4	33,0
Liikevoitto -%	0,1	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	2,6	4,6
Omavaraisuus -%	12,1	8,8
Quick ratio	1,1	1,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Osana Helsingin markkinoinnin kehittämistä Helsinki Marketing kilpailutti markkinointiviestintäpalveluiden ja sosiaalisen median puitesopimuskumppanuudet koko kaupunkikonsernin käyttöön. Syksyn 2018 aikana aloitettiin usean markkinointiviestintäkampanjakokonaisuuden suunnittelu, jotka lanseerataan vuonna 2019.

Kansainvälisen viestinnän osalta vuosi 2018 oli poikkeuksellinen. Yhdysvaltojen ja Venäjän presidenttien tapaaminen sekä Amos Rex -museon ja keskustakirjasto Oodin lanseeraus onnistuivat hyvin. Niiden myötä Helsinki sai poikkeuksellisen suurta kansainvälistä mediahuomiota, joka vahvisti Helsingin tunnettua kiinnostavana kaupunkina. Amos Rexin ja keskustakirjasto Oodin lanseeraus toteutettiin yhteistyössä lontoolaisen PR-toimisto ING Median kanssa. Kokonaisuudessaan yhtiön kansainvälinen mediatyö oli vuoden aikana erittäin aktiivista ja ohjelmaa järjestettiin 135 eri mediaryhmälle, 120 vaikuttajavieraalle sekä kymmenille matkanjärjestäjäryhmille.

Vuoden 2018 loppupuolella yhtiö toteutti yhdessä kumppaniverkoston kanssa uuden hyvin onnistuneen Breaking Waves -tapahtuman Slushin yhteydessä. Tapahtuma oli esimerkki siitä, miten Helsinki Marketing toimii yhteistyöalustana, joka kokoaa toimijat yhteen yhteisen tavoitteen taakse. Lisäksi yhtiö toteutti ensimmäistä kertaa kansainvälisen digitaalisen destinaatiomarkkinoinnin DTTT Global -tapahtuman, joka keräsi ennätysyleisön Helsinkiin.

Yhtiö osallistui elinkeino-osaston johdolla matkailun tiekartta 2018 - 2021 kehittämissuunnitelman valmisteluun. Se linjaa matkailun kehittämisen suuntaviivoja mm. digitaalisuuteen, vastuullisuuteen, kestävään kasvuun sekä tilastointiin ja tutkimukseen liittyen.

Helsinki voitti syyskuussa Euroopan komission uuden European Capital of Smart Tourism 2019 -kilpailun. Voittajien valinnassa arvioituja tekijöitä olivat muun muassa kaupunkimaine, saavutettavuus, matkailun kestävä kehittäminen, digitalisaation hyödyntäminen matkailupalveluissa, mielenkiintoinen kulttuuriperintö ja matkailutarjonnan innovatiivisuus. Helsinki Marketing osallistui hakemuksen valmisteluun.

Kongressien haku- ja konsultaatiopalvelut keskitettiin suuriin kongresseihin ja Helsingin vahvoihin osaamisalueisiin. Helsinki Marketing osallistui vuoden aikana matkailu- ja kongressialan kansainvälisiin myyntitapahtumiin mm. Lontoossa, Berliinissä, Brysselissä ja Frankfurtissa sekä Japanissa, Kiinassa ja Yhdysvalloissa.

Matkailuneuvontatoiminnassa tapahtui keväällä suuria muutoksia. Pohjoisesplanadin toimipisteen sulkeminen ja suunniteltu siirtyminen Rautatieaseman lipunmyyntihalliin toteutettiin toukokuussa. Lisäksi matkailuneuvonnan toimipisteet palvelivat lentoasemalla sekä toukokuusta lähtien Esplanadin Kukkatorin infokontilla ja Stockmannin tavaratalon pohjakerroksessa digitaalisella MyHelsinki-pisteellä, jossa kesäaikaan oli myös henkilökohtaista neuvontaa ilta-päivisin. Helsinki Helpit aloittivat työnsä pääosin jo toukokuussa ja kausi jatkui syyskuulle. Matkailuneuvontaa annettiin kasvotusten vuoden 2018 aikana yhteensä noin 625 000 asiakkaalle, mikä on 7 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Muun muassa muuton aiheuttamat viivästykset, palveluiden tarkempi kohdistaminen kansainvälisiin matkailijoihin sekä erilainen laskutapa ovat aiheuttaneet vähennemistä palveltujen asiakkaiden määrissä edellisvuosiin verrattuna.

Merkittävä muutos yhtiön toiminnan kannalta oli se, että Helsingin kaupunki keskitti tapahtumatuotannon Helsingin tapahtumasäätiöön. Yhtiö osallistui aktiivisesti muutoksen valmisteluun ja läpiviemiseen vuoden 2018 aikana. Yhtiön tapahtumatuotantoon liittyvä liiketoiminta siirtyivät uuteen säätiöön vuoden 2019 alusta. Poikkeuksena Lux Helsinki -valofestivaali, jonka liiketoiminnan luovutushetki oli 31.1.2019.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet 2018

1. Yhtiö tekee uusia kansainvälisen yhteismarkkinoinnin avauksia ja kumppaneiden tekemä Helsinki-sisältöinen markkinointi lisääntyy.

Tavoite toteutui:

- MyHelsinki: Helsinki pilotoi Tencentin kiinalaisille matkailijoille suunnattujen älykkäiden sovelluksien esimerkkikaupunkina. Pilotin myötä Helsingillä on maailman ensimmäinen räätälöidyt suositukset älykkääseen liikkumiseen yhdistävä sovellus, joka mahdollistaa myös maksamisen. Tencent markkinoi sovellusta omissa kanavissaan keväällä ja syksyllä 2018.
- Flow Festival: digitaalinen kansainvälisen yhteismarkkinoinnin kokonaisuus.
- UM / Capital of Metal: kansainvälinen yhteismarkkinoinnin kokonaisuus.
- Business Finland: yhteinen kansainvälinen osaamisen viestinnän projekti, jossa teemoina älykäs liikkuminen, life sciences -osaaminen sekä uudet energiamuodot.
- Helsinki kulttuurikaupunkina kansainvälisen viestinnän hanke (Amos Rex, Oodi) yhdessä kulttuuritoimijoiden kanssa.

- #Helsinki2018: Yhdysvaltojen ja Venäjän presidenttien tapaaminen 16.7.2018. Kansainvälinen PR-työ yhdessä Ulkoministeriön ja muiden kumppaneiden kanssa.
- Breaking Waves -tapahtuma joulukuussa 2019 yhdessä meriklusterin toimijoiden kanssa.

2. Yhtiön omarahoitusosuus kasvaa.

Tavoite toteutui. Yhteistyökumppanuuksien pohja laajentui. Yhtiö haki yhteistyökumppanuuksia kansainväliseen PR-työhön ja viestintään sekä edellä mainittuihin yhteismarkkinoinnin toimenpiteisiin. Omarahoitusosuus kasvoi edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuoden 2018 liikevaihto oli 2,12 milj. euroa ja liiketoiminnan muut tuotot 5,59 milj. euroa. Yhtiön tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja osoittaa voittoa 9,40 tuhatta euroa. Yhtiön tulos verojen jälkeen oli 7,32 tuhatta euroa. Merkittävä osa liikevaihdosta painottui loppuvuoteen johtuen etenkin suurten tapahtumien keskittymisestä viimeiseen vuosineljännekseen. Yhtiön laskutusmyynti jakaantui seuraavasti:

Helsingin kaupunginkanslian osuus 21,0 %, muun kaupunkikonsernin 12,1 % ja ulkopuolisten kumppanien osuus laskutuksesta 66,9 %. Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat pääasiassa Helsingin kaupungin avustuksista. Kaupunki siirtyi vuoden 2018 alusta ostopalvelusopimuksesta avustusmuotoiseen toiminnan rahoittamiseen.

Yhtiön välitysmyynti laski 21 % edeltävään vuoteen nähden ja oli yhteensä 139,14 tuhatta euroa. Esplanadin matkailuneuvonnan toiminta päättyi 22.4.2018, ja näin ollen välitysmyyntitoimintaa harjoitettiin huhtikuun lopusta vuoden loppuun saakka ainoastaan lentoaseman matkailuneuvonnassa.

Yhtiö aloitti matkailuneuvonnan Helsingin rautatieaseman Asemahallissa 1.5.2018. Rautatieaseman palvelupisteen perustaminen vuoden 2018 alkupuoliskolla jaksotettiin kolmelle vuodelle. Palvelupisteen perustamiskustannukset vuodelle 2018 ovat 29,34 tuhatta euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius oli raportointiajankohtana tyydyttävä ja omavaraisuusaste heikko. Yhtiöllä ei ollut raportointiajankohtana lainoja.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Helsingin kaupunki omistaa yhtiön kokonaan ja rahoittaa valtaosan toiminnasta. Yhtiön toiminta on näin ollen riippuvainen rahoituksen jatkumisesta, mikä edellyttää toimivaa yhteistyötä ja tyytyväisyyttä työn tuloksiin.

Yhtiön toiminta on kahden viime vuoden aikana merkittävästi laajentunut matkailumarkkinoinnista kansainväliseen kaupunkimarkkinointiin ja Helsinki-brändin tunnettuuden kasvattamiseen. Yhtiön toiminnan kasvaessa ja digitaalisen palvelukehityksen vahvistuessa on huomioitava, että osaaminen, resurssit ja sisäiset prosessit ovat riittävät suhteessa yhtiön toimintaan ja tavoitteisiin.

Helsinki Marketingin missio on Helsingin kansainvälisen vetovoiman ja tunnettuuden vahvistaminen. Yhtiö rakentaa kansainvälistä markkinointia, myyntiä sekä viestintää tunnistettujen ja hyvin toimivien mallien päälle kuten vahva ja tavoittava mediatyö, rohkea markkinointiviestintä, tehokas myyntitoiminta sekä digitaalinen edelläkävijyys. Lisäksi kiinnittyminen Helsingin olemassa oleviin kansainvälisiin tapahtumiin on tärkeä keino tunnettuuden kasvattamiseksi.

Helsinki Marketing on kansainvälisesti toimialallaan digitaalisen palvelukehityksen edelläkävijä. Jatkossa yhtiö kehittää edelleen myös API- ja alustataloutteen kiinnittyviä yhteistyömahdollisuuksia ja rakentaa aitoa kilpailuetua suhteessa muihin kaupunkeihin. Lisäksi yhtiö tulee määrittämään asiakkuuksia tarkemmin sekä käynnistää asiakasymmärryksen systemaattisen kehittämisen koko yhtiötasolla.

Yhtiö huolehtii toimintaedellytyksistään panostamalla vahvasti osaavaan ja hyvinvoivaan henkilöstöön, vahvistamalla aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta sekä kehittämällä sisäisiä prosesseja. Lisäksi yhtiö tulee määrittämään rooliaan suhteessa omistajaan ja konsernin eri sidosryhmiin sekä rakentamaan mittariston toiminnan vaikuttavuudelleen.

Helsinki Region Marketing Oy

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Huttunen, Martti
Hallituksen varapuheenjohtaja	Mäensivu, Tapio
Toimitusjohtaja (sivutoiminen)	Halinen, Pia Toivonen, Nina Pakarinen, Päivi

Toimiala:

Helsinki Region Marketing Oy:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia Helsingin metropolialueen elinkeinoelämän kansainvälistäminen ja tuotantorakenteen monipuolistaminen työllisyyden turvaamiseksi.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	162	167
Toimintakulut	-293	-296
Liikevoitto	-131	-129
Tilikauden tulos	-138	-131
Investoinnit	0	0
Oma pääoma	42	80
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	72	108
Kassavarojen muutos	-33	94
Toimintatuottojen muutos -%	-2,8	-2,6
Toimintakulujen muutos -%	-1,0	6,8
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	83,2	76,1
Liikevoitto -%	-80,8	-77,6
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-237,3	-156,9
Omavaraisuus -%	58,9	74,6
Quick ratio	2,4	3,9

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Helsinki Region Marketing Oy:n palvelutoiminta jatkui Moskovan toimipisteessä vaikeassa toimintaympäristössä. Venäjän talouden näkymät pysyivät edelleen huonoina. Tilojen vuokrausaste nousi 91 %:iin edellisen vuoden 74 %:n tasosta. Keskimääräinen neliövuokra oli 30,00 €/m² (edellisen vuoden vuokrataso 34,50 €/m²). Vuokrattavaa tilaa on noin 450 m², josta jakson lopussa oli vuokrattuna 392 m².

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuonna 2018 yhtiön liikevaihto oli 162 tuhatta euroa ja se supistui 2,8 % edellisvuodesta. Yhtiön tulos raportointijaksolla ilman tilinpäätössiirtoja oli tappiollinen 138 tuhatta euroa (-131 tuhatta euroa v. 2017).

Yhtiön kasvaneesta vuokrausasteesta huolimatta ruplan heikon kurssikehityksen ja matalan vuokrahintatason vuoksi koko 2018 vuoden vuokratuotot laskivat hieman vuoden 2017 vastaaviin tuottoihin nähden. Yhtiössä noudatettiin tiukkaa kulukuria ja kuluja karsittiin tilikaudella 2018.

Yhtiöllä ei ollut investointeja tarkastelujakson aikana.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmiustilanne oli tilikaudella tyydyttävällä tasolla. Yhtiö sai toukokuussa 2018 kaupungilta 100 tuhannen euron pääomasijoituksen. Yhtiöllä ei ole lainoja.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Tilojen vaatimaton kunto on riski yhtiön toiminnalle. Vuokralaisten vuokranmaksukyvyyn heikkeneminen voi aiheuttaa luottotappioita. Toiminta on tappiollista ja yhtiö tarvitsee oman pääoman vahvistamista vuoden 2019 keväällä.

Toiminnan lopettamiseen liittyviksi riskeiksi on arvioitu verotukseen, tilojen luovutukseen ja tilojen mahdolliseen korjausvelvollisuuteen liittyvät riskit, viranomaisprosessi, vuokralaiskadosta johtuva tuottojen pieneminen, lopettamisprosessin kesto ja prosessista aiheutuvat ennakoimattomat kustannukset. Riskien toteumista ehkäistään huolellisilla etukäteisselvityksillä ja suunnittelulla.

Epävarmuus on jo heijastunut moniin vuokralaisiin, jotka ovat irtisanoneet vuokrasopimuksiaan, lähteneet pois tai muuttaneet pienempiin tiloihin Helsinki-talossa. Vuokria joudutaan alentamaan. Yhtiö noudattaa tiukkaa kulukuria. Sopimus, johon yhtiön toiminta perustuu, on määräaikainen. Sopimuskausi päättyy syksyllä vuonna 2019, jolloin yhtiön toiminta loppuu ja yhtiö tullaan asettamaan selvitystilaan.

Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Malmström, Atte
Hallituksen varapuheenjohtaja	Laine-Hendolin, Kirsti
	Anttonen, Taru
	Luukkainen, Hannele
	Mustonen, Tapio
Toimitusjohtaja	Hellström, Sanna

Toimiala:

Korkeasaaren eläintarhan säätiön tarkoituksena on osana Helsingin kaupunkikonsernia ylläpitää eläintarhaa ja edistää osaltaan Helsingin kaupungin vetovoimaisuutta sekä kaupunkilaisten virkistätymismahdollisuuksia. Säätiö suojelee uhanalaisia eläimiä ja niiden elinympäristöjä. Korkeasaaren eläintarhan säätiön varsinainen toiminta säätiönä alkoi 1.1.2018.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018
Toimintatuotot	9 421
Toimintakulut	-8 110
Liikevoitto	1 310
Tilikauden tulos	1 237
Investoinnit	-1 500
Oma pääoma	2 437
Pitkäaikaiset velat	-14 891
Taseen loppusumma	18 654
Kassavarojen muutos	27
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	41,2
Liikevoitto -%	13,9
Sijoitetun pääoman tuotto -%	48,6
Omavaraisuus -%	13,1
Quick ratio	2,7

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Korkeasaaren eläintarhan säätiön heinäkuu 2018 oli poikkeuksellisen hiljainen ja kävijöitä oli 50 000 vähemmän kuin heinäkuussa keskimäärin. Mitä ilmeisimmin pitkään jatkuneet helteet vähensivät kävijämäärää. Muina kuukausina kävijämäärä oli odotetun mukainen ja marraskuussa jopa ennätyskellisen suuri. Heinäkuu on kuitenkin vuoden vilkkain kuukausi, joten koko vuoden kävijämäärä jäi alhaiseksi (noin 455 000 kävijää). Taloudellisesti vuosi oli tästä huolimatta ennakoitua parempi.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloja kertyi budjetoitua vähemmän, mutta myös menoja toteutui budjetoitua vähemmän ja siten tilikauden 2018 tulos oli budjetoitua parempi.

Kyseessä oli säätiön ensimmäinen toimintavuosi ja budjettia laadittaessa ei ollut vertailutietoa edellisiltä vuosilta. Budjetissa oli joitakin menoja arvioitu selkeästi väärin ja näiden ennakoitavuus on nyt huomattavasti parempi.

Vuonna 2018 valmistuneet investoinnit:

- Ilvestarha 1,2 milj. euroa
- leikkipaikka Karhu 0,25 milj. euroa
- korjauksia ja pientöitä.

Vuonna 2018 alkaneet investoinnit:

- Uusi muuntamo 0,33 milj. euroa ja siihen liittyvät infrastruktuurin korjaukset.

Investoinnit, joiden suunnittelu oli käynnissä vuonna 2018:

- Saukkotarha 1 milj. euroa
- saukkotarhan leikkialueet 0,5 milj. euroa
- pääsisäänkäynti 10 milj. euroa
- Karhulinnan ulkoalueiden peruskorjaus
- katokset ja katselualueet.

Vuoden 2018 investoinnit rahoitettiin vuodelta 2017 siirtyneellä investointimäärärahalla sekä toiminta-avustuksella ja omalla tulohankinnalla.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Säätiön maksuvalmius oli hyvä tilikaudella 2018. Säätiöllä ei ollut lainoja.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ei merkittäviä riskejä kuluneella vuodella.

Kruunusillat-hankkeen rakentamisaika tulee todennäköisesti vähentämään kävijämäärää, kun rakentaminen tapahtuu Korkeasaaren eläintarhan saapumiskohdassa. Kruunusillat-hankkeen rakentamisaikainen melu voi myös olla häiriöksi eläimille. Tähän varaudutaan olemalla tiiviisti mukana suunnittelussa ja huomioimaan rakennusaikaiset toiminnot ja aikataulut.

Korkeasaaren eläintarhassa on vuosien ajan käynyt noin puoli miljoonaa vierailijaa vuosittain. Nykyisellä kaupungin avustustasolla säätiön talous on vakaalla pohjalla ja toimintaa pystytään myös kehittämään. Kävijämäärää on mahdollista kasvattaa selvästi, mutta tämä edellyttää selkeitä näkyviä uudistuksia vierailijoille niin palveluissa kuin alueen kehittämisessä ja investointeja näiden toteuttamiseen. Tulevalle kymmenelle vuodelle suunniteltavia uudistuksia ovat Amazonian täydellinen peruskorjaus, Korkeasaaren eläintarhan mäen uudistaminen (Aasian ylänkö), tiikeritarhojen perusparannus ja Kruunusillat-hankkeen rakennustyömaalta aikanaan vapautuvat täyttömaan käyttö. Uusi pääsisäänkäynti (porttirakennus) täytyy rakentaa Kruunusillat-hankkeen vuoksi, mutta se pelkästään ei paranna eläintarhavierailun kokemusta, vaikka onkin Korkeasaaren julkisivu raitiovaununmatkustajille.

Kruunusillat-yhteys tulee parantamaan liikenneyhteyksiä Korkeasaaren eläintarhaan ja mitä ilmeisimmin lisäämään kävijämäärää. Myös Helsingin kasvu sekä lisääntyvät turistimäärät kaupungissa mahdollistavat vierailijamäärien kasvun.

Korkeasaaren eläintarhan säätiön poistot tulevat kasvaamaan huomattavasti tulevan kymmenen vuoden aikana, koska säätiöitymisen yhteydessä saadut rakennukset ja rakennelmat ovat poistettavaa omaisuutta vähintään kymmenen vuotta ja samaan aikaan tehdään uusia investointeja. Kuluvan vuoden voitoilla varaudutaan tulevien investointien rahoitukseen.

Startup Maria Oy

Omistusosuus
34,0 %

Hallituksen puheenjohtaja	von Bruun, Santtu
	Hilska, Otto
	Hyökyvaara, Jarmo
Toimitusjohtaja	Kangas, Voitto

Toimiala:

Startup Maria Oy:n tarkoituksena on luoda edellytyksiä uudelle kasvuyrittäjyydelle, tukea kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Yhtiö kehittää ja ylläpitää kasvuyrityskeskittyviä sekä niiden tilaratkaisuja ja palvelukonsepteja, tukee tiloissa toimivia yritysyhteisöjä, tarjoaa yritysneuvontaa ja palveluita sekä toteuttaa tapahtumia.

Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	1 627	779
Toimintakulut	-1 349	-703
Liikevoitto	279	76
Tilikauden tulos	231	76
Investoinnit	0	0
Oma pääoma	342	-114
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	766	399
Kassavarojen muutos	124	87
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	19	28
Liikevoitto -%	17	10
Sijoitetun pääoman tuotto -%	36,4	19,0
Omavaraisuus -%	44,6	27,8
Quick ratio	1,7	1,3

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Startup Maria Oy keskittyi raportointikauden aikana Maria01-yrityskeskittymän koon kasvattamiseen uusia vuokrasopimuksia laatimalla, ottamalla lisää tiloja käyttöön, sekä keskittymän yhteisön ja palveluiden kehittämiseen.

Kauden loppuun mennessä keskittymässä toimi 165 toimijaa, joihin lukeutuvat kasvuyritykset, kiihdyttämöt, sijoittajat ja muut kasvuyritysekosysteemin toimijat.

Maria01 on saanut lisää vuokralaisia ja yhteistyökumppaneita kuluneen kauden aikana ja sitä kautta liikevaihdossa näkyy positiivista kasvua. Saman aikaisesti kulurakenne on saatu pidettyä entisenä. Menneen kuuden kuukauden aikana, yhtiö on ottanut lisää tilaa vuokralle sekä palkannut lisää henkilökuntaa parantaakseen palvelua ja kilpailukykyään.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto muodostui vuokralaisten maksamista vuokrista, tapahtumatuotantopalvelusta, yhteistyökumppanuuksista, sekä Marian alueella suoritettavista parkkimaksuista.

Yhtiön liikevaihto ja muut tuotot tilikaudella 2018 olivat yhteensä 1 457 tuhatta euroa ja kasvua edellisestä vuoteen verrattuna oli 678 tuhatta euroa (87 %). Tilikauden tulos oli 231 tuhatta euroa voitollinen. Suurin ero liikevaihdossa edellisvuoteen selittyy kasvaneella yhteistyökumppanimyynnillä ja vuokraustoiminnan liikevaihdon kasvulla. Raportointikaudella yhtiö oli kannattava.

Yhtiöllä ei ollut merkittäviä investointeja raportointikaudella.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmiustilanne oli hyvä raportointikauden päättyessä.

Yhtiöllä ei ollut lainaa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön toimintaedellytysten kannalta on varmistettava tilojen suunniteltu käyttöönotto, joka määrittää yhtiön saamat vuokratulot. Tämän lisäksi yhtiön on jatkettava yhteistyökumppanisopimusten solmimista, jo solmittujen sopimusten lisäksi, tasapainottaakseen vuokratuloihin perustuvaa liiketoimintaa.

Yhtiön rahoitukselliset riskit liittyvät vuokrasaamisiin ja vuokrasopimusten uusinnasta johtuviin käyttöastevajauksiin tiloissa. Myös kiinteistön kunnosta johtuvat toiminnan keskeytykset voivat aiheuttaa tulo-riskin.

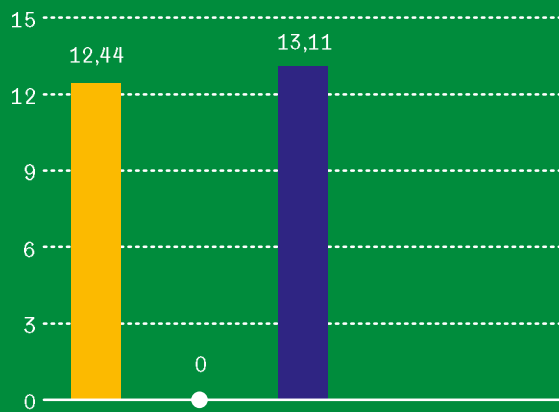
Yhtiö pyrkii kannattavuuteen suuryritysten kanssa solmittavilla yhteistyösopimuksilla sekä korottamalla kiinteistössä perittäviä vuokria.

Yhtiön toimintaedellytysten kannalta on oleellista varmistaa ulosvuokrauksen sekä tapahtumapalvelujen myynnin tuottama kassavirta sekä pitää palvelujen tuottamisen kustannukset tasapainossa.

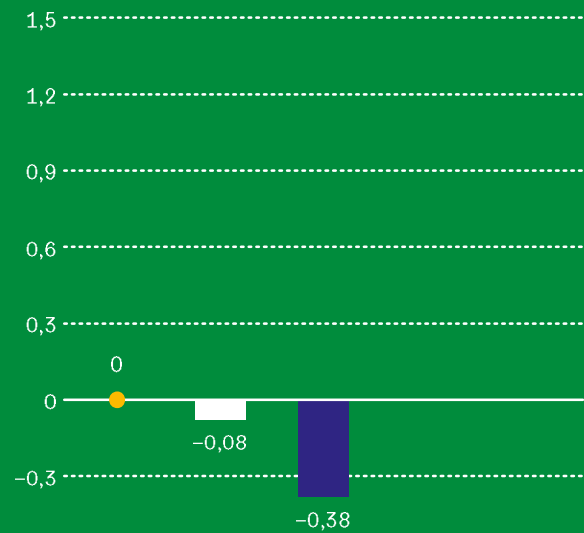
Toimitilat

2018

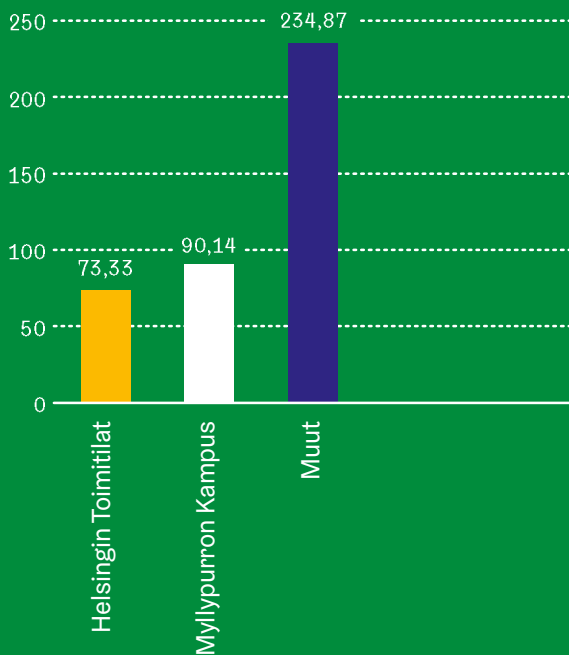
Toimintatulot yht. 13,1 milj. €, +2,0 %
milj. €

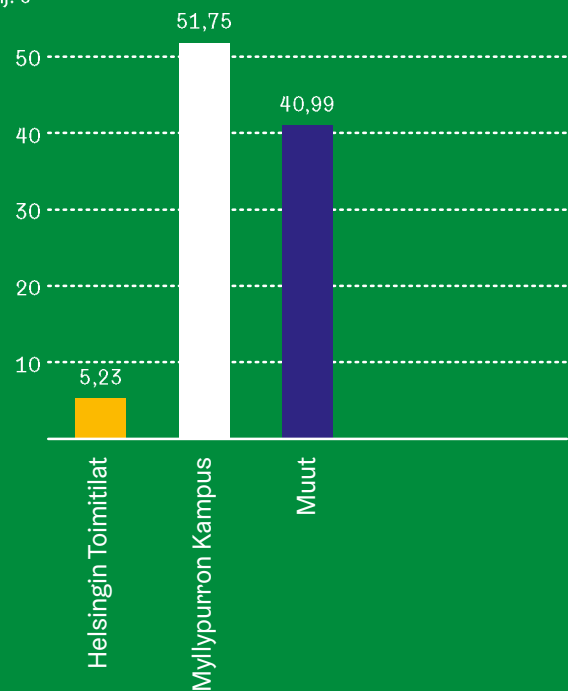
Tulos yht. -0,45 milj. €, +14,4 %
milj. €

Tase yht. 398,3 milj. €, +8,2 %
milj. €

Investoinnit yht. 98,0 milj. €, +242,0 %
milj. €

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Hiltunen, Arto
Hallituksen varapuheenjohtaja	Malinen, Matti
	Abib, Mukhtar
	Karrikka, Taina
	Ståhlberg, Taija
Toimitusjohtaja	Antikainen, Raino

Toimiala:

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen toimialana on omistaa tai hallita vuokraoikeuden nojalla tontteja ja omistaa niillä olevia tai niille rakennettavia rakennuksia. Lisäksi yhtiön toimialana on omistaa toimitilojen omistamiseen tai hallintaan oikeuttavia osakkeita. Yhtiö voi myös tuottaa isännöintipalveluja Helsingin kaupungin kokonaan tai osittain omistamille yhteisöille.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	12 441	11 907
Toimintakulut	-9 723	-9 470
Liikevoitto	2 718	2 437
Tilikauden tulos	0	0
Investoinnit	-5 232	-5 102
Oma pääoma	48 569	53 401
Pitkäaikaiset velat	-21 788	-41 227
Taseen loppusumma	73 326	100 943
Kassavarojen muutos	264	19
Toimintatuottojen muutos -%	4,5	-3,4
Toimintakulujen muutos -%	2,7	-8,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	1,7	1,3
Liikevoitto -%	21,8	20,5
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,0	0,4
Omavaraisuus -%	66,2	52,9
Quick ratio	1,3	0,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat osittaisjakautui 31.12.2018 Helsingin kaupungin asunnot (Heka) Oy:öön. Osittaisjakautumisessa Hekalle siirtyy Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistamien, osoitteissa Kinaporinkatu 9 ja Kontukuja 5 sijaitsevien monipuolisten palvelukeskusten muodostama liiketoimintakokonaisuus. Tilikauden lopulla yhtiön tase oli 75,50 milj. euroa (edellisvuonna 100,94 milj. euroa), tase pieneni 25,44 milj. euroa edellisvuodesta osittaisjakautumisesta johtuen.

Merkittävimmät muut tapahtumat tilikaudella:

- Apollonkatu 12:n (Minervaskolan) peruseräparannushanke valmistui
- Toinen linja 7:n ja Siltasaarencatu 13:n osalta olivat käynnissä kiinteistöjen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa (tontinluovutus- ja toteutuskilpailu)
- rakennuskannalle tyypilliset monipuoliset korjaushankkeet eri kiinteistöissä sekä kuntotutkimukset tulevien korjausten suunnittelun pohjaksi.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 16,7 %, mikä oli 14,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön korjaus- ja peruskorjauskustannukset ovat vaihdelleet paljon vuosittain.

Vuosina 2017–2018 toteutettiin Apollonkatu 12:n (Minervaskolan) perusparannushanke ja yhtiön korjauskulujen kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 38,6 %. Yhtiön lämpö- ja sähkökustannuksia nosti myös olennainen ilmanvaihdon käyttöaikojen lisääminen useiden rakennusten sisäilmaolosuhteiden laadun varmistamiseksi.

Muut tavoitteet 2018

1. Yhtiö toteuttaa yhteistyössä kaupungin kanssa tontinluovutuskilpailun vaiheen II Toinen linja 7:ssä ja Siltasaarenkatu 13:ssa sijaitsevien kiinteistöjen kehittämiseksi kaupungin strategiaohjelman suuntaisesti.

Tavoite toteutui. Tontinluovutuskilpailun vaihe II toteutettiin asetetun tavoitteen mukaisesti.

2. Yhtiö toteuttaa yhteistyössä kaupungin ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa jakautumismenettelyn, jossa Kontulan ja Kinaporin monipuoliset palvelukeskukset siirretään Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön ja Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat jatkaa toimintaansa muilta osin entisellään.

Tavoite toteutui. Osittaisjakautuminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön toteutettiin asetetun tavoitteen mukaisesti 31.12.2018.

3. Energiansäästöavoite: Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.

Tavoite ei toteutunut. Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus-tavoitetta ei saavutettu. Merkittävimpänä syynä tähän arvioidaan olleen ilmanvaihtolaitosten käyttöaikojen merkittävät lisäykset useissa rakennuksissa, joissa oli käynnissä sisäilmaprosesseja.

Tuloskehitys ja investoinnit

Liikevaihto oli 6,75 milj. euroa, muut kiinteistön tuotot 0,10 milj. euroa ja rahoitustuotot 5,59 milj. euroa ennen 2,33 milj. euron rahastosiirtoa lainanlyhennysrahastoon. Hoito- ja rahoituskulut alittivat talousarvion.

Tilikauden tulos oli 0,23 tuhatta euroa. Yhtiö on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, eikä sen tarvitse tehdä suunnitelman mukaisia poistoja. Yhtiö pyrkii vuosittain tekemään verotuksellisen nollatuloksen.

Investointibudjetti oli 6,5 milj. euroa. Toteutuneet investoinnit olivat 5,23 milj. euroa. Helsingin kaupunki myönsi yhtiölle enintään 10 milj. euron lainan Minerva-skolanin perusparannuksen rahoitukseen. Lainasta nostettiin tilikauden aikana 7,5 milj. euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius oli koko tilikauden ajan kunnossa. Yhtiöllä oli käytössä konsernitilin tililimiitti.

Lainoja oli 31.12.2018 yhteensä 23,63 milj. euroa ja tilikaudella nostettiin uutta lainaa 7,5 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on arvioinut merkittävimpä riskkejä (strategian ja talouden riskit sekä ulkoiset ja toiminnalliset riskit). Merkittävimpä riskkejä ja keinot niiden ehkäisemiseksi ovat seuraavat:

- tulipalot: suunnitelmallinen ja ammattimainen kiinteistön ylläpito, paloturvallisuusvelvoitteista huolehtiminen, suojeleuhjeiden noudattaminen, automaattinen paloilmoitusjärjestelmä, vakuutusurva
- vesivahingot: suunnitelmallinen ja ammattimainen kiinteistön ylläpito, kunnossapito, vakuutusurva
- muut omaisuus- ja henkilövahinkoriskit: suunnitelmallinen ja ammattimainen kiinteistön ylläpito, paloturvallisuus, kunnossapito, järjestyksenvalvonta, pelastussuunnittelu, lukostojen hallinta, vakuutusurva.

Yhtiön toiminta jatkunee pääpiirtein entisellään siten, että Helsingin kaupunki omistaa yhtiön osakekannan, vastaa vastikerahoituksesta ja on rakennusten pääasiallinen käyttäjä.

Toinen linja 7:n ja Siltasaarenkatu 13:n edetään ao. kiinteistöjen kehittämistoimenpiteissä ja yhtiö luopunee kiinteistöistä 2019-2020.

Valtakunnallisella sote-uudistuksella voi toteutuessaan olla vaikutusta yhtiön toimintaan ja yhtiön tulee ottaa tämä kehitys huomioon toimintansa suunnittelussa.

Rakennusten korjaaminen ja peruskorjaaminen lisääntyvät rakennusten ikääntyessä. Yhtiön talouden arvioidaan kehittyvän hallitusti ja maksuvalmiuden säilyvän hyvänä.

Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Hiltunen, Arto
	Konkola, Riitta
	Pudas, Kari
	Rope, Jenni
	Saarinen, Raimo. K.
Toimitusjohtaja (sivutoiminen)	Antikainen, Raino

Toimiala:

Kiinteistö Oy Myllypuron Kampuksen omistukseen rakennetaan kampusrakennus, joka vuokrataan Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n käyttöön. Tilojen vuokrauksessa noudatetaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan välistä ja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n hyväksymää sopimusta tilojen vuokrauksen yleisistä periaatteista.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	0	5
Toimintakulut	-78	-58
Liikevoitto	-78	-53
Tilikauden tulos	-76	-81
Investoinnit	-51 749	-22 383
Oma pääoma	66 682	66 758
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	90 138	69 259
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	-100,0	-
Toimintakulujen muutos -%	34,3	15,9
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	-	664,1
Liikevoitto -%	-	-1 059,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-0,1	-0,1
Omavaraisuus -%	74,0	96,4
Quick ratio	0,2	14,0

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Kampusrakennus valmistuu suunnitelmien mukaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäisen vaiheen valmistumisen tavoiteaika oli 31.7.2018. Kampusrakennuksen ensimmäinen vaihe valmistui myöhässä, se vastaanotettiin 19.12.2018. Toisen vaiheen valmistumisen tavoiteaika on 31.8.2019.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kampuksen rakentamishanke etenee suunnitelmien mukaisesti.

Yhtiön rakennushanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti muilta osin, mutta hanke on myöhässä suunnitellusta aikataulusta. Vaihe 1 valmistui 19.12.2018, kun valmistumisen tavoiteaika oli 31.7.2018.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tilikauden tulos oli tappiota 75,97 tuhatta euroa. Rakennushanke on kesken, eikä yhtiöllä ole rakennusaikana normaaleja toiminnasta saatavia tuottoja. Oma pääoma tilikauden lopussa oli 66,68 milj. euroa, josta osakepääomaa 150 tuhatta euroa.

Yhtiön pysyvät vastaavat vuoden lopussa olivat 86,05 milj. euroa ja investointibudjetti oli 67,42 milj. euroa. Pysyvien vastaavien lisäys tilikaudella oli 51,75 milj. euroa.

Hanke on suunniteltu rahoitettavaksi osin Helsingin kaupungin yhtiöön sijoittamalla omalla pääomalla ja osin pitkäaikaisella lainalla. Lisäksi lyhytaikaiseen rahoitukseen on käytettävissä Helsingin kaupungin konsernitilin tililimiitti.

Oman pääoman sijoituksiin Helsingin kaupunki käyttää Suomen valtion kaupungin omistukseen luovuttamien Metropolia Ammattikorkeakoulun käytössä olleiden/olevien rakennusten myynnistä saatavia tuottoja.

Tilikauden aikana rahoitukseen käytettiin Helsingin kaupungin vuonna 2017 tekemä SVOP-sijoitus ja nostettiin Euroopan investointipankin yhtiölle myöntämää lainaa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius oli hyvä koko tilikauden ajan. Lainakanta 31.12.2018 oli 20 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Kiinteistö Oy Myllypuron Kampus on arvioinut merkittävimpiä riskejä (strategian ja talouden riskit sekä ulkoiset ja toiminnalliset riskit). Merkittävimpiä riskejä ovat seuraavat (suluissa toimenpiteet niiden hallitsemiseksi):

- toteutettava rakennus ei vastaa tarpeita, joiden täyttämistä varten se rakennetaan (huolellinen ja asiantunteva rakennuttaminen, suunnittelun johtaminen, suunnittelu ja suunnitelmien tarkastus sekä huolellinen ja ammattitaitoinen rakennusvaiheen toteutus ja toteutuksen valvonta)
- rakentamisen laatu ei vastaa suunnitelmien mukaista laatua (laadunvalvontatoimenpiteet: suunnitelmat, standardit, mallit, omavalvonta, työmaavalvonta, suunnittelijavalvonta, katselmukset, tarkastukset, tarkastusasiakirja)
- aikataulussa ei pysytä (yleisaikataulu, työvaihe aikataulu, hankinta-aikataulu, suunnittelu-aikataulu, kriittisen polun ja riippuvuuksien hallinta, aikatauluseuranta)
- kustannuspuutteessa ei pysytä (kustannusten suunnittelu-, hallinta- ja seurantaressurssien varaaminen, huolellinen ja kustannustietoinen toteutussuunnittelu, projektinjohtourakoitsijoiden hankintatoimen läpinäkyvyys tilaajalle, aktiivinen osallistuminen hankintaan, lisä- ja muutostyöesitysten huolellinen käsittely, suunnitelmallinen ja ennakoiva sekä jatkuva laadunvalvonta, jatkuva kustannuseuranta)
- henkilö- ja omaisuusvahinkoriskit (turvallisuuksuunnittelu, suunnitelmien mukainen toiminta, valvonta, työturvallisuuksmittaukset, välitön puuttuminen poikkeamiin, vakuutukset)
- rakennuksen käyttöönotto ei onnistu (rakennushankkeen ja rakennuksen käyttäjän suunnitelmien yhteensovitus, rakennuksen ja sen teknisten järjestelmien käytönopastus, käyttöön oton seurantamenettely)
- julkisuuskuvariskit (suunnitelmallinen viestintä, avoimuus ja nopea reagointi, laadun-, kustannusten- ja aikataulunhallintatoimenpiteet, kriisiviestintäsuunnitelma).

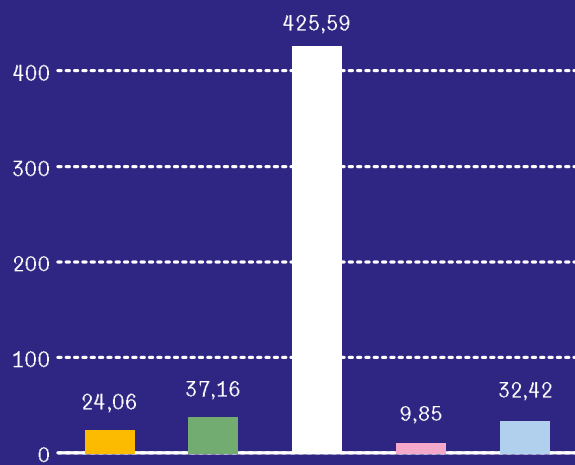
Yhtiön tulevaisuuden näkyminä on, että rakennuttamis-, suunnittelu-, rakennus- ja valvontatyöt jatkuvat.

Kiinteistön ja rakennuksen käytön ja ylläpidon suunnittelua ja käyttöönottoa tukevia toimenpiteitä jatketaan kiinteistönomistajan ja käyttäjän sekä tarvittavien asiantuntijoiden yhteistyönä. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy ottaa rakennuksen käyttöönsä vuokrasopimuksen mukaisesti.

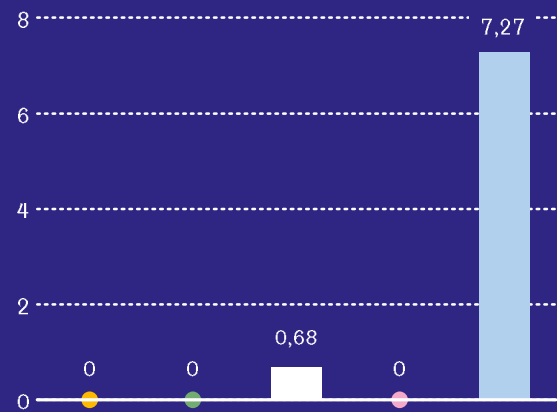
Asunnot

2018

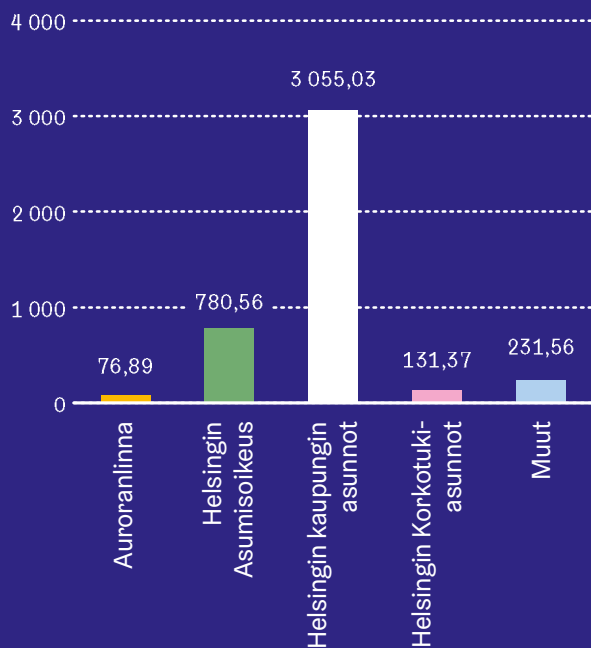
Toimintatulot yht. 529,1 milj. €, +1,5 %
milj. €

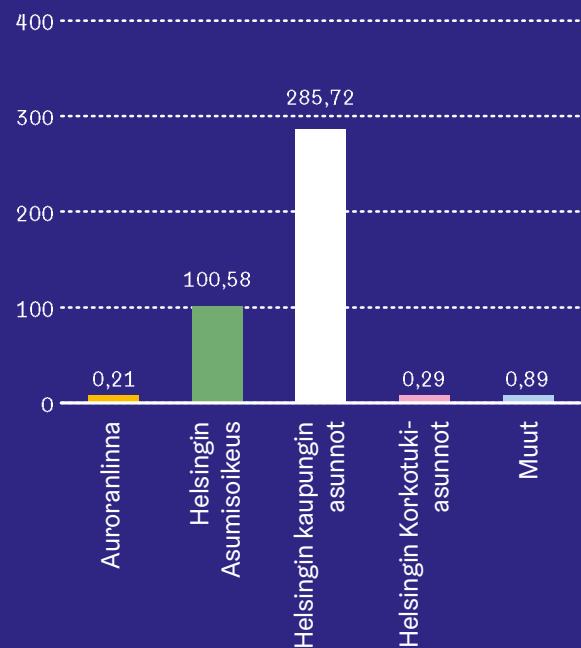
Tulos yht. 8,0 milj. €, +13,9 %
milj. €

Tase yht. 4 275,4 milj. €, +6,1 %
milj. €

Investoinnit yht. 387,7 milj. €, +6,8 %
milj. €

Helsingin Asumisoikeus Oy

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Randell, Mari
	Anunti, Kristiina
	Hytti, Antti
	Nietosvaara, Kari
	Palmi, Petteri
	Ritschkoff, Maria
	Toivonen, Aulis
Varajäsenet	Anttila, Minna
	Grönberg, Tuulikki
	Koski, Tarja
	Vastamäki, Ville
Toimitusjohtaja	Viljakainen, Juha

Toimiala:

Helsingin Asumisoikeus Oy:n toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia asuintaloja sekä luovuttaa niissä sijaitsevien huoneistojen hallintaoikeuksia vastiketta vastaan asumisoikeussopimuksen tai vuokrasopimuksen nojalla.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	37 162	33 127
Toimintakulut	-32 514	-28 605
Liikevoitto	4 648	4 521
Tilikauden tulos	1	0
Investoinnit	-100 577	-106 183
Oma pääoma	128 905	118 936
Pitkäaikaiset velat	-603 832	-548 879
Taseen loppusumma	780 565	695 892
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	12,2	7,7
Toimintakulujen muutos -%	13,7	-1,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	0,2	0,1
Liikevoitto -%	12,5	13,6
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,5	0,6
Omavaraisuus -%	16,5	17,1
Quick ratio	0,6	1,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointi-kaudella

Helsingin Asumisoikeus Oy:llä oli 31.12.2018 yhteensä 90 kohdetta, joissa oli 4 507 asuntoa ja noin 312 000 vastikeneiliötä sekä 8 132 asukasta. Asuntolukumäärällä mitattuna yhtiö on Helsingin suurin asumisoikeusyhtiö. Maanlaajuisesti suurempia asumisoikeusyhtiöitä ovat Asuntosäätiö, TA-Asumisoikeus Oy ja Avain Asumisoikeus Oy.

Taloudellinen käyttöaste oli vuoden 2018 aikana hyvällä tasolla noin 99,0 %. Tunnusluku kuvaa osaltaan irtisanotujen asumisoikeussopimusten hyvää jälleenmyyntitilannetta.

Korkotukilainsäädäntö muuttui kesällä 2018. Uuden lain-säädännön mukaisesti uusien korkotukilainojen lainan lyhennysohjelma muuttuu aikaisempaa etupainotteisemmaksi ja uusissa korkotukilainoissa kielletään tuleviin korjauksiin varautuminen. Lisäksi uusissa korkotukilainoissa lainansaajan maksettavaksi jäävä koron omarahoitusosuus alennetaan 2,5 prosenttiin ja korkotuen maksuaikaa pidennetään.

Asumisoikeuslainsäädäntöä on valmisteltu pitkään, mutta asumisoikeuslain uudistus ei etene tällä hallituskaudella.

Yhtiöön palkattiin toimitusjohtajaksi Juha Viljakainen 1.9.2018. Aikaisemmin toimitusjohtajan tehtäviä hoiti ulkoinen palveluntuottaja.

Verotarkastuksia tai viranomaistarkastuksia ei raportointi-kaudella tehty tai ole meneillään.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite toteutui. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 1,2 %, mikä oli 0,9 prosenttiyksikköä pienempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön ylläpitokustannukset laskivat 5,8 % vuonna 2018 edelliseen vuoteen verrattuna ja vuosina 2016 ja 2017 ylläpitokustannukset olivat nousseet vuosittain runsaat 4 %. Yhtiön ylläpitokustannuksista pinta-alayksikkö kohden ajanjaksolla eniten nousivat lämmitys- ja hallintokulut.

Muut tavoitteet 2018

1. Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisestä vuodesta 2 %.

Tavoite toteutui. Yhtiön vuoden 2017 normalisoitu lämmönkulutus oli 41 kWh/m³ ja vuoden 2018 normalisoitu lämmönkulutus on 36,85 kWh/m³. Normalisoitu kulutus laski noin 10 %.

2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutuksen alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk).

Tavoite toteutui. Vuonna 2017 yhtiön vedenkulutus oli 146 litraa /asukas/vrk ja vuoden 2018 vedenkulutus oli 138 litraa/asukas/vrk. Kulutus pieneni 5,5 %. Yhtiö jatkaa kohdekohtaisesti vesikalusteiden vuototarkastuksia ja uusii mahdollisesti vuotavia vesikalusteita kohdekohtaisen vedenkulutuksen suuruusjärjestyksessä.

3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tavoite toteutui. Asiakastytyväisyys parani hiukan edellisvuodesta ja keskiarvo oli 3,64 (edellisvuonna 3,62).

Tuloskehitys ja investoinnit

Tilikauden toteutunut liikevaihto oli 37,2 milj. euroa ja budjetoitu liikevaihto oli 37,6 milj. euroa. Liikevaihto toteutui 1,10 % budjetoitua pienempänä. Taseen loppusumma oli noin 800 milj. euroa.

Hoitokate oli 17,4 milj. euroa (v. 2017 14,7 milj. euroa). Tilinpäätössiirtojen eli 0,95 milj. euron (v. 2017 siirto 0,40 milj. euroa) asuintalovarauksen jälkeen tulos oli 549,49 euroa (v. 2017 tulos 8,67 euroa) ylijäämäinen.

Vuonna 2018 valmistui seitsemän kohdetta, joissa oli yhteensä 563 asuntoa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Rahavarat vuoden 2018 alussa olivat noin 24,5 milj. euroa. Rahavarat eivät ole oleellisesti muuttuneet vuoden 2018 aikana ja vuoden lopussa rahavarat olivat yhteensä 23,5 milj. euroa.

Tilikauden lopulla yhtiöllä oli rahoituslainoja yhteensä 617,9 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö toimii lyhyellä aikavälillä vakaassa toimintaympäristössä. Pitkällä aikavälillä riskejä ovat mm. rakennuskustannusten kehitys, yllättävät korjauskustannukset, korkotason muutos, inflaatio ja energian hinta. Lisäksi asumisoikeusjärjestelmän kilpailukyky on hyvin riippuvainen asumisoikeus- ja korkotukilainsäädännön sisällöstä ja järjestelmän julkisuuskuvasta.

Kokonaisvastikkeesta 60 % muodostavan pääomakulujen osuuteen vaikuttavat mm. uudistuotannon määrä ja kustannustaso, inflaation kehitys sekä korkotukilainojen markkinakoron kehitys.

Yhtiö on laatinut riskienhallintasuunnitelman, jonka mukaisesti yhtiö arvioi riskit ja niiden merkittävyyden sekä toimenpiteet, joilla riskien toteutuminen pyritään ehkäisemään.

Kilpailukykyisen markkina-aseman arvioidaan säilyvän tulevaisuudessa edellyttäen, että käyttövastikkeen kehitys on tasainen ja että asiakastytyväisyys pidetään tyydyttävällä tasolla.

Korkeakorkoisten aravalainojen korkoja kohtuullistetaan vuonna 2019. Lainaryhmissä, joita korkojen alentaminen koskee, korko laskee toistaiseksi 1,39 prosenttiin. Korkojen alentamista sovelletaan 1.3.2019 lähtien määriteltäviin korkoihin. Aravalainoja ja niiden korkoja hallinnoi Valtiokonttori.

Helsingin kaupungin asunnot –konserni

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Sinnemäki, Anni
	Bergholm, Jorma
	Luukinen, Ari
	Randell, Mari
	Saxholm, Tuula
	Tossavainen, Timo
	Vuori, Anne
Varajäsenet	Malmström, Atte
	Svartsjö, Susanna
Toimitusjohtaja	Närö, Jaana

Toimiala:

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toimialana on Helsingin alueella omistaa, hankkia omistukseensa tai vuokraoikeuden nojalla hallita tontteja, sekä omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot luovutetaan vuokralle.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	425 588	424 601
Toimintakulut	-369 750	-357 979
Liikevoitto	55 838	66 622
Tilikauden tulos	679	496
Investoinnit	-285 719	-256 186
Oma pääoma	98 589	90 828
Pitkäaikaiset velat	-2 423 355	-2 324 372
Taseen loppusumma	3 055 141	2 893 252
Kassavarojen muutos	97	-61
Toimintatuottojen muutos -%	0,2	4,6
Toimintakulujen muutos -%	3,3	4,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	6,8	6,7
Liikevoitto -%	13,1	15,7
Sijoitetun pääoman tuotto -%	1,0	1,1
Omavaraisuus -%	14,1	13,7
Quick ratio	0,8	0,8

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) alueyhtiöiden fuusiot toteutuivat 31.12.2017, minkä jälkeen yhtiöllä on enää viisi alueyhtiötä Heka Etelä Oy, Heka Itä Oy, Heka Kaakko Oy, Heka Koillinen Oy ja Heka Länsi Oy. Vuodenvaihteessa tapahtuneet fuusiot eivät enää tuoneet mukanaan merkittäviä muutoksia henkilökunnalle vuoden 2018 aikana. Fuusioista saatavat hyödyt, mm. hallinnon yksinkertaistuminen, sen sijaan alkoivat heti toteutua.

Vuoden 2018 alusta käynnistyi uusi asukkaiden ja Hekan välinen yhteistoimintamuoto eli yhteistyöelinten toiminta. Yhteistyöelimiä on sekä alueellisia (5 kpl) että Hekatasolla (1 kpl). Näissä elimissä käsitellään yhteishallintolain mukaisia asioita siten, että niitä ei enää käsitellä alueyhtiöiden hallituksissa. Vuoden aikana näiden yhteistyöelinten kokouksia pidettiin yhteensä 29 kappaletta.

Tammikuussa 2018 Hekan hallituksessa hyväksyttiin yhtiön rahoituksen periaatteet. Niissä määritellään mm. rakennus- ja korjaushankkeiden rahoituksen periaatteet, lainatarjouspyyntöjen ehdot, lainasalkun hallinnan periaatteet sekä se, miten Hekassa suojaudutaan rahoitusriskeiltä. Helsingin kaupungin strategia vahvistettiin syksyllä 2017 ja siihen liittyen Hekan hallitus hyväksyi uuden strategian joulukuussa 2018.

Hekassa otettiin käyttöön uusi vuokrantasausmalli, jonka avulla määriteltiin vuoden 2019 vuokrat. Tupakointikieltoa Hekan asunnoissa laajennettiin siten, että 1.6.2018 alkaen kaikissa Hekan uusissa vuokrasopimuksissa (myös väistöasuntotapauksissa) on tupakointikielto asuntojen sisätiloissa.

Raportointikaudella Hekassa valmisteltiin aktiivisesti yhdessä kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelujen kanssa väistöasuntokäyttöön varattujen asuntojen lyhytaikaista vuokrausta tilapäiskäyttöön. Käytännöstä on tulossa pysyvä.

Vuosittain yhtiö vuokraa esimerkiksi putkiremontin, harjoittelujakson tai työkomennuksen vuoksi lyhytaikaiseen tilapäiskäyttöön asuntoa tarvitseville noin 100–500 asuntoa.

Hekan ja Helenin vuonna 2017 käynnistämän energiapiilotihankkeen tavoitteena on Hekan kiinteistöjen energiankäytön optimointi sekä kiinteistöjen sisälämpötilaolosuhteiden parempi hallinta. Vuoden 2018 aikana asennettiin Hekan asuntoihin noin 8 000 langatonta tiedonsiirtotekniikkaa hyödyntävää mitta-anturia. Kysyntäjouston toteuttamisen erilaisten teknisten ratkaisujen pilotointi käynnistyi heti anturien asentamisen jälkeen joulukuussa.

Vuosi 2018 oli Hekassa jätehuollon teemavuosi teemalla 'Asun, siis lajittelen'. Tavoitteena on, että jätteiden kokonaismäärä vähenisi ja että jätteiden lajitteluaste nousisi. Työ on tuottanut tulosta: lajitteluaste on noussut ja sekajätteen määrä on vähentynyt. Yhtiö on laajentanut merkittävästi muovipakkausten keräämistä kiinteistöiltään. Vuoden 2018 alussa muovipakkauksia kerättiin noin 10 % Hekan kiinteistöistä, mutta vuoden loppuun mennessä määrä oli noussut jo noin 80 %:iin.

Toukokuussa saavutettiin yhteistoimintaneuvottelutulos Hekan alueyhtiöiden isännöinti- ja osaisännöintipalveluiden tuottamisesta Kiinteistö Oy Auranlinnalle sekä Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnoille asukkaiden vikailmoitusten vastaanottamisesta. Palvelujen tuottaminen Hekan toimesta päättyi elokuun lopussa.

Vuoden lopulla käynnistyivät uusien tietojärjestelmien käyttöönottoon liittyvät yhteistoimintaneuvottelut työn tekemisen muutoksista. Neuvotteluiden tavoitteena on uudelleenorganisoida niiden tehtävien tehtäväkuvat ja -nimikkeet, joita muutokset koskevat. Uuden contact center -järjestelmän käyttöönottoa koskevat neuvottelut päätettiin tammikuussa 2019, uusien taloushallinnon järjestelmien käyttöönottoa koskevat neuvottelut päätetään alkuvuodesta 2019. Kummassakaan neuvottelussa muutokset eivät johda työvoiman irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osaaikaistamiseen vaan kaikkien työntekijöiden työpaikka säilyy.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat osittaisjakautui Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön. Osittaisjakautumisessa Hekalle siirtyi Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen omistamien, osoitteissa Kinaporinkatu 9 ja Kontukuja 5 sijaitsevien monipuolisten palvelukeskusten muodostama liiketoimintakokonaisuus. Osittaisjakautumisen pantiin täytäntöön 31.12.2018.

Vuoden lopussa 2018 Hekan asuntoihin oli aktiivisia hakemuksia 22 327. (Edellisvuonna 17 120). Syyskuun lopussa 2018 aktiivisten hakijoiden lukumäärä oli 23 703. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) viranomaistehtävänä on mm. valvoa ARA-asuntojen omakustannusvuokria ja tähän liittyen ARA lähetti tietopyynnön Hekalle liittyen sen uuteen vuokrantasausmalliin. Yhtiö vastasi tietopyyntöön ja lisätietoja toimitettiin loppuvuodesta 2018.

Hekan vuokralaisneuvottelukunta laati hallintokantelut sekä ARA:lle että Aluehallintovirastolle (AVI) liittyen mm. uuteen vuokrantasausmalliin sekä yhteishallintolain velvoitteiden noudattamatta jättämiseen. ARA lähetti sen johdosta selvityspyynnön yhtiölle, johon se vastasi marraskuussa 2018.

AVI lähetti yhtiölle selvitys- ja selityspyynnön joulukuussa 2018. Yhtiö vastasi siihen tammikuussa 2019.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite toteutui. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 1,8 %, mikä oli 0,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Verrattaessa edelliseen vuoteen yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannukset nousivat pinta-alayksikköä kohden 4,7 %. Kustannuksissa prosentuaalisesti eniten nousivat lämmityskulut 8,4 % ja hallintokulut 8,3 %.

Muut tavoitteet 2018

1. Energiansäästö tavoite: Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.

Tavoite toteutui. Vuoden 2018 aikana lämpöenergia (normeerattu) laski 4,6 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk)

Tavoite ei toteutunut. Kokonaisuutena käyttöveden kulutus laski edellisestä vuodesta 0,6 % 150,97 litraa/asukas/vrk tasolle 150,13 litraa/asukas/vrk.

3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tavoite ei toteutunut. Loppuvuodesta 2018 tehdyssä asukastytyväisyysmittauksessa kokonaistyytyväisyys oli 3,46, kun se vuotta aikaisemmin tehdyssä tutkimuksessa oli 3,56.

4. HSY:n laskutuksen perusteena oleva kokonaisjättemäärä pysyy vuoden 2017 tasolla.

Tavoite toteutui. Vertailukelpoinen kokonaisjättemäärä laski 4,2 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Raporttijakson aikana kiinteistöjen ylläpitokulut neliötä kohden nousivat edellisen vuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 4,7 %. Kustannuksissa eniten nousivat lämmityskulut, jonka kustannukset nousivat 8,4 % neliötä kohden ja olivat yhteensä absoluuttisesti 3,2 milj. euroa (8,8 %) edellisvuotta enemmän sekä olivat myös budjetoitua suuremmat.

Toiseksi eniten kustannuksissa kasvoivat hallintokulut, jossa kasvua oli 8,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu johtui paitsi henkilöstökustannusten noususta, myös asiantuntija- ja ICT-kulujen kasvusta.

Osasyy asiantuntija- ja ICT-kulujen nousuun olivat useamman tietojärjestelmähankkeen kilpailutus- ja käyttöönotto-kustannukset.

Kustannukset neliötä kohden kasvoivat myös vuokrien (7,5 %), korjausten (6,2 %), ulkoalueiden hoidon (4,6 %), sähkön (4,5 %) ja siivouksen osalta. Kustannukset laskivat vahinkovakuutusten (-25,1 %) ja jätehuollon (-0,9 %) osalta edelliseen vuoteen verrattuna.

Poistot olivat 105,6 milj. euroa oltuaan edellisenä vuonna 98,6 milj. euroa, kasvua oli 7,0 milj. euroa eli 7,1 %. Rahoituskulut pienenevät 30,3 milj. eurosta 25,4 milj. euroon eli 4,9 milj. euroa, mikä oli 16,0 % edellisvuotta vähemmän. Emoyrityksen tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 29,3 milj. euroa oltuaan edellisenä vuonna 35,2 milj. euroa.

Vuoden 2018 aikana yhtiössä tehtiin investointipäätökset yhdestätoista uudisrakennushankkeesta ja kuudesta peruskorjaushankkeesta. Näissä uudishankkeissa oli yhteensä 1 010 asuntoa ja niiden hankinta-arvo oli 245,2 milj. euroa. Päätettyjen peruskorjaushankkeiden kohteena oli yhteensä 806 asuntoa ja niiden hankinta-arvo oli 129,1 milj. euroa. Investoinnit koko kalenterivuonna olivat siten yhteensä 374,3 milj. euroa.

Vuoden 2018 aikana valmistui kahdeksan uutta hanketta, joissa oli yhteensä 582 asuntoa, sisältäen kaksi erityisasuntokohdetta, joissa on yhteensä 40 asuntoa.

Peruskorjaushankkeista valmistui vuoden aikana yhteensä 10 kohdetta, jotka käsittivät yhteensä 1 043 asuntoa. Näistä yksi hanke oli erityisasumiskohde käsittäen 36 asuntoa.

Uudistuotannon investoinnit rahoitetaan kokonaan lainalla ja peruskorjausinvestoinnit lainalla sekä ennakkoon kerätyillä omarahoitusosuuksilla.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Kassa- ja rahoitustilanne säilyi hyvänä raportointikaudella. Vuoden lopussa emoyhtiön ja alueyhtiöiden rahavarat olivat yhteensä 147 milj. euroa (31.12.2017: 130 milj.)

Vuoden 2018 aikana konvertoitiin korkotasoltaan edullisimmaksi yksi Valtiokonttorin laina. Konvertointi oli viimeinen laina edellisen vuoden puolella aloitettujen konvertointien erästä. Lainojen konvertointia jatketaan myös vuoden 2019 aikana.

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilojen osittaisjakautumisessa Hekalle siirtyi 8 lainaa pääomaltaan yhteensä 25,0 milj. euroa. Muita uusia lainoja nostettiin raportointikaudella yhteensä 179,3 milj. euroa.

Raportointijaksolla lainoja lyhennettiin yhteensä 100,2 milj. euroa ja korkoja maksettiin 25,1 milj. euroa Raportointikauden lopussa yhtiön lainat olivat yhteensä 2 519 milj. euroa (2 415 milj. euroa 31.12.2017).

Myös seuraavana vuonna lainojen noston ennustetaan olevan lainojen lyhennyksiä suuremmat, joten lainamäärä tulee kasvamaan edelleen seuraavanakin vuonna.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Suurimmat toimintaan kohdistuvat riskit liittyvät rakentamisen laatuun ja kustannuksiin sekä lainanhoitokuluihin. Liittyy Hekan strategian päivittämiseen päivitetään sekä SWOT- että toimintaympäristö-analyysit.

Loppuvuodesta päivitetään riskilistaus hallintakeinoineen sekä toimitettiin kaupungille tieto merkittävimmistä riskeistä.

Useat meneillään olevat tietojärjestelmäprojektit vaativat sekä käyttöönottoaiheessa että myös jonkin aikaa sen jälkeen merkittävästi henkilöstön resursseja tietojen konfiguroinnissa sekä uusien toimintatapojen ja -mallien omaksumisessa.

Vuoden 2019 aikana on tarkoitus päivittää Hekan vuokralaisdemokratiasääntö sekä uusia Hekan asukastoiminnan kokouspalkkioihin liittyvä palkkiosääntö ja asukastoiminnan määrärahaohje.

Vuoden 2019 aikana jatketaan Hekan perustietojärjestelmien kehittämishankkeita käyttöönottoprojekteilla sekä kilpailutuksilla. Käyttöönottoprojektit ulottuvat myös vuodelle 2020.

Hekan kunnianhimoisen ympäristöohjelman toteuttamista jatketaan edelleen mm. aktiivomalla asukkaita ekoeksperiteiksi.

Tavoitteena on vuoden 2019 aikana aloittaa yhteensä 15 uudisrakennushanketta (käsittäen yhteensä 1 482 asuntoa) sekä 5 peruskorjaushanketta (käsittäen yhteensä 847 asuntoa). Investointibudjetti koko vuodelle 2019 on yhteensä 421 milj. euroa.

Keskinäinen kiinteistöosake- yhtiö Helsingin Korkotukiasunnot

Hallituksen puheenjohtaja	Randell, Mari
	Ahvenainen, Terhi
	Nyström, Arto
	Vanamo, Laura
	Viding, Olli
Varajäsenet	Nietosvaara, Kari
	Tamminen, Terhi
Toimitusjohtaja (sivutoiminen)	Juuti, Anne

Toimiala:

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen toimialana on Helsingin kaupungin alueella vuokraoikeuden nojalla hallita tontteja sekä omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia. Yhtiö on pitkällä korkotuella lainoitettu keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	9 846	8 821
Toimintakulut	-9 599	-8 939
Liikevoitto	247	-118
Tilikauden tulos	0	0
Investoinnit	-289	-113
Oma pääoma	64 709	51 003
Pitkäaikaiset velat	-54 626	-63 544
Taseen loppusumma	73 224	131 002
Kassavarojen muutos	3 607	-216
Toimintatuottojen muutos -%	11,6	-24,3
Toimintakulujen muutos -%	7,4	6,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	0,4	0,5
Liikevoitto -%	2,5	-1,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	1,1	1,1
Omavaraisuus -%	51,0	40,4
Quick ratio	0,6	0,4

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnoilla on 19 vuokratalokiinteistöä, joissa on yhteensä 1 604 asuntoa sekä liiketiloja. Helsingin kaupunki valitsee asukkaat, perii asukkailta vuokrat kaupungin rahastoon ja maksaa sieltä yhtiölle vastikkeen hoito- ja rahoituskuluihin. Yhtiön hallinnonin ja isännöinnin hoitaa Kiinteistö Oy Auroranlinna, eikä yhtiöllä ole omaa palkattua henkilökuntaa.

Yhtiö on uudelleen lainoittanut rakennusaikaisia bullet-lainojaan konsernin antaman yhtiökokousohjauksen mukaisesti vuoden 2018 aikana.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite ei toteutunut. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 2,4 %, mikä oli 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön ylläpitokustannusten suurin nousu oli kaukolämmön kulutuksen kasvussa, minkä kolmen vuoden keskimääräinen kasvu oli 9 %.

Muut tavoitteet 2018

1. Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisestä vuodesta 2 %.
Tavoite ei toteutunut. Lämpöenergian kulutus nousi vuonna 2018 edellisvuodesta 5,39 %.

2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk)

Tavoite toteutui. Käyttöveden kulutus laski edellisvuodesta 1,9 % ollen 136,38 litraa/asukas/vrk, vuonna 2017 kulutus oli 139,02 litraa/asukas/vrk.

3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tavoite toteutui. Vuoden 2018 keskiarvotulos 3,73 oli sama kuin edellisvuonna.

4. HSY:n laskutuksen perusteena oleva kokonaisjättemäärä pysyy vuoden 2017 tasolla.

Tavoite ei toteutunut. Kokonaisjättemäärä vuonna 2017 oli 827 824 kg ja vuonna 2018 se oli 831 049 kg. Kokonaisjättemäärä nousi 0,39 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 9,83 milj. euroa ja tilikauden voitto oli 0 euroa. Liikevaihto toteutui talousarvion mukaisesti. Hoitokulujen toteutuma oli 95,25 % talousarvion verrattuna.

Yhtiöllä ei ollut investointeja vuoden 2018 aikana.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön lainakanta per 31.12.2018 oli yhteensä 77,25 milj. euroa, joista kaupungin primääri- ja tertiäärilainat olivat 17,44 milj. euroa ja rahalaitoslainat 59,81 milj. euroa. Näistä rakennusaikaisten bullet-lainojen osuus oli 5,49 milj. euroa.

Vuonna 2018 yhtiö uudelleen lainoitti rakennusaikaisia bullet-lainoja yhteensä 10,43 milj. euroa. Vuonna 2019 uudelleen lainoitetaan rakennusaikaisia bullet-lainoja yhteensä 5,49 milj. euroa.

Yhtiön kassatilanne on ollut hyvä ja maksuvalmiuden ennakoidaan säilyvän edelleen hyvänä.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön lainakannan suuruuden takia korkotason nousu on riski, jota pyritään lieventämään siten, että rakennusaikaiset bullet-lainat uudelleen lainoitetaan vuosittain. Uudelleen lainoituksen korkoriskiä pyritään lieventämään siten, että jokaiselle lainalle on otettu korkosuojaus hallituksen päätöksen mukaisesti.

Yhtiön rahalaitoslainat ovat bullet-lainoja, mikä edellyttää, että kaupunki varautuu rahoitusvastikkeen huomattavaan nousuun yhteensä 5,49 milj. euron suuruisen lainojen erääntyessä vuonna 2019. Bullet-lainojen vuoksi on tärkeää, että kasvavat rahoituskulut huomioidaan vuosittain vuokrankorotuksissa.

Tulevaisuuden näkymiä ovat vuosittain lisääntyvä korjaustoiminta sekä vuonna 2014 alkaneet bullet-lainojen lyhenykset, jotka jatkuvat vuoteen 2019 saakka. Yhtiö fuusioituu KOy Auroranlinnaan kun rakennusaikaiset bullet-lainat on maksettu kokonaan pois.

Yhtiön isännöinti ja vuokravalvonnan hoito siirtyivät 1.1.2018 alkaen Kiinteistö Oy Auroranlinnan hoitoon ja toimintaan liittyviä prosesseja ja toimintatapoja yhtenäistetään Kiinteistö Oy Auroranlinnan kanssa.

Fuusion valmistelu aloitetaan vuoden 2019 aikana siten, että yhtiö voidaan fuusioida Kiinteistö Oy Auroranlinnaan viimeistään vuoden 2019 lopussa tai vuoden 2020 aikana.

Kiinteistö Oy Auroranlinna

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Stauffer, Jaakko
	Nietosvaara, Kari
	Rope, Jenni
	Salmi, Pekka
	Toveri, Maarit
Toimitusjohtaja	Rasia, Tatu

Toimiala:

Kiinteistö Oy Auroranlinnan toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia omistaa ja hankkia omistukseensa tai vuokraoikeudella hallita tontteja, omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia sekä omistaa ja hankkia omistukseensa asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja käydä niillä kauppaa. Yhtiö antaa hallitsemansa huoneistot vuokralle.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	24 055	22 978
Toimintakulut	-20 058	-19 851
Liikevoitto	3 998	3 127
Tilikauden tulos	0	0
Investoinnit	-206	-213
Oma pääoma	10 505	13 968
Pitkäaikaiset velat	-22 528	-26 899
Taseen loppusumma	76 889	77 859
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	4,7	1,6
Toimintakulujen muutos -%	1,0	-9,6
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	3,5	3,4
Liikevoitto -%	16,6	13,6
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,9	0,6
Omavaraisuus -%	63,6	58,1
Quick ratio	0,5	0,3

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen (19 yhtiötä) isännöinti siirtyi Helsingin kaupungin asunnot Oy:ltä Kiinteistö Oy Auroranlinnan hoidettavaksi 1.1.2018 lähtien osana pidemmän tähtäimen suunnitelmaa, jonka tarkoituksena on fuusioda Korkotukiasuntojen kiinteistöt osaksi Auroranlinnaa korkotukirajoitusten päätyttyä vuoden 2020 alusta.

Yhtiö sai 27.6.2017 rakennusluvan Käenkuja 6 kiinteistölle rakennettavalle uudisrakennukselle. Rakennukseen tulee 20 huoneistoa ja se on ns. täydennysrakennushanke. Rakentamisen hankintapäätöstä siirrettiin vuodelle 2019, koska kilpailutuksessa ei saatu tarjouksia rakentamisen ylikuumentumisen vuoksi.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite 2018

1. Kiinteistöjen ylläpitokustannusten (€/m²) nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksinousun suuruinen verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon (vrt. Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi).

Tavoite toteutui. Yhtiön kiinteistöjen ylläpitokustannusten kolmen vuoden keskimääräinen muutos oli -6,5 %, mikä oli 8,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin kustannusindeksin muutos kyseisenä ajankohtana. Yhtiön korjauskustannukset laskivat tarkastelujaksolla, mikä selittää yhtiön kustannusindeksiluvun pienentymisen.

Muut tavoitteet 2018

1. Energiansäästötavoite: Kiinteistön lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisvuodesta 2 %.

Tavoite toteutui. Yhtiön lämmitykseen käyttämän kokonaisenergian kulutus aleni edellisvuoteen verrattuna yhteensä 3,84 %.

2. Kiinteistöjen käyttöveden kulutus alenee edellisvuodesta vähintään 1 % (litraa/asukas/vrk)

Tavoite toteutui. Yhtiön käyttöveden kulutus aleni edellisvuoteen verrattuna 1,60 %.

3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tavoite ei toteutunut. Yhtiö tekee vuosittain oman asukastytyväisyystutkimuksen, joka pääosin noudattaa Helsingin kaupungin asunnot Oy:ssä tehtävää vastaavanlaista tutkimusta. Yhtiön ”kokonaistyytyväisyys kiinteistöyhtiön toimintaan ja palveluihin” vastausten keskiarvo vuoden 2017 kyselyssä oli varsin hyvä, 3,66 ja se on noussut joka vuosi vuodesta 2012 lähtien. Vuoden 2018 kyselyssä vastaava keskiarvo oli lähestulkoon sama, 3,64.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön tulos oli talousarvion mukainen ja tilikauden liikevaihto oli 1,24 % talousarviota suurempi. Kiinteistöjen hoitokulut toteutuivat myös talousarvion mukaisesti ja kulut olivat 12,57 % budjetoitua pienemmät.

Hoitokulujen ylijäämäisyyteen vaikutti noin 10 %:n osuudella Käenkuja 6:n täydennysrakentamisen aloituksen siirtyminen arviolta vuodelle 2020.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius ja rahoitustilanne oli hyvä eikä investointeihin otettu uutta lainaa vuoden 2018 aikana.

Yhtiön lainakanta tilikauden päättyessä oli yhteensä 26,90 milj. euroa, josta konsernilainojen osuus oli 14,33 milj. euroa ja 12,57 milj. euroa eri rahoituslaitoksilta.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuvan korjaustarpeen rahoittaminen.

Yhtiön vahinkoriskit on turvattu kiinteistön täysarvovakuutuksella, joka sisältää myös toiminnan vastuuvakuutuksen sekä yhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen vastuuvakuutukset. Kiinteistövahinkojen osalta yhtiölle voi aiheutua riskiä sellaisista kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista, joita vakuutusyhtiö ei korvaa. Korvausvastuu voi kohdistua yhtiön vuokralaiseen asukkaiden tuottamuksella aiheutuissa vahingoissa.

Yhtiön omavaraisuusaste on korkea. Yhtiön lainat ovat pääsääntöisesti kaupunkikonsernin myöntämiä pitkäaikaisia luottoja. Korkotason oleellinen nousu voi olla yhtiölle rahoitusriski.

Yhtiön asunnot on pääsääntöisesti vuokrattu kaupunkikonsernin eri hallintokunnille ja liikelaitoksille. Vapaille asuntomarkkinoille vuokrattujen huoneistojen sopimuksissa noudatetaan 5 vuoden määräaikaa, joka osaltaan heikentää asuntojen haluttavuutta ja lisää vaihtuvuutta. Sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvien työsuhdeasuntojen mahdolliset vuokrasopimusten uudelleenjärjestelyt saattavat aiheuttaa lisää vaihtuvuutta ja sitä kautta tyhjääkäyntiä sekä lisääntyviä huoneistokorjaustarpeita.

Yhtiöön fuusioitui 31.12.2018 ns. lyhyen korkotuen yhtiöistä As Oy Helsingin Varustuskentä 1 ja As Oy Helsingin Vellamonkatu 29. As Oy Helsingin Nattastenpolku fuusioidaan 30.6.2019. Viimeinen lyhyen korkotuen yhtiöistä, As Oy Helsingin Kartanonisäntä, fuusioituu Auranlinnaan myöhemmin päätettävänä ajankohtana.

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotuki-asuntojen 19 kiinteistöä (1 605 asuntoa) on tarkoitus fuusioida osaksi Kiinteistö Oy Auranlinnaa vuoden 2020 aikana.

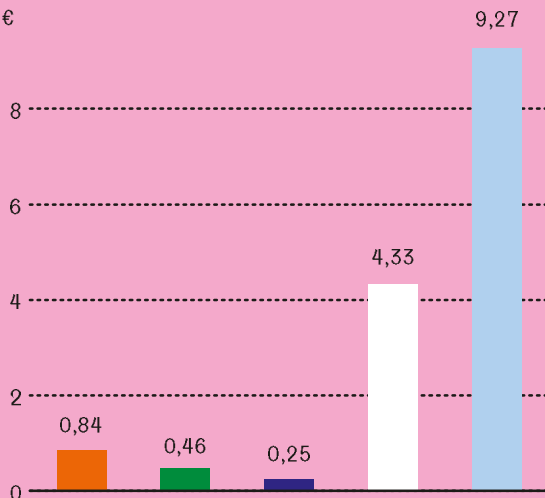
Käenkuja 6:n uudis- / täydennysrakennushanke on yhtiön suurin yksittäinen investointihanke vuosille 2019–2020.

Yhtiö valmistautuu tulevan sote-ratkaisun aiheuttamiin mahdollisiin muutoksiin ja toimii niissä omistajaohjauksen päätösten ja ohjeistuksen mukaisesti.

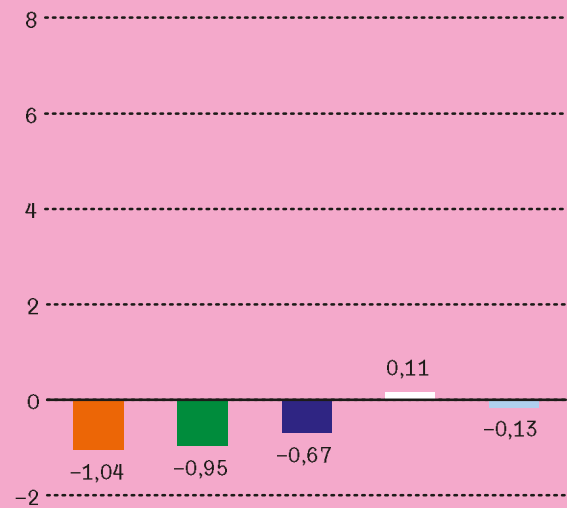
Alueelliset ja infrastruktuuri

2018

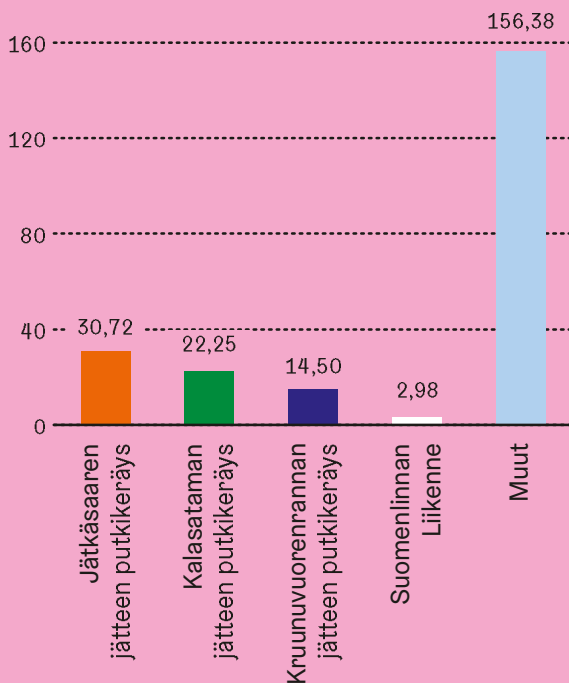
Toimintatulot yht. 15,2 milj. €, +3,4 %
milj. €

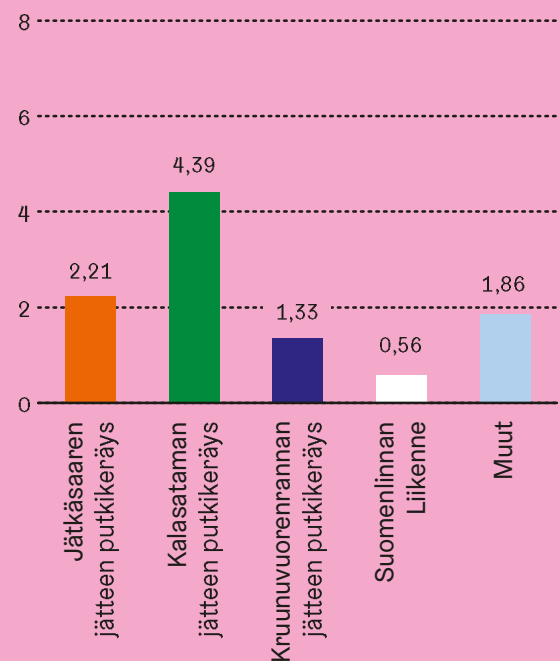
Tulos yht. -2,7 milj. €, +7,4 %
milj. €

Tase yht. 226,8 milj. €, +1,0 %
milj. €

Investoinnit yht. 10,4 milj. €, +29,9 %
milj. €

Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy

Omistusosuus

13,3 %

*) äänivalta 100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Säntti, Outi
Hallituksen varapuheenjohtaja	Berlin, Kristian
	Hyvärilä, Jussi
	Kiyancicek, Kati
	Mead, Katharina
Toimitusjohtaja	Mattila, Jarmo

Toimiala:

Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy:n toimialana on omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Helsingin kaupungin 20. kaupunginosan (Länsisatama) Jätkäsaaren ja Saukonpaaden uusilla asunto- ja toimitila-alueilla alueellista jätteen putkikeräysjärjestelmää jätekeräysasemineen, runkoverkkoineen ja kiinteistöliittymineen / jätteen syöttöpisteineen.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	841	801
Toimintakulut	-1 820	-1 836
Liikevoitto	-979	-1 035
Tilikauden tulos	-1 041	-1 101
Investoinnit	-2 209	-2 264
Oma pääoma	16 909	14 710
Pitkäaikaiset velat	-9 369	-10 915
Taseen loppusumma	30 720	29 124
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	5,0	78,4
Toimintakulujen muutos -%	-0,9	19,5
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	6,8	7,4
Liikevoitto -%	-116,4	-129,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	4,2	3,8
Omavaraisuus -%	55,0	50,5
Quick ratio	0,0	0,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy otti jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttöön asteittain helmikuussa 2014. Järjestelmää rakennetaan jatkuvasti Jätkäsaaren alueen laajentuessa. Järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen määrä oli 2018 lopussa 73 kappaletta ja asukkaita arviolta noin 8 300.

Investoinnit vuoden 2018 aikana liittyivät lähinnä järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen kiinteistöliittymiin ja runkoverkkoon. Vuosien 2011–2018 aikana kertyneet kokonaisinvestoinnit olivat noin 34 milj. euroa. Näiden alkuiinvestointien rahoitus on ollut haastavaa johtuen siitä, että alueen rakentaminen on ollut vuosina 2011–2015 hitaampaa kuin alkuperäisissä rahoitussuunnitelmissa oli arvioitu. Nyt rakentaminen on aktiivista. Keväällä 2018 päätettiin, että muovipakkausten erilliskeräys toteutetaan Jätkäsaareissa jätteen putkikeräysjärjestelmällä. Tarvittavat muutokset pakkausmuovien keräämiseksi saatiin valmiiksi marraskuussa 2018, minkä jälkeen pakkausmuovia on kerätty järjestelmän avulla.

Merkintäsopimuksia on allekirjoitettu järjestelmään liittyvien kiinteistöjen kanssa noin 23,3 milj. euron arvosta. Tällä hetkellä yhtiöllä on merkittynä yksi A-osake (Helsingin kaupunki) ja 548 095 B-osaketta, mukaan lukien Helsingin kaupungin B-osakkeet (73 000 kpl).

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön tarkoituksena on toimia omakustannusperiaatteella, eikä sen ole tarkoitus tuottaa voittoa.

Johtuen siitä, että jätteenkeräysjärjestelmä otettiin käyttöön vasta helmikuussa 2014, ja koska liittyjiä on tässä vaiheessa vasta vähän (40 %) järjestelmän mitoitukseen verrattuna, yrityksen liikevaihto oli vuonna 2018 vain noin 841 tuhatta euroa. Liikevaihto kuitenkin ylitti talousarvion.

Yhtiön tilikauden tappioksi vuonna 2018 oli budjetoitu 317 tuhatta euroa ilman poistoja ja vuoden 2018 toteuma oli -268 tuhatta euroa. Tappio jäi pienemmäksi kuin talousarviossa. Kokonaistappio vuonna 2018 oli 1 044 tuhatta euroa sisältäen tehdyt poistot.

Yhtiön investointien kokonaisarvo nousi vuoden 2018 loppuun mennessä 34 milj. euroon (vuosien 2011-2018 kokonaiskertymä) ja vuoden 2018 investointien määrä oli 2,1 milj. euroa. Investointien kokonaissumma jakautui valmiusasteen mukaan maksettuna seuraavasti; jäteaseman rakennus (valmiusaste 100 %) 9,1 milj. euroa, jäteaseman laitteisto (valmiusaste 100 %) 5,3 milj. euroa, runkoputkisto (valmiusaste 78 %) 8,5 milj. euroa ja kiinteistöjen syöttöpisteet (valmiusaste 37 %) 9,6 milj. euroa. Näiden lisäksi ostettiin rakennuttajakonsultin ja suunnittelijoiden palveluita. Investoinnit toteutuivat suunnitellusti budjettiin verrattuna. Investointien rahoitus on tapahtunut pääosin lainarahalla sekä B-osakkeiden merkintähinnoilla.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön investoinnit rahoitettiin pääosin lainarahoituksella. Lisäksi rahoitusta saatiin B-osakkeiden merkintähinnoista. Yrityksen lainan määrä 2018 oli 10,91 milj. euroa. Yrityksen kassavarat olivat

-2,51 milj. euroa tilikauden lopussa. Yhtiön käytössä on konsernitiilin tililimiitti.

Yhtiön rahoitus oli vuoden 2018 alkupuoliskolla ja tulee myös tulevina vuosina olemaan haastava, johtuen suurista alkuinvestoinneista, jotka on tarvittu, että järjestelmä saadaan käyttöön. Alkuperäisissä rahoituslaskelmissa yhtiölle oli laskettu osakemarkintätuloja vuoden 2018 loppuun mennessä 40,5 milj. euroa, mutta niitä on saatu vain 23,3 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toimintaan liittyvät riskit ovat tyyppillisiä pitkäaikaisen ja laajamittaisen investoinnin riskejä (toteuttamiseen liittyvät teknis-tuotannolliset riskit, rakentamiseen liittyvät aikataulu ja hankkeen koordinoitiriskit, viranomaisten ja lainsäätäjien uudet määräykset tai niiden tulkinnat, rahoitusriskit, avainhenkilöihin liittyvät riskit). Näihin pyritään varautumaan säännöllisillä projektikokouksilla järjestelmätoimittajan kanssa.

Rahoitusriskin muodostaa alueen talonrakennushankkeiden mahdollinen viivästyminen. Riskiin varaudutaan kasvavirta-analyysillä ja ennusteilla.

Toiminnan riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan avuksi yhtiössä on tehty kriisinhallintasuunnitelma.

Jätkäsaaren alueen rakentaminen tulee vuonna 2019 ja sen jälkeisinä vuosina olemaan voimakasta. Tämän vuoksi järjestelmätoimittajan suunnittelu- ja rakentamisresurssien riittävyys tulee kiinnittää huomiota.

Järjestelmän rakentaminen jatkuu aktiivisesti. Runkoverkkoa on jo rakennettu noin 78 %, joten rakentaminen keskittyy uusien kiinteistöliittymien rakentamiseen.

Asiakasmäärän kasvaessa myös järjestelmän toimivuuteen ja asioista tiedottamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy

Omistusosuus

9,4 %

*) äänivalta 100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Tallila, Martti
Hallituksen varapuheenjohtaja	Asikainen, Hannu
	Hakkarainen, Sauli
	Halinen, Pia
	Varpanen, Sanne
Toimitusjohtaja	Mattila, Jarmo

Toimiala:

Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy:n toimialana on omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Helsingin kaupungin 10. kaupunginosan (Sörnäinen) ja 21. kaupunginosan (Hermannin) Kalasadaman uusilla asunto- ja toimitila-alueilla alueellista jätteen putkikeräysjärjestelmää jätekeräysasemineen, runkoverkkoineen ja kiinteistöliittymineen / jätteen syöttöpuisteineen.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	457	262
Toimintakulut	-1 344	-1 188
Liikevoitto	-887	-926
Tilikauden tulos	-953	-976
Investoinnit	-4 389	-3 784
Oma pääoma	9 151	6 740
Pitkäaikaiset velat	-5 245	-6 025
Taseen loppusumma	22 254	18 744
Kassavarojen muutos	-3	0
Toimintatuottojen muutos -%	74,3	18,1
Toimintakulujen muutos -%	13,1	18,2
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	12,4	22,5
Liikevoitto -%	-194,0	-353,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	7,3	6,8
Omavaraisuus -%	41,1	36,0
Quick ratio	0,1	0,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Kalasadaman jätteen putkikeräys Oy otti jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttöön asteittain helmikuussa 2014. Järjestelmää rakennetaan jatkuvasti Kalasadaman alueen laajentuessa. Järjestelmään liittyneiden kiinteistöjen määrä oli 2018 lopussa 41 kappaletta ja asukkaita arviolta 3 600.

Investoinnit vuoden 2018 aikana liittyivät koonta-aseman rakentamiseen, runkoputken asennukseen ja järjestelmään liittyneiden tonttien kiinteistöliittymiin sekä Kalasadaman keskuksen sisällä tapahtuneeseen järjestelmän rakentamiseen. Vuosien 2011–2018 aikana kertyneet kokonaisinvestoinnit olivat noin 24,1 miljoonaa euroa. Näiden alkuinvestointien rahoitus on ollut haastavaa, koska alueen rakentuminen on ollut hitaampaa kuin alkuperäisissä rahoitussuunnitelmissa on arvioitu. Keväällä 2018 päätettiin, että muovipakkausten erilliskeräys toteutetaan Kalasadamassa jätteen putkikeräysjärjestelmällä. Tarvittavat muutokset pakkausmuovin keräämiseksi saatiin valmiiksi vuoden 2018 lopussa, jolloin pakkausmuovin keräys aloitettiin.

Merkintäsopimuksia on allekirjoitettu järjestelmään liittyvien tonttien kanssa 14,3 milj. euron arvosta. Yhtiöllä on nyt merkittynä yksi A-osake (Helsingin kaupunki) ja 384 117 B-osaketta, mukaan lukien Helsingin kaupungin B-osakkeet (36 200 kpl).

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön tarkoituksena on toimia omakustannusperiaatteella, eikä sen ole tarkoitus tuottaa voittoa.

Koska jätteenkeräysjärjestelmä otettiin käyttöön vasta helmikuussa 2014, ja liittyjiä on tässä vaiheessa vasta vähän järjestelmän mitoituskeeseen verrattuna, yrityksen liikevaihto oli vain 442 tuhatta euroa vuonna 2018. Liikevaihto oli suurempi kuin talousarviossa.

Yhtiön tilikauden tappioksi vuonna 2018 oli budjetoitu 584 tuhatta euroa ilman poistoja ja vuoden 2018 toteuma oli -395 tuhatta euroa. Tappio oli pienempi kuin talousarvion mukainen. Kokonaistappio vuonna 2018 oli 955 tuhatta euroa sisältäen poistot.

Yhtiön investointien kokonaisarvo nousi vuoden 2018 aikana 24,1 milj. euroon (vuosien 2011–2018 kokonaiskertymä) ja vuoden 2018 investointien määrä oli 4,3 milj. euroa. Investointien kokonaissumma jakautui valmiusasteen mukaan maksettuna seuraavasti: jäteaseman rakennus 5,9 milj. euroa, jäteaseman laitteisto 5,3 milj. euroa, runkoputkisto 7,2 milj. euroa ja tonttien syöttöpisteet 5,3 milj. euroa. Näiden lisäksi ostettiin rakennuttajakonsultin ja suunnittelijoiden palveluita. Investointien rahoitus on tapahtunut pääosin lainarahalla ja B-osakkeiden merkintähinnoilla.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön investoinnit rahoitettiin pääosin lainarahoituksella. Lisäksi rahoitusta saatiin osakkeiden merkintähinnoista. Yhtiön pitkäaikainen rahoituslaina oli vuoden lopussa 6,03 milj. euroa (11 milj. euron lainapäätöksestä). Lainaa lyhennettiin tilikauden aikana 780 tuhatta euroa. Yrityksen kassavarat vuoden 2018 lopussa olivat -6,63 milj. euroa. Yhtiön käytössä on konsernitilin tililimiitti.

Yhtiön rahoitus oli vuonna 2018 ja tulee myös tulevina vuosina olemaan haastava johtuen suurista alkuinvestoinneista, jotka on tarvittu, että järjestelmä saadaan käyttöön. Alkuperäisissä rahoituslaskelmissa yhtiölle oli laskettu osakemerkintätuloja vuoden 2018 loppuun mennessä 24,9 milj. euroa, mutta niitä on saatu vain 14,3 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toimintaan liittyvät riskit ovat tyypillisiä pitkäaikaisen ja laajamittaisen investoinnin riskejä (toteuttamiseen liittyvät teknis-tuotannolliset riskit, rakentamiseen liittyvät aikataulu- ja hankkeen koordinoitiriskit, viranomaisten ja lainsäätäjien uudet määräykset tai niiden tulkinnat, rahoitusriskit, avainhenkilöihin liittyvät riskit). Näihin pyritään varautumaan säännöllisillä projektikokouksilla järjestelmätöimittäjän kanssa.

Rahoitusriskin muodostaa alueen talonrakennushankkeiden mahdollinen viivästyminen. Riskiin varaudutaan kassavirta-analyysillä ja ennusteilla.

Toiminnan riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan avuksi yhtiössä on tehty kriisinhallintasuunnitelma.

Tulevina vuosina yhtiössä keskitytään järjestelmän toiminnan kehittämiseen ja uusien liittyjien vaatimiin investointeihin. Vuodesta 2019 tulee yhtiön kannalta haastava rahoituksen suhteen, yhtiön tulee saada kerättyä osakkeiden merkintähinnat ajoissa. Rahoitustilanteeseen reagoidaan päivitettävään kassavirtaennusteen avulla.

Vuoden 2019 aikana seurataan pakkausmuovin kertymän kehittymistä.

Kruunuvuoren- rannan jätteen putkikeräys Oy

Omistususuus

18,4 %

*) äänivalta 100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Kanto, Saara
	Ahola, Mikko
	Siren, Pirjo
	Toropainen, Tuukka
	Varpanen, Sanne
Toimitusjohtaja	Mattila, Jarmo

Toimiala:

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n toimialana on omistaa, toteuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Helsingin kaupungin 49. kaupungin-osan (Laajasalo) Kruunuvuorenrannan sekä Borgströminmäen, ja Gunillankallion uusilla asuin ja toimitila-alueilla alueellista jätteen putkikeräysjärjestelmää jätekeräysasemineen, runkoverkkoineen ja kiinteistöliittymineen / jätteen syöttöpisteineen.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	254	151
Toimintakulut	-876	-769
Liikevoitto	-621	-618
Tilikauden tulos	-670	-670
Investoinnit	-1 333	-1 662
Oma pääoma	6 536	5 692
Pitkäaikaiset velat	-7 788	-7 788
Taseen loppusumma	14 499	14 358
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	68,4	387,3
Toimintakulujen muutos -%	13,9	586,7
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	29,7	47,8
Liikevoitto -%	-244,4	-409,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,2	5,4
Omavaraisuus -%	45,1	39,6
Quick ratio	8,9	2,9

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n vuosi 2018 oli lähinnä uusien kiinteistöliittymien rakentamista ja järjestelmän ylläpitoa. Runkoputkea oli vuoden 2018 loppuun mennessä rakennettu noin 5,4 kilometriä ja kiinteistöliittymiä oli valmiina tai rakenteilla 30 kappaletta. Jätteen putkikeräysjärjestelmän koonta-asema on valmis. Investointien kokonaisarvo vuoden 2018 lopussa oli 12,9 milj. euroa.

Yhtiö päätti aloittaa pakkausmuovin keräyksen vuoden 2018 loppuun mennessä putkikeräysjärjestelmällä. Tarvitavat muutokset syöttöpisteillä ja koonta-asemalla saatiin valmiiksi lokakuussa 2018 ja muovinkeräys alkoi marraskuussa.

Merkintäsopimuksia on allekirjoitettu järjestelmään liittyvien kiinteistöjen kanssa 8,1 milj. euron arvosta. Yhtiöllä on nyt merkittynä yksi A-osake (Helsingin kaupunki) ja 180 555 B-osaketta, mukaan lukien Helsingin kaupungin B-osakkeet (33 250 kpl).

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön tarkoituksena on toimia omakustannusperiaatteella, eikä sen ole tarkoitus tuottaa voittoa. Yrityksen liikevaihto 2018 lopussa oli 248 tuhatta euroa.

Yhtiön tilikauden tappio vuonna 2018 oli 670 tuhatta euroa. Tappio oli hieman pienempi kuin talousarviossa. Tappio johtui siitä, että järjestelmän mitoitukseen verrattuna liittyjiä on vielä vähän. Järjestelmää joudutaan kuitenkin operoimaan täysimääräisesti.

Yhtiön vuoden 2018 investointien kokonaisarvo oli 12,9 milj. euroa. Vuoden 2018 aikana investoitiin 1,1 milj. euroa. Tähänastiset investoinnit jakautuvat runkoputkistoon 3 milj. euroa, koonta-asemaan 6,1 milj. euroa ja kiinteistöliittymiin 2,8 milj. euroa. Lisäksi yhtiö on investoinut rakennuttamis- palveluihin ja varsinkin koonta-aseman suunnitteluun. Vuoden 2018 investoinnit olivat alhaisemmat kuin talousarviossa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön pitkäaikainen rahoituslaina vuoden 2018 lopussa oli 7,79 milj. euroa (9 milj. euron lainapäätöksestä). Lyhytaikaisista lainaa konsernitilin tililimiitin muodossa ei ollut käytössä. Yhtiön kassavarat vuoden 2018 lopussa olivat 1,48 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toimintaan liittyvät riskit ovat tyypillisiä pitkäaikaisen ja laajamittaisen investoinnin riskejä (toteuttamiseen liittyvät teknis-tuotannolliset riskit, rakentamiseen liittyvät aikataulu ja hankkeen koordinoitiriskit, viranomaisten ja lainsäätäjien uudet määräykset tai niiden tulkinnat, rahoitusriskit, avainhenkilöihin liittyvät riskit). Näihin pyritään varautumaan säännöllisillä projektikokouksilla järjestelmätoimittajien kanssa ja rahoitustilanteen seurannalla.

Yhtiön merkittävät tapahtumat raportointijaksolla liittyvät investointeihin. Jätteen putkikeräysjärjestelmä on ollut käytössä helmi/maaliskuusta 2017.

Vuoden 2019 aikana jatketaan runkoputkiston ja kiinteistöliittymien rakentamista. Järjestelmään liittyy uusia asiakkaita, joiden opastus ja käyttöönoton sujuvuus tulee varmistaa.

Hallituksen puheenjohtaja	Isotalo, Olli
Hallituksen varapuheenjohtaja	Lehmuskoski, Ville
	Kasvi, Jyrki
	Kerola, Hannele
	Konttas, Ari
	Oila, Kimmo
Toimitusjohtaja	Saksi, Ville

Toimiala:

Länsimetro Oy:n toimialana on keskinäisenä kiinteistöosakeyhtiönä rakennuttaa, omistaa, hallita, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Helsingin Ruoholahdesta Espoon Matinkylään ("Rataosuus 1") ja Espoon Matinkylästä Espoon Kivenlahteen ("Rataosuus 2") ulottuvan metrolinjan metroluennetta palvelevia raiteita, tunneleita, asemarakennuksia, pysäköintitiloja ja muita sen toimintaa palvelevia rakennelmia ja laitteita. Erikseen todetaan, että tällaisia rakennelmia eivät ole osin asemarakennusten liiketilat ym. rakennelmat ja laitteet, joka eivät välittömästi palvele metroluennetta. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa osakkeita ja osuuksia yhteisöissä.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	22 541	9 185
Toimintakulut	-49 950	-9 961
Liikevoitto	-27 409	-776
Tilikauden tulos	-7 399	3 091
Investoinnit	-99 570	-188 555
Oma pääoma	27 712	35 111
Pitkäaikaiset velat	-1 274 949	-1 251 631
Taseen loppusumma	1 354 204	1 346 168
Kassavarojen muutos	-54 223	92 376
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	5,0	13,8
Liikevoitto -%	-121,6	-8,4
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,4	0,5
Omavaraisuus -%	2,0	2,6
Quick ratio	1,7	2,5

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Maaliskuussa 2018 Espoon kaupunki hyväksyi Kivenlahti – Matinkylä -osuuden tarkennetun hanke-suunnitelman. Koko hankkeen tarkennettu kustannusarvio on 1 159 milj. euroa (vuoden 2017 arvossa). Tavoitteena on, että seitsemän kilometrin osuus, viisi asemaa ja varikko luovutetaan operaattori HKL:n käyttöön vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2018 aikana Kivenlahti – Matinkylä -osuus eteni vauhdilla. Ykkösvaiheen opit ja kokemus hyödynnettiin ja johtamismallia uusittiin, tilannejohtamisen malli otettiin käyttöön ja tiedonkulkuun panostettiin.

Rakennusurakkahankinnat pysyivät pääsääntöisesti budjetissa. Kuluneen vuoden aikana tehtiin hankintoja kaikkiaan noin 300 milj. eurolla. Tärkeimpinä kilpailutuksia saatiin urakoitsijat kaikille viidelle asemalle ja ratalinjalle. Näiden lisäksi sivu-urakkahankintoja kakkosvaiheella tehdään yhteensä 24 – näistä 17 kilpailutettiin vuoden aikana. Myöhemmin hankkeessa toteutettavien urakoiden kilpailutus jatkuu kesään 2019.

Louhintaurakat saatiin valtaosin päätöksiin ja ne sujuivat hyvin. Kokonaisuutena louhintaurakat alittivat kustannusarvion noin 14 milj. eurolla. Hankkeen työturvallisuus säilyi edelleen hyvällä tasolla.

Tuloskehitys ja investoinnit

Länsimetron toiminta rahoitetaan omistajien maksamalla vastikkeilla. Hoitovastikkeella rahoitettava metro-omaisuuden hoidon, kunnossapidon ja kehittämisen toiminta toteutui pääosin ennusteen mukaisesti, samoin kustannukset olivat kokonaisuutena budjettia alhaisemmat. Suurimpana poikkeamana voidaan mainita käyttövaiheen investoinnit, joita toteutui ennakoitua vähemmän. Myös yhtiön hallinnon ja rahoituksen kustannukset olivat budjetoitua matalammat.

Yhtiön muut kuin vastiketuotot, kuten mainos- ja pysäköinti-tuotot jäivät ennusteesta. Näiden merkitys kokonaisuuteen on kohtalaisen pieni.

Monien ensimmäisen vaiheen lainojen lyhennykset alkavat vuonna 2018, tämä korottaa myös yhtiön rahoitusvastiketta. Rahoitusvastikkeen nousu jatkuu myös lähivuosina samasta syystä.

Kokonaisuutena yhtiön tulos oli tappiollinen 7,4 milj. euroa. Tämä johtui kahdesta syystä. Ensimmäiseksi, ylijäämäinen vuosi 2017 pienensi päättyneen vuoden tuloja, koska osa vuoden 2018 toiminnasta rahoitettiin aikaisemman vuoden vastikeylijäämillä. Toiseksi yhtiön lainojen lyhennykset eivät ole vielä täysimittaisesti käynnissä.

Tästä syystä vastikerahoitteiset lainanlyhennykset ovat toistaiseksi suunnitelman mukaisia poistoja pienemmät, jolloin poistojen ja rahoituserien kokonaisuus on alijäämäinen. Tämä korjaantuu lyhennysten alkaessa seuraavien vuosien aikana ja nyt syntyneet tappiot saadaan katettua.

Yhtiön investoinnit etenivät ennustetta hitaammin. Tärkeimpiä syitä tähän olivat hankesuunnitelman päivityksen viivästyminen maaliskuulle 2018, joka viivästytti hankintojen aloittamista ja edelleen rakennusurakoiden aloitusta. Vuoden aikana saatiin tästä huolimatta kaikki suurimmat urakat kilpailutettua, louhintaurakat päätökseen ja aloitettiin rakennusurakat kaikilla asemilla ja radalla.

Kokonaisinvestoinnit vuonna 2018 olivat noin 135 milj. euroa. Tämä sisältää ensimmäisen vaiheen hankesuunnitelman mukaisten töiden loppuunsaattamisen, käytönaikaiset investoinnit sekä toisen vaiheen rakennusaikaiset investoinnit ja rahoituskulut.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Hankesuunnitelmaa vastaava päivitetty takausvaltuus on 1 032 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Rakentamisalan noususuhdanne voi jatkuessaan vaikuttaa merkittävästi toisen vaiheen kustannuksiin. Kauppakeskus Lippulaivan suunnitelmia ollaan muuttamassa ja sen toteutuksen viivästyminen voi viivästyttää koko Länsimetron hankkeen käyttöönottoa, koska kauppakeskushankkeella ja metrolla on yhteisiä rakenteita.

Hallituksen esittämä korkovähennysoikeuden rajoitus voi vaikuttaa tulevina vuosina yhtiön verotettavaan tulokseen ja sitä kautta yhtiön rahoitustarpeeseen.

Vaihe 1

Länsimetron ensimmäinen vaiheen matkustajaliikenne aloitettiin marraskuussa 2017. Sopimus, jolla Länsimetro ja HKL ovat sopineet Länsimetron välin Ruoholahti – Matinkylä hallinnoinnista ja ylläpidosta määrittelee osapuolten tehtävät rataosuudella metrojärjestelmän ylläpidon ja kehittämisen osalta.

Kuluvan vuoden aikana Länsimetro ja HKL jatkavat metrojärjestelmän hoidon ja ylläpidon yhteistyön sekä operatiivisen toiminnan parantamista. Toiminnan ensimmäisen 14 kuukauden aikana on tunnistettu kokonaisuuksia, joiden parantaminen on fokuksessa vuonna 2019 – muun muassa metroasemien kaupallinen kehittäminen. Vuoden 2019 aikana tehdään myös päivitys yhteistyösopimuksen taloudelliseen malliin.

Vuoden 2019 aikana toteutetaan myös käyttövaiheen investointeja, joissa parannetaan yksittäisten teknisten järjestelmien toimintaa, sekä asemien käytettävyyttä, muun muassa Urheilupuistossa ja Matinkylässä. Muiden rakennushankkeiden edettyä Tapiolassa, avataan myös Tapiolan aseman eteläinen sisäänkäynti alkuvuodesta 2019. Sisäänkäynti helpottaa Tapiolassa asioimista ja liikkumista huomattavasti.

Riskienhallintaa jatketaan yhteistyössä ja sovitun prosessin mukaisesti HKL:n kanssa tavoitteena tunnistaa omistajuutta, käyttö- ja henkilöturvallisuutta sekä metrojärjestelmän toimivuuden varmistamista koskevat keskeiset riskit sekä määritellä keskeiset riskienhallintatoimenpiteet.

Vaihe 2

Kevään 2019 aikana kilpailutetaan loput Länsimetron toisen vaiheen urakoista. Joukkoon kuuluu pääasiallisesti ratateknisiä töitä, jotka suoritetaan hankkeen loppupuolella. Näiden hankintojen jälkeen Matinkylä – Kivenlahti -hanke siirtyy täysipainoisesti toteutusvaiheeseen.

Toteutusvaiheen työt ovat jo suurelta osin käynnissä. Muun muassa rakennustyöt on aloitettu kaikilla asemilla ja ratalinjalla, ja varikolla työt ovat edenneet jo talotekniisiin töihin. Kuluvan vuoden aikana rakennustyöt painottuvat perustus- ja runkotöihin. Ratalinjalla tehdään elementtiasennuksia sekä rakennetaan yhdystunneleita ja kuiluja.

Vuosina 2019–2020 rakennustyöt hankkeella etenevät vauhdilla, tänä aikana investoidaan lähes puolet koko hankkeen kustannusarviosta. Intensiivinen toteutustahti haastaa sekä Länsimetron oman että urakoitsijoiden organisaation.

Pääkaupunki- seudun Junakalusto Oy

Omistusosuus
49,5 %

Hallituksen puheenjohtaja	Saxholm, Tuula
	Harju, Marianna
	Isotalo, Olli
	Lipponen, Martti
Toimitusjohtaja (sivutoiminen)	Judström, Yrjö

Toimiala:

Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy harjoittaa rautateiden liikkuvan raideliikennekaluston hankinta-, omistus-, hallinta- ja vuokraustoimintaa sekä kalustoon liittyvää huolto- ym. palvelutoimintaa ja näihin kaikkiin liittyvien tilaaja- ja konsulttipalvelujen tuottamista. Lisäksi yhtiö harjoittaa edellä mainittuihin liittyvää muuta liiketoimintaa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	22 984	16 387
Toimintakulut	-22 929	-16 302
Liikevoitto	56	85
Tilikauden tulos	0	0
Investoinnit	-1	-1 027
Oma pääoma	207	207
Pitkäaikaiset velat	-1 637	-2 456
Taseen loppusumma	9 577	15 824
Kassavarojen muutos	-5 038	11 190
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	1,2	1,5
Liikevoitto -%	0,2	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,6	0,5
Omavaraisuus -%	2,2	1,3
Quick ratio	0,8	0,9

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Yhtiön keskeinen toiminta ja Sm5-projektin eteneminen katsausjaksolla

Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy:n (Junakalustoyhtiö) kaikki Stadlerilta hankitut 81 Sm5-junayksikköä olivat matkustajaliikenteessä koko seurannan katsausjakson. Kaikki Stadlerilta Lisäsopimuksilla L1 – L17 tilatut lisätyöt on tehty, mutta osa niistä on vielä testattavana liittyen erityisesti matkustajainformaatiojärjestelmään (PIS) tilattuihin lisätöihin.

Sm5-junayksiköillä ajettiin vuonna 2018 koko HSL:n lähijunaliikenne eli noin 4 420 vuoroa/viikko. Kaikkiaan Sm5-junayksiköillä on tähän mennessä ajettu matkustajaliikennettä noin 48,9 milj. kilometriä.

Yhtiön keskeinen toiminta katsausjaksolla

Junakalustoyhtiön ja Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) Sm5-junien vuokrausta koskevan sopimuksen neuvottelut saatiin päätökseen 31.1.2018. Uusi vuokrasopimus on Sm5-junayksiköitä koskevien eri toimituserien osalta voimassa vähintään 25 vuotta.

Junakalustoyhtiö osallistui tiiviisti pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen kilpailuttamisen valmisteluun.

Syksyllä 2018 toteutettiin ensimmäinen neuvottelukierros, minkä jälkeen valmisteltiin alustavaa tarjouspyyntöä, joka toimitettiin vuoden 2019 alussa tarjouskilpailuun osallistuville yrityksille.

Junakalustoyhtiön henkilöresurssit lisääntyivät yhdellä työntekijällä vuonna 2018, kun uusi kalustoinsinööri aloitti työt 1.10.2018.

Junakalustoyhtiö aloitti vuonna 2018 alustavat keskustelut HSL:n kanssa mahdollisen lisäkapasiteetti-tarpeen aiheuttamista lisähankinnoista.

Junakalustoyhtiö otti vuonna 2018 käyttöön oman dokumentaatiohallintajärjestelmän.

Junakalustoyhtiön hallitus esitti ja yhtiökokous päätti Junakalustoyhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta ja päivityksestä vastaamaan vallitsevaa tilannetta sen jälkeen, kun VR-Yhtymä Oy (VR) oli vuonna 2017 myynyt osuutensa Junakalustoyhtiöstä kuntaosakkaille.

Sm5-projektissa suoritettu maksut ja voimassa olevat vakuudet

Hankintasopimusten, ml. Lisäsopimukset L1 – L17, perusteella Junakalustoyhtiön leasingrahoittajat ja Junakalustoyhtiö maksoivat 31.12.2018 Stadlerille Sm5-junayksiköistä ja VR:lle / Bombardierille Junakalunvalvonta (JKV) -laitteista:

Perussarjan ja optiosarjan nro 1 junayksiköiden 1 – 41/Sm5 osalta maksettiin kauppahintaa yhteensä 264,98 milj. euroa, mistä leasingrahoituksella rahoitettiin 264,82 milj. euroa ja Junakalustoyhtiön tulo-rahoituksella 0,16 milj. euroa.

Optiosarjan nro 2/2A junayksiköiden 42 – 81/Sm5 osalta kauppahintaa maksettiin yhteensä 257,27 milj. euroa, mikä rahoitettiin kokonaan Nordean leasingrahoituksella.

Sm5-projektissa toimitetuista kaikista junayksiköistä 1 – 81/Sm5 yhteensä maksettiin kauppahintaa 522,25 milj. euroa, mikä oli 99,86 % hankintasopimusten määrittämästä kokonaiskauppahinnasta, joka oli yhteensä 522,96 milj. euroa arvioitune indeksikorotuksineen.

Kaikki Lisäsopimuksilla L1 – L18 tilatut työt on tehty lukuun ottamatta eräitä matkustajainformaatio- järjestelmään (PIS) liittyviä avoimia asioita, joista Junakalustoyhtiö on neuvotellut myös Lisäsopimuksella L18.

Sm5-projektissa oli katsauskauden lopussa 31.12.2018 vakuuksia kaikkiaan 34,1 milj. euroa seuraavasti:

- Junahankintaa koskevat vakuudet yhteensä 32,9 milj. euroa
- JKV-hankintaa koskevat vakuudet yhteensä 1,2 milj. euroa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tilikauden tulos toteutui budjetin mukaisesti. Liikevaihto vuonna 2018 oli 22,98 milj. euroa, kun edellisvuonna se oli 16,21 milj. euroa. Liikevaihto muodostui pääasiassa HSL:ltä perittävistä vuokrista.

Junakalustoyhtiö alensi HSL:ltä laskutettavaa vuokraa 1,27 milj. euroa. Junakalustoyhtiö päätti vuokranalennuksista tilinpäätöksen yhteydessä HSL:n kanssa.

Junien hankintaan ja liikennöintiin liittyviä materiaaleja ja palveluita ostettiin 21,99 milj. eurolla (edellisellä tilikaudella 15,43 milj. eurolla), joista edellisellä tilikaudella aktivoidiin 0,09 milj. euroa.

Henkilöstökulut olivat 0,27 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 0,25 milj. euroa).

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 0,40 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 0,39 milj. euroa).

Liiketoiminnan muut kulut olivat 0,27 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 0,23 milj. euroa).

Liikevoitto oli tilikaudella 0,06 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 0,09 milj. euroa). Osakkailta saatujen pääomalaikojen korkoja oli tuloslaskelmassa kirjattu kuluksi 0,05 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 0,08 milj. euroa). Tilinpäätöksen 31.12.2018 voitto oli 434,90 euroa (edellisellä tilikaudella 288,62 euroa).

Yhtiön kassatilanne ja maksuvalmius olivat hyvät. Yhtiöllä ei ollut muuta lainaa kuin osakkailta saadut pääomalaikat, joiden yhteismäärä 31.12.2018 oli 2,46 milj. euroa.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön kassavarat olivat tilanteessa 31.12.2018 yhteensä 6,15 milj. euroa (edellisvuonna 11,19 milj. euroa). Yhtiön kassavarat ovat leasingvuokrien maksuajankohtien vuoksi korkeimmalla tasollaan aina juuri ennen kesä- ja joulukuun loppua, kun puolta vuotta koskevat leasingvuokrerät tulevat maksuun.

Pääomalainoja lyhennettiin vuoden 2018 aikana yhteensä 0,82 milj. euroa. Junakalustoyhtiön leasingvastuut 31.12.2018 olivat yhteensä 505 milj. euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toiminnan riskit

Sm5-projektissa on tavanomaiset hankintaan liittyvät toimittajariskit, joihin on varauduttu erityisesti edellyttämällä hankintasopimuksissa, ml. lisäsopimukset, kattavasti vakuuksia.

Kaikki Sm5-junayksiköt toimitettiin viimeistään vuonna 2017, viimeinen junayksikkö 8/2017, loppuun suoritettu päätoimitus on vähentänyt Junakalustoyhtiön toimittajariskejä.

Toimittajariskeistä ovat kuitenkin edelleen jäljellä toimittajan takuuvuorotteisiin (yleistakuu ja järjestelmätakuu) liittyvät riskit, joita kattavat hankintasopimuksen mukaiset takuuajan vakuudet.

Projektin teknisiin riskeihin on varauduttu hankintasopimuksiin sisältyvän takuuajajärjestelmän lisäksi erityisesti seuraavilla ehdoilla ja menettelyillä:

- varmistamalla kaikissa vaiheissa junayksiköiden modifioiminen Suomen olosuhteisiin,
- hankintasopimuksiin sisältyvillä RAM-ehdoilla, joiden mukaisten tavoitteiden saavuttamatta jääminen on myös sanktioitu, ja
- toteuttamalla tehokas puuteluetteloiseuranta.

Viranomaissääntelyn mahdollisiin muutoksiin liittyviä kustannuksia ja riskejä on pyritty minimoimaan toimimalla hyvässä ja ennakoivassa yhteistyössä sekä Liikenteen turvallisuusviraston että Liikenneviraston kanssa.

Leasing sopimusten viitekorkojen muutokset ovat Junakalustoyhtiön kannalta aivan oleellinen kustannustekijä, joka vaikuttaa erittäin merkittävästi Junakalustoyhtiön menoihin ja tuloihin. Korkokustannusten vaikea ennustettavuus on otettu huomioon Junakalustoyhtiön vuosittain HSL:n kanssa tekemässä vuokrasopimuksen soveltamista tarkoittavassa pöytäkirjamenettelyssä, jolla vuokran määrä tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia.

Junakalustoyhtiö on tehnyt vuonna 2015 korkosuojauksen, joka kattaa 100 milj. euron suuruisen osuuden Handelsbankenin perussarjaa ja optiosarjaa nro 1 koskevan leasingrahoituksen velkapääomasta. Junakalustoyhtiö seuraa korkomarkkinoita ja varautuu tekemään myös uusia korkosuojauksia hallituksen linjausten mukaisesti, mikäli siihen katsotaan olevan tarvetta.

Ympäristöasioiden hallinta

Ympäristöasioissa Junakalustoyhtiö on selvittänyt energiamittausjärjestelmän käyttöönottoa yhteistyössä Liikenneviraston kanssa. Järjestelmä tullaan toteuttamaan vuonna 2019.

Tulevaisuuden näkymät

Junakalustoyhtiön toiminta vuonna 2019 määrittyy pitkälti hallituksen 19.12.2018 alustavasti ja 1.2.2019 lopullisesti käsittelemän ja hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Junakalustoyhtiön Sm5-junayksiköillä hoidetaan vuonna 2019 edelleen koko pääkaupunkiseudun lähijunaliikenne.

Vuonna 2019 Junakalustoyhtiö osallistuu tiiviisti HSL:n valmistelussa olevaan pääkaupunkiseudun lähijunaliikenteen kilpailuttamiseen erityisesti junakaluston ja varikkotilojen osalta.

Lopullinen tarjouspyyntö on tarkoitus lähettää toukokuussa 2019 ja tarjouskilpailun tulos ratkaistaan keväällä 2020.

Junakalustoyhtiön liiketoimintasuunnitelman keskeiset kehittämisasiat vuonna 2019 ovat:

- Junakalustoyhtiölle oman dokumentaation hallintajärjestelmän laajentuva ja tehostuva käyttö
- Kunnossapidon raportoinnin ja seurannan kehittäminen
- Junakalustoyhtiön vastuulla olevan kunnossapidon ja hankintojen suunnittelu sekä prosessien selkeytys
- Sm5-junayksiköiden elinkaarisuunnitelma
- Osallistuminen Flirt-käyttäjien/omistajien yhteistyöryhmään (Imperial College, London)
- Sm5-varikon eriyttämissuunnitelma (mm. omat toimisto- ja sosiaalitulat)
- HSL:n lähiliikenteen kilpailuttamiseen liittyen Junakalustoyhtiö selvittää eri kunnossapitomenettelyjen ja menetelmien hyötyjä pitkällä tähtäimellä
- Selvitys mahdollisuuksista pidentää Sm5-junayksiköitä lisämoduuleilla (koskisi osaa junayksiköistä)
- Projektihallinnan kehittäminen
- Taloushallinnan kehittäminen
- Flirt-junien omistajien yhteistyöryhmä
- varautuminen siirtymään uusiin toimitiloihin.

Suomenlinnan Liikenne Oy

Omistusosuus
100 %

Hallituksen puheenjohtaja	Kanto, Saara
	Ahola, Mikko
	Siren, Pirjo
	Toropainen, Tuukka
	Varpanen, Sanne
Toimitusjohtaja	Mattila, Jarmo

Toimiala:

Suomenlinnan Liikenne Oy omistaa matkustaja-aluksia ja harjoittaa kotimaanliikennettä matkustaja-aluksilla Helsingissä. Liikenne hoidetaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän laatiman liikennöintisuunnitelman mukaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 333	4 137
Toimintakulut	-4 330	-4 131
Liikevoitto	3	6
Tilikauden tulos	109	90
Investoinnit	-561	-1
Oma pääoma	894	785
Pitkäaikaiset velat	-249	-311
Taseen loppusumma	2 977	3 070
Kassavarojen muutos	3	4
Toimintatuottojen muutos -%	4,7	3,2
Toimintakulujen muutos -%	4,8	2,6
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	24,4	24,1
Liikevoitto -%	0,1	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	6,8	5,4
Omavaraisuus -%	61,4	60,4
Quick ratio	1,4	1,8

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella

Suomenlinnan Liikenne Oy:n huoltoliikenteessä lähtöjä oli 4 064, jotka hoidettiin omalla Ehrensverd-aluksella lähes kokonaan. Henkilöliikenteen lähtöjä oli 27 134, joista hoidettiin yhtiön omistamalla Suomenlinna II -aluksella 40,4 % ja alihankkijan aluksilla 59,6 %.

Henkilöliikenteen aluksilla tehtiin 2 160 078 matkaa ja kuljetettiin 7 714 ajoneuvoa. Matkustajamäärä kasvoi 4,4 % ja ajoneuvomäärä väheni 10,2 % vuoteen 2017 verrattuna.

Huoltoliikenteessä kuljetettiin 8 469 ajoneuvoa ja 23 804 matkustajaa. Ajoneuvomäärä väheni 10,9 % ja matkustajamäärä väheni 6,4 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Suomenlinnan Liikenne Oy:n liikevaihto pieneni 0,63 % edelliseen vuoteen verrattuna ja se oli 6,23 % vuodelle 2018 arvioitua määrää pienempi. Henkilöliikenteen liikevaihto kasvoi 0,23 % ja huoltoliikenteen myyntituotot vähenivät 6,27 % edelliseen tilikauteen nähden. Huoltoliikenteeseen saatiin Helsingin kaupungin liikennelaitokselta avustusta. Huoltolautalla ei ole enää kirjanpitoarvoa, joten aluksesta ei aiheudu enää pääomakustannuksia.

Tilikauden aikana alijäämän kattamiseksi yhtiölle maksettuista avustuksista osa palautettiin Helsingin kaupungin liikennelaitokselle. Tilikauden voitto oli 108,7 tuhatta euroa.

Kuluneella tilikaudella uusittiin huoltolautta Ehrensverdin moottorit (560,8 tuhatta euroa).

Uusien moottoreiden moderni tekninen toteutus lisää aluksen toimintavarmuutta, niillä saavutetaan aiempaa alemmat päästötasot ja ne kuluttavat aiempaa vähemmän polttoainetta. Käyttöikää uusilla moottoreilla arvioidaan olevan 20–30 vuotta.

Rahoitus ja vastuusitoumukset

Yhtiön maksuvalmius ja kassatilanne olivat hyviä koko tilikauden. Liiketoiminnasta ja rahoituksesta aiheutuneet menot katettiin tulorahoituksella. Kassavarat lisääntyivät tilikauden aikana 2,9 tuhatta euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toimintaan liittyvät riskit ovat meriliikenteen harjoittamisen riskit.

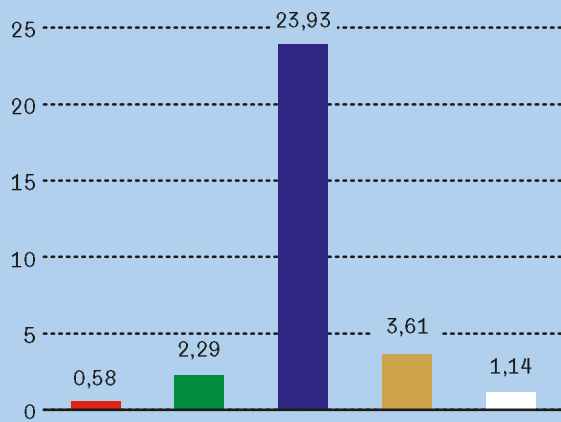
Yhtiön toiminta on vakiintunut ja taloudellinen tilanne on hyvä. Vuoden 2018 aikana käydyn alihankintaliikenteen kilpailuttamisen tuloksella on vaikutusta yhtiön toiminnan järjestelyihin ja tulokseen.

Henkilöliikenteessä oman tuotannon lisääminen tulee edelleen tehostamaan oman kaluston käyttöastetta. Lisäksi oman pysyvän henkilöstön määrä tulee lisääntymään.

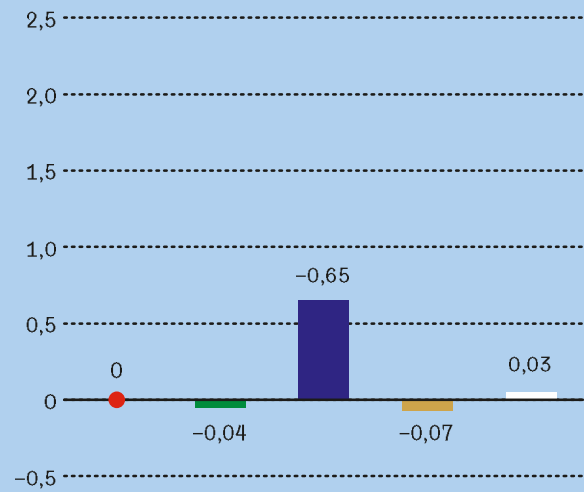
Koulutus ja kulttuuri

2018

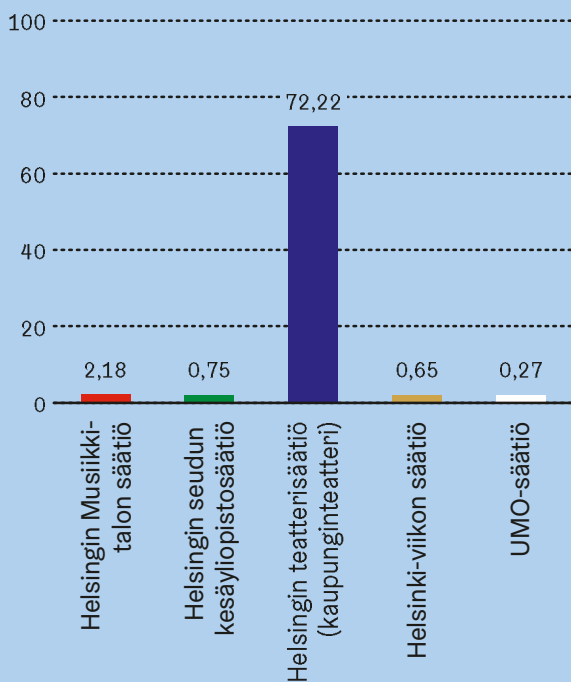
Toimintatulot yht. 31,6 milj. €, -7,8 %
milj. €

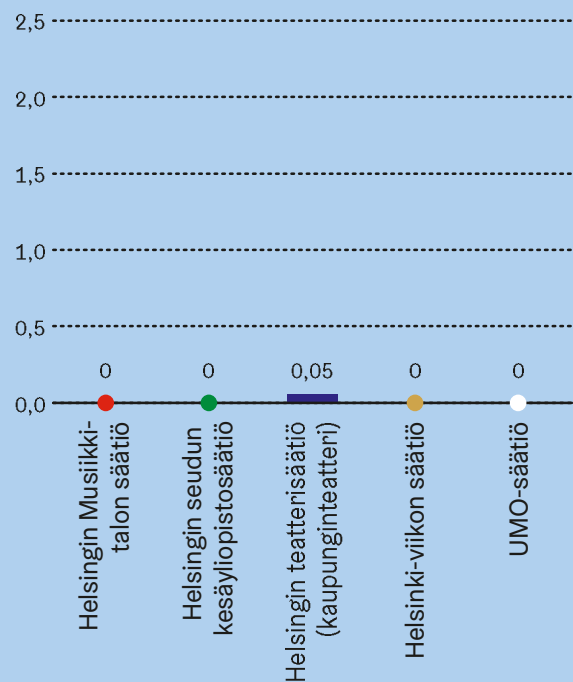
Tulos yht. 0,57 milj. €, -65,9 %
milj. €

Tase yht. 76,1 milj. €, -2,8 %
milj. €

Investoinnit yht. 0,05 milj. €, -99,8 %
milj. €

Helsingin seudun kesäyliopisto- säätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Nordström, Laura
Hallituksen varapuheenjohtaja	Tuure, Herttaliisa
	Ansanullah, Tarik
	Finne, Tuomas
	Heinonen, Marianne
	Kivelä, Marko
	Palojoki, Päivi
	Sailas, Jukka
Varajäsenet	Alanen, Leena
	Assman, Dorf
	Lampi, Santeri
	Lampola, Pia
	Pakkanen, Sanna-Maria
	Pääsukene, Sonja
	Seppälä, Ullamaija
Toimitusjohtaja	Meriläinen, Raija (1.1.2019 alkaen)

Toimiala:

Säätiön tarkoituksena on ylläpitää kesäyliopistoa pääkaupunkiseudulla. Helsingin seudun kesäyliopisto on osa vapaan sivistystyön koulutuskenttää. Yhteiskunnallisena tehtävänä kesäyliopistolla on lisätä koulutuksellista tasarvoa, tukea yksilön elinikäistä oppimista ja itsensä kehittämistä. Helsingin seudun kesäyliopisto pyrkii vastamaan pääkaupunkiseudun omaehtoiseen koulutuskysyntään opetus- ja kulttuuriministeriön määrittämien tehtävien mukaisesti.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	2 290	2 012
Toimintakulut	-2 344	-2 081
Liikevoitto	-53	-68
Tilikauden tulos	-44	-63
Investoinnit	-2	0
Oma pääoma	472	500
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	751	800
Kassavarojen muutos	-48	-64
Toimintatuottojen muutos -%	13,8	-9,3
Toimintakulujen muutos -%	12,6	-7,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	63,5	67,0
Liikevoitto -%	-2,3	-3,4
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-8,1	-12,6
Omavaraisuus -%	62,8	62,4
Quick ratio	2,6	2,6

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vapaan sivistystyön kentässä Helsingin seudun kesäyliopisto suuntaa toimintaansa opetus- ja kulttuuriministeriön määrittämille painopistealueille kesäyliopiston tehtävän mukaisesti. Järjestettyjen kurssien ja ilmoittautumisten määrä kasvoi voimakkaasti, mikä taas heijastui kurssimaksutuloihin. Kesäyliopiston saavutettu opetustuntimäärä oli koko toimintahistorian suurin. Avoimen korkeakouluopetuksen osuus koko koulutustarjonnasta säilyi ennallaan. Kokonaisuutena kesäyliopisto pyrki lisäämään avoimen korkeakouluopetuksen, erityisesti avoimen yliopistollisen koulutuksen määrää.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toimintavuoden toiminta ja talous noudattivat laadittua talousarviota. Oppilasmaksutuotot ylittivät arvioidun. Toiminnan kulut kasvoivat ja toiminnan talouden tulos jäi alijäämäiseksi talousarviossa arvioitua enemmän.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Suurimpana riskinä nähdään edelleen mahdolliset valtionosuuteen tehtävät leikkaukset. OKM:n vastuualueeseen sisältyvien leikkausten kohdentuminen on ratkaisevaa. Mikäli valtionosuuden leikkaukset jatkuvat vuoden 2019 jälkeen, vaarantuu kesäyliopiston kehittyvä toiminta oleellisesti. Samoin säätiön jäsenkaupunkien avustusten jatkuminen on kurssihinnoittelun kannalta tärkeää.

Vuoden 2019 opetusohjelman sisältöä uudistetaan edelleen ja avoimen korkeakouluopetuksen osuutta pyritään mahdollisuuksien mukaan lisäämään. Ohjelmassa huomioidaan vapaan sivistystyön kehittämissuunnitelman vaatimukset. Säätiön uutena toimitusjohtajana aloitti 1.1.2019 Raija Meriläinen.

Helsingin teatterisäätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Koskinen, Kauko
Hallituksen varapuheenjohtaja	Silvo, Satu
	Asko-Seljavaara, Sirpa
	Jokinen, Sini
	Paavolainen, Sari
	Rantala, Marcus
	Strahlendorff, Mikko
Toimitusjohtaja	Arffman, Kari

Toimiala:

Helsingin Kaupunginteatteri on Helsingin teatterisäätiön ylläpitämä teatteri, joka tarjoaa mahdollisimman hyvää ja monipuolista teatteria mahdollisimman laajalle katsojakunnalle. Teatterin toiminnan keskeisiä osia ovat kaksikielisyys, laaja perheteatteritarjonta, oman tanssiryhmän tuotannot sekä koko muu monipuolinen teatteritarjonta käsittäen kotimaisia ja ulkomaisia puhenäytelmiä, komedioita ja musiikkiteatteria.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	23 930	25 688
Toimintakulut	-21 936	-22 800
Liikevoitto	1 994	2 888
Tilikauden tulos	649	1 575
Investoinnit	-47	-25 447
Oma pääoma	3 198	2 550
Pitkäaikaiset velat	-57 250	-61 150
Taseen loppusumma	72 222	74 225
Kassavarojen muutos	32	2
Toimintatuottojen muutos -%	-6,8	34,2
Toimintakulujen muutos -%	-3,8	13,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	55,2	51,7
Liikevoitto -%	8,3	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	2,8	4,3
Omavaraisuus -%	4,6	3,5
Quick ratio	0,0	0,8

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Kaupunginteatterin esityksiä nähtiin päätalolla Eläintarhantie 5:ssä sekä Pasilan, Arenan ja Lilla Teaternin näyttämöillä. Yleisötyön eri tapahtumiin osallistui vuoden aikana 15 674 henkilöä. Luku pitää sisällään kulissikierroksille, työpajoihin, taiteilijatapaamisiin ja muihin yleisötyön tapahtumiin, kuten Pääroolissa Jakomäki -hankkeeseen ja Suomen Kulttuurirahaston Taidetestaajat-hankkeeseen osallistuneet.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

- 1) Tavoitteena on tuottaa vähintään 18 ensi-iltaa ja saavuttaa vähintään 250 000 katsojaa.
- 2) Omarahoitusosuus tuloista vähintään 30 %.

Ensi-iltoja toteutettiin vuoden aikana yhteensä 18 ja katsojamäärä teatterin esityksissä oli yhteensä 263 832. Kokonaiskatsojamäärä yleisötyön tapahtumiin osallistuneet mukaan lukien oli kaikkiaan 279 506. Teatterin omarahoitusosuus oli 31 % tuloista. Tavoitteet toteutuivat.

Tuloskehitys ja investoinnit

Kevään 2018 lipunmyyntitulot alittivat huomattavasti budjetoidun, mutta syksyn 2018 lipunmyynti toteutui ennakoitua paremmin, joten lopulta päästiin positiiviseen lopputulokseen. Syksyn musikaali Kinky Boots veti yleisöä suurelle näyttämölle ennennäkemättömällä tavalla lähes 100%:n täyttöasteella.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Kaupunginteatterin merkittävimmät riskit liittyvät teatteritoiminnan perusluonteen mukaisesti esitystoiminnan epävarmuustekijöihin, alan henkilöstövaltaisuuteen, produktioiden taiteellisen ja taloudellisen tuloksen onnistumiseen ja ensi-iltojen saamaan vastaanottoon. Teatterin laaja ohjelmistotarjonta ja useat eri näytännöt ovat edesauttaneet teatterin riskinhallintaa merkittävästi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön aloittama kulttuurin valtionrahoituksen uudistamishanke teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionrahoituksen perusteiden muuttamiseksi voi vähentää kaupunginteatterin saaman henkilötyövuosiperusteisen valtionosuuden tasoa. Julkisen tuen leikkaukset aiheuttavat lisäpainetta menojen vähentämiseen ja oman tulo-hankinnan lisäämiseen.

Kevät 2019 alkaa pienen näytännön esityksellä Tahto ja Arena-näytännön ensi-illalla Comeback räpäessä rois-kuu. Lilla Teaternissa vuoden aloittaa revyy Ens lite lugn i huset.

Syyskauden aloittaa puolestaan suuren näytännön musi-kaali Pieni Merenneito. Teatteritoiminnan volyyymi jatkuu entisellään ja monipuolinen ohjelmisto käsittää runsaasti kotimaisia kantaesityksiä, draamaa, komedioita, musiikki-teatteria, lastenteatteria sekä tanssia.

Lisäksi teatteri harjoittaa monipuolista yleisötyötä, järjestäen työpajoja, tapahtumia, kulissikiertoja, näyttelyitä ja projekteja helsinkiläisille. Valtakunnan tasolla Suomen Kulttuurirahaston hanke Taidetestaajat vie kolmen vuoden ajan kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset kokemaan ja arvioimaan taidetta. Kaupunginteatteri on saanut olla yksi Taidetestaajien kohteista ja vuonna 2019 odotetaan arviolta n. 3 500 nuorta taidetestaajaa teatterille.

Tavoitteena on lisätä omarahoitusosuutta ja kehittää edelleen omaa varainhankintaa.

Helsinki-viikon säätö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Vartiainen, Juhana
Hallituksen varapuheenjohtaja	Moisio, Elina
	Lintula, Laura-Reetta
	Saksala, Harri,
	Silvo, Satu
Toimitusjohtaja	Nikula, Stuba

Toimiala:

Säätiön tehtävänä on taiteen eri muotojen tunnetuksi tekeminen ja päätoimintamuoto vuosittain elo-syyskuun vaihteessa järjestettävä kansainvälinen monitaidefestivaali Helsingin juhlatuokot. Lisäksi säätiö koordinoi joka toinen vuosi järjestettävää Musica nova Helsinki -nykymusiikkifestivaalia. Säätiön nimi ja säännöt muutettiin siten, että 1.1.2019 alkaen säätiön nimi on Helsingin tapahtumasäätiö sr.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	3 611	3 876
Toimintakulut	-3 691	-3 834
Liikevoitto	-80	43
Tilikauden tulos	-67	54
Investoinnit	-2	-8
Oma pääoma	571	638
Pitkäaikaiset velat	-	-
Taseen loppusumma	684	838
Kassavarojen muutos	-229	71
Toimintatuottojen muutos -%	-6,8	4,5
Toimintakulujen muutos -%	-3,7	6,3
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	33,4	37,0
Liikevoitto -%	-2,2	1,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-10,8	9,2
Omavaraisuus -%	82,8	75,8
Quick ratio	0,0	4,0

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Helsingin juhlatuokot oli vuonna 2018 festivaalijärjestö Finland Festivalin seurannan mukaan kokonaiskäyntimäärän sekä myytyjen lippujen perusteella toiseksi suurin festivaali Suomessa (2017: 4. sija). Helsingin juhlatuokkoille myönnettiin jo toistamiseen Euroopan festivaalijärjestö EFAn koordinoima ja EU:n tukema kansainvälinen festivaalien EFFE-laatu-leima (voimassa 2017–2018, ed. 2015–2016). Laatu-leima myönnetään erityislaatuisten eurooppalaisille festivaaleille, jotka toteuttavat innovatiivista ja luovaa ohjelmaa laajalla yleisöfokuksella.

Vuoden 2018 kärkitapahtumia olivat Helsingin Taidehallissa järjestetty David Hockney -näyttely, Senaatintorille Taiteiden yönä toteutettu La Fura dels Baus -ryhmän Human Net -spektaakkeli ja Esa-Pekka Salosen 60-vuotisjuhlakonsertti yhteistyössä Suomen kansallisoopperan kanssa. Paula Vesalan juontaman konsertin kahdesta kantaesityksestä toinen oli Vesalan käsialaa ja toisesta vastasi Korvat auki -säveltäjäkollektiivi.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Ohjelma
Tavoite: Vähintään 40 tapahtumanimikettä, 7 kantaesitystä ja 380 esityskertaa.

Toteuma: Tapahtumanimikkeitä oli yhteensä 57 ja esityskertoja 1 094. Luvut sisältävät myös yhteistyöfestivaalien tapahtumat.

2. Yleisö

Tavoite: Kokonaiskäyntitavoite yli 150 000 ja pääsymaksullisten esitysten täyttöaste vähintään 80 %.

Toteuma: Helsingin juhlaviikkojen festivaalitapahtumissa oli vuonna 2018 yhteensä 236 007 käyntiä. Täyttöaste maksullisissa tapahtumissa oli 87 % Luvut sisältävät myös yhteistyöfestivaalien tapahtumat.

3. Talous

Tavoite: Pääsylipputulosten osuus vähintään 29 % ja yritysyhteistyörahoituksen osuus 16 % tuloista.

Toteuma: Juhlaviikkojen vuoden 2018 budjetti koostui yleis- ja kohdeavustuksista, pääsylippituloista, yritysyhteistyön tuotoista ja muusta omasta tulonhankinnasta. Julkisten avustusten osuus tuloista oli 48 %, josta 1 495 000 euroa tuli Helsingin kaupungilta ja 208 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Maksullisten ohjelmien tuottamat pääsylipputulot olivat noin 28 %, yritysyhteistyön tuotot noin 13 % ja muut tuotot noin 11 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Säätiön vuoden 2018 tulos oli suunnitelmallisesti 66 866 euroa tappiollinen (2017: +54 002 euroa). Säätiön hallitus hyväksyi Helsingin juhlaviikoille toimintakaudelle suunnitelmallisesti tappiollisen budjetin, jolla otettiin käyttöön edellisten tilikausien voittoja mittavamman tapahtumaohjelmiston toteuttamiseksi. Säätiön rahoitustilanne on hyvä.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Tapahtumatoiminnan keskeisiin riskeihin kuuluu lipunmyynnin toteutumisen ennustettavuuden epävarmuus. Kulupuolen osalta riskejä syntyy vaihtuvista projekteista ja niiden muuttuvista sisällöistä ja toteutuksista, joiden osalta budjetoinnissa täytyy turvautua arvioihin. Riskejä hallitaan ennakoinnilla, hyvillä prosesseilla ja osaavalla asiantuntijahenkilöstöllä.

Helsingin kaupunki käynnisti loppuvuodesta 2017 selvitysprosessin kaupungin tapahtumatuotannon keskittämiseksi Helsinki-viikon säätiöön. Selvitystyö saatettiin valmiiksi vuoden 2018 aikana ja uusi tapahtumasäätiötoiminta käynnistyy vuoden 2019 alussa.

UMO-säätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Paussu, Toni
Hallituksen varapuheenjohtaja	Keski-Vinkka, Taina
	Ikäheimo, Lassi
	Oka, Touko
	Taskinen, Anne
Toimitusjohtaja	Pirkkala, Eeva

Toimiala:

Säätiön hallinnoima UMO Helsinki Jazz Orchestra on helsinkiläinen jazziin ja uuteen rytmimusiikkiin keskittyvä, big band -muotoinen ammattilaisorkesteri.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	1 693	1 564
Toimintakulut	-1 686	-1 530
Liikevoitto	7	34
Tilikauden tulos	28	34
Investoinnit	0	0
Oma pääoma	61	33
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	267	260
Kassavarojen muutos	-7	1
Toimintatuottojen muutos -%	8,3	-9,5
Toimintakulujen muutos -%	10,2	-13,9
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	66,7	72,5
Liikevoitto -%	0,4	2,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	39,8	104,3
Omavaraisuus -%	22,8	12,6
Quick ratio	0,5	0,6

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Toiminnassaan UMO on vahvasti sitoutunut Helsingin kaupungin kulttuuristrategiaan tarjoamalla kaupunkilaisille monipuolista kulttuurista sisältöä, kohdentamalla toimintaansa laajasti eri kaupunginosiin ja kohderyhmille sekä toimimalla kaupungin kulttuurisen vetovoiman vahvistajana.

UMO-säätiön vuosi oli hyvä. Konserttien määrä kasvoi edellisestä vuodesta, ja vuonna 2018 UMO tuotti yhteensä 65 konserttia ja 38 yleisöyötapahtumaa. Radio- ja tv-lähetys tai nauhoitus oli 30. Lisäksi orkesteri teki levytyksen ja julkaisi kaksi levyä. Avoimia harjoituksia / vierailijaryhmiä järjestettiin 24, uusia sovituksia ja tilaussävellyksiä tilattiin 91. UMON radio- tv ja nettikuulijat muodostavat merkittävän osan UMON kohderyhmistä. Niiden kautta UMO saavutti vuoden aikana 326 000 kuulijaa. UMO kasvatti kävijämääräänsä 28 % edelliseen vuoteen verrattuna. Helsingissä yleisön kasvu oli 20 %.

UMON strategiana on taata alueellinen kattavuus koko Helsingin yleisölle. Tätä UMO toteuttaa konsertoimalla säännöllisesti Helsingin kaupungin omistamissa kulttuuritaloissa. UMO tukee osaltaan alueellisesti ohjelmistojen monipuolisuutta kussakin kaupunginosassa. UMON Helsingissä toteuttamista konserteista toteutuu keskustan ulkopuolella. Lisäksi UMO sai hyvää palautetta koululais- ja seniorikonserttitoiminnastaan ja se on hyvin kysytty palvelu UMON toiminnassa.

OKM myönsi UMOLle tukea vuodelle 2018 valtakunnalliseen kiertue-toimintaan yhteensä 40 000 euroa. UMO toteutti ajanjakson aikana 35 esiintymistä Helsingin ulkopuolella.

Helsingin kaupunki toteutti jakson aikana UMOa koskevan selvityksen. Selvitys esitti UMOLle toimenpide-ehdotuksia, joita toteutettiin syksyn 2018 kuluessa. Toimenpide-ehdotusten toimeenpano jatkuu kevään 2019 aikana.

Syksyn 2018 toimenpide-ehdotusten tuloksena säätiöön rekrytoitiin taiteellinen johtaja kolmivuotiskaudelle sekä sääntöjä muutettiin, ja toiminta- ja taloussääntöä päivitettiin.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Vähintään 20 000 kävijää
2. Omarahoitusosuus 22 %
3. Tuotantokohtainen yleisömäärien lisääminen

Yleisömäärätavoite ylitettiin 36 % asetettuun tavoitteeseen nähden. Tuotantokohtaisten yleisömäärien lisäämisen tavoite saavutettiin. Vuonna 2018 tuotettiin useita kiertuemallisia konsertteja, jonka johdosta myös yleisömäärä saatiin kasvuun kuluja merkittävästi lisäämättä. UMO pääsi omanvarainhankinnan asetettuun tavoitteeseen (22 %). Tavoitteet toteutuivat.

Tuloskehitys ja investoinnit

Rahoitustilanne oli raportointikauden lopussa välttävä. Säätiön omavarainhankinta toteutui edellistä vuotta paremmin, johtuen uusista projektiavauksista ja lipputulojen merkittävästä kasvusta. Säätiö ei tehnyt investointeja katsauskaudella.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Toiminnan taloudelliseen tuottavuuteen liittyvät riskit:

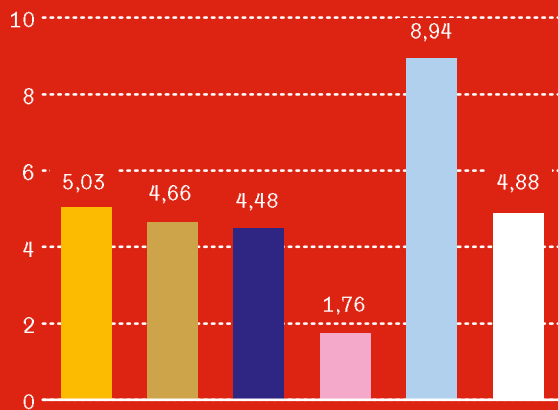
- Lipunmyyntiin liittyvät riskit ja yleisömäärän vaihtelu
- Hallintoresurssien vähentäminen heijastuu negatiivisesti talouteen
- Julkiseen rahoitukseen liittyvät riskit
- Pääkaupunkiseudun tapahtumatoimialan kilpailutilanteeseen liittyvät riskit
- Tallennustoimintaan (Yleisradion lähetykset, cd- ja dvd-julkaisut ja myynti) liittyvät riskit
- Oman varainhankinnan kausittaiseen vaihteluun ja yritysyhteistyön onnistumiseen liittyvät riskit

Säätiö suunnittelee parhaillaan syyskauden 2019 ohjelmaa.

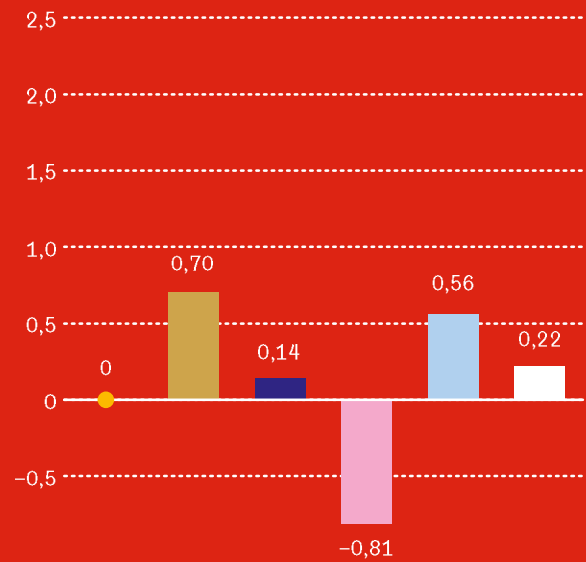
Liikunta

2018

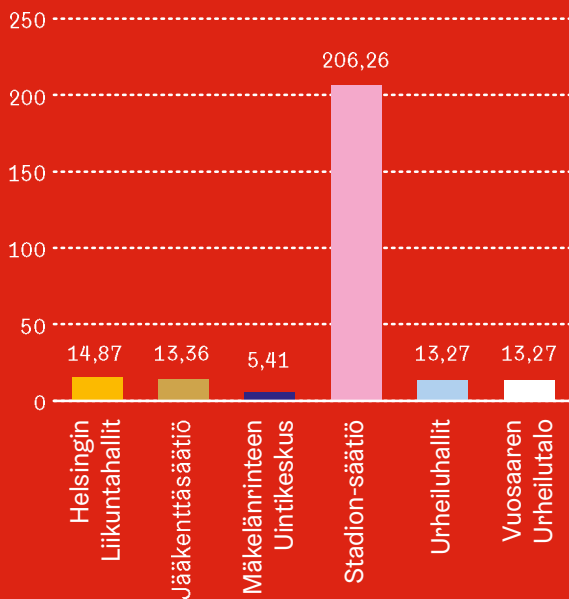
Toimintatulot yht. 29,8 milj. €, -0,4 %
milj. €

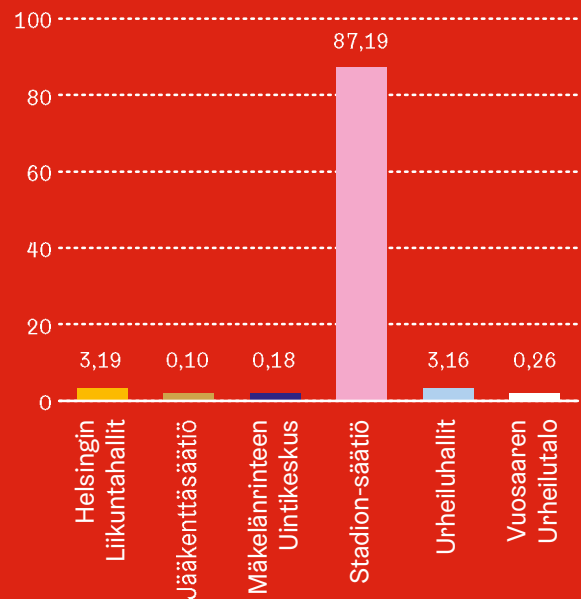
Tulos yht. 0,82 milj. €, +335,1 %
milj. €

Tase yht. 266,4 milj. €, +54,8 %
milj. €

Investoinnit yht. 94,1 milj. €, +72,0 %
milj. €

Jääkentäsäätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Bogomoloff, Harry
	Greis, Kirsi
	Luumi, Jaakko
	Manns-Haatanen, Heidi
	Meri, Otto
	Virkkunen, Heikki
Toimitusjohtaja	Kivimäki, Tom

Toimiala:

Säätiön tarkoituksena on jääurheilun ja soveltuvin osin myös muiden urheilulajien harrastusmahdollisuuksien edistäminen. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö voi itse rakennuttaa tai muilta vuokrata jää- ja urheiluhalleja, vastata niiden käytöstä ja hoidosta sekä luovuttaa niitä korvausta vastaan erilaisiin harjoitus-, kilpailu- ja muihin yleisötilaisuuksiin.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 660	4 488
Toimintakulut	-3 919	-3 682
Liikevoitto	741	806
Tilikauden tulos	705	758
Investoinnit	-100	-7
Oma pääoma	8 954	8 249
Pitkäaikaiset velat	-426	-521
Taseen loppusumma	13 363	12 999
Kassavarojen muutos	606	1 029
Toimintatuottojen muutos -%	3,8	4,8
Toimintakulujen muutos -%	6,4	-2,9
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	42,3	41,0
Liikevoitto -%	15,9	18,0
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,8	6,7
Omavaraisuus -%	67,0	88,3
Quick ratio	8,5	6,0

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Töölön jäähallia vuokrattiin jääkiekko-otteluihin, taitoluistelukilpailuihin ja -näytöksiin sekä erilaisiin muihin yleisötapahtumiin. Jäähallissa järjestettiin vuoden aikana myös mm. Helsinki Horse Show, lentopallon maaotteluita, koripallon World Cup -otteluita, Hesa Cup -toimintoja, Cheerleadingin SM- ja EM-kilpailut, vanhojen tanssit, ja konsertteja sekä uskonnollisia tilaisuuksia. Konsertteja ja urheilutapahtumia oli edellistä vuotta enemmän.

Konalan, Hernesaaren, Paloheinän, Kaarelan, Malmin, Salmisaaren ja Vuosaaren harjoitushallit olivat vilkkaassa käytössä pääosin huhtikuun loppuun, sekä jälleen elokuun alusta. Kesäjäättä oli tarjolla Salmisaaressa, Malmilla ja Paloheinässä.

Jäähalleja käytti kauden aikana noin 30 jääkiekkoseuraa, 6 taitoluistelseuraa, 1 ringetteseura ja noin 20 kaukalopalloseuraa otteluihin, kilpailuihin ja harjoituksiin. Paloheinässä, Malmilla ja Vuosaaressa oli viikoittain tarjolla maksutonta yleisöluistelua. Areenan ja harjoitushallin sekä muiden hallien keskimääräinen jäänkäyttöaste oli 94–95 %. Käyttämättä jääneet tunnit sijoituivat pääosin arkipäivien aamu- ja keskipäiväaikoihin. Kaikki prime time -tunnit myytiin.

Säätiö pyrkii aktiivisesti parantamaan jääurheilun toimintaedellytyksiä Helsingissä. Tavoitteena on yhden tai kahden hallikokonaisuuden toteuttaminen/korvaaminen lähivuosina (Hernesaari).

Töölön jäähallin osalta kaupallisten tapahtumien tilakysyntä on erittäin suhdanneherkkää.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Jäähallikauden keskimääräinen jäänkäyttöaste säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Toteuma: Jäänkäyttöasteen keskiarvo kasvoi vuonna 2018 1,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

2. Helsingin jäähallin osalta sähkön ja lämmön kulutus alenee verrattuna 5 vuoden keskiarvoon.

Jäähallin osalta energiakulut laskivat euromääräisesti.

Tuloskehitys ja investoinnit

Säätiön tulos oli hyvä vuonna 2018. Vuoden 2019 tulos ei näillä näkymin tule olemaan yhtä hyvä kuin 2018. Kauden aikana Helsingin jäähallissa uusittiin kylmäilmastointi, sekä yleisötilojen lattiapäällysteet.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Säätiö kehittää toimintaansa yhteistyössä tapahtumajärjestäjien kanssa. Pyrkimyksenä on luoda uudenlaisia tapahtumakonsepteja ulkoaluekonserteille ja muille massatapahtumille.

Helsinki Garden hankkeen julkinen keskustelu on selkeästi herättänyt tapahtumajärjestäjien puolella varovaisuutta tapahtumapäivien varaamiseen vuosille 2019/2020 johtuen aikataulujen epäselvyydestä. Tällä on selkeä vaikutus säätiön talouteen jo tulevana vuonna 2019 sekä tulevaisuudessa. Vuoden aikana ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Yleinen taloudellinen tilanne näkyi edelleen tiukkana hintakilpailuna.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy

Omistusosuus
66,7 %

Hallituksen puheenjohtaja	Sydänmaa, Johanna
Hallituksen varapuheenjohtaja	Ilvonen, Kristiina
	Huurre, Petteri
	Lyytinen, Joonas
	Pohjola, Markku
	Wahlman, Sami
Toimitusjohtaja	Laitinen, Pekka

Toimiala:

Yhtiön toiminnan tarkoituksena on uinti- ja liikuntapalvelujen tuottaminen pääkaupunkiseutulisille. Lisäksi Mäkelänrinteen liikuntalukio käyttää liikuntatiloja arkipäivisin. Yleishyödyllisenä yhteisönä Uintikeskus tekee yhteistyötä seurojen ja muiden käyttäjäryhmien kanssa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 475	4 374
Toimintakulut	-4 428	-4 556
Liikevoitto	47	-181
Tilikauden tulos	139	-104
Investoinnit	-184	-101
Oma pääoma	1 700	1 561
Pitkäaikaiset velat	-1 601	-1 741
Taseen loppusumma	5 410	5 407
Kassavarojen muutos	-35	-40
Toimintatuottojen muutos -%	2,3	14,2
Toimintakulujen muutos -%	-2,8	-12,5
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	40,8	40,5
Liikevoitto -%	1,1	-4,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,9	-2,3
Omavaraisuus -%	36,3	50,4
Quick ratio	0,8	1,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Mäkelänrinteen Uintikeskuksen merkitys on valtakunnallinen ja Suomen uintiurheilun kannalta myös kansainvälinen. Uintikeskuksessa järjestettiin vuoden 2018 Nuorten EM-kilpailut uinneissa ja uimahypyissä. Käyntikertoja toimintavuonna oli 849 633 (vuosi 2017: 753 035).

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Käyntikerrat/henkilötyövuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla
2. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta alenevat edellisestä vuodesta
3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:lle vuodelle 2018 asetetuista muista tytäryhteisötavoitteista toteutui kävijämäärät/henkilötyövuosi, jonka tunnusluku parani edellisen vuoden tasosta. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta tunnusluvut alenivat asetetun tavoitteen mukaisesti. Asiakastytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 74:stä 72:een. Lasku ei ole merkittävä ja sopii mittauksen suorittaneen tutkimustahon mukaan normaaliin tilastolliseen vaihteluväliin. Mittaustulokseen vaikuttaa suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus. Kävijämäärä kasvoi vuonna 2018 edellisestä vuodesta +12% ollen ennätyselliset 849 633 käyntikertaa. NPS-luvun vaihteluun vaikuttaa myös vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön taloudellinen tila on vakaa ja kassa- ja rahoitustilanne on tyydyttävä. Kunnossapitokorjausten budjetti oli 400 000 euroa ja toteutuneet kustannukset olivat 254 866 euroa. Investointeja varten ei otettu ulkopuolista rahoitusta vuonna 2018.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Vedenkäsittelytekniikassa käytettävät kemikaalit muodostavat ympäristöriskin. Ympäristölle haitallisimpia kemikaaleja ovat natriumhypokloriitti ja rikkihappo varsinkin päästessään tekemisiin toistensa kanssa. Tämän välttämiseksi aineet on varastoitu omiin erillisiin tiloihinsa ja säiliöt on lisäksi sijoitettu määräysten mukaisiin valuma-altaisiin mahdollisten säiliörikköjen varalta. Vedenpuhdistusta tehostetaan otsonoinnilla, joka tapahtuu paineettomassa suljetussa altaassa.

Uintikeskuksen toimintaympäristö muuttuu lähitulevaisuudessa huomattavasti Urhea -hallihankkeen sekä Vallilanlaaksoon toteutettavan joukkoliikennekadun myötä, mitkä tulevat lisäämään entisestään uintikeskuksen asiakasmäärää. Uintikeskuksen laajentamiseksi Vallilanlaakson suuntaan on käynnistetty laajennuksen mahdollistava kaavamuutosprosessi.

Stadion-säätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Heinäluoma, Eero
	Donner, Jörn
	Erikäinen, Timo
	Hämäläinen-Bister, Riitta
	Muhonen, Sallamaari
	Pohjola, Mike
	Saarinen, Kai
	Vuori, Anne
Toimitusjohtaja	Kuokkanen, Ari

Toimiala:

Säätiön tarkoituksena on urheilun, liikunnan ja kulttuurin sekä matkailun edistäminen ja tukeminen sekä Olympiastadionin ja sen ympäristön toimintojen ja tapahtumien kehittäminen ja edistäminen. Säätiön tarkoituksena on myös suomalaisen urheilurakentamisen ja urheilurakennushistorian vaaliminen ja tunnetuksi tekeminen.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan hoitamalla ja ylläpitämällä Olympiastadionia ja sen ympäristöä, luovuttamalla sitä erilaisiin liikunnan ja urheilun tapahtumiin sekä kulttuuri-, viihde ja muihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin sekä käyttämällä Olympiastadionin aluetta ja tiloja omiin tarkoituksiinsa tai vuokraamalla niitä.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	1 759	1 579
Toimintakulut	-2 594	-2 417
Liikevoitto	-835	-838
Tilikauden tulos	-815	-843
Investoinnit	-87 190	-50 570
Oma pääoma	291	347
Pitkäaikaiset velat	-104 632	-16 963
Taseen loppusumma	206 259	117 920
Kassavarojen muutos	79	98
Toimintatuottojen muutos -%	11,4	-5,9
Toimintakulujen muutos -%	7,3	-0,2
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	26,7	24,4
Liikevoitto -%	-47,5	-53,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-1,2	-4,8
Omavaraisuus -%	0,1	0,3
Quick ratio	0,4	0,4

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Olympiastadionilla käynnissä oleva perusparannus- ja uudistamishanke muuntaa historiallisen urheilu- ja tapahtumareenan paikaksi, joka täyttää tulevaisuuden suur tapahtumien vaatimukset ja on myös päivittäin suomalaisten sekä vierailijoiden käytössä. Suunnitelmien mukaan uudistettu Olympiastadion on esteetön, toimiva, turvallinen ja tunnistettava monitoimiareena.

Tulevaisuudessa stadionilla arvioidaan vierailevan vuosittain noin miljoona kävijää. Vuosien 2017-2019 aikana rakennetaan itse stadionin lisäksi myös uudistuneen Olympiastadionin palvelut niin tapahtumakävijöille kuin päivittäisille vierailijoille. Stadion on kansainvälinen kohtauspaikka ja elämyksellinen vierailukohde.

Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeessa on neljä urakkakokonaisuutta: maarakennus- ja louhintaurakka, rakennustekninen projektinjohtourakka sekä erilliset LVIA- ja sähkötekniiset urakat.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite: Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishanke etenee kustannusarviossa ja aikataulussa.

Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen kustannuksista vastaavat Suomen valtio ja Helsingin kaupunki yhtä suurin osuuksin. Stadion-säätiö vastaa itsenäisesti Olympiastadionin varustamisesta, johon liittyvät suunnitelmat on tehty ja toimenpiteet yhteistyössä rakennuttajan kanssa aloitettu vuoden 2018 aikana. Tavoite toteutui.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tilikauden 2018 aikana Stadion-säätiön tuotot kertyivät lähes kokonaan Helsingin kaupungilta saaduista avustuksista. Toiminta-avustuksen merkitys Stadion-säätiön toimintaan ja toiminnan kehittämiseen ja luomiseen vuosina 2019 ja 2020 on ratkaiseva, sillä säätiöllä ei ole vuonna 2019 tuottoja johtuen käynnissä olevasta perusparannus- ja uudistamishankkeesta.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishanke valmistuu rakennuttajan tämänhetkisen arvion mukaan vuoden 2019 loppuun mennessä sisätilojen osalta ja kenttäalue ja ympäristö valmistuvat kesäkuun 2020 loppuun mennessä. Stadionin käyttöönotto vaatii viranomaisten hyväksynnän, varustamisen ja testauksen.

Urheiluhallit Oy

Omistusosuus
51,3 %

Hallituksen puheenjohtaja	Wahlman, Sami
Hallituksen varapuheenjohtaja	Hakola, Juha
	Korppi, Anu
	Laaksonen, Heimo
	Malinen, Matti
Varajäsenet	Huopainen, Jan
	Nyfors, Maria
	Sharma, Kirsi
	Temonen, Jonna
Toimitusjohtaja	Laitinen, Pekka

Toimiala:

Yhtiön toiminnan tarkoituksena on uinti- ja liikuntapalveluiden tuottaminen Helsingin Urheilutalossa, Töölön Urheilutalossa, Malmin, Kontulan ja Siltämäen uimahalleissa sekä Pasilan Urheiluhallissa. Toimintaa harjoitetaan yleishyödyllisenä yhteisönä ja osana Helsingin kaupungin liikuntakonsernia ja yhteistyössä seurojen ja muiden käyttäjäryhmien kanssa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	8 942	9 918
Toimintakulut	-8 414	-9 800
Liikevoitto	528	119
Tilikauden tulos	561	201
Investoinnit	-3 162	-467
Oma pääoma	2 621	2 059
Pitkäaikaiset velat	-6 562	-2 686
Taseen loppusumma	13 268	8 863
Kassavarojen muutos	0	-127
Toimintatuottojen muutos -%	-9,8	1,1
Toimintakulujen muutos -%	-14,1	0,0
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	53,0	58,1
Liikevoitto -%	5,9	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,8	3,5
Omavaraisuus -%	36,3	43,5
Quick ratio	1,3	1,0

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Käyntikertoja Urheiluhallit Oy:n halleissa oli vuonna 2018 yhteensä 963 914 (vuosi 2017: 1 190 332). Käyntikerrat eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattuna, koska Töölön Urheilutalo oli suljettuna koko vuoden 2018 perusparannuksen takia. Halli suljettiin 23.12.2017. Hanke on edennyt aikataulussa ja valmistuu vuoden 2019 lopulla.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Käyntikerrat/henkilötyövuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla
2. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta alenevat edellisestä vuodesta
3. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Urheiluhallit Oy:lle vuodelle 2018 asetetuista muista tytäryhteisötavoitteista toteutuivat kävijämäärät/henkilötyövuosi, jonka tunnusluku parani edellisen vuoden tasosta sekä vedenkulutus/käyntikerta, jonka tunnusluku aleni edellisestä vuodesta. Sähkönkulutus/käyntikerta tunnusluku säilyi edellisen vuoden tasolla. Asiakastytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 62:stä 57:een. NPS-luvun vaihteluun vaikuttaa vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Mittaustulokseen vaikuttaa myös suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus. Kävijämäärät kasvoivat vuonna 2018 yhteensä 3,3 % edellisestä vuodesta.

Töölön Urheilutalo oli suljettuna koko vuoden 2018 perusparannuksen takia eikä sen lukuja ole otettu huomioon tunnuslukujensa laskentaan.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön taloudellinen tila on vakaa ja yhtiön kassa- ja rahoitustilanne on hyvä. Yhtiö pystyy oman tulorahoituksen ja kaupungin avustuksen turvin rahoittamaan varsinaisen toimintansa. Kaupungin avustuksella uinnin käyttäjämaksut pidetään kohtuullisella tasolla.

Tilikauden 2018 tuloksella katetaan edellisten vuosien tappioita ja ne käytetään verotuksessa vahvistettujen tappioiden kattamiseen. Verotuksessa vahvistettuja tappioita edellisiltä vuosilta on jäljellä yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Liikunta-alan toimintaympäristö on yhä selkeässä muutoksessa ja pääkaupunkiseudun liikuntapalvelujen ja toimijoiden määrä kasvaa edelleen. Palveluita ja tuotteita kehitetään edelleen huomioiden erilaiset kohderyhmät.

Vuosaaren Urheilutalo Oy

Omistusosuus
89,2 %

Hallituksen puheenjohtaja	Chydenius, Jussi
	Fröberg, Stefan
	Hietämäki, Ari
	Kamppila, Tuuli
	Kinnunen, Jari
	Raittinen, Timo
	Vainikka, Mirka
Toimitusjohtaja	Laitinen, Pekka

Toimiala:

Yhtiön toimialana on liikuntatilojen ja niihin liittyvien aputilojen omistus ja hallinta sekä kyseisissä tiloissa liikuntapalvelujen ja niitä koskevien palvelujen tuottaminen ja järjestäminen yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	4 884	4 841
Toimintakulut	-4 529	-4 490
Liikevoitto	354	351
Tilikauden tulos	224	155
Investoinnit	-262	-1 059
Oma pääoma	2 555	2 331
Pitkäaikaiset velat	-8 399	-9 478
Taseen loppusumma	13 272	14 224
Kassavarojen muutos	-45	-174
Toimintatuottojen muutos -%	0,9	2,1
Toimintakulujen muutos -%	0,9	3,6
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	39,1	38,2
Liikevoitto -%	7,3	7,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	2,3	2,7
Omavaraisuus -%	19,9	19,6
Quick ratio	0,3	0,4

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Liikuntatiloja käyttävät päivittäin myös Tehtaanpuiston yläaste ja Vuosaaren lukio, minkä lisäksi urheilutalolla on tiivis yhteistyö eri seurojen ja muiden käyttäjäryhmien kanssa. Kävijämäärä koko urheilutalossa oli vuonna 2018 yhteensä 629 668 kävijää (vuosi 2017: 637 299).

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet

1. Käyntikerrat/henkilötyövuodet säilyvät vähintään edellisen vuoden tasolla
2. Sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta alenevat edellisestä vuodesta
3. Asiakastyytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Vuosaaren Urheilutalo Oy:lle vuodelle 2018 asetetuista muista tytäryhteisötavoitteista toteutuivat sähkönkulutus/käyntikerta ja vedenkulutus/käyntikerta, joiden tunnusluvut alenivat edellisestä vuodesta asetetun tavoitteen mukaisesti. Asiakastyytyväisyyttä mittaava NPS (Net Promoter Score) luku laski 74:stä 72:een. Lasku ei ole merkittävä ja sopii mittauksen suorittaneen tutkimustahon mukaan normaaliin tilastolliseen vaihteluväliin. Mittaustulokseen vaikuttaa myös suurista asiakasmääristä johtuva tilojen ajoittainen ruuhkaisuus sekä vastaajamäärän merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Käyntikerrat/henkilötyövuosi tavoitteesta jäätin hieman käyntikertojen laskettua -1,2 % henkilötyövuosien säilyttyä edellisen vuoden tasolla.

Tuloskehitys ja investoinnit

Verotuksellisten poistoerojen huomioimisen jälkeen yhtiön tulos oli 84 747 euroa, joka käytetään aikaisempien vuosien vanhenemassa olevien elinkeinoverotuksessa vahvistettujen tappioiden kattamiseen.

Kunnossapitokorjausten ja investointien budjetti oli yhteensä 240 000 euroa ja toteutuneet kustannukset olivat 304 924 euroa. Korjauksia ja investointeja varten ei ole otettu ulkopuolista rahoitusta. Yhtiön kassa- ja rahoitusilanne on vakaa. Yhtiö pystyy oman tulorahoituksen ja kaupungin avustuksen turvin rahoittamaan varsinaisen toimintansa. Kaupungin avustuksella uinnin käyttäjämaksut pidetään kohtuullisella tasolla.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Liikunta-alan toimintaympäristö on yhä selkeässä muutoksessa ja pääkaupunkiseudun liikuntapalvelujen ja toimijoiden määrä kasvaa entisestään. Yhtiön tarjoamia liikuntapalveluita ja tuotteita kehitetään edelleen huomioiden eri kohderyhmät.

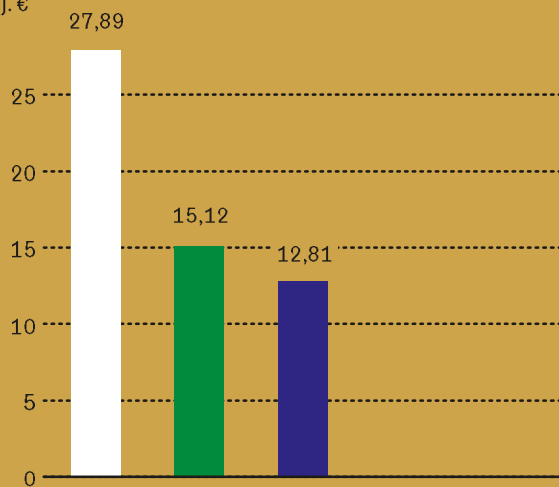
Sosiaali- ja terveysala

2018

Toimintatulot

yht. 55,8 milj. €, +0,3 %

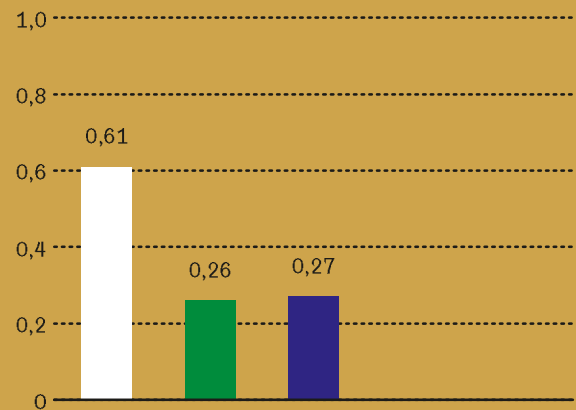
milj. €

Tulos

yht. 1,1 milj. €, +242,3 %

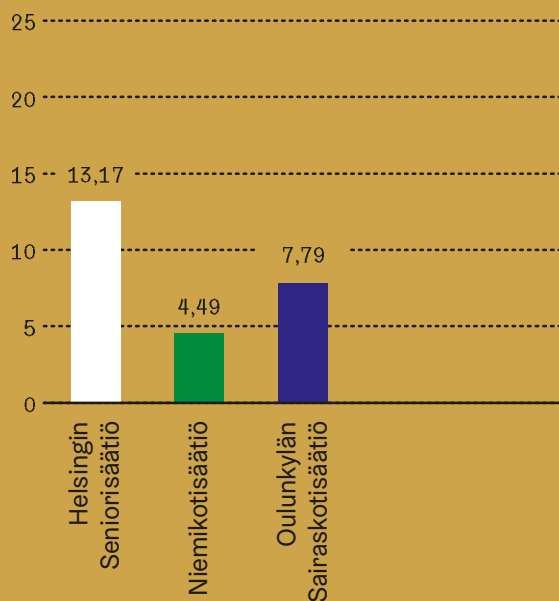
milj. €

Tase

yht. 25,5 milj. €, +2,8 %

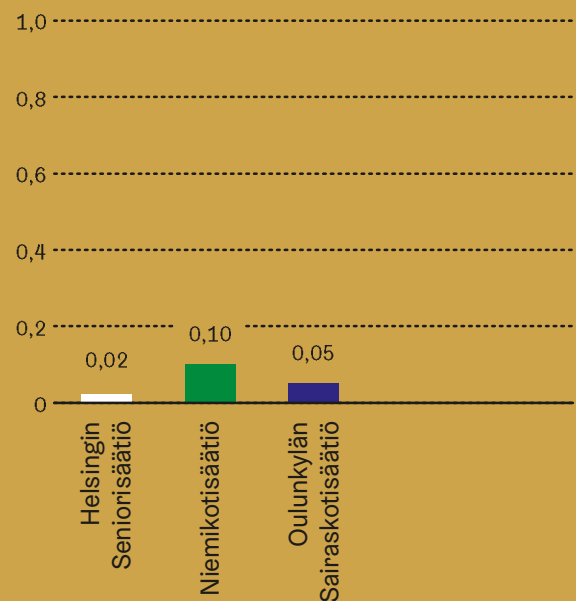
milj. €

Investoinnit

yht. 0,17 milj. €, -67,5 %

milj. €

Helsingin Seniorisäätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Ekholm-Talas, Heidi
Hallituksen varapuheenjohtaja	Penttinen, Hannu
	Cruz, Carita
	Lindell, Harri
	Melin, Liisa
Varajäsenet	Enroth, Matti
	Hackman, Peter
	Laasio, Mari
	Mäki, Toni
	Topelius, Karoliina
Toimitusjohtaja	Mäensivu, Taina

Toimiala:

Säätiön tarkoituksena on tukea vanhusten asemaa Helsingissä. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan joko tuottamalla itse sosiaali- ja terveydenhuollon laitos-, kuntoutus- ja avopalveluja tai vuokraamalla toimitilojaan edellä mainittuun tarkoitukseen sellaiselle säätiölle tai yhteisölle, joka toimii samojen tarkoituserien hyväksi.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	27 892	27 987
Toimintakulut	-27 275	-27 961
Liikevoitto	617	26
Tilikauden tulos	614	103
Investoinnit	-16	-86
Oma pääoma	7 769	7 154
Pitkäaikaiset velat	-70	-122
Taseen loppusumma	13 168	12 938
Kassavarojen muutos	3	-2
Toimintatuottojen muutos -%	-0,3	-4,2
Toimintakulujen muutos -%	-2,5	-3,9
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	82,0	83,3
Liikevoitto -%	2,2	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	7,7	2,1
Omavaraisuus -%	59,0	55,3
Quick ratio	2,3	2,1

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Säätiö tuotti toimintavuonna 2018 vanhuspalveluja yhteensä 558 asukkaalle. Säätiön toimipisteitä ovat Antikoti, Pakilakoti, Mariakoti ja Kannelkoti. Viimeisen 10 vuoden ajan on laitospaikkoja lakkautettu 192 asukaspaikan verran. Vuonna 2019 tullaan lopettamaan 26 pitkäaikaishoitopaikkaa Pakilakodista Helsingin kaupungin linjausten ja päätösten mukaisesti.

Seniorisäätiö sai joulukuussa 2018 Suomalaisen työn liiton Avainlippu -merkin sekä Yhteiskunnallinen yritys -merkin.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite:

Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti

Toteuma:

Säätiössä valmistauduttiin sote-uudistukseen kartoittamalla vaikutuksia säätiölle ja sen asemalle tytäryhteisönä kaupunkikonsernissa ja suhteessa sosiaali- ja terveys-toimialaan. Vuoden 2018 aikana säätiön johto kävi sote-uudistuksesta keskusteluja kaupungin virkamiesten kanssa.

Muut tavoitteet:

1. Säätiö kehittää palvelumuotoiluna kilpailukykyisiä (laatu, vaikuttavuus ja hinta) palvelutuotteita vanhuspalveluiden tarpeisiin kaupungin vanhuspalvelujen linjaukset huomioiden ja lisää kotona-asuville vanhuksille kohdennettujen palvelujen tuottamista osana kaupungin palveluja.

Seniorisäätiön Mariankoti toimii monipuolisena palvelukeskuksena yhdessä Hopeatien palvelutalon kanssa ja muodostaa Pohjois-Haagan Palvelukeskuksen. Palvelukeskuksen asukkaat asuvat kodeissaan lähialueella. Palvelukeskuksessa, esimerkiksi Mariankodissa, he pääsevät muun muassa kuntojumppaan, kuntosaliharjoitteluun ja erilaisiin kulttuuritapahtumiin sekä tietotekniikan opetukseen. Toimintavuonna 2018 palvelukeskuksessa kävijöitä oli 6 349 eli 413 käyntiä enemmän kuin vuonna 2017.

Power-malli on yksi Seniorisäätiön kärkituote. Malli on kehitetty Seniorisäätiössä ja se on rekisteröity tavaramerkki, kuten säätiön Tapakulttuuriopaskin. Malleja on helppo toteuttaa tarvittaessa myös kotona-asuville ikäihmisille.

Toimintavuonna Seniorisäätiössä muutettiin 26 pitkäaikaislaitoshoitopaikkaa lyhytaikaispaikoiksi, kotona-asumisen tukemiseksi ja omaishoitajien jaksamiseksi. Nyt säätiössä on yhteensä 85 lyhytaikaispaikkaa.

Tavoite on toteutunut.

2. Asiakastyytyväisyys pysyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Omaiskysely toteutettiin syyskuussa 2018. Seniorisäätiössä käytettiin omaiskyselyä siksi, että asukkaat ovat pääsääntöisesti vaikeasti muistisairaita, eikä kyselyyn vastaaminen onnistu heiltä.

Asukkaiden omaiset olivat todella tyytyväisiä läheistensä hoitoon. 68 % vastaajista suosittelisi Seniorisäätiön palveluita tuttavilleen. Tulos on 14 prosenttiyksikköä parempi kuin vuosi sitten. 90 % omaisista koki läheisensä olevan turvallisessa asuinpaikassa. Vuonna 2017 vastaava luku oli 89 %. 93 % oli hyvin tyytyväisiä läheisen saamaan hoitoon Seniorisäätiössä. Luku on hieman parantunut edellisestä vuodesta.

Tuloskehitys ja investoinnit

Säätiön tilikauden aikainen taloudellinen tila oli hyvä. Suurin riskitekijä ovat säätiön käytössä olevat kiinteistöt, joista kaikki Antinkotia lukuun ottamatta ovat käyttöikänsä päässä. Säätiön käytössä olevista kiinteistöistä on käyty raportointikauden aikana keskusteluja kaupungin kanssa. Seniorisäätiöllä on hyvä maine vanhusten hoivapalvelujen tuottajana. Lisäksi Seniorisäätiöllä on hyvä työnantajamaine sekä kustannustehokas tapa toimia ja tuottaa vanhuspalveluja.

Niemikotisäätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Turpeinen, Leena
	Keränen, Sami
	Pajari, Sampo
	Nuutinen, Hanna-Leena
	Henriksson, Riikka
	Kaakinen, Juha
	Tähtinen, Tapio
Varajäsenet	Sjöblom, Päivi
	Niemi, Liisa
	Karell, Mikael
	Tamminen, Mikko
	Halinen, Pia
	Mutalahti, Timo
	Alkila, Heli
Toimitusjohtaja	Eronen, Seppo

Toimiala:

Säätiön tarkoituksena toteuttaa sosiaalipsykiatrista kuntoutustyötä ja ehkäisevää mielenterveysystyötä Helsingissä. Niemikotisäätiö sr:n toiminta kytkeytyy kiinteästi kaupungin omaan palvelutuotantoon.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	15 118	14 903
Toimintakulut	-14 806	-14 754
Liikevoitto	311	148
Tilikauden tulos	258	137
Investoinnit	-98	-76
Oma pääoma	3 435	3 177
Pitkäaikaiset velat	0	-26
Taseen loppusumma	4 486	4 213
Kassavarojen muutos	-15	19
Toimintatuottojen muutos -%	1,4	1,7
Toimintakulujen muutos -%	0,4	2,5
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	33,2	33,9
Liikevoitto -%	2,1	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto -%	7,6	4,9
Omavaraisuus -%	76,6	75,4
Quick ratio	3,1	3,0

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuoden 2018 aikana Niemikotisäätiön asumispalveluita lähdettiin muuttamaan määrätietoisesti Asumisen rahasto- ja kehittämiskeskuksen mielenterveyskuntoutujien asumisesta esittämien tavoitteiden suuntaan. Käytännössä tämä tarkoitti asumisen suuntaamista yhä enemmän pysyviin hajasijoitetuihin asuntoihin, joihin palvelunkäyttäjät saavat kulloinkin tarvitsemansa palvelut. Palvelunkäyttäjien asuminen suurissa asumisyksiköissä on vähitellen jäämässä taka-alalle. Valtakunnallisesti tarkastellen mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden rakenteellinen murros on vähitellen käynnistymässä.

Asumispalveluissa jatkuu markkinoiden voimakas keskittyminen, monikansalliset suurten palveluntuottajien merkityksen korostuessa. Nykyiset kilpailuttamisen kriteerit painottavat hyvin vahvasti palvelun hintaa, laadun ja vaikuttavuuden jäädessä vähäiselle merkitykselle.

Digitalisaation hyödyntäminen näkyi vahvasti Niemikotisäätiön toiminnassa vuoden 2018 aikana. Kuluneena vuonna aloitettiin itsenäistä asumista tukevan älypuhelinsovelluksen Niilon kehittäminen. Kyseessä on valtakunnallisestikin tarkastellen aivan uudenvuoden kehitystyö.

Niemikotisäätiön uuden toimintastrategian mukaisesti aloitettiin toipumisorientaation soveltaminen säätiön toiminnan yhteiseksi viitekehikseksi keväällä 2018. Säätiöllä on ollut merkittävä rooli toipumisorientaatiokoulutuksen käynnistämisessä Suomessa.

Säätiön kuntoutuspaikkojen määrä (565) oli samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Varsinaisen toiminnan käyntipäivien yhteenlaskettu määrä oli 120 165 ja se laski edelliseen vuoteen 2,3 %. Käyntipäivien vähenemiselle ei löydy yhtä yk-

sitäistä syytä, vaan päivät vähenivät melko tasaisesti eri toimintayksiköiden välillä. Jälleenvuokrattuja asuntoja oli 1 083 (1 055) kappaletta vuonna 2018.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite:

Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.

Niemikotisäätiö on teettänyt ulkopuolisella asiantuntijalla selvityksen säätiön asemasta sote-uudistuksessa maaliskuussa 2018. Niemikotisäätiön hallitus on käsitellyt selityksen kokouksessaan 28.3.2018. Tämä lisäksi säätiön operatiivinen johto on käynyt sote-uudistuksesta keskustelua kaupungin virkamiesten kanssa. Sitova tavoite näin arvioituna toteutui.

Muut tavoitteet:

1. Työelämään ja opiskeluihin valmentavien palveluiden kehittäminen ja määrällinen lisääminen Niemikotisäätiön toiminnallisessa kuntoutuksessa.

2. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Tavoite 1 toteutui Valtti Valmennus -yksikön toimesta vuoden 2018 aikana, jolloin työelämään ja opiskeluihin tähtäävä ryhmämuotoinen valmennus alkoi yksikössä. Aiemmin työelämään ja opiskeluihin tähtäävää valmennustoimintaa oli säätiön toiminnallisessa kuntoutuksessa keskittynyt vain Mieli Töihin -yksikköön.

Asiakastytyväisyyden osalta vuoden 2018 kyselyn tulokset jäivät kokonaisuutena edellistä vuotta hieman heikommaksi, vaikka tulokset olivat edelleenkin hyvät. Tavoitteena ollut asiakastytyväisyyskyselyn tulosten säilyttäminen vuoden 2017 tasolla ei toteutunut.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuoden 2018 hyvään tulokseen vaikutti erityisesti asumispalvelujen tuottojen kasvu ja myös henkilöstökulujen väheneminen.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Lähitulevaisuudessa merkittävimmän ulkoisen riskin muodostaa toteutuessaan suunniteltu sote-uudistus. Nykyisen tiedon varassa tämä tarkoittaisi merkittäviä muutoksia Niemikotisäätiön toimintaan ja asemaan kaupungin tytär yhteisönä.

Säätiön toiminnassa varaudutaan palveluidensa mahdolliseen kilpailuttamiseen ja tästä aiheutuviin toiminnallisiin muutoksiin.

Niemikotisäätiön tuottamille kustannustehokkaille palveluille ja osaamiselle on varmasti kysyntää myös jatkossa muuttuvista olosuhteista huolimatta.

Oulunkylän sairaskotisäätiö sr

Hallituksen puheenjohtaja	Pellinen, Jukka
Hallituksen varapuheenjohtaja	Lyytinen Anna-Liisa
	Backlund, Kristiina
	Lind, Jussi
	Rimpilä, Katja
Varajäsenet	Tamminen, Mikko
	Etholén-Rönnberg, Merja
	Savolainen, Seppo
	Lilja, Riina
	Brunou, Nina
	Halinen, Pia
Toimitusjohtaja	Ilvonen, Katja

Toimiala:

Säätiön ylläpitämä Oulunkylän kuntoutussairaala tuottaa säätiön sääntöjen mukaisesti hoito- ja kuntoutuspalveluja ensisijaisesti sotainvalideille ja heidän hoitotilanteensa salliessa muille sotaveteraaneille ja vanhuksille.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	12 806	12 745
Toimintakulut	-12 427	-12 537
Liikevoitto	379	207
Tilikauden tulos	269	94
Investoinnit	-52	-349
Oma pääoma	2 960	2 692
Pitkäaikaiset velat	-1 982	-2 057
Taseen loppusumma	7 793	7 606
Kassavarojen muutos	10	-3
Toimintatuottojen muutos -%	0,5	3,1
Toimintakulujen muutos -%	-0,9	4,5
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	72,2	72,3
Liikevoitto -%	3,0	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,5	2,3
Omavaraisuus -%	38,0	45,2
Quick ratio	1,6	1,4

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Oulunkylän sairaskotisäätiö on Helsingin kaupungin, Valtio-konttorin sekä HUS:n sidosyksikkö eli in house -tuottaja. Säätiön palvelurakennemuutostyö on edennyt, ja sotiemme veteraaneilta vapautuneet paikat ovat täyttyneet pääsääntöisesti kaupungin sidosyksikköhankinnoista (sairaalatason geriatrinen jatkohoito ja kuntoutus, suurin ryhmä ortopedis-traumatologiset potilaat). Vuonna 2018 Helsingin kaupunki oli suurin palveluntilaaja. Valtiokonttori on edelleen säätiön toiseksi suurin tilaaja.

Oulunkylän kuntoutussairaalan tärkein tehtävä on tukea iäkkäiden toimintakykyä ja tarjota kustannustehokkaasti kuntoutusta ja toimintakykyä edistäviä palveluja, joiden avulla mahdollisimman moni iäkäs pystyy asumaan mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Kuntoutussairaalan laatujärjestelmä, kuvatut hoito- ja kuntoutusprosessit ja tuotetut palvelut sekä kehittämistoiminta mahdollistavat perustehtävän laadukkaan toteutumisen.

Vuonna 2018 kuntoutussairaalan käyttöaste oli edellisen vuoden tapaan historiallisen korkea (väheni vain 0,8 %) ja toteutui ympärivuorokautisessa hoidossa ja kuntoutuksessa 3,2 % yli budjetoidun tavoitteen. Helsingin kaupungin tilaukset kattoivat 68 % kaikista palveluista (sairaalatason jatkohoito ja kuntoutus), määrä kasvoi lähes 5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sotainvalidien ja muiden veteraanien palvelut kattoivat 29 % kaikista palveluista ja vähenivät yhteensä 14 %. Näistä sotainvalidien ympärivuorokautinen hoito väheni 23 %, kun taas sotainvalidien kuntoutus väheni vain 6 %, ja muiden veteraanien kuntoutus pysyi edellistä vuotta vastaavalla hyvällä tasolla, eli toteutui lähes 50 % yli arvion. Arvioitua suurempi käyttöaste ympärivuorokautisessa hoidossa ja kuntoutuksessa johtui siis sotainvalidien ja so-

tiemme veteraanien kuntoutuspalvelujen reilusti arvioitua suuremmasta määrästä, vaikka oletettiin, että kaupungin tilaukset eivät kata sotiemme veteraaneilta vapautuvaa kapasiteettia.

Oulunkylän kuntoutussairaalan maine on hyvä. Ympäri vuorokautisia palveluja myytiin edelleen itsemaksaville asiakkaille, mikäli kuntoutussairaalassa oli tilaa. Tämän palvelun osuus oli 3 % palveluista ja määrä yli kolminkertaistui. Lisäksi itsemaksavien avo- ja ryhmäkuntoutus oli vilkkaampaa kuin koskaan aiemmin. Kriisinhallintaveteraanien kuntoutuksen pilottihanke jatkui yhteistyössä Rauhanturvaajaliiton kanssa.

Tytär yhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite: Säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.

Sote-uudistukseen liittyvien lakien ja uuden maakuntamallin valmistelua seurataan, ja säätiössä toimitaan aktiivisesti sitä mukaa kun lait ja uudistus etenevät. Säätiön hallitus käsitteli asiaa säännöllisesti kokouksissaan ja teetettiin myös konsulttiselvityksiä. Varsinaisesti kaupungin kanssa ei ole sovittu mitään ”linjausta”, mutta ohjeita ja tukea valmistelun eteenpäin viemiseksi on saatu talous- ja konserniohjausyksiköstä. Tavoite toteutui.

Muut tavoitteet:

1. Säätiön ylläpitämä, kaupungin sidosyksikkönä toimiva Oulunkylän kuntoutussairaala tuottaa geriatriasia kuntoutuspalveluita osana kaupungin palveluverkkoa.
2. Asiakastytyväisyys säilyy vähintään edellisen vuoden tasolla.

Vuodelle 2018 Helsingin kaupunki lisäsi potilaspaikkamäärää 81 paikasta 84 paikkaan. Kaupungin tilaukset toteutuivat lähes sopimuksen mukaisesti. Säätiön sidosyksikkö- asema suhteessa Helsingin kaupunkiin on helpottanut palvelurakennemuutosta, vaikkakin toteuttamisohjelma ja hoitopäivähinta on neuvoteltu kaupungin kanssa vuosittain, ja kuntoutussairaalan käyttö ja paikkojen täyttöaste on vaihdellut hoitoketjun tilanteiden mukaisesti. Geriatristen kuntoutuspalvelujen ja -profiilien suunnittelu osana kaupungin palveluverkkoa ei ole edennyt toivotulla tavalla, ja 2–3 vuoden suunnitelma on edelleen puuttunut.

Asiakastytyväisyys on pysynyt edellisvuotta vastaavalla tasolla (4,7 asteikolla 1–5, ja 4,6 vuonna 2017). Tavoitteiden voidaan katsoa toteutuneen.

Tuloskehitys ja investoinnit

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tilaaman sairaalatasoisen jatkohoidon ja kuntoutuksen osuus tuloista oli suurin, 69 %, ja tästä kertyneet tulot kasvoivat reilut 4 % (kolmen hoitopaikan lisäys) ja toteutuivat hieman alle sopimuksen mukaisen budjetoidun tavoitteen. Valtiokonttorilta sotainvalidien palveluista kertyneet tulot kattoivat noin 22 % kaikista tuloista ja vähenivät 13 %. Säätiön taloudellinen tilanne ja maksuvalmius ovat hyvät.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Palvelurakennemuutostus sotainvalidien ja veteraanien poistuman myötä on toteutunut hyvin ja hallitusti noin yhdeksän vuoden aikana, eli säätiön alkuperäisen tarkoituksen mukaisen toiminnan vähenemisen aiheuttama liikeriski on voitu välttää. Nyt lähitulevaisuuden merkittävimmän liikeriskin aiheuttaa mahdollisesti sote-uudistus (maakuntauudistus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteen ja palvelujen uudistus niihin liittyvine lakeineen), jonka vaikutusta säätiön asemaan tai toimintaan ei vielä kovin hyvin tiedetä.

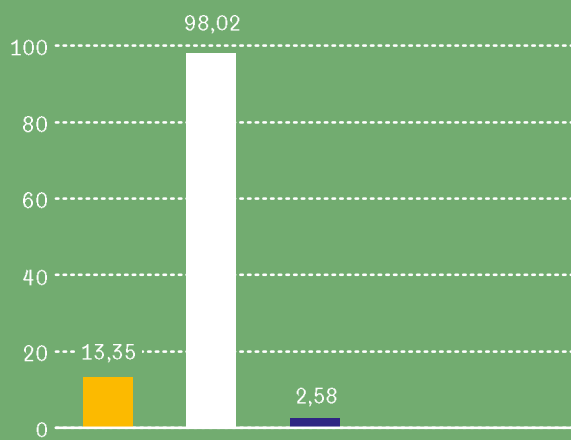
Sote-uudistukseen valmistelua seurataan ja toimitaan aktiivisesti sitä mukaa kun lait ja uudistus etenevät. Asiaa valmistellaan kaupungin ohjauksessa, ts. säätiö valmistautuu sote-uudistukseen kaupungin kanssa sovittujen linjausten mukaisesti.

Tulevaisuuden tavoitteena on joka tapauksessa hyödyntää olemassa olevat resurssit eli geriatrisen hoidon ja kuntoutuksen osaaminen (henkilöstö) sekä monipuoliset kuntoutus-tilat ja välineet. OKS:n palvelurakenne on uudistettu ja palvelut tuotteistettu noin kahdeksan vuoden aikana.

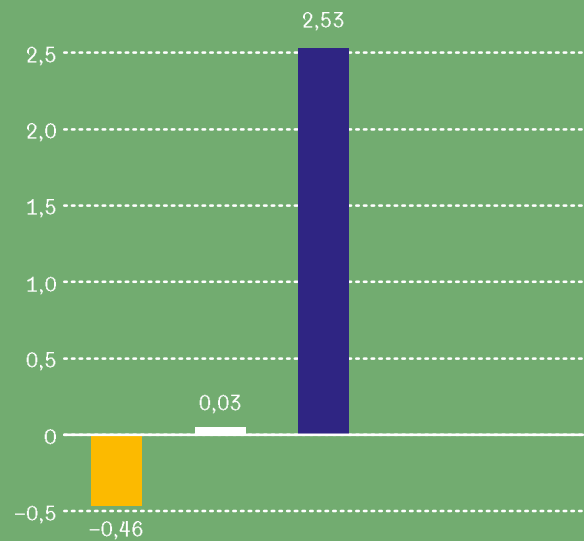
Tukipalvelut ja muut

2018

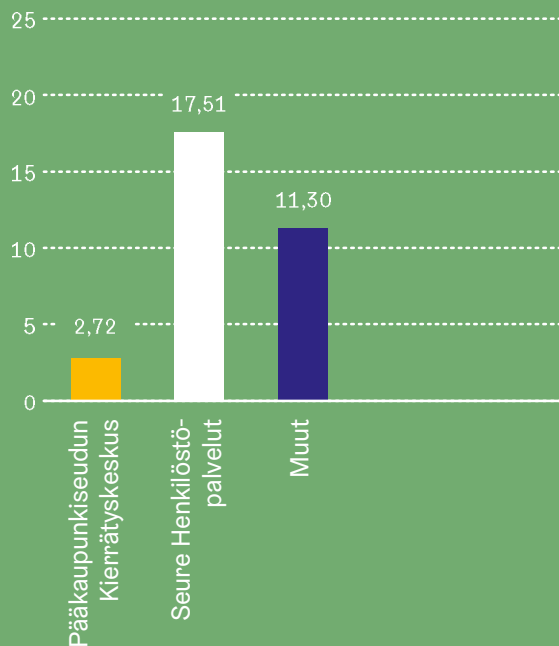
Toimintatulot yht. 113,9 milj. €, +16,9 %
milj. €

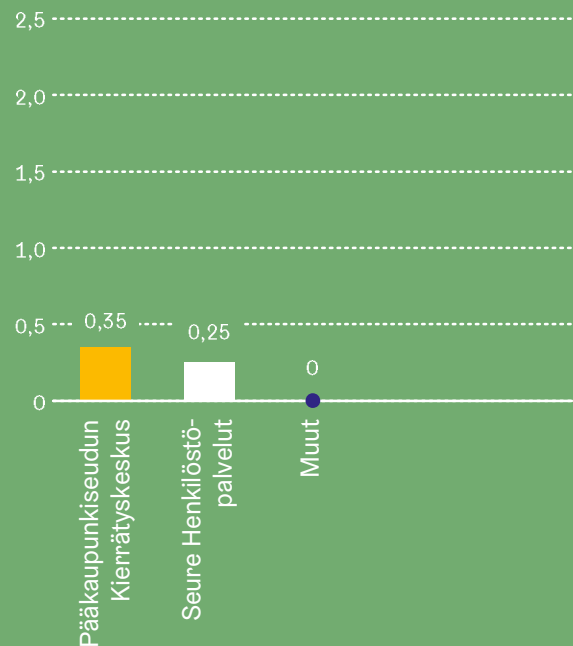
Tulos yht. 2,1 milj. €, -40,0 %
milj. €

Tase yht. 31,5 milj. €, +20,7 %
milj. €

Investoinnit yht. 0,6 milj. €, +290,6 %
milj. €

Helsingin Musiikkitalo Oy

Omistusosuus
41,7 %

Hallituksen puheenjohtaja	Vilén, Ville
Hallituksen varapuheenjohtaja	Tanninen-Mattila, Maija
	Jussila, Tarja
	Korhonen, Sirpa
	Laakso, Anne
Toimitusjohtaja	Kauranen, Pekka

Toimiala:

Yhtiön toimialana on harjoittaa Helsingin Musiikkitalon tilojen vuokraustoimintaa ja tarjota Musiikkitalon käyttöön liittyviä palveluita, järjestää tilaisuuksia Musiikkitalossa ja markkinoida Musiikkitaloa.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	5 439	4 860
Toimintakulut	-4 448	-4 175
Liikevoitto	271	211
Tilikauden tulos	269	211
Investoinnit	-476	-1 328
Oma pääoma	5 332	5 063
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	6 337	6 490
Kassavarojen muutos	499	-1 160
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	31,4	32,8
Liikevoitto -%	4,9	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	5,1	4,3
Omavaraisuus -%	84,1	78,0
Quick ratio	2,5	1,4

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Yhtiön liiketoiminnan keskeisimmät palvelut ovat Musiikkitalon konserttisalien ja muiden tilojen vuokraus konserttijärjestäjille, yrityksille ja muille tapahtumajärjestäjille, sekä tilojen vuokraukseen liittyvien palveluiden tuottaminen. Yhtiön tärkeimmät asiakkaat ovat Helsingin kaupunginorkesteri, Radion sinfoniaorkesteri sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. Näiden kolmen pääkäyttäjän lisäksi yhtiö vuokraa tiloja muille tapahtumajärjestäjille, joista merkittävin asiakasryhmä on konserttisalia vuokraavat ulkopuoliset tapahtumajärjestäjät. Helsingin kaupunginorkesteri konsertoi Musiikkitalossa 46 kertaa.

Vuoden 2018 toimintaa leimasi vahva panostus markkinointiin. Tavoitteena oli kasvattaa Musiikkitalon tunnettuutta tapahtumapaikkana yritystapahtumajärjestäjien keskuudessa. Asiakkaiden tyytyväisyyksimittauksia jatkettiin ja niiden kattavuutta parannettiin.

Vuonna 2018 Musiikkitalossa järjestettiin yhteensä noin 1 350 tapahtumaa, joista konsertteja oli noin 810, muita yleisötapahtumia yhteislauluista yleisöluentoihin ja taidenäyttelyihin noin 340 ja yritystilaisuuksia noin 200. Noin 760 tapahtumaan oli vapaa pääsy.

Konserteissa ja muissa yleisötapahtumissa kävi noin 350 000 henkilöä, ja yleisötyöhön tai ilmaistapahtumiin osallistui noin 32 100 henkilöä, joista lapsia tai koululaisia oli noin 20 400. Yritystapahtumiin osallistui noin 20 000 henkilöä. Käyn- tejä Musiikkitaloon tehtiin noin 970 000 kappaletta vuonna 2018.

Mediaseinällä esitettiin viisi konserttia joko suorina lähetyksinä tai taltiointeina. Lisäksi järjestettiin kaksi ulkoilmakaraoketapahtumaa ja esitettiin 26 Helsingin kaupunginorkesterin yhteistyössä Kiasman ja AV-arkin kanssa tuottamaa Visuaalista alkusoittoa, joissa konserttiin saapuvalla yleisölle näytettiin suomalaista videotaidetta.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tilivuosi 2018 oli yhtiön historian paras lähes kaikilla mittareilla mitattuna. Yhtiön kassatilanne ja maksuvalmius olivat tilikaudella erinomaiset. Raportointijaksolla tehtiin investointeja pääasiassa esitystekniseen kalustoon yhtiön omalla rahoituksella.

Vuonna 2019 liikevaihdon ja tuloksen ennustetaan kasvavan jonkin verran tilauskannan kasvun perusteella.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Hyvä taloudellinen kehitys mahdollistaa, että yhtiö voi ottaa lisää järjestämisvastuuta vaikeasti myytävien aikojen tapahtumista.

Merkittävänä kehityskohteenä on kiinteistöyhtiön hallinnoima urkuhanke, joka rakennusvaiheessaan 2019-2022 tulee vaikuttamaan Musiikkitalon suuren salin käyttöön vuosittain usean kuukauden ajan. Rakennustyö toteutetaan pääasiassa kesäkuukausina.

Hallituksen puheenjohtaja	Jolkkonen, Juha
	Frostell, Mari
	Heinonen, Seppo
	Masar, Christoffer
	Niinistö, Jaakko
	Sarvilinna, Sami
	Sévon, Minna
Toimitusjohtaja	Välimäki, Hannu

Toimiala:

Yhtiön toimialana on tietojärjestelmäalan palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita. Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omakustannushintaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä se jaa osakkeenomistajille osinkoa. Mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Yhtiö on sen omistavien hankintayksiköiden sidosyksikkö ja se voi toimia omistajiensa yhteishankintayksikkönä.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	84 410	35 730
Toimintakulut	-83 735	-35 578
Liikevoitto	332	153
Tilikauden tulos	-1 843	0
Investoinnit	-47 370	-27 423
Oma pääoma	15 529	8 114
Pitkäaikaiset velat	115 000	70 000
Taseen loppusumma	170 307	90 036
Kassavarojen muutos	8 075	20 116
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	26,7	48,4
Liikevoitto -%	0,0	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,37	0,27
Omavaraisuus -%	9,1	9,0
Quick ratio	1,1	2,9

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuoden 2018 aikana jatkettiin järjestelmän kehitystyötä siten, että kaikki tarvittava ensimmäiseen käyttöönottoon tarvittava toiminnallisuus saatiin konfiguroitua järjestelmään. Kevään ja syksyn aikana painottuivat lisäksi erityisesti järjestelmän testaus ja virheenkorjaus. Arviointitilaisuuksiin osallistuivat laajasti asiakkaiden edustajat painottuen Vantaan ja HUSin henkilöstöön.

Syyskaudella pääpaino oli uusien käyttäjien koulutuksessa, toiminnan muutokseen liittyvässä valmistelussa ja ohjeistuksessa, integraatioiden loppuunsaattamisessa ja vanhojen tietojen konversioiden valmistelussa. Asiakkaiden nykyisten järjestelmätoimittajien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä, jolla varmistettiin yhteinen suunnitelma sekä integraatioiden että konversioiden osalta. Integraatioista kansallinen Kanta-integraatio saatiin Epicin toimesta sertifioitua juuri ennen käyttöönottoa hyvässä yhteistyössä KELA:n kanssa.

Peijaksen käyttöönotto sujui teknisesti hyvin ja aikataulussa. Järjestelmään tehtiin ensimmäisten parin kuukauden aikana yli 2 000 muutosta. Lisäksi muutamia suurempia toiminnallisia puutteita joudutaan korjaamaan ennen seuraavia käyttöönottoja liittyen lääkitykseen, potilassiirtoihin, työkoreihin, navigaattoreiden käyttöön sekä diagnoosien kirjaamiseen. Näiden osaltakin järjestelmä toimii, mutta käytettävyysongelmat aiheuttavat sen, että tietyt toimintaprosessit ovat hitaampia kuin aikaisemmin. Jotta toiminnassa pystytään samaan volyyymiin kuin ennen käyttöönottoa, vaativat prosessit toistaiseksi aikaisempaa enemmän resursseja.

Lokakuussa noin kuukautta ennen käyttöönottoa Vantaan kaupunki teki päätöksen siirtää omaa käyttöönottoaan myöhemmäksi. Heidän näkemyksensä mukaisesti järjestelmä ei ollut riittävän valmis ja riittävän laadukkaasti testattu. Lisäksi he näkivät siinä käytön estäviä puutteita mm. hammashuollon osalta. Tämä aiheutti uudelleen-suunnittelua ja merkittäviä järjestelmän uudelleenkonfigurointitarpeita, jotka joudutaan myöhemmin ennen Vantaan käyttöönottoa konfiguroimaan uudelleen takaisin järjestelmään. Tästä luonnollisesti syntyy myös lisäkustannuksia. Myös Epic esitti Vantaan myöhästymisen johdosta oman laskelmansa (n. 1,3 miljoonaa euroa) siihen liittyvistä lisäkustannuksista (kenttätuen uudelleen organisointi heidän osaltaan, hyväksymistestauksen tukeminen jne.). Tästä Epicin vaatimuksesta Oy Apotti Ab on kuitenkin kirjallisesti esittänyt näkemyksen, jossa ehdotetaan kummankin osapuolen (Oy Apotti Ab ja Epic) kantavan omat viivästyksestä johtuvat kustannuksensa.

Vanhoista järjestelmistä konvertoitiin ja siirrettiin määritellyt tiedot Apotti-järjestelmään ennen käyttöönottoa. Osa tiedosta (esim. ajanvaraukset) jouduttiin siirtämään käsin syötämällä, mikä vaati paljon työtä myös asiakkailta jo ennen käyttöönottoviikonloppua.

Kerava liittyi mukaan Apottiin 1.1.2019 alkaen.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön talous kehittyi pääosin suunnitelman mukaisesti. Yhtiön merkittävin investointi on Apotti-hanke, joka ajoittuu vuosille 2016–2021. Hankkeen lisäksi yhtiöllä ei ole raportointijaksolla ollut muita investointeja. Apotti Oy:n hankekustannukset vuosina 2012–2021 ovat yhteensä arviolta 372 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 taseeseen kirjattiin 65,2 miljoonaa euroa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Käyttöönottojen aikataulut ja niiden jakaminen aiottua useampaan erilliseen käyttöönottoon aiheuttaa riskin kohoavista kustannuksista hankkeen myöhästymässä. Kustannuksia syntyy omien resurssien käytöstä, ja niitä saattaa syntyä järjestelmätoimittajan ylimääräisen laskutuksen kautta, mikäli he perustellusti esittävät käyttöönottojen viivästymisen aiheuttavan heille lisäkuluja. Epic on jo indikaatiivisesti esittänyt, että Vantaan siirtyminen marraskuusta 2018 toukokuulle 2019 aiheuttaa heille 1,3 miljoonan lisäkulut, koska joitakin asioita joudutaan tekemään kahteen kertaan.

Epic on lisäksi ilmoittanut, että HUS:n käyttöönoton siirtäminen marraskuulta 2019 vuoden 2020 alkuun ja jakaminen edelleen kahdeksi erilliseksi käyttöönotoksi aiheuttaisi Epicille n. 7,5 miljoonan euron lisäkustannukset johtuen siitä, että he joutuvat jatkamaan Suomessa olevan käyttöönottoja tukevan henkilöstönsä työsuhteita pidempään kuin olivat suunnitelleet. Tämän vaatimuksen osalta neuvottelut ovat vasta Epicin kanssa alkamassa.

Sote- ja maakunta uudistus ei edennyt tällä hallituskaudella eduskunnan päätettäväksi. Tämä tulee varmasti osaltaan vaikuttamaan Uudenmaan muiden kuntien kiinnostukseen liittyä Apotin käyttäjiksi jäljellä olevan aikaikkunan puitteissa.

Käytön laajentuessa kuntiin tulee samaan järjestelmään mukaan useita eri rekistereitä ja rekisterinpitäjiä. Haasteeksi muodostuu erityisesti kieltojen ja suostumusten hallinta siten, että työnkuluista ja prosesseista ei tule liian monimutkaisia ja vaikeita käyttää ja hallita.

Järjestelmän kehittämistä jatketaan edelleen kevään 2019 aikana. Oy Apotti Ab:n tarkoituksena on pidemmällä aikavälillä vakiinnuttaa malli, jossa päivitämme asiakkaiden tuotantjärjestelmää kaksi kertaa vuodessa siten, että silloin otetaan samanaikaisesti tuotantkäyttöön aina kaksi Epicin versiota.

Vantaan käyttöönotto perusterveydenhuollon ja pääosin sosiaalihuollon osalta tehdään suunnitelman mukaisesti toukokuun 11 päivänä. Vantaan toinen käyttöönotto tapahtuu marraskuussa 2019.

HUSin tulevista käyttöönotoista, jotka jakaantuvat kahteen erilliseen käyttöönottoon alkuvuonna 2020 siten, että tammi-/helmikuun vaihteessa otetaan käyttöön HUSin Hyvinkään, Lohjan, Porvoon ja Raaseporin sairaalat, Jorvi ja Naistenklinikka sekä HYKS:n Psykiatria. Toukokuussa 2020 Apotti otetaan käyttöön Meilahden sairaala-alueella, Iho- ja allergiasairaalassa, Töölön sairaalassa, Kirurgisessa sairaalassa, ja HUSin toiminnoissa Malmin, Laakson, Auroran ja Herttoniemen sairaaloissa sekä HUS Kuvantamisessa.

Loppujen kuntien osalta (Helsinki, Kirkkonummi, Kauniainen, Tuusula ja Kerava) osalta aikataulu pysyy ennallaan ja näiden osalta käyttöönotto tapahtuu syksyllä 2020.

Vuoden 2019 aikana on tarkoitus markkinoida Apotti-järjestelmää muille Uudenmaan kunnille.

Kesän 2019 aikana koko Apotin henkilöstö siirtyy uusiin toimitiloihin Pitäjänmäelle. Nykyinen vuokrasopimus päätetään heinäkuun 2019 loppuun siten, että päällekkäisyyttä syntyy mahdollisimman vähän.

Pääkaupunki- seudun Kierrätys- keskus Oy

Omistusosuus
51,3 %

Hallituksen puheenjohtaja	Nikunen, Esa
	Heino, Joel
	Immonen, Ursula
	Kuosmanen, Asta
	Laurila, Tiina
	Rautalahti, Katariina
	Söderman, Tarja
	Turunen, Markus
Toimitusjohtaja	Lehtikuja, Juha

Toimiala:

Yhtiön toimialaan kuuluvat kestäväan kulutukseen, jätteen synnyn ehkäisyyn, tavarankierrätykseen ja jätteiden hyötykäyttöön liittyvät toiminnot. Yhtiö järjestää tavarankierrätyksen ilmaista ja maksullista uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Toteuttaa ja kehittää toimialaan liittyvää neuvontaa ja koulutusta. Lisäksi yhtiö myy ja kehittää jätteen synnyn ehkäisyyn, uudelleenkäyttöön, jätteiden hyötykäyttöön ja jätehuollon järjestämiseen liittyviä palveluita sekä jalostaa, korjaa ja myy käytöstä poistettuja tavaroita ja materiaalia. Yhtiö tarjoaa vaikeassa työmarkkinatilanteessa oleville mahdollisuuden kehittää ammatillisia valmiuksiaan.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	13 349	12 301
Toimintakulut	-13 807	-12 049
Liikevoitto	-457	252
Tilikauden tulos	-458	252
Investoinnit	-349	-108
Oma pääoma	1 118	1 576
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	2 723	2 567
Kassavarojen muutos	11	33
Toimintatuottojen muutos -%	8,5	4,9
Toimintakulujen muutos -%	14,6	3,6
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	70,9	70,2
Liikevoitto -%	-3,4	2,0
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-29,5	16,0
Omavaraisuus -%	42,9	63,4
Quick ratio	0,4	1,7

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Alkuvuoden 2018 aikana yhtiö vaihtoi logonsa ja uusi graafisen ilmeensä. Yhtiö liittyi jäseneksi uudelleenkäyttöä ja siihen liittyvää lainsäädäntöä edistävään kansainväliseen RReuse-järjestöön.

Kierrätyskeskuksen asiantuntijat olivat vuonna 2018 edelleen mukana monissa asiantuntijaverkostoissa ja ryhmissä. Tärkeimmäksi näistä viime vuonna nousi Uudenmaan ELY-keskuksen nimittämä Ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisen Välke-verkosto.

Vuoden 2018 aikana Kierrätyskeskuksessa toteutettiin kolme nk. talon yhteistä teemaa, joissa nostettiin esille sekä tavaravaliokimaa että ympäristöviestejämme. Keväällä toteutuivat polkupyörä sekä vastuulliset -teemat ja syksyllä sähkövaloenergia -teema. Teemoissa tuotiin innostavia ympäristöratkaisuja myymälä- ja verkkosivustojen näkyville. Vastuulliset vaatteet verkkosivusto avattiin toukokuussa (www.kierratyskeskus.fi/vastuullisetvaatteet). Syksyn Habitarre -messuilla kierrätyskeskus sai runsaasti medianäkyvyyttä Huomisen koti -osastollaan.

Kuluttaja-asiakkaille suunnattujen sähköisten palveluiden kehittämistyötä jatkettiin ja kesäkuussa 2018 saatiin yhteistyökumppanin toimesta tuotantoon ensimmäinen verkkokauppamyymäntä tukeva mobiiliapplikaatio. Verkkokaupan merkittävimmät seuraavat kehitysaskleet sijoittunevat syksyyn 2019.

Kierrätyskeskuksella oli pääkaupunkiseudulla vuoden 2018 lopulla seitsemän myymälää ja verkkokauppa. Alkuvuosi oli haasteellinen tavaralahjoitusten vähäisyyden vuoksi. Tämä näkyi myymälöissä mm. huonekalumyyntin vähentymisenä.

Maaliskuussa avattiin Vantaan Porttipuistoon Kierrätyskeskuksen seitsemäs myymälä. Lanseeraus vaati runsaasti taloudellisia ja henkilöresursseja ja tavaramuolella syntyi olemassa oleviin myymälöihin niukkuutta, kun jouduttiin varaamaan riittävästi tuotteita Porttipuiston yksikköön. Asiakasnäkökulmasta myymälän lanseeraus sujui erinomaisesti ja he löysivät uuden myymälän nopeasti.

Hyvä työmarkkinatilanne Suomessa näkyi Kierrätyskeskuksessa siten, että kiinnostus työharjoitteluun oli aiempaa vähäisempää hakijoiden ja palkkatukihenkilöstön työllistytessä muualle, yhä useammin kesken työsopimuskauden. Kierrätyskeskuksen työllistyi enenevässä määrin yhä vaikeammassa työmarkkinatilanteessa olevia ihmisiä, mikä vaati erityisiä ponnisteluja esimiestoiminnassa ja perehdytyksessä. Palkkatukihenkilöstön vähyydestä johtuen tuntityötä jouduttiin käyttämään suunniteltua enemmän, mikä heikensi myymälöiden toiminnan tulosta selvästi.

Tytär yhteisölle asetetut tavoitteet

Muut tavoitteet:

1. Yhtiö tekee vähintään nollatuloksen.
2. Vähintään 30 % työkokeilijoista saa jatkopolun (palkkatuelle) yhtiössä tai muualle (muut työnantajat, oppilaitokset)
3. Vähintään 50% työhönvalmennetuista löytää jatkopolun yhtiöstä eteenpäin.
4. Säästettyjen luonnonvarojen nettomäärä lisääntyy edellisestä vuodesta 10 %.

Ensimmäinen tavoite jäi toteutumatta. Yhtiön liikevaihto ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti, vaan tavoitteesta jäätiin noin 380 000 euroa.

Vuoden aikana työkokeilu päättyi 539 henkilöltä ja heistä positiivisen jatkopolun sai 31,0 %, eli tavoite täyttyi. Koko vuoden 2017 vastaava luku oli 36,7%.

Työhönvalmennukseen osallistui vuoden aikana 265 henkilöä, joista 52 % löysi positiivisen jatkopolun (työllistyminen 38 %, tutkinnon opiskelu 8 %, kurssi 6 %), eli tavoite toteutui.

Säästettyjen luonnonvarojen nettomäärä oli 46 671 tn (vuonna 2017: 50 060 tn), eli nettomäärä väheni 6,8 % huolimatta siitä, että uudelleenkäyttöön ohjattujen tavaroiden kokonaismäärä kasvoi. Tavaramäärien kasvu tapahtui kuitenkin sellaisissa tuoteryhmissä, joissa ei saavutettu suurta luonnonvarasäästöä ja vastaavasti väheni tuoteryhmissä, joissa luonnonvarasäästöt ovat suurimmat. Tarkennamme luonnonvaralaskentaamme jatkuvasti, mikä myös vaikuttaa tulosten vertailukelpoisuuteen.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiö jäi liikevaihtotavoitteesta ja myös liiketoiminnan muut tuotot jäivät selvästi budjetoitua pienemmiksi. Materiaali- ja palvelukulujen voimakas kasvu johtui pääosin verstaotoiminnan volyymin kasvusta. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti ennen kaikkea merkittävästi kasvaneet toimitilakulut.

Maksuvalmiuden ja rahoitustilanteen voidaan ennakoida säilyvän haasteellisina vuonna 2019, merkittävimpinä tekijöinä yhtiön toimitilakustannusten nousu ja henkilöstökulujen kasvu.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Kierrätystoiminta on varsin suurten ulkoisten muutosten keskellä, sillä lainsäädäntö muuttuu ratkaisevasti sekä työllistämiseen että kierrätystoimintaan liittyen, ja lisäksi kuluttajakäytöksessä on isoja muutoksia havaittavissa kaupan alalla.

Yhtiö toteuttaa strategiaa, jolla pyritään entistä paremmin toteuttamaan yhtiön tarkoitusta ympäristönsuojelu- ja työllistämispalvelujen tuottajana sekä varmistamaan yhtiön asema markkinoilla. EU:n kiertotalouspaketti kasvattaa markkinoita ja yhtiön strategian onnistunut toteutus mahdollistaisi yrityksen kasvukehityksen jatkumisen.

Taloudellisesti heikon vuoden jälkeen keskitytään kuluvana vuonna toiminnan kannattavuuden parantamiseen. Toimintaympäristön muutosten aktiivista seuranta jatketaan ja kehitetään yhtiössä tehtävää ennakoitua.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Omistusosuus
56,4 %

Hallituksen puheenjohtaja	Heikintalo, Satu
	Hietamäki, Ari
	Jolkkonen, Juha
	Rokkila, Nina
	Harju-Kukkula, Tiina
	Salminen, Jukka T.
	Lievonen, Kirsi-Maria
	Sarekoski, Kimmo
	Syrjänen, Markus
	Sonkeri, Outi
Varajäsenet	Enroos, Asta
	Vatka, Mikko
	Kuoppamäki, Sari
	Laitinen, Pekka
	Järvenkallas, Satu
	Toiva, Ari
	Askola-Vehviläinen, Sole
	Kunnas, Jere
	Sotala-Solojev, Marjo
	Mäkinen, Anna-Maria
Toimitusjohtaja	Sivula, Anne

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	98 018	82 491
Toimintakulut	-97 971	-81 621
Liikevoitto	48	870
Tilikauden tulos	34	711
Investoinnit	-254	-47
Oma pääoma	4 837	4 802
Pitkäaikaiset velat	0	0
Taseen loppusumma	17 511	14 659
Kassavarojen muutos	0	0
Toimintatuottojen muutos -%	18,8	4,4
Toimintakulujen muutos -%	20,0	3,4
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	96,0	95,2
Liikevoitto -%	0,0	1,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,4	18,2
Omavaraisuus -%	27,6	32,8
Quick ratio	0,5	1,4

Toimiala:

Yhtiön toimialana on harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien hankintayksiköiden, kuntien, kuntayhtymien sekä näiden tytäryhteisöjen ja -säätiöiden kanssa tuottamalla niille tilapäisen työvoiman vuokraukseen ja henkilöstöhankintaan liittyviä palveluja. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamassa mielessä omistajiensa sidosyksikkönä.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Yhtiön palveluiden kysyntä oli erittäin vilkasta. Saapuneiden tilattujen tuntien määrä kasvoi 26,8 % ja myynti 19,6 % ilman asiakkaille myönnettyjä vuosialennuksia. Kasvaneeseen asiakastarpeeseen vastaamisen mahdollisti kiinteän henkilökunnan lisääminen sekä tilausten täyden automatisoinnin kehittäminen. Joulukuussa tilausten automaatioaste oli 67,37 % eli tämän verran tilauksista täyttyi automaattisesti asiakkaiden ja vuokratyöntekijöiden sähköisellä asiointilla ilman Seuren työpanosta.

Aiempien vuosien tapaan asiakkaiden lyhytaikaisten sijaiten tarve on edelleen kasvussa vaikkakin taloudellisten paineiden vuoksi sijaisten käyttöä pyritäänkin rajoittamaan. Toisaalta niiden asiakkaiden määrä kasvaa, jotka turvautuvat enenevässä määrin vuokratyövoimaan tasatakseen henkilöstötarpeen vaihteluita ja sillä tavalla pienentääkseen henkilöstömenojaan.

Tytäryhteisölle asetetut tavoitteet

Sitova tavoite: Henkilöstövuokrauksen volyymipalvelutuotteiden hintojen nousu enintään kustannustason nousua vastaava.

Seure nosti volyymipalvelutuotteiden hintoja 1.7.2018 alkaen sovitun 0,6 prosentin verran. Ennakoarvio peruspalveluindeksin vuosimuutoksesta on 1,8%. Seure saavutti sille asetetun sitovan tavoitteen.

Muut tavoitteet:

1. Volyymipalvelutuotteiden yhteenlaskettu keskimääräinen täyttöaste on 91 %.
2. Liikevaihto/henkilötyövuosi paranee edellisestä vuodesta.

Muut tavoitteet eivät täytyneet. Työvuorojen täyttöaste vuonna 2018 oli 81 %. Yhtiön tilattujen työvuorojen määrä kasvoi 23 % edellisvuodesta. Asetetun tavoitteen laskenta-

tapa on muuttunut vuoden 2015 tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönoton myötä. Laskentatapa on oleellisesti aiempaa tiukempi, koska se ottaa heikentävänä tekijänä huomioon asiakkaiden perumat tilaukset.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vuoden 2017 liikevaihto/henkilötyövuosi -luku oli 718 549 euroa. Vuoden 2018 luvuksi tuli 699 062 euroa. Virallista liikevaihtoa laski 600 000 euron asiakkaille myönnetty vuosialennukset. Henkilökuntaa lisättiin erittäin vilkkaan kysynnän vuoksi.

Yhtiön kassa- ja rahoitustilanne pysyi hyvänä.

Yhtiön kiinteässä palveluksessa oli tilikauden lopussa 217 henkilöä. Näistä 135 oli vakinaisia ja 82 määräaikaisia. Yhtiön vuokrahenkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa oli 1 567. Vuodenvaihteen vuokrahenkilöstön lukumäärä on huomattavasti pienempi kuin keskimääräinen henkilöstön lukumäärä, koska useat työsuhteet päättyvät ennen vuodenvaihdetta. Vuokrahenkilöstön määrä keskimäärin 5732 henkilöä kuukaudessa.

Toiminnan riskit ja tulevaisuuden näkymät

Liiketoiminnan suurin riski on henkilöstön saatavuuden heikentyminen. Asiakkaiden oman vakinaisen henkilöstön tai omien sijaisten puuttumisesta heijastuu suoraan yhtiön kysyntään. Kysynnän kasvu tilatuissa tunneissa on ollut vuonna 2018 26,8%. Yksittäisinä kuukausina kysyntä oli jopa 40% verrattuna edellisen vuoden vastaavaan kuukauteen verrattuna.

Koska työntekijöiden saatavuus on olennaisesti heikentynyt eikä ole näköpiirissä nopeaa käännettä parempaan, yhtiö on kehittänyt palveluita henkilöstön käytön kokonaisvaltaiseen optimointiin.

Uudenmaan Sairaalapesula Oy

Omistusosuus
37,0 %

Hallituksen puheenjohtaja	Vanhanen, Reetta
	Finnilä, Jari
	Kontio, Raija
	Luhtanen, Leena
	Metso, Juha
	Mickelsson, Kristiina
	Vanhanen, Reetta
	Vilppula, Tommi
Toimitusjohtaja	Kosonen, Juha

Toimiala:

Yhtiön toimiala on pesulatoiminta, tekstiilien huolto ja vuokraus.

Avainlukuja (1 000 euroa)	2018	2017
Toimintatuotot	20 494	20 097
Toimintakulut	19 308	18 733
Liikevoitto	-94	20
Tilikauden tulos	0	3
Investoinnit	-559	-593
Oma pääoma	8 257	8 242
Pitkäaikaiset velat	2 864	3 347
Taseen loppusumma	16 346	17 264
Kassavarojen muutos	499	-1 160
Henkilöstökulut toimintatuotoista -%	39,3	40,7
Liikevoitto -%	-0,5	0,1
Sijoitetun pääoman tuotto -%	0,1	0,16
Omavaraisuus -%	50,5	56,0
Quick ratio	0,0	0,0

Merkittävät tapahtumat

Uusien omistaja-asiakkaiden tekstiilihuollon aloitusprojektien lisäksi tarkastelujakson merkittävimpiä operatiivisia painopisteitä oli kaikille omistaja-asiakkaille toteutettava työvaateuudistus. Hanke laajentui uusien omistajien mukaantulon myötä ja kokonaislaajuus oli arviolta yhteensä noin 340 000 kpl uusia työvaatteita. Vuodelle 2019 jäi toteutettavaksi noin 150 000 työvaatteen käyttöönotto.

Yhtiössä vietiin vuoden 2018 aikana läpi useita uusien järjestelmien käyttöönottoprojekteja. Yhtiön käyttämän ERP-järjestelmän vaihtoa uuteen valmisteltiin koko vuosi. Vaihto tapahtui marraskuun lopulla.

Vuonna 2018 yhtiön Keravan yksikköön kohdistui Etelä-Suomen Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen tekemä tilaajavastuulain selvitysvelvollisuuteen liittyvä työsuojelutarkastus. Tarkastuskertomuksen mukaan yhtiön toiminnassa ei ilmennyt lakisääteisten velvoitteiden laiminlyöntejä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Liikevaihdon kasvua selittävät:

- joidenkin omistaja-asiakkaiden ennakoitua suuremmat tilausmäärät
- uudet pienosakkaat, joiden palvelutuotanto aloitettiin 2018
- eräät uudet tuotteet

- uuden työvaatteen kysyntä ja vaihtovarastojen täydennykset sovitulle tasolle.

Toimitusvarmuus oli hyvä (97,6%) ja se myös vaikutti liikevaihdon kertymiseen myönteisesti. Myynti Helsingin kaupungille oli noin 4,175 milj. euroa supistuen edellisvuodesta noin 0,394 milj. euroa.

HUS Kiinteistö Oy:n johdolla aloitettiin Keravan kiinteistön kattokorjaus, jonka valmiusasteeksi saatiin syksyyn mennessä noin 50 %. Kattokorjaus luokiteltiin muutostöiden luonteen ja laajuuden vuoksi rakennuksen peruskorjaukseksi.

Riskit ja tulevaisuuden näkymät

Mahdollisia tuotantohäiriöiden aiheuttamia kasautumia pysytään purkamaan ainoastaan öisin ja viikonloppuisin. Tämä asettaa haasteita toimitusvarmuudelle.

Tekstiilitoimittajien lukumäärä on vähentynyt ja samalla tuotteiden toimitusajat ovat pidentyneet. Toimitusaikojen kasvu johtuu ensisijaisesti siitä, että varastoinnin sijaan tuotteiden valmistukseen varaudutaan vain kiinteiden tilausten perusteella.

Osatyökykyisten määrä on edelleen suuri. Työkykyarvioiden tekeminen ja soveltuvien uudelleensijoitustehtävien löytäminen ovat kasvava haaste, jolle pyritään löytämään uusia ratkaisumalleja.

Vuonna 2019 koko yhtiön tuotantovolyymin arvioidaan lisääntyvän vuoteen 2018 verrattuna. Yhtiö hoitaa merkittävän osan sekä Keski-Uudellemaalle (Keusote) että Kymenlaaksoon (Kymsote) vuoden 2019 alussa muodostettujen sote -kuntayhtymien tekstiilihuollosta.

Uuden yhteiskäyttötyövaatteen käyttöönottoprojektin loppuun vieminen sekä potilasvaateuudistuksen käynnistäminen ovat vuoden 2019 avaintavoitteita. Potilasvaateuudistuksen tavoitteena on lisätä potilaiden myönteistä hoitokemusta ja parantaa asiakastytyväisyyttä. Vuoden 2019 alussa uusittavien autoklaavien myötä ympäristömyönteisten, kestokäyttöisten leikkaustekstiilien volyymia kasvatetaan myös omistajien ulkopuolelle.

Tunnusluvut

Kannattavuuden tunnusluvut

Liikevoitto (%)

$100 \times \text{Liikevoitto} / \text{Kokonaistuotot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 10 %	Hyvä
5 % – 10 %	Tyydyttävä
alle 5 %	Heikko

ROI, Sijoitetun pääoman tuotto (%)

$(\text{Nettotulos} + \text{rah.kulut} + \text{verot}) / \text{Sijoitettu pääoma}^*$

* Sijoitettu pääoma = Oikaistu oma pääoma + sijoitettu vieras pääoma

ROI mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluku kertoo mitä resursseja on tarvittu (eli yrityksen sitomaa pääomaa) tuloksen saamiseksi. Sijoitetun pääoman tuottovaatimus on yleensä alhaisempi kuin oman pääoman tuottovaatimus.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 15 %	Erinomainen
10 % – 15 %	Hyvä
6 % – 10 %	Tyydyttävä
3 % – 6 %	Välttävä
alle 3 %	Heikko

Vakavaraisuuden tunnusluvut

Omavaraisuus (%)

$100 \times \text{Oikaistu oma pääoma} / (\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Luku kertoo kuinka suuri osuus yrityksen varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 40%	Hyvä
20% – 40%	Tyydyttävä
alle 20%	Heikko

Maksuvalmiuden tunnusluvut

Quick ratio (luku)

$\text{Rahoitusomaisuus} / (\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{Saadut lyhytaikaiset ennakot})$

Quick ratio mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserillään (rahoitusomaisuus). Tunnusluku mittaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Mikäli yrityksen tulorahoitus on runsas, tulee se toimeen myös pienemmällä rahoituspuskurilla.

Viitteelliset ohjearvot:

yli 1	Hyvä
0,5 – 1	Tyydyttävä
alle 0,5	Heikko

TIETOTURVALLISUUSLIITE

HELSINGIN KAUPUNKI

Sisällys

A. JOHDANTO	3
1. Määritelmät	3
2. Yhteyshenkilöt	4
3. Tietoturvaluusliitteen tausta ja tarkoitus	4
4. Alihankinta	5
B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO	6
5. Sopijapuolten yleiset velvoitteet	6
6. Toimittajan tietoturvaluus	6
6.1 Henkilöstöturvaluus ja turvaluusselvitykset	7
6.2 Tietoaineistoturvaluus	8
6.3 Pääsy tiloihin	8
6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin	8
7. Tietoturvaluuskausten käsittely	9
8. Tietoturvaluusuteen liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen	10
9. Salassapito	11
C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY	12
10. Henkilötietojen käsittely	12
D. MUUT EHDOT	14
11. Palvelun seuranta ja tarkastaminen	14
12. Auditointi	15
13. Vahingonkorvaus	16

A. JOHDANTO

1. Määritelmät

- (1) **Alihankkija** tarkoittaa Pääsopimuksen mukaisia Toimittajan alihankkijoita.
- (2) **Palvelu** tarkoittaa sitä palvelua, yhteistyötä tai muuta toimintaa, josta Tilaaja ja Toimittaja ovat sopineet Pääsopimuksessa. Tässä Tietoturvaluusliitteessä Palvelulle asetettuja velvoitteita sovelletaan soveltuvin osin myös Pääsopimuksessa mahdollisesti sovittuun projektiin sekä järjestelmä- ja tavarahankintaan.
- (3) **Pääsopimus** tarkoittaa Tilaajan ja Toimittajan välillä tehtyä kohdassa 3 (1) määriteltyä sopimusta liitteineen.
- (4) **Suojattava tieto** tarkoittaa kaikkea sellaista tietoa tiedon muodosta riippumatta, jonka Sopijapuoli on luovuttanut toiselle Sopijapuolelle, tai jonka Tilaaja on tallentanut Palveluun, tai joka on syntynyt Palvelun tuottamisessa, tai jonka Sopijapuoli on muuten saanut tietoonsa, ja
 - i. joka on määritelty salassa pidettäväksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999, jäljempänä ”julkisuuslaki”) tai muussa lainsäädännössä; tai
 - ii. kyseessä on sellaisen asiakirjan tieto, joka ei ole vielä tullut julkisuuslain tarkoittamalla tavalla julkiseksi; tai
 - iii. kyseessä on muu tieto, jonka Tilaaja on merkinnyt salassa pidettäväksi tai kuuluvan Suojattaviin tietoihin tai jonka Toimittaja tiesi tai olisi pitänyt tietää kuuluvan tällaisiin tietoihin; tai
 - iv. kyseessä on muu tieto, jonka Sopijapuolet ovat sopineet kuuluvan Suojattaviin tietoihin; tai
 - v. kyse on henkilötiedoista tai henkilörekisteristä.
- (5) **Sopijapuolet** tarkoittaa Pääsopimuksessa määriteltyjä **Tilaajaa** ja **Toimittajaa**.
- (6) **Tietosuoja-asetus** tarkoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta.
- (7) **Henkilötietojen käsittely** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan mukaisesti toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaali-

sesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.

- (8) **Tietoturvallisuusliite** tarkoittaa tätä Pääsopimuksen liitteenä olevaa asiakirjaa.

2. Yhteyshenkilöt

- (1) Tilaajan yhteyshenkilö tietoturvallisuusasioissa:
[Nimi ja yhteystiedot]
- (2) Toimittajan yhteyshenkilö tietoturvallisuusasioissa:
[Nimi ja yhteystiedot]
- (3) Sopijapuolet sitoutuvat ilmoittamaan välittömästi toisilleen tietoturvallisuudesta vastaavan yhteyshenkilön vaihtumisesta.

3. Tietoturvallisuusliitteen tausta ja tarkoitus

- (1) Sopijapuolet ovat tehneet Pääsopimuksen [*sopimuksen kohde, sopimusnumero, allekirjoituspäivämäärä*], jolla Sopijapuolet ovat sopineet Palvelun tuottamisesta.
- (2) Toimittaja on valittu kilpailutuksen [XX] perusteella Helsingin kaupungin konserniyhtiöiden ja säätiöiden lakisääteisen tilintarkastuksen suorittajaksi.

Toimittaja käsittelee Tilaajan henkilötietoja lakisääteisen tilintarkastustehtävän toteuttamisen yhteydessä. Tilintarkastus tehtävän toteuttamiseksi Toimittajalla annetaan tehtävänsä suorittamisen edellyttämässä laajuudessa pääsy Tilaajan järjestelmiin ja Toimittaja kerää ja tallentaa henkilötietoja tarvittaessa myös omiin järjestelmiin. Tilaajan rekisterissä on henkilötietoja esimerkiksi Tilaajan työntekijöistä. Käsittelyn kohteena ovat Tilaajan hallussa olevat henkilötiedot, joiden käsittely on tarpeen tilintarkastustehtävän toteuttamiseksi sisältäen muun muassa nimiä, osoitetietoja ja henkilötunnuksia.

- (3) Tässä Tietoturvallisuusliitteessä määritellään Sopijapuolten välillä noudatettavat turvallisuusjärjestelyt ja Salassa pidettävää tietoa koskevat järjestelyt Pääsopimuksen sisältämän Palvelun tuottamisessa sekä kaikessa Pääsopimukseen liittyvässä Sopijapuolten välisessä yhteistyössä.

- (4) Sopijapuolet tiedostavat, että Pääsopimuksen perusteella toimitettavaan Palveluun sisältyy sellaista tietoa, jonka salassa pysyminen voi olla mm. Tilaajan ja yksilöiden turvallisuuden ja oikeuksien, Tilaajan toiminnan, lainsäädännön asettamien oikeuksien ja velvollisuuksien sekä viranomaisia ja yksilöitä sitovien ohjeiden noudattamisen kannalta kriittistä. Tällä Tietoturvallisuusliitteellä Sopijapuolet pyrkivät varmistamaan, että Salassa pidettävät tiedot pysyvät salassa ja Palvelun tuottamisessa noudatetaan tietoturvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- (5) Huolimatta siitä, mitä muissa Sopijapuolten välisissä sopimusasiakirjoissa on mahdollisesti sovittu tämän Tietoturvallisuusliitteen piiriin kuuluvista asioista tai niihin liittyvistä vastuista taikka sopimusasiakirjojen keskinäisestä pätevyysjärjestyksestä, tätä Tietoturvallisuusliitettä sovelletaan aina ensisijaisesti tämän Tietoturvallisuusliitteen piiriin kuuluvissa asioissa.

4. Alihankinta

- (1) Toimittaja ei saa ilman Tilaajan antamaa kirjallista ennakkolupaa käyttää henkilötietojen käsittelyyn muita alihankkijoita kuin Pääsopimuksessa määritellyt Alihankkijat. Toimittajan on tiedotettava Tilaajalle kirjallisesti kaikista suunnitelluista muutoksista, jotka koskevat henkilötietojen käsittelijöinä toimivien Alihankkijoiden lisäämistä tai vaihtamista, ja annettava Tilaajalle mahdollisuus vastustaa tällaisia muutoksia.
- (2) Toimittajan tulee huolehtia siitä, että se pystyy noudattamaan tämän Tietoturvallisuusliitteen ehtoja myös käyttäessään Alihankkijoita. Toimittajan on tiedotettava Alihankkijalle tämän Tietoturvallisuusliitteen mukaisista velvoitteista sekä siitä, että toiminnan saattamisesta Tietoturvallisuusliitteen edellyttämälle tasolle saattaa aiheutua kustannuksia. Tilaaja ei vastaa näistä kustannuksista.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, että sen Alihankkijat toimivat tämän Tietoturvallisuusliitteen ehtojen mukaisesti. Toimittaja vastaa Alihankkijoistaan samalla tavoin kuin omasta toiminnastaan. Toimittaja vastaa siitä, että Tilaajan tämän liitteen mukainen Tilaajan tarkastusoikeus voidaan ulottaa myös Toimittajan Alihankkijoihin.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että Alihankkijan työntekijät, jotka osallistuvat Palvelujen toimittamiseen Tilaajalle, ovat tietoisia ja sitoutuneita noudattamaan tämän Tietoturvallisuusliitteen ehtoja.
- (5) Tässä Tietoturvallisuusliitteessä Toimittajan henkilöstölle asetettavia velvoitteita sovelletaan myös Alihankkijan Palvelun tuottamiseen osallistuvaan henkilöstöön.

B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO

5. Sopijapuolten yleiset veloitteet

- (1) Toimittaja ja sen Alihankkija noudattavat tätä Tietoturvallisuusliitettä (Pääsopimuksen liite 3) ja Tilaajan tietoturvallisuusohjeita (Pääsopimuksen liite 3.1) Palvelun tuottamisessa. Lisäksi Toimittaja ja sen Alihankkija noudattavat Toimittajan sisäisiä tietoturvallisuusohjeita siltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa Pääsopimuksen, Pääsopimuksen liitteiden, tämän Tietoturvallisuusliitteen tai Tilaajan tietoturvallisuusohjeiden kanssa.
- (2) Tilaajan tietoturvallisuusohjeet sisällytetään Palvelun dokumentaatioon. Ohjeiden muutoksista ja muutosten vaikutuksista Palvelun tuottamiseen sovitaan erikseen kirjallisesti.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, ettei Tilaajan tietojen tai Salassa pidettävien tietojen luotamuksellisuus, saatavuus tai eheys vaarannu Toimittajan henkilöstön huolimattomuuden, virheellisten työtapojen tai muun tämän Tietoturvallisuusliitteen tai Pääsopimuksen vastaisen toiminnan johdosta.
- (4) Tilaaja vastaa siitä, että se noudattaa omassa toiminnassaan tätä Tietoturvallisuusliitettä ja tietosuoja koskevaa lainsäädäntöä ja pyrkii kaikkiin kohtuullisiin keinoin myötävaikuttamaan Toimittajan mahdollisuuksiin toimia tämän liitteen mukaisesti.
- (5) Tilaaja laatii tarvittaessa tietojärjestelmäselosteen viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

6. Toimittajan tietoturvallisuus

- (1) Toimittaja informoi Tilaajaa Palvelun tietoturvallisuudesta ja muista vaatimusten mukaisuuteen liittyvistä seikoista pitämällä Tilaajaan aktiivisesti yhteyttä ja siten, että Tilaaja on niistä jatkuvasti tietoinen.
- (2) Toimittaja sitoutuu toteuttamaan riskiä vastaavan turvallisuustason varmistamiseksi asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet Suojattavien tietojen käsittelyn turvallisuuden varmistamiseksi ottaen huomioon uusin tekniikka ja toteuttamiskustannukset, käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset

sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan vaihtelevat riskit sekä noudattamaan Tilaajan ohjeita ja mahdollisia Tilaajan ohjeiden päivityksiä.

- (3) Toimittaja määrittelee organisaatiossaan tietoturvallisuuteen liittyvät tehtävät ja vastuut sekä nimeää henkilöt Palveluun liittyvistä tietoturva-asioista tiedottamiseen ja tietoturvapoikkeamista raportointiin. Toimittaja ulottaa vastaavan velvollisuuden myös Palvelun toimittamiseen liittyviin Alihankkijoihin.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että sen ja sen Alihankkijan henkilöstön käytettävissä on helposti saatavilla olevat ajantasaiset ja asianmukaiset tämän Tietoturvaliitteen mukaiset tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät ohjeistukset ja dokumentit.
- (5) Tietoturvallisuuspäivityksien, käyttöoikeuksien valvonnan, käyttöoikeuksien hallinnan ja muiden vastaavien tietoturvallisuuteen liittyvien käytäntöjen osalta sovelletaan Pääsopimuksessa tai Tilaajan tietoturvallisuusohjeissa määriteltyjä tai erikseen sovittuja käytäntöjä.

6.1 Henkilöstöturvallisuus ja turvallisuus selvitykset

- (1) Tilaaja voi edellyttää turvallisuus selvityksistä annetussa laissa (726/2014) tarkoitettua turvallisuus selvitystä tai tarvittaessa tasoltaan vastaavaa ulkomaista turvallisuus selvitystä Palvelun tuottamiseen osallistuvista Toimittajan tai sen Alihankkijan työntekijöistä, jotka käsittelevät Suojattavia tietoja tai pääsevät järjestelmiin, jotka sisältävät Suojattavia tietoja.
- (2) Turvallisuus selvityksen kohteena olevan henkilön suostumuksen hankkimisesta vastaa Toimittaja. Toimittajan tulee toimittaa turvallisuus selvityksen kohteena olevan henkilön täyttämä ja allekirjoittama turvallisuus selvityshakemuslomake Tilaajalle turvallisuus selvityksen teettämistä varten.
- (3) Tilaaja vastaa edellä kuvattujen turvallisuus selvitysten kustannuksista. Mikäli turvallisuus selvitys tulee uudelleen tehtäväksi sen vuoksi, että Toimittajan tai sen Alihankkijan henkilöstössä tapahtuu Tilaajasta riippumaton vaihdos tai lisäys, Toimittaja vastaa uuden henkilön turvallisuus selvityksen teettämisen kustannuksista.

6.2 Tietoaineistoturvallisuus

- (1) Toimittaja noudattaa julkisuuslaissa tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa, hyvää tietojen käsittelytapaa, Tietosuoja-asetusta sekä muuta tietojen suojaamista ja tietosuoja koskevaa lainsäädäntöä Palvelun tuottamisessa.
- (2) Tilaajalla on oikeus luokitella Suojattavat tiedot niiden suojaustarpeen perusteella. Toimittaja käsittelee Tilaajan Suojattavia tietoja niiden turvallisuusluokkien edellyttämällä tavalla.

6.3 Pääsy tiloihin

- (1) Toimittajan ja sen Alihankkijan sellaiset tilat, joissa säilytetään, käytetään tai muutoin käsitellään Suojattavia tietoja (jäljempänä Tilat), tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi Tiloihin ja siellä oleviin Suojattaviin tietoihin.
- (2) Mikäli Palvelua suoritetaan Toimittajan tai sen Alihankkijan tiloissa, Toimittajan tulee varmistaa Tilojen tarkoituksenmukainen fyysinen turvallisuus tulipalon, sähkökatkosten, vesivaurioiden, ulkopuolisten häiriötekijöiden yms. erityistilanteiden varalta. Sopijapuolet sopivat tarvittaessa Palveluun liittyvistä tarkemmista vaatimuksista.
- (3) Henkilöt, joille ei ole myönnetty oikeutta Suojattaviin tietoihin tai niitä sisältäviin järjestelmiin kohdan 6.4 mukaisesti, saavat oleskella Tiloissa ainoastaan valvonnan alaisina. Valvontaa ei edellytetä, mikäli Suojattavia tietoja säilytetään tai käsitellään Tiloissa siten, että nämä henkilöt eivät voi päästä niihin käsiksi.
- (4) Henkilöiden, joilla on pääsy Suojattaviin tietoihin, tulee olla tunnistettavissa kuvallisella henkilökortilla tai muulla vastaavalla tavalla.

6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin

- (1) Toimittaja vastaa siitä, että Suojattavia tietoja annetaan, sellaisia tietoja pääsee käsittelemään tai pääsy sellaisia tietoja sisältäviin järjestelmiin sallitaan vain sellaisille Toimittajan ja sen Alihankkijan henkilöstöön kuuluville henkilöille, joille on annettu oikeus päästä kyseisiin järjestelmiin tai tietoihin, ja jotka ovat tietoisia salassapitoa koskevista velvoitteistaan.

- (2) Toimittaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitetut henkilöt noudattavat tätä Tietoturvallisuusliitettä.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitettu henkilö on tehnyt kirjallisen, tämän Tietoturvallisuusliitteen mukaisen salassapitositoumuksen ennen kuin hän aloittaa mainittujen tietojen käsittelyn tai saa pääsyn mainittuihin järjestelmiin. Tilaajan pyynnöstä kyseinen salassapitositoumus on esitettävä Tilaajalle.
- (4) Toimittajan käyttöoikeudet Tilaajan järjestelmiin tarkastetaan säännöllisesti vähintään vuoden välein ja tarpeettomat tai liian laajat käyttöoikeudet poistetaan. Tarkastamisesta vastaa kunkin järjestelmän osalta se Sopijapuoli, joka ylläpitää ja hallinnoi kyseisen järjestelmän käyttöoikeuksia. Pääsääntöisesti käytetään vain käyttäjäkohtaisia tunnuksia. Yhteiskäyttöiset käyttäjätunnukset ovat sallittuja vain Tilaajan luvalla.
- (5) Tilaajan organisaation mahdolliset ylläpito-oikeudet ja muut käyttöoikeudet tarkastetaan säännöllisesti yhteisesti sovitulla tavalla.

7. Tietoturvaloukkausten käsittely

- (1) Toimittaja ilmoittaa Tilaajalle Palveluun liittyvistä tietoturvapoikkeamista kirjallisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa. Ilmoitusvelvollisuus koskee ainakin toteutuneita tietovuotoja/-murtoja, tietomurron yrityksiä, paikkaamattomia järjestelmähaavoittuvuuksia sekä muita vastaavaa poikkeamia, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.
- (2) Lisäksi Toimittaja ilmoittaa Tilaajalle muista Toimittajan tuottaman palvelun olennaisista häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia Tilaajan Salassa pidettävien tietojen luottamukselliselle käsittelylle tai sellaisten henkilöiden asemaan ja oikeuksiin, joiden henkilötietoja Toimittaja käsittelee. Ilmoitus on tehtävä välittömästi Toimittajan saatua niistä tiedon.
- (3) Toimittajan on annettava Tilaajalle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:
 - kuvattava tietoturvaloukkaus; mikäli kyseessä on henkilötietoihin kohdistunut tietoturvaloukkaus, kuvattava mahdollisuuksien mukaan myös asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät;

- ilmoitettava tietosuojavastaava tai muu vastuhenkilö, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
- kuvattava tietoturvaloukkauksen todennäköiset seuraukset; sekä
- kuvattava toimenpiteet, joita Toimittaja ehdottaisi tai joita se on toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta ja tarvittaessa myös toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

Mikäli kaikkia edellä mainittuja tietoja ei ole mahdollista toimittaa samanaikaisesti, voidaan tiedot toimittaa vaiheittain ilman aiheetonta viivytystä.

- (4) Toimittaja ohjeistaa henkilöstönsä ja Alihankkijansa Palvelujen tuottamiseen liittyvissä häiriötilanteissa toimimisen sekä niistä ilmoittamisen osalta.
- (5) Toimittaja huolehtii häiriötilanteiden hallinnasta Pääsopimuksen mukaisesti siten, että ongelman rajaus ja korjaus suoritetaan asianmukaisesti yhteisesti sovitujen menettelytapojen mukaisesti.
- (6) Toimittaja on velvollinen auttamaan Tilaajaa tietoturvapoikkeamiin liittyvien vahinkojen minimoinnissa.
- (7) Rikos- ja väärinkäyttötapauksissa tai sellaisia epäiltäessä Tilaaja ja Toimittaja pyrkivät olosuhteet ja lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen neuvottelemaan jatkotoimenpiteistä. Toimittajalla on velvollisuus avustaa Tilaajaa asian selvittämisessä viranomaistahojen kanssa.

8. Tietoturvallisuuden liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen

- (1) Palvelujen muuttamista tai laajentamista koskevan suunnittelun alkuvaiheessa tarkistetaan tietoturvallisuuden liittyvät vaatimukset. Tilaaja määrittelee kyseiset vaatimukset.
- (2) Toimittaja kehittää Palvelua jatkuvasti tietoturvallisuuden liittyvien vaatimusten täyttämiseksi.
- (3) Toimittaja seuraa Palvelun kannalta olennaista tietoturvallisuuden liittyvää kehitystä ja uutisointia. Toimittaja varautuu ja reagoi aktiivisesti uusiin tietoturvallisuuden liittyviin vaaratekijöihin ja uhkiin.

- (4) Tämän Tietoturvallisuusliitteen yhteyshenkilöt vastaavat tämän liitteen päivittämistarpeen seuraamisesta. Päivittämistarve arvioidaan tarvittaessa yhteyshenkilöiden kesken.
- (5) Tähän Tietoturvallisuusliitteeseen tehtävät muutokset tulee tehdä kirjallisesti ja molempien Sopijapuolten tulee vahvistaa ne allekirjoituksellaan. Tämän Tietoturvallisuusliitteen muutokseksi ei katsota yhteyshenkilöiden vaihtumista.

9. Salassapito

- (1) Sopijapuolet soveltavat tässä Tietoturvallisuusliitteessä määriteltyjä turvallisuusjärjestelyitä aina Toimittajan tai sen Alihankkijan käsitellessä Suojattavaa tietoa.
- (2) Tilaaja noudattaa lainsäädännössä olevia salassapitoa, julkisuutta ja yksityisyydensuojaa koskevia säännöksiä. Tällä Tietoturvallisuusliitteellä ei voida poiketa lainsäädännön Tilaajalle asettamista pakottavista velvoitteista.
- (3) Toimittajan tulee Palvelua tuottaessaan huomioida erityisesti seuraavien tietoturvallisuusvelvoitteita määrittävien säädösten vaikutus Palvelun tuottamiseen:
 - Henkilötietolaki (523/1999) sen kumoamiseen saakka, Tietosuojalaki sen voimaan tulosta alkaen
 - EU:n tietosuojaa-asetus (EU 2016/679)
 - Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
 - Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- (4) Sopijapuolet pitävät salassa kaikki Suojattavat tiedot. Suojattavia tietoja ei saa käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tai vahingoksi.
- (5) Sopijapuolet säilyttävät ja käsittelevät Suojattavaa tietoa siten, että se pysyy vain niiden henkilöiden hallussa, joilla on oikeus Suojattavaan tietoon, eikä se joudu ulkopuolisten haltuun, tutkittavaksi tai tietoon.
- (6) Toimittaja käsittelee Suojattavia tietoja vain Palvelun tuottamisen edellyttämässä laajuudessa. Toimittaja antaa Suojattavia tietoja vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat Suojattavia tietoja Palvelun tuottamiseen liittyvissä työtehtävissään. Toimittaja sitoutuu antamaan ohjeistusta sekä järjestämään koulutusta erityisesti Suojattavien tietojen asianmukaisesta käsittelystä henkilöille, joilla on pääsy näihin tietoihin.
- (7) Toimittaja vastaa henkilöstön salassapitositoumuksista kohdan 6.4(3) mukaisesti.

- (8) Tilaaja päättää tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on saatu Tilaajalta tai joka on laadittu Tilaajan toimeksiantotehtävää suoritettaessa, ellei lainsäädännöstä muuta johdu.
- (9) Pääsopimuksen päättyessä Toimittaja ja sen Alihankkijat palauttavat Tilaajan Suojattavaa tietoa sisältävän aineiston ja muun Tilaajan osoittaman Tilaajalle kuuluvan aineiston sekä hävittävät taltioillaan olevan tietoaineiston ja kopiot. Toimittaja vastaa siitä, että Tilaajan aineisto on erillään tai erotettavissa Toimittajan muusta aineistosta. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli Tilaaja, laki tai viranomaisen määräykset vaativat sen säilyttämistä.
- (10) Salassapitovelvollisuus on voimassa myös sen jälkeen, kun Tilaajan ja Toimittajan välinen Pääsopimus on päättynyt.

C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

10. Henkilötietojen käsittely

- (1) Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen mukaisten henkilötietojen rekisterinpitäjä ja vastaa näiden tietojen käsittelystä. Osapuolet ymmärtävät, että rekisterinpitäjänä Tilaaja saa käyttää ainoastaan sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka toteuttavat riittävät suojatoimet asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimien täytäntöön panemiseksi niin, että käsittely täyttää Tietosuoja-asetuksen sekä muun voimassaolevan henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvän lainsäädännön vaatimukset, ja että käsittelyssä varmistetaan rekisteröidyn oikeuksien suojele.
- (2) Toimittaja ja sen Alihankkijat ovat Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja henkilötietojen käsittelijöitä. Toimittaja on velvollinen noudattamaan kaikkia henkilötietojen käsittelijälle asetettuja Tietosuoja-asetuksen velvoitteita sekä varmistamaan alihankintaa koskevissa sopimuksissa, että sen Alihankkijat noudattavat niitä.

Toimittaja käsittelee henkilötietoja Tilaajan toimeksiannosta vain siinä määrin kuin se on Palvelun tuottamiseksi tarpeen ja vain siihen saakka, kunnes Pääsopimuksen voimassaoloaika on päättynyt tai Toimittajan avustamisvelvollisuus on päättynyt Tilaajan ohjeistuksen mukaisesti. Toimittajalla ei ole oikeutta käyttää saamiaan henkilötietoja omassa toiminnassaan, käsitellä niitä tämän Tietoturvalisuusliitteen vastaisesti, yhdistää henkilötietoja muuhun hallussaan olevaan aineistoon eikä luovuttaa niitä ellei lainsäädännöstä muuta johdu.

Toimittaja ei saa käsitellä, siirtää tai luovuttaa Tilaajan henkilötietoja EU tai ETA-alueen ulkopuolelle. Palvelimien tulee sijaita EU- tai ETA-alueella ja Toimittajan tulee ilmoittaa Tilaajalle niiden sijoituspaikat. Toimittajan on ilmoitettava Tilaajalle etukäteen, jos palvelimien sijaintipaikka muuttuu.

- (3) Toimittajan ja sen Alihankkijan on pyynnöstä tehtävä Tietosuoja-asetuksen 31 artiklan mukaisesti yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa sen tehtävien suorittamiseksi.
- (4) Toimittajan on tarvittaessa avustettava Tilaajaa Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutusten arvioinnin tekemisessä ja 36 artiklan mukaisen ennakkokuulemisen toteuttamisessa.
- (5) Sopijapuolet laativat yhdessä Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutustenarviointidokumentin Palvelulle sen suunnitteluvaiheessa, mikäli sellainen on lainsäädännön tai viranomaisten ohjeistuksen mukaan laadittava.
- (6) Mikäli Tietosuoja-asetus edellyttää tietosuojavastaavan nimeämistä, Toimittajan on nimettävä Tietosuoja-asetuksen 37 artiklan mukaisesti tietosuojavastaava ja ilmoitettava hänen yhteystietonsa Tilaajalle. Tietosuojavastaava tai muu Palvelun tietoturvallisuudesta vastaava henkilö on velvollinen osallistumaan ilman eri veloitusta pyydettyä Palvelun seurannan johtoryhmän tai muun vastaavan elimen kokouksiin.
- (7) Toimittajan tulee noudattaa sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuojaa Palvelun toimittamisessa ja kehittämisessä. Tämä tarkoittaa tietosuojaperiaatteiden sisällyttämistä aikaisessa vaiheessa henkilötietojen käsittelyn osaksi. Tietosuoja-asetuksen vaatimusten toteutuminen tulee taata henkilötietojen käsittelyn koko elinkaaren ajan.
- (8) Toimittaja sitoutuu ilman aiheetonta viivästystä ilmoittamaan Tilaajalle kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat Tietosuoja-asetuksen sekä muun voimassaolevan lainsäädännön mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä.
- (9) Toimittaja sitoutuu avustamaan Tilaajaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta Tilaaja pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata pyyntöihin, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Henkilötietojen käsittelijänä Toimittaja ymmärtää, että näiden oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnöt voivat edellyttää siltä avustamista rekisteröidylle tiedottamisessa ja viestinnässä, rekisteröidyn pääsyoikeuden toteuttamisessa, henkilötietojen oikaisemisessa tai poistamisessa, käsittelyn rajoittamisen toteuttamisessa ja/tai henkilötietojen siirtämisessä järjestelmästä toiseen.

- (10) Tietoturvaloukkauksen sattuessa Toimittajan tulee avustaa Tilaaajaa Tietosuojasetuksen 33 ja 34 artiklojen edellyttämän ilmoituksen tekemisessä valvontaviranomaiselle ja rekisteröidylle.
- (11) Mikäli toimittaja käsittelee luonnollisten henkilöiden osoite- ja muita yhteystietoja omassaan tai Alihankkijansa järjestelmässä, Toimittajalla on oltava valmius asettaa ja hallinnoida tietojen luovutuksia koskevia rajoituksia, jollaisia voi aiheutua esimerkiksi väestötietolain mukaisesta rekisteröidyn turvakiellosta. Toimittajan tulee pystyä rajoittamaan rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyä osittain tai kokonaan Tilaaajan vaatimalla tavalla. Rekisteröidyn henkilötietojen rajoittaminen ei saa johtaa muiden rekisterissä olevien luonnollisten henkilöiden henkilötietojen rajoittamiseen, ellei Tilaaajan ja Toimittajan kesken kirjallisesti toisin sovita.

D. MUUT EHDOT

11. Palvelun seuranta ja tarkastaminen

- (1) Palvelun seurannan ja tarkastamisen tavoitteena on Palvelun ylläpidon ja tietoturvallisuuden sekä niiden jatkuvan kehittämisen varmistaminen sekä Suojattavan tiedon salassapidon toteutuminen.
- (2) Tilaaajalla on oikeus muuttaa, täydentää ja päivittää Toimittajalle antamia Tietoturvasuunnitelmia. Ohjeiden muutokset, täydennykset ja päivitykset voivat liittyä teknisiin tai organisatorisiin toimenpiteisiin, jotka koskevat tietoturvaa, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa. Toimittaja tekee tarvittavat muutokset Tilaaajan ohjeiden mukaisesti. Jos Tilaaajan ohjeiden muutokset aiheuttavat Toimittajalle olennaisia muutostöitä (yli yksi (1) henkilötyöpäivää), lisäkustannuksista sovitetaan erikseen Pääsopimuksen hintaliitteen mukaisesti. Toimittaja ja Toimittajan Alihankkijat sitoutuvat noudattamaan näitä muutettuja, täydennettyjä tai päivitettyjä ohjeita.
- (3) Toimittaja toimittaa Tilaaajalle tarvittaessa jälkikäteen tietoturvaraportin, josta tulee ilmetä ainakin:
- Mahdolliset henkilöstön ja alihankintaketjun muutokset ja tarvittaessa niihin liittyvät turvallisuusselvitykset
 - Tietoturvasuunnitelmien päivitystarvetta mahdollisesti aiheuttavat tuotekehityssuunnitelmat
 - Muutokset tietoturva ja -suojasuunnitelmassa
 - Tehdyt tietoturvasuunnitelmien (haavoittuvuuksien paikkaukset, versiopäivitykset, turvaohjelmistojen asennukset jne.)

- e. Toteutuneet tietovuodot/-murrot sekä niiden laajuus ja vakavuus. Henkilötietoja mahdollisesti vaarantavat vuodot Toimittaja raportoi välittömästi.
 - f. Tietomurron yritykset
 - g. Paikkaamattomat järjestelmähaavoittuvuudet sekä muut vastaavat poikkeamat, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.
- (4) Toimittaja sitoutuu reagoimaan viimeistään 72 tunnin kuluessa Tilaajan yhteydenotosta ja vastaamaan viimeistään yhden (1) viikon kuluessa Tilaajan tietoturvaa, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa koskeviin ilmoituksiin, reklamaatioihin tai muihin viesteihin, pois lukien Tietosuoja-asetuksen mukaiset tietoturvaloukkaukset, joihin Toimittaja reagoi kohdan 7 (1) mukaisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa.
- (5) Toimittaja seuraa tämän Tietoturvallisuusliitteen edellyttämän turvallisuustason toteutumista toiminnassaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti, kirjaa mahdolliset poikkeamat ja raportoi ne Tilaajalle viivytyksettä sekä aloittaa korjaustoimet ensi tilassa. Tilaaja seuraa Palvelun turvallisuustason toteutumista yhteistyössä Toimittajan kanssa.
- (6) Palvelun tarkastamiseksi suoritettava auditointimenettely on määritelty tämän Tietoturvallisuusliitteen kohdassa 12.
- (7) Tilaaja ei vastaa Palvelun seurannan ja tarkastamisen perusteella tehtävistä korjauksista aiheutuvista kustannuksista.
- (8) Osapuolet ymmärtävät, että Sopimusta ja tätä Tietoturvallisuusliitettä tehtäessä tietosuojaa koskeva lainsäädäntö on muutostilassa. Jos kyseiseen lainsäädäntöön tai sitä tai sen tulkintaa koskeviin suosituksiin, ohjeistuksiin tai määräyksiin tulee muutoksia, jotka vaikuttavat Tilaajan asemaan tai velvollisuuksiin tai tässä liitteessä määriteltyihin velvollisuuksiin tai vastuisiin, tätä liitettä voidaan tarvittaessa niiltä osin tarkistaa. Jos tähän liitteeseen tehdään sellaisia muutoksia, joista aiheutuu Toimittajalle olennaisia lisäkustannuksia (yli yksi (1) henkilötyöpäivää), niiden korvaamisesta voidaan sopia erikseen Pääsopimuksen hintaliitteen hintojen mukaisesti. Toimittaja ja Toimittajan Alihankkijat sitoutuvat noudattamaan kyseistä tarkistettua sopimusliitettä.

12. Auditointi

- (1) Tilaajalla on oikeus auditoida Palvelu ja sen toimittaminen sekä siihen liittyvät Toimittajan järjestelmät. Auditoinnissa Tilaajalla on oikeus käyttää ulkopuolista auditoijaa.

- (2) Auditointi on suoritettava siten, ettei Toimittajan muiden asiakkaiden tietoturva tai heidän tietojensa luottamuksellisuus vaarannu.
- (3) Tilaaja voi suorittaa auditoinnin enintään kerran kalenterivuodessa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä, viranomais määräyksistä tai tietoturvauhasta muuta johdu. Tilaajalla on aina tietoturvaloukkausten yhteydessä oikeus suorittaa auditointi.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että Palvelu ja siihen liittyvät tietojärjestelmät on auditoinnin suorittamiseksi dokumentoitu asianmukaisesti.
- (5) Tilaaja laatii ennen auditointiin ryhtymistä auditointisuunnitelman. Auditointi laatii auditointiraportin, johon sisältyy mahdollisten todettujen puutteiden lisäksi ehdotus tarvittavista korjaustoimenpiteistä. Tilaaja luovuttaa auditoinnin laatiman tarkastusraportin Toimittajalle korjaustoimenpiteitä varten.
- (6) Tilaaja vastaa auditoinnin järjestämisen kustannuksista. Mikäli kuitenkin auditoinnissa havaitaan merkittäviä puutteita Toimittajan turvallisuusjärjestelyissä tai tämän Tietoturvaluottamussuhteen noudattamisessa, vastaa auditoinnin kustannuksista Toimittaja.
- (7) Toimittajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet viipymättä, kuitenkin viimeistään 30 vuorokauden kuluessa Tilaajan kirjallisesta ilmoituksesta, ellei asiasta ole toisin nimenomaisesti sovittu. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat ilmeisen uhan tietoturvaluottamussuhteen, on korjattava heti.
- (8) Toimittajan Pääsopimuksen tai tämän Tietoturvaluottamussuhteen vastaisista laiminlyönneistä tai virheistä aiheutuneet auditoinnissa ilmenneet puutteet ja virheet Toimittaja korjaa veloitusmaksuina.
- (9) Tilaajalla on oikeus luovuttaa muille viranomaisille tieto tarkastuksen lopputuloksesta.

13. Vahingonkorvaus

- (1) Tämän Tietoturvaluottamussuhteen salassapitoa koskevien velvoitteiden rikkomiseen ei sovelleta Pääsopimuksen vastuunrajoituksia koskevia ehtoja.
- (2) Jos Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen 82 artiklan 4 kohdan mukaisesti maksanut rekisteröidylle korvauksen aiheutuneesta vahingosta, ja jos kyseisen vahingon voidaan katsoa aiheutuneen Toimittajan tai sen palveluksessa olevan henkilön

tai Toimittajan Alihankkijan menettelyn tai laiminlyönnin seurauksena tai johdosta, on Toimittaja velvollinen korvaamaan Tilaajalle Tilaajan maksaman korvauksen täysimääräisesti sovittujen vastuunrajoitusten estämättä.

Toimittajayritys

Jakeluosoite

Postinumero ja POSTITOIMIPAikka

Maa

Käsittelijä/Virkailija

TIETOTURVAN HALLINTA

Yleiset ohjeet

Liite

Helsingin yleiset tietoturvan ohjeet toimittajalle

Helsingin tiedot tulee turvata riittävästi

Toimittajan tulee turvata Helsingin kaupunkiin liittyvät tiedot väärinkäytöltä, vääristymiseltä, asiattomalta käytöltä sekä mahdollistaa tietojen saatavuus niitä tarvittaessa. Tiedot tulee turvata sekä toimitettaessa palveluita, että teknisiä tieto- ja viestintäjärjestelmiä. Toimittajan tulee noudattaa voimassa olevan henkilötietoja ja muuta tietojenkäsittelyä koskevan lainsäädännön edellyttämää hyvää tietojen käsittelytapaa ja tietojen suojaamista koskevia säännöksiä, sekä antaa henkilöstölleen ja omille palvelutoimittajilleen näitä koskevat ohjeensa.

Tässä asiakirjassa annetaan yleisiä tietoturvan ohjeita, joita voidaan täydentää sopimuskohtaisella kuvauksella täsmällisistä tietoturvajärjestelyistä. Nämä ohjeet koskevat toimittajaa Helsingin tietojen käsittelyä koskevilta osin. Teknisten tieto- ja viestintäjärjestelmien tietoturvajärjestelyt kuvataan osana järjestelmän kuvausta.

Toimittajan tulee edellyttää Helsingin tietojen käsittelyyn liittyviltä omilta alihankkijoiltaan samat tietoturvan vaatimukset kuin Helsinki edellyttää toimittajalta itseltään.

Toimittajan tietoturvan hallinnan kuvaus

Toimittaja voi osoittaa hallinnollisen tietoturvansa esimerkiksi jonkin laatujärjestelmän mukaisella tietoturvan hallintajärjestelmällä. Tietoturvan hallinnassa toimittajalta vaaditaan seuraavaa.

Toimittajan tietoturvan yleisperiaatteet

Toimittajan tulee voida esittää johtonsa hyväksymät tietoturvan yleisperiaatteet, jotka toimittajan henkilöstölle ja alihankkijoille on tiedotettu. Tällainen voi olla esimerkiksi tietoturvapoliittikka, tietoturvan linjaukset tai tietoturvan periaatteet niminen asiakirja.

Järjestelmällinen tietoturvan hallinta

Tietojen turvaamiseen sekä teknisiin tieto- ja viestintäjärjestelmiin liittyvän toiminnan vastuut on määritelty. Nämä voivat olla kuvattu esimerkiksi laatujärjestelmässä tai toimintakäsikirjana.

TIETOTURVAN HALLINTA

Toimittajan omat palvelutoimittajat

Toimittajan tietoturvan hallinta kattaa sen omat alihankkijat, joiden töistä toimittaja vastaa samalla tavalla kuin omasta työstään. Tämä voidaan osoittaa sopimuksilla sekä tietoturvan yleisperiaatteissa.

Tarkastusoikeus

Helsingillä on oikeus tarkastaa toimittajan tietoturvan hallinta Helsingin tietojen käsittelyä koskevilta osin. Toimittaja vastaa siitä, että tällainen tarkastus voidaan ulottaa toimittajan käyttämiin alihankkijoihin. Tietoturvan hallinnan tarkastaminen kattaa myös tietojenkäsittelyyn liittyvän toiminnan sekä teknisten tieto- ja viestintäjärjestelmien tarkastamisen.

Henkilöstö osana tietoturvassa onnistumista

Toimittajan henkilöstöhallinnon menettelyillä toteutetaan osaltaan tietoturvaa. Toimittajan tulee voida osoittaa kuinka henkilöstöhallinto on järjestetty. Tämä voidaan osoittaa esimerkiksi henkilöstöhallinnon käsikirjalla tai työohjeilla.

Henkilöstön tietoturvan osaaminen

Toimittajan tulee järjestää Helsingin tietojen käsittelyyn osallistuvalla henkilöstöllä riittävä koulutus, joka huomioi tietoturvaan liittyvän osaamisen. Tämä koskee henkilöstöä, joilla on pääsy Helsingille palvelua tuottaviin tieto- ja viestintäjärjestelmiin tai tiloihin, joissa tuotetaan palvelua Helsingille. Toimittajan tulee voida osoittaa Helsingin tietojen käsittelyyn liittyvän henkilöstön koulutus. Henkilöstön osaaminen voidaan osoittaa esimerkiksi tehtäväkohtaisilla ammattitaitotodistuksilla, koulutustilaisuuksien osallistujaluetteloilla tai toimittajan koulutusohjelmien kurssiaineistoilla.

Henkilöstön luotettavuuden varmistaminen ja salassapitovelvollisuus

Toimittajan tulee pystyä ilmoittamaan Helsingille Helsingin tietoihin pääsevän henkilöt.

Toimittajalla tulee olla määritelty menettely, jolla se varmistaa Helsingin tietoja käsittelevien henkilöiden luotettavuuden tai jotka pääsevät tiloihin, joissa tuotetaan palvelua Helsingille. Menettely voi olla esimerkiksi kuuluminen turvallisuus selvitysmenettelyn piiriin.

Toimittajan tulee tiedottaa henkilöstölle, että salassapitovelvollisuus säilyy lain mukaan myös työsuhteen päättymisen jälkeen.

Henkilön siirtyminen pois Helsingin palvelutuotannosta

Toimittajan tulee välittömästi sulkea käyttövaltuudet Helsingin tietoihin kaikilta henkilöiltä, jotka eivät enää työskentele toimittajan palveluksessa tai Helsinkiin liittyvissä palveluissa. Toimittajan tulee varmistaa, että henkilöt palauttavat kaikki sellaiset työlaitteet, jotka sisältävät Helsingin tietoa.

Mikäli toimittajan työntekijälle oli myönnetty käyttövaltuuksia tai kulkuoikeuksia muihin Helsingin järjestelmiin tai tiloihin, tulee toimittajan viipymättä ilmoittaa työntekijän siirtymisestä pois Helsingin palvelutuotannosta ja käyttövaltuuden perusteen päättymisestä.

TIETOTURVAN HALLINTA

Luottamuksellisuuden hallinta, salassapito

Toimittaja saa käsitellä Helsingin tietoa vain Helsingin kanssa sovittuun tarkoitukseen. Helsingin tietoja ei saa käsitellä, tallentaa tai saattaa muille, kuin ainoastaan Helsingin kanssa sovitulla tavalla ja kun se on Helsingin palvelun tuottamisen kannalta tarpeellista.

Ohjeet luottamuksellisuuden vaalimiseen

Toimittajalla tulee olla kirjalliset ohjeet henkilökunnalleen ja käyttämilleen alihankkijoille tietojen luottamuksellisuuden säilyttämisestä ja turvallisesta tietojenkäsittelystä.

Tallenteen ja tietoliikenteen salakirjoittaminen

Helsingin palveluissa salasanat tms. tulee aina tallentaa ei-selväkielisinä. Salasanoja, PIN-lukuja, yksityisiä avaimia tai muita vastaavia tietoja ei saa tallentaa selväkielisenä.

Helsingin salassa pidettävä tieto tulee salakirjoittaa, kun se tallennetaan siirrettäville tallennusvälineille, kuten USB-muistit tai mobiililaitteet. Salakirjoitusmenetelmän valinta tulee perustella joko kyseiseen käyttöympäristöön liittyvällä riskiarviolla tai julkishallinnolle annetuilla suosituksilla. Myös varmuuskopioiden turvallinen käsittely on voitava osoittaa.

Toimittajan tulee siirtää Helsingin salassa pidettävää tieto tietoverkoissa aina suojattuna, esimerkiksi VPN, HTTPS, SFTP tms. yhteydellä. Helsingin salassa pidettävää tietoa ei saa siirtää avoimessa tietoverkossa suojaamattomana selväkielisesti. Vaatimus koskee myös järjestelmien kirjautumistietoja. Teknisen suojausratkaisun valinta tulee perustella joko kyseiseen käyttöympäristöön liittyvällä riskiarviolla tai sen tekniikkaan liittyvillä alan yleisillä suosituksilla.

Luotettava tuhoaminen

Toimittajan tulee tuhota Helsingin tiedot luotettavasti sen jälkeen, kun Helsinki on pyytänyt tiedot tuhoamaan, kun niitä ei enää tarvita ja säilytysaikavaatimukset sallivat tuhoamisen. Vaatimus koskee myös niitä käytöstä poistettavia fyysisiä välineitä, joilla on ollut tallennettuna Helsingin salassa pidettävää tietoa. Luotettava tuhoaminen voidaan osoittaa työohjeilla sekä tuhoamisesta pidetyllä kirjanpidolla.

Työskentelytilan suojaaminen

Toimittajan tulee järjestää Helsingin salassa pidettävien tietojen työskentelytilat siten, että ne on suojattu. Toimitilojen ja tietoteknisten laitetilojen suojausratkaisuiden riittävyys voi perustella vertaamalla niitä esimerkiksi toimitilojen VAHTI-suositukseen (2/2013 Toimitilojen tietoturvaohje, <http://www.vahtiohje.fi/>).

Salassa pidettävien tietojen käsittelytilojen lähtökohtana on perustason tietoturallinen työskentelytila. Tilassa tulee kuitenkin huomioida korotetun tason työskentelytilan vaatimuksia, mikäli tiloissa käsitellään esimerkiksi erityissuojattavaa henkilötietoa, arkaluonteista tietoa, turvakiellon alaisia tietoja tai muuta tietoa, jonka oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa vahinkoa tai jopa merkittävää vahinkoa yleiselle tai yksityiselle edulle. Tällainen tieto voisi koskea esimerkiksi rakennusten, laitosten, rakennelmien tai tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä, tai onnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista. Toimittajalla tulee olla salassa pidettävien tietojen käsittelytilasta tehty riskiarvio.

TIETOTURVAN HALLINTA

Oleellista on se, että työskentelytilat mahdollistavat Helsingin tietojen säilymisen vain niihin oikeutetuilla ja estää tietojen tuhoamista tai katoamista.

Käyttöoikeudet ovat henkilökohtaisia

Toimittajan tulee käyttää henkilökohtaisia käyttäjätunnuksia kaikissa Helsingille palvelua tuottavissa järjestelmissä. Jaettujen, yhteiskäyttöisten tunnusten käyttäminen on kielletty, ellei käyttöä pystytä yksilöimään. Mikäli palvelun tuottaminen vaatii jaettuja tunnuksia, niin tunnusten käyttöperiaatteet tulee hyväksyttää kirjallisesti Helsingiltä. Yhteiskäyttötunnusten käyttöperiaatteiden tulee yksilöidä millä henkilökohtaisella käyttötunnuksella tai kuka henkilö on yhteiskäyttötunnusta käyttänyt. Yksilöitävyys voidaan osoittaa käyttöperiaatteilla, työohjeilla ja käyttökirjanpidolla (lokeilla).

Pääkäyttäjät

Pääkäyttäjän oikeuksia saa käyttää vain ja ainoastaan ylläpitotehtäviin, vianselvityksiin ja Helsingin toimeksiannosta. Käyttäjä saa kirjautua pääkäyttäjän tunnuksella järjestelmään vain ja ainoastaan niissä tilanteissa, jossa käyttäjän tulee toteuttaa ylläpitotehtäviä, vianselvityksiä tai kyseessä on Helsingin toimeksianto. Pääkäyttäjätunnuksen käytön liittyminen vain ylläpitotehtäviin, vianselvityksiin tai Helsingin toimeksiantoihin voidaan osoittaa käyttöperiaatteilla, työohjeilla ja käyttökirjanpidolla (lokeilla).

Vahva tunnistaminen

Jos käyttäjän tunnistaminen perustuu vain käyttäjätunnuksen salasanan tietämiseen, niin salasanojen tulee olla riittävän vahvoja (vähintään 10 merkkiä pitkiä, ja pääkäyttäjällä vähintään 15 merkkiä).

Tietoturvalliset toimintatavat palvelutuotannossa

Toimittajan palvelutuotannon turvallisuus voidaan osoittaa esimerkiksi voimassa olevilla laatusertifikaateilla ja siihen voi liittyä palveluiden kannalta kattava valvomotoiminne (tietoturvalvomo, kyberturvakeskus).

Päätelaitteiden turvaaminen

Kannettavissa tietokoneissa tai vastaavissa laitteissa Helsingin tiedot tulee suojata käyttöoikeuksilla ja salakirjoittamalla. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi käyttämällä käyttöjärjestelmän omaa levynsalausta.

Ohjelmistopäivitykset

Laitteiden tai järjestelmien päivitykset tulee asentaa ilman tarpeetonta viivettä erityisesti tietoturvapäivitysten osalta. Mikäli päivityksien asennusta joudutaan viivyttämään, niin toimittajan tulee toteuttaa tarvittavat vaihtoehtoiset menettelyt riskien pienentämiseksi. Vaihtoehtoiset rajoitusratkaisut voidaan perustella esimerkiksi Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen haavoittuvuustiedotteiden suosituksilla.

Kun laitteiden päivitysten puuttumisesta seuraa tietoturvariski Helsingin tiedoille tai Helsingille palvelua tuottaville järjestelmille, niin kyseessä on tietoturvapoikkeama toimittajalle. Toimittaja

TIETOTURVAN HALLINTA

vastaa siitä, että toimittajan tai sen alihankkijoiden hallinnassa olevien laitteiden päivitykset ovat ajan tasalla.

Turvaohjelmistot

Toimittajan tulee käyttää ajan tasalla olevia haittaohjelmien torjuntaratkaisuita niissä ympäristöissä, joihin on saatavilla Helsingin palvelulle soveltuva suojaus. Toimittajan tulee valvoa ja varmistaa turvaohjelmistojen ajan tasaisuus sekä toimivuus.

Toimittajan tulee käyttää ja ylläpitää palomuuria tai vastaavaa tietoliikenteen suojausratkaisua kaikissa sellaisissa laitteissa, jotka voidaan kytkeä suoraan julkiseen verkkoon ja jotka liittyvät Helsingin tietojen käsittelyyn suoraan tai välillisesti. Tällainen laite voi olla esimerkiksi asiantuntijan kannettava tietokone, joka siis tulee suojata sekä haitalliselta tietoliikenteeltä että haittaohjelmilta ("viruksilta").

Palvelinten turvaamisesta

Helsingille palvelua tuottavissa järjestelmissä tulee kaikki oletussalasanat vaihtaa. Oletussalasanaja ei saa jättää käyttöön. Suositeltavaa on myös vaihtaa oletushallinnointitunnukset, eli järjestelmien oletusasetusten mukaiset hallinnointi- tai pääkäyttäjätunnukset on hyvä korvata muilla tunnuksilla.

Helsinki varaa oikeuden kohdistaa tekninen haavoittuvuustarkastus järjestelmään toimittajan kanssa yhdessä sovittavalla tavalla.

Helsinki ei ota vastaan eikä hyväksy järjestelmää ja sen toimitusta, jos järjestelmässä on kriittisiä haavoittuvuuksia. Kriittiseksi voidaan katsoa esimerkiksi Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen haavoittuvuustiedotteiden mukaan kriittiset viat tai kyseisen laitteen tai ohjelmiston päivityssuosituksen mukaan kriittiset viat. Kriittinen haavoittuvuus vakavasti vaarantaa tarkoitetun käytön ja tiedot, ja toimittajan on voitava riskiarviolla esittää miksi kriittiseltä vaikuttava asia ei aiheuta vaaraa, jos se on jäämässä järjestelmään.

Järjestelmäkuvausten tulee osoittaa mistä laitteista ja ohjelmistoista palvelun toteutus koostuu. Kuvauksien tulee kattaa laitteet, varusohjelmistot ja ohjelmistoversiot sellaisella tarkkuudella, että palvelun toteutus on mahdollista koota kuvauksien avulla.

Palvelimien koventaminen suositellaan tehtävän soveltamalla alalla yleisesti käytössä olevia asennusohjeita. Tällaisia ohjeita ovat esimerkiksi NIST, SANS ja laite- tai järjestelmävalmistajien ohjeet. Kovenusohjeilla on tarkoitus parantaa palvelimen kestäkykyä tietoturvahyökkäyksiä tai muita uhkia vastaan.

Kun haavoittuvuus havaitaan, tulee toimittajan aloittaa haavoittuvuuden korjaaminen ilman tarpeetonta viivettä sekä tiedottaa Helsinkiä.

Lokit

Järjestelmien lokien (käyttökirjanpidon) tulee kattaa Helsingille tarjottavan palvelun tai tietojenkäsittelyn tarpeet. Lokien hallinnasta on voitava osoittaa toimintaohjeet. Lokit tulee aina tallentaa niin, että ne säilyvät luotettavina. Lokeja tutkittaessa tulee aina käsitellä lokien luotettavasta talletuspaikasta otettua kopiota.

TIETOTURVAN HALLINTA

Tyypillisesti lokien perusteella tulee voida seurata tietojen tai järjestelmän komponenttien muutoksia, lisäyksiä ja poistoja. Erityisesti suojattavien tietojen, kuten esimerkiksi arkaluonteisiksi katsottavien henkilötietojen, katselu tai saataville haku on voitava osoittaa lokeista.

Lokien avulla pitää voida valvoa järjestelmän toimintaa. Tämä voidaan mahdollistaa esimerkiksi lokien ohjelmistorajapinnalla (API, application programming interface), jonka kautta lokit voidaan liittää ulkopuoliseen valvontajärjestelmään. Yksinkertaisimmillaan lokeja pitää voida selailla toiminnan aikana (on-line).

Poikkeamatilanteiden hallinta

Toimittajalla tulee olla määritelty menettely, jonka mukaisesti se hallinnoi Helsinkiin vaikuttavia tietoturvapoikkeamia. Poikkeamatilanteiden hallinta voidaan osoittaa työohjeilla ja työnohjausjärjestelmällä (tiketointijärjestelmä).

Toimittajan tulee raportoida Helsingille ilman tarpeetonta viivettä kaikki sellaiset poikkeamat, joissa

- Helsinkiin liittyvien tietojen, kuten esimerkiksi henkilötietojen, luottamuksellisuus, eheys tai saatavuus on vaarantunut tai
- Helsingille tuotettavien palvelujen turvallisuus on vaarantunut.

Poikkeamat tulee ilmoittaa Helsingin yhteistyöhön nimeämälle yhteyshenkilölle.

Helsingin suorittama valvonta

Helsinki varaa mahdollisuuden kerätä käyttötietoja (lokia) Helsingin tietoverkon ja tieto- ja viestintäjärjestelmien käytöstä virhetilanteiden ja tietoturvapoikkeamien selvittämiseen sekä yleiseen Helsingin tietohallinnon tilannekuvan muodostamiseen.

Yhteystiedot ja palvelun seuranta

Palvelun tai järjestelmän yhteyshenkilöt, yhteydenottotavat sekä palvelun seurantatavat tulee kirjata ja jakaa kaikille osapuolille. Tietoturva-asioiden yhteydenpidon kannalta on tärkeä kirjata tietoturvapäälliköiden tai vastaavien yhdyshenkilöiden yhteystiedot sekä poikkeamahallintaan liittyvät menettelyt.